

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ БУРГАС

РЕГИОНАЛЕН ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА 2023 г.

гр. Бургас, 2024 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
I. Въведение.....	6
II. Анализи по компоненти на околната среда	6
II.1. Атмосферен въздух	6
II.2. Води	32
II.3. Земи и почви	59
II.4. Защитени територии и биологично разнообразие	63
III. Анализи по фактори на въздействие	97
III.1. Отпадъци	97
III.2. Шум	134
III.3. Радиационен контрол	139
III.4. Химикали и управление на риска от големи аварии	144
IV. Превантивна дейност и контрол	151
V. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда.....	158
VI. Проекти/обекти с екологично предназначение	181
VII. Заключение	186
VIII. Приложения	189

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ADR	Европейска спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе
АУАН	Акт за установяване на административно нарушение
БАН	Българска академия на науките
БД	Български държавен стандарт
БДУВЧР	Басейнова Дирекция за управление на водите за Черноморски район
БДИБР	Басейнова Дирекция Източнореломорски район гр. Пловдив
БИ	Биотичен индекс
БПК5	Биологична потребност от кислород
БФВ	Битово-фекални води
в.с.	Ваканционно селище
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГКПП	Гранично-контролно пропускателен пункт
ГОП	Горен оценъчен праг
ГДТБО	Градско депо за твърди битови отпадъци
ГФ	Горски фонд
ГПП	Геолого-проучвателна площ
ДА	Държавна агенция
ДВ	Държавен вестник
ДГТ	Държавени горски територии
ДдивС	Държавна дивечовъдна станция
ДДТ	Излязъл от употреба инсектицид, забранен от 1967 година в България
ДЛ	Държавно лесничество
ДКЦ	Диагностично-консултативен център
ДОАС	Диференциална оптична автоматична система
ДОВОС	Доклад за оценка на въздействието върху околната среда
ДОП	Долен оценъчен праг
ЕИБ	Европейска информационна банка
ЕО	Екологична оценка
ЕПг	Екологичен праг
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ЗЗВВХВП	Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗПБ	Закон за подземните богатства
ЗРА	Закон за рибарството и аквакултурите

ЗВ	Закон за водите
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗЧАВ	Закон за чистота на атмосферен въздух
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИБР	Източнобеломорски район
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИО	Институт по океанология, БАН
ИРА	Институт по рибарство и аквакултури, Варна
ИСПА	Инструмент за структурни политики по присъединяването
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПС	Канална помпена станция
к. к.	Курортен комплекс
к-г	Къмпинг
КИАЕМЦ	Комитет за използване атомната енергия за мирни цели
ЛПС	Локално пречиствателно съоръжение
МДК	Максимално допустима концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
НПО	Неправителствена организация
НИМХ	Национален институт по метеорология и хидрология
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУРИКР	Наредба за условията и реда за издаване на комплексни разрешителни
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОГТ	Общински горски територии
ОЛТ	Организиран ловен туризъм
ОО	Опасни отпадъци
ПВТ	Подземно водно тяло
ПДК	Пределно – допустима концентрация
ПДКм.е.	Пределно допустима максимално-еднократна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПДН	Пределно допустими нива
ПЗ	Праг на замърсяването
ПХБ	Полихлорирани бифинили
ПрО	Производствени отпадъци
ПО	Перманганатна окисляемост
ППЗГ	Правилник за прилагане Закона за горите
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПС за СЧН	Прагова стойност за средночасова норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители
ПС за СДН	Прагова стойност за средноденонощна норма за опазване на човешкото здраве за основните атмосферни замърсители

ПДКс.д.	Пределно допустима средноденонощна концентрация за специфичните атмосферни замърсители
ПУ	План за управление
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
РДВ	Рамкова директива Води
РСОО	Разделно събиране на отпадъци от опаковки
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
РЛ	Регионална лаборатория
РОУКАВ	Район за оценка и управление качеството на атмосферен въздух
РУГ	Регионално управление на горите
СГН	Средно годишна норма
СДН	Средноденонощна норма
СКШ	Стратегическа карта за шум
СМР	Строително-монтажни работи
Тип „ся”	Тип „септична яма”
СОЗ	Санитарно-охранителни зони
ФПЧ10	Фини прахови частици 10 µm
ха	Хектар
ХМО	Хидрометеорологична обсерватория
ХПК	Химична потребност от кислород
ХЗЗ	Хигиенно-защитна зона
ЦРРРВ	Център за размножаване и рехабилитация на редки видове
ЧГФ	Частен горски фонд
ЧКБ	Червена книга на България
N общ	Общ азот
н. в.	Надморска височина
P общ	Общ фосфор
Mn	Манган
Cr	Хром
Zn	Цинк
Ni	Никел
Cd	Кадмий
Cu	Мед
Pb	Олово
Мг/кг	милиграм/килограм
Мг/дм³	милиграм/куб.дециметър
екз/м-2	екземпляр/м-2
ммол/л	милимол/литър
г/л	грам/литър
т/г	тон/година
м³	кубичен метър
dB/A	децибели/скала А
nGy/h	наноГрей/час
Bq/m²	бекерел/кв.метър

$\mu\text{Sv/h}$	микроСиверт/час
Bq/l	бекерел/литър

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Този доклад е изготвен от експертите на Регионалната инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас, с цел да представи пред обществеността проблемите, свързани с опазването на компонентите на околната среда, както и състоянието ѝ. Годишният доклад се изготвен съгласно изискванията на чл. 4 и чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда и водите (ЗООС). Използвани са данни, резултати от проверки, анализи, изследвания и факти от 2023 година.

Докладът е обобщен резултат от дейността на РИОСВ Бургас по провеждането на регионално ниво на държавната политика по опазване на околната среда и водите и да се извърши анализ на степента на изпълнение на функциите и задачите заложиени през 2023 г.

При изготвянето на доклада са използвани данни от Басейнова дирекция „Черноморски район“, Басейнова дирекция “Източнобеломорски район”, Изпълнителна агенция по околна среда и общините от териториалния обхват на РИОСВ-Бургас.

Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас обхваща територията на Бургаска област. Общо обхвата на инспекцията включва 13 общини (Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево). Територията на действие на инспекцията е втората по големина в страната след РИОСВ-София.

РИОСВ – Бургас изпълнява функциите си, като осъществява превантивен, текущ и последващ контрол, както и мониторинг на околната среда на територията на област Бургас.

РИОСВ-Бургас поддържа актуална информация за предоставяните публични услуги на страницата в Интернет: <http://www.riosvbs.com>. Публикувани са всички услуги, необходими документи, такси и цени, както и нормативно определените срокове за предоставяне на услугите.

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Опазването на чистотата на атмосферния въздух е една от най-важните задачи и основно задължение на цялото общество. Като един от водещите компоненти на околната среда, управлението, опазването и контролът на атмосферния въздух следва да доведе до максимално постигане на конкретните цели: запазване качеството на въздуха в райони, в които то не е нарушено и подобряване в останалите райони. По този начин ще бъде подсигурана защита на човешкото здраве, на живата природа, както и предотвратяване настъпването на опасности и щети за обществото. Опазването на атмосферния въздух се основава на принципите на устойчиво развитие и се извършва при условията и реда на **Закона за чистотата на атмосферния въздух**.

„Качество на атмосферния въздух” е състоянието на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на

естествените му съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход, дефинирано в допълнителните разпоредби на Закона за чистотата на атмосферния въздух

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас като част от НСМОС – подсистема „въздух“.

Описание на пунктовете за мониторинг:

АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас функционира като автоматична измервателна станция с ЕoI код BG0044A към НАСЕМ. Разположен е в кв. Долно Езерово, гр. Бургас, с географски координати: 42°31'8.02"N и 27°22'29.56"E. Районът основно попада под въздействието на промишлените инсталации на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и промишлените предприятия, разположени източно от кв. Долно Езерово. Съгласно Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като промишлен пункт с обхват 100 m до 2 km.

АИС „Меден Рудник“ с ЕoI код BG0056A се намира в ж.к. „Меден Рудник“, разположена е в двора на СОУ „Константин Петканов“ с географски координати: 42°27'24.09"N и 27°25'19.39"E. Съгласно Заповед № РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като фонов пункт и съгласно Приложение № 1 към чл.10, ал. 3 и 4 на *Наредба №7 за оценка и управление качеството на атмосферния въздух* за класификация на пунктовете за мониторинг е с обхват от 100 m до 2 km. Чрез автоматичната измервателна станция се контролира районът на ж.к. „Меден Рудник“. Отчитат се емисии и от битовия сектор, тъй като ж.к. „Меден Рудник“ не е включен в системата за централно топлоснабдяване, както и емисии и от други промишлени дейности.

АИС „Несебър“ е класифициран като автоматичен фонов пункт с ЕoI код BG0071A към НАСЕМ, с географски координати: 42°31'35.34"N и 27°43'15.51"E. Разположен е в новата част на гр. Несебър, в непосредствена близост до пътна артерия – ул. „Иван Вазов“ и на 180 m. от ул. „Хан Крум“. По последната се осъществява връзката на старата част на гр. Несебър с общинската и републиканската пътни мрежи. Пункта е без преобладаващо влияние на емисии от производствени дейности. Обхвата на ПМ „АИС – Несебър“ е от 100 m до 2 km.

ДОАС – РИОСВ (диференциална оптична автоматична система) гр. Бургас с ЕoI код BG0063A е разположена на сградата на РИОСВ Бургас, ул. "Перушица" №67, с географски координати: 42°30'38.13"N и 27°28'11.12"E. Пунктът е разположен в непосредствена близост до най-натоварената входно-изходна пътна артерия на гр. Бургас - участъка между МБАЛ и сградата на РИОСВ Бургас. Анализираният от нея район е под въздействието на интензивен автомобилен трафик, комунално-битова дейност, пренос на емисии от технологичната дейност на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и останалите промишлени предприятия в гр. Бургас, разположени в северната промишлена зона. Съгласно Заповед №РД-489/26.06.2019 г. на МОСВ пунктът е класифициран като фонов пункт с обхват от 100 m до 2 km. Пробовземането на ФПЧ₁₀ е ръчно и резултатите се извеждат ежедневно,

ДОАС – Камено гр. Камено измерва атмосферните замърсители: серен диоксид, азотни оксиди, озон, фенол, стирен, бензен, о-ксилен, p-ксилен и толуен.

Рафинерията, собственост на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД е основен източник на по-голямата част от атмосферните замърсители на територията на общината от горивните процеси и производствената си дейност. Нейното въздействие е най-силно върху КАВ на най-близко разположените населени места като селата Братово, Ветрен, Равнец, гр. Българово, Бургаските квартали „Лозово“ и „Долно Езерово“. Влиянието му върху централните части на гр. Бургас е силно редуцирано поради по-голямата отдалеченост и свързаните с това процеси на разсейване.

Мобилна автоматична станция (МАС) към община Бургас е въведена в експлоатация през април 2011 година. Тя е единствената в страната автоматизирана общинска станция. Чрез нея се следят нивата на осем замърсители на атмосферния въздух: серен диоксид, азотни оксиди, озон, стирен, бензен, сяроводород, ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2.5}. Мобилният характер на станцията позволява тя да бъде ситуирана на различни места на територията на община Бургас.

ДОАС-система в ж.к. „Славейков“ е автоматичен пункт за мониторинг, който следи качеството на атмосферния въздух по показател ФПЧ₁₀. Разположена е до бл. 25 в комплекса.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции

Общото състояние на атмосферния въздух се определя чрез показателите, посочени в чл. 4 от Закона за чистотата на атмосферния въздух: *общ суспендиран прах; фини прахови частици; тежки метали (Pb, Cd, Ni, As), полиароматни въглеводороди (ПАВ); серен диоксид; азотни оксиди; въглероден оксид; озон; бензен; сероводород. Сероводородът е включен като допълнителен показател, тъй като се емитира основно от нефтопреработващите предприятия.*

Нормите за ФПЧ₁₀, SO₂, NO₂, бензен, озон, олово и въглероден оксид и алармените прагове за SO₂, NO₂ са съгласно *Наредба № 12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.*

Нормите за полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ), арсен, кадмий и никел са определени в *Наредба № 11 от 14 май 2007 за норми за арсен, кадмий и никел и полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ).*

Нормите за стирен, толуен, ксилен и сероводород са определени в *Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места.*

Анализът на данните регистрирани през 2023 г. е както следва:

Замърсител	ФПЧ10	Pb аер.	SO2	NO2	CO	H2S	бензен	ПАВ	As аер.	Cd аер	Ni	NO	O3
Пунктове за мониторинг	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	15	16
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	10	11	12	13	15	16
Общ брой на пунктовете за мониторинг:	4	1	5	5	2	2	5	2	1	1	2	3	5
1. АИС „Долно Езерово“ кв. Долно Езерово, гр. Бургас	√		√	√	√	√	√					√	√
2. АИС „Меден Рудник“ кв. Меден Рудник, гр. Бургас	√		√	√	√	√	√					√	√
3. АИС „Несебър“ гр. Несебър	√	√	√	√			√	√	√	√	√	√	√
4. ДОАС – РИОСВ гр. Бургас	√		√	√			√	√			√		√
5. ДОАС – Камено гр. Камено			√	√			√						√
6. ДОАС Славейков в гр. Бургас, к-с „Славейков“	√												
7. МАС – Бургас	√		√	√		√	√						√

Брой пунктове с концентрация над ПС на СЧН, или ПДК м.е.	-	-	0	0	-	0	-	-	-	-	-	-	-
Брой пунктове с концентрация над ПС на СДН или ПДК ср.дн., в т.ч.:	0	-	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-
Пунктове с концентрация над СГН:	0	0	-	0	-	-	0	0	0	0	0	-	-

КЦН – краткосрочна целева норма

ПС за СЧН – пределна стойност за средночасовата норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 30 минути или един час.

ПС за СДН – пределна стойност за средноденонощната норма е пределно допустимата концентрация измерена в продължение на 24-часова експозиция.

ПС за СГН – пределна стойност за средногодишната норма е пределно допустимата концентрация в течение на едногодишна експозиция.

ПДК – пределно допустима концентрация

ПДК м.е. – пределно допустима концентрация за 60-минутна краткосрочна експозиция

ПДК ср. дн. – пределно допустима концентрация за 24-часова експозиция

АНАЛИЗ КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ЗА 2022 ГОД. В КОНТРОЛИРАНИТЕ ОТ РИОСВ - БУРГАС ПУНКТОВЕ С АВТОМАТИЧНО ПРОБОНАБИРАНЕ – ДОАС-РИОСВ, АИС „Д. ЕЗЕРОВО“, АИС „М. РУДНИК“ ГР. БУРГАС И АИС „НЕСЕБЪР“ ПО ИЗИСКВАНИЯТА НА НАРЕДБИ № 12 И № 14

АИС „МЕДЕН РУДНИК“

	O ₃	NO	NO ₂	NO _x	CO	SO ₂	H ₂ S	PM ₁₀	Benzen
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[ppb]	[mg/m ³]	[µg/m ³]	[mg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Средногодишна норма			40					40	5
Средногодишна стойност (за периода)	50,97	18,56	14,13	22,24	0,23	10,83	0,0027	14,28	0,74
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)			30 (NO+NO ₂)			20			
Средногодишна концентрация на NO+NO ₂			32,69						
ГОП на средногодишна норма			32					28	3,5
ДОП на средногодишна норма			26					20	2
ГОП на средночасовите норми			140 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ГОП			0						
ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ДОП			0						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120				10				
Максимално измерена 8-часова средна стойност	113,57				0,68				
Средно часова норма (СЧН)			200 (18 бр./г.)			350 (24 бр./г.)	0,005		

Брой средночасови стойности над СЧН			0			0			
Брой средночасови стойности над 3 СЧН (за H ₂ S)							0		
Регистрирана най-висока СЧ стойност	134,62	97,24	72,32	104,44	0,89	47,06	0,0148	-	10,91
Праг за информиране население (ПИН)	180		400			500			
Брой средночасови стойности над ПИН	0		0			0			
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240		3 посл. ст-сти над 400			3 посл. ст-сти над 500			
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Брой средночасови стойности над ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)						125 (3 бр./г.)	0,003	50 (35 бр./г.)	
Брой средноденонощни стойности над СДН						0		1	
Брой средноденонощни стойности над 5 пъти СДН (за H ₂ S)							0		
Максимална средноденонощна стойност за периода	102,58	67,42	31,97	61,94	0,51	25,05	0,0094	108,91	3,21
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						75 (3 бр./г.)		35 (не повече от 35 пъти/г.)	
Брой проби над ГОП на СДН						0		14	
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве						50 (3 бр./г.)		25 (не повече от 35 пъти/г.)	
Брой проби над ДОП на СДН						0		36	
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120								

Брой дни с превишение на КЦН	0 (25 бр./г.)											
------------------------------	------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

АИС „ДОЛНО ЕЗЕРОВО“

	O ₃	NO _x	NO	NO ₂	CH ₄	NMHC	CO	SO ₂	H ₂ S	PM ₁₀	THC	Benzen
	[µg/m ³]	[ppb]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg-C/m ³]	[µg-C/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[ppm-C]	[µg/m ³]
Средногодишна норма				40						40		5
Средногодишна стойност (за периода)	58,33	10,63	4,28	13,78	2152,09	0,60	0,22	13,12	0,0024	28,55	2,26	1,27
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 (NO+NO ₂)				20				
Средногодишна концентрация на NO+NO ₂				18,06								
ГОП на средногодишна норма				32						28		3,50
ДОП на средногодишна норма				26						20		2
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)								
Брой средночасови стойности над ГОП				0								
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)								
Брой средночасови стойности над ДОП				0								
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120						10					

Максимално измерена 8-часова средна стойност	148,94						1,17					
Средночасова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)				350 (24 бр./г.)	0,005			
Брой средночасови стойности над СЧН				0				0				
Брой средночасови стойности над 3 пъти СЧН (за H ₂ S)									0			
Регистрирана най-висока СЧ стойност	169,32	144,44	132,07	74,39	7341,13	10,21	2,43	160,99	0,0086	215,61	7,40	15,19
Праг за информиране население (ПИН)	3 посл. ст-сти над 180	3 посл. ст-сти над 400						3 посл. ст-сти над 500				
Брой средночасови стойности над ПИН	0	0						0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240											
Брой периоди с превишения над ПИН или ППН	0											
Брой средночасови стойности над ППН	0											
Средноденонощна норма (СДН)								125 (3 бр./г.)	0,003	50 (35 бр./г.)		
Брой средноденонощни стойности над СДН								0		16		
Брой средноденонощни стойности над 5 пъти СДН (за H ₂ S)									0			
Максимална средноденонощна стойност за периода	110,52	34,01	23,26	30,64	3328,42	2,63	0,65	45,81	0,0048	80,72	3,43	8,00

ГОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве								75 (3 бр./г.)		35 (не повече от 35 пъти/г.)		
Брой проби над ГОП								0		71		
ДОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве								50 (3 бр./г.)		25 (не повече от 35 пъти/г.)		
Брой проби над ДОП								0		181		
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120											
Брой дни с превишение на КЦН	4 (25 бр./г.)											

ДОАС - РИОСВ

	O ₃	SO ₂	NO ₂	Benzene	Toluene	P-Xylene	O-Xylene	Stirol	PM ₁₀
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
Средногодишна норма			40	5					40
Средногодишна стойност (за периода)	68,18	4,92	23,25	1,41	0,53	0,78	1,35	0,74	25,33
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)		20	30 (NO+NO ₂)						
ГОП на годишна средна стойност			32	3,5					28
ДОП на годишна средна стойност			26	2					20
ГОП на средночасовите норми			140 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ГОП			0						

ДОП на средночасовите норми			100 (18 бр./г.)						
Брой средночасови стойности над ДОП			11						
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	143,31								
Средночасова норма (СЧН)		350 (24 бр./г.)	200 (18 бр./г.)		500	200	200	5	
Брой средночасови стойности над СЧН		0	0		0		0	0	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	165,36	150,37	121,97	4,23	5,23	6,65	28,94	2,43	-
Праг за информиране население (ПИН)	3 посл. ст-сти над 180	3 посл. ст-сти над 500	3 посл. ст-сти над 400						
Брой средночасови стойности над ПИН	0	0	0						
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. ст-сти над 240								
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Брой средночасови стойности над ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)		125 (3 бр./г.)			200	100	100	3	50 (35 бр./г.)
Брой средноденонощни стойности над СДН		0			0	0	0	0	3
Максимална средноденонощна стойност за периода	102,21	57,79	53,28	1,67	1,81	2,49	6,35	1,42	67,80
ГОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		75 (3 бр./г.)							35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП		0							65
ДОП на среднодневни норми за опазване на човешкото здраве		50 (3 бр./г.)							25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП		1							150

КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120 (25 бр./г.)								
Брой дни с превишение на КЦН	3								

АИС „НЕСЕБЪР“

	O ₃ [µg/m ³]	NO _x [ppb]	NO [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	SO ₂ [µg/m ³]	Benzol [µg/m ³]	Toluene [µg/m ³]	P-xylene [µg/m ³]	PM ₁₀ [µg/m ³]
Средногодишна норма				40		5			40
Средногодишна стойност (за периода)	35,41	13,50	6,13	16,45	6,97	0,000	0,00	0,00	25,41
Норма за опазване на природните екосистеми (една календарна година и зима 1 октомври до 31 март) (не се прилага в непосредствена близост до източниците)				30 (NO+NO ₂)	20				
Средногодишна концентрация на NO+NO ₂				22,58					
ГОП на годишна средна стойност				32		3,5			28
ДОП на годишна средна стойност				26		2			20
ГОП на средночасовите норми				140 (18 бр./г.)					
Брой средночасови стойности над ГОП				0					
ДОП на средночасовите норми				100 (18 бр./г.)					
Брой средночасови стойности над ДОП				0					
Максимална осемчасова средна стойност в рамките на денонощието	120								
Максимално измерена 8-часова средна стойност	155,33								
Средночасова норма (СЧН)				200 (18 бр./г.)	350 (24 бр./г.)		500	200	

Брой средночасови стойности над СЧН				0	0		0	0	
Регистрирана най-висока СЧ стойност	163,60	94,42	72,46	79,78	64,48	0,01	0,03	0,00	168,73
Праг за информирание население (ПИН)	180			400	500				
Брой средночасови стойности над ПИН	0			0	0				
Алармен праг (праг за предупреждение на населението ППН)	3 посл. над 240								
Брой периоди с превишения над АП или ППН	0								
Средноденонощна норма (СДН)					125 (3 бр./г.)		250	100	50 (35 бр./г.)
Брой средноденонощни стойности над СДН					0		0	0	7
Максимална средноденонощна стойност за периода	91,09	43,03	30,29	35,95	45,00	0,00	0,00	0,00	60,11
ГОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве					75 (3 бр./г.)				35 (35 бр./г.)
Брой проби над ГОП					0				53
ДОП на средnodневни норми за опазване на човешкото здраве					50 (3 бр./г.)				25 (35 бр./г.)
Брой проби над ДОП					0				160
КЦН/ГОП за опазване на човешкото здраве (максимална 8-часова стойност)	120								
Брой дни с превишение на КЦН	2 (25 бр./г.)								

Анализът на данните регистрирани през 2023 г. от пунктовете за мониторинг е както следва:

Фини прахови частици ФПЧ₁₀

През 2023 г. концентрацията на фини прахови частици (ФПЧ₁₀) в атмосферния въздух е измервана в следните пунктове за мониторинг: ДОАС РИОСВ, АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС Славейков и АИС „Несебър“.

В пункт ДОАС РИОСВ са отчетени 348 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). От тях 3 бр. са над нормативно определената средноденонощна норма (СДН) от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Отчита се драстично намаление на дните с превишения през годината (9 пъти) спрямо предходната 2022 г. Максималната средноденонощна концентрация през годината е 67,80 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,35 пъти СДН), измерена на 25.01.2023 г. Средногодишната концентрация е 25,33 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, която е по-ниска средногодишната норма от 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. За ДОАС РИОСВ се отчита спазване на нормите, като през 2023 г. се наблюдава намаляване на замърсяването както по отношение на средноденонощната норма, така и по отношение на средногодишната концентрация.

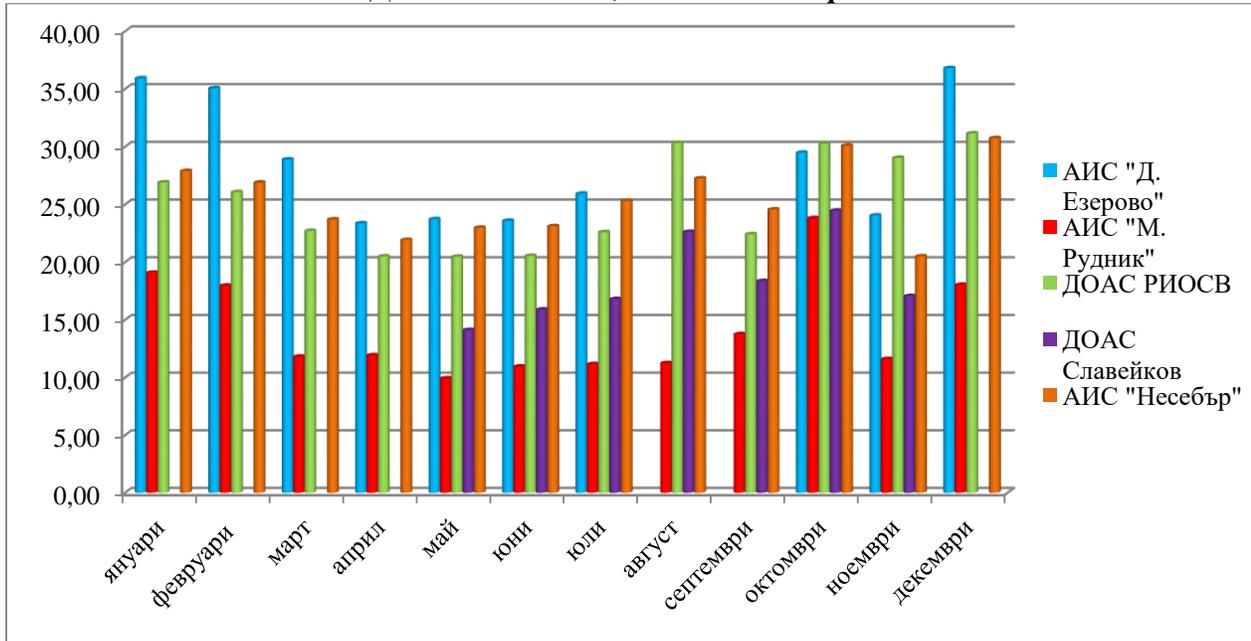
В АИС "Меден Рудник" са извършени 359 бр. измервания (валидни средноденонощни стойности). Отчетено е 1 превишение на СДН. Максималната измерена средноденонощна стойност за периода е 108,91 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (2,1 пъти СДН), измерена на 05.10.2023 г. Средногодишната концентрация е 14,30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, далеч под средногодишната норма. Отчита се намаление по всички показатели в сравнение с предходната година.

В АИС "Долно Езерово" са измерени 333 бр. валидни средноденонощни стойности. Констатирани са 16 броя превишения на СДН, което не превишава нормативния максимум от 35 броя в рамките на една календарна година. Най-високата среднодневна концентрация през годината е 80,72 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,6 пъти СДН) на 13.12.2023 г. Отчетена е средногодишната концентрация 28,59 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, с което се отчита спазване на годишната норма. В сравнение с предходната 2022 г. дните с наднормено замърсяване през 2023 г. са намалели с 60%, отчита се намаление на годишната концентрация.

В АИС "Несебър" са направени 365 бр. валидни средноденонощни стойности. Констатирани са 7 броя превишения на средноденонощната норма, което е далеч под нормативно определените 35 броя за година. Най-високата измерена концентрация е 60,11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (1,2 пъти СДН) на 03.01.2023 г. Средногодишната концентрация е 25,42 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, с което се отчита спазване на средногодишната норма.

В ДОАС Славейков са регистрирани 297 бр. валидни средноденонощни стойности (81%) което е под изисквания минимум валидни данни за определяне на средногодишна стойност (90%). Отчетени са 12 бр. превишения на СДН на ФПЧ₁₀, измерена максимална средноденонощна стойност 86,86 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ на 04.01.2023 г.

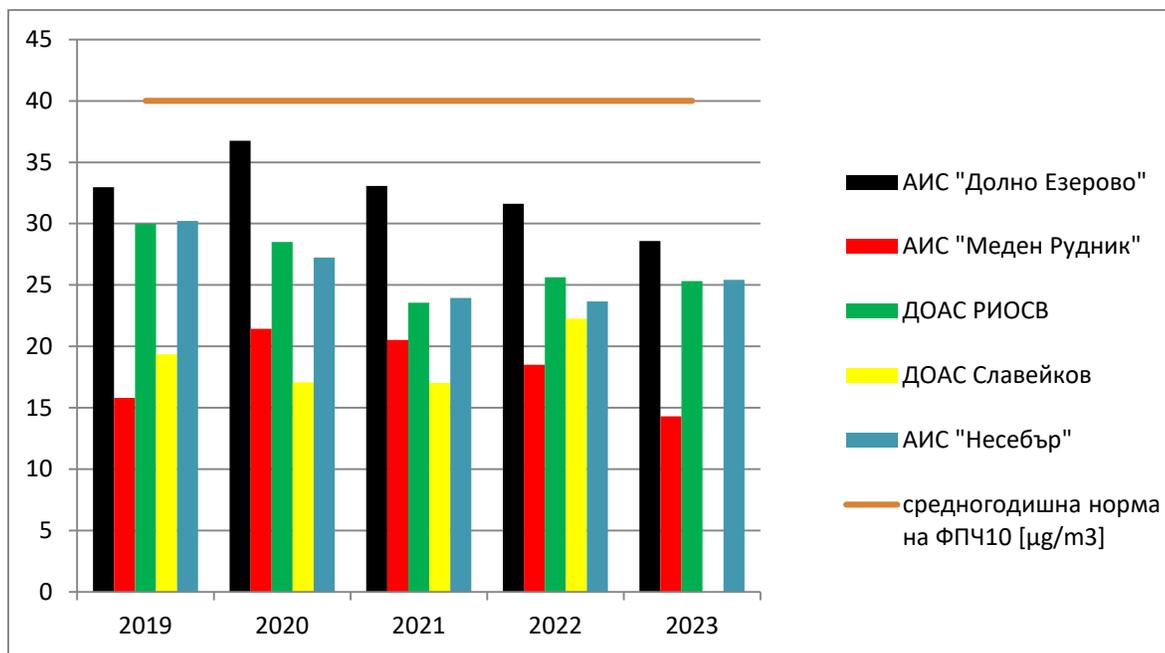
Сравнителна графика по месеци за замърсяване на въздуха с ФПЧ₁₀ в [µg/m³] за пунктовете АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Славейков, АИС "Несебър" за 2023 г.

От представената сравнителна графика се вижда, че концентрацията на замърсителя в районите е по-висока през зимните месеци. Най-ярко това се вижда за района контролиран от АИС „Д. Езеро“. Основна причината е използването на твърди горива за отопление с високо съдържание на пепел и лошите метеорологични условия, непозволяващи разсейването му в атмосферата.

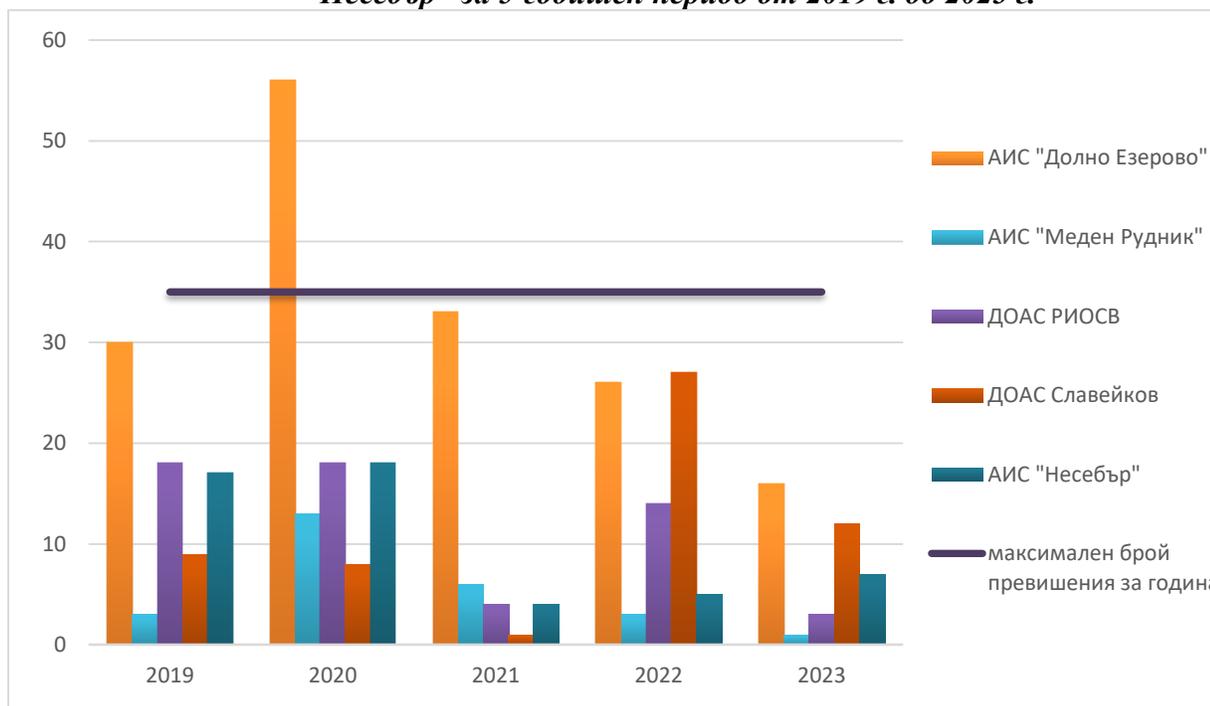
През летния период концентрацията на замърсителя се влияе от емисиите от автомобилния транспорт и преноса на прах от уличната мрежа.

Сравнителна графика за годишното замърсяване на въздуха с ФПЧ₁₀ в пунктовете АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, АИС „Славейков“, АИС "Несебър" за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.

Представената сравнителна графика за средногодишното замърсяване с ФПЧ₁₀ показва видимо намаление на средногодишните концентрации на ФПЧ₁₀, отчетени от АИС „Долно Езеро“ и АИС „Меден Рудник“, запазване на нивата на замърсителя в района контролиран от ДОАС РИОСВ и леко покачване на средногодишното замърсяване в гр. Несебър. За района на ж.к. Славейков не може да се направи извод за средногодишното замърсяване, тъй като не може да бъде определена средногодишна концентрация (недостатъчен брой данни).

Регистриран брой превишения на ПС на СДН на ФПЧ₁₀ в пунктовете АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, АИС „Славейков“, АИС "Несебър" за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.

Графиката представя броя превишения на СДН, сравнено с нормативно определените 35 бр. , съгласно Наредба №12/2010 г. През 2023 г. не се наблюдава превишаване на нормата.

Поради факта, че през последните години замърсяването с фини прахови частици се дължи и на природни фактори, и през 2023 г. е приложена изготвената от Националният институт по метеорология и хидрология *Методика за определяне на превишенията на пределно допустимите стойности на ФПЧ₁₀, които се дължат на емисии от природни източници – пустинен прах.*

Преизчислените средногодишни концентрации и броят на превишенията на средноденонощните концентрации през 2023 г. са представени в таблицата:

ПУНКТОВЕ ЗА МОНИТОРИНГ	Регистрирани превишения на СДН (брой дни)	Превишения на СДН след корекция (брой дни)	Регистрирана СГК, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	СГК след корекция, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
ДОАС РИОСВ	3	3	25,33	24,83
АИС „Д. Езерово“	16	15	28,53	28,08
АИС „М. Рудник“	1	1	14,30	14,15
АИС „Несебър	7	7	25,42	25,00

За данните, регистрирани от ДОАС Славейков Методиката не се прилага, тъй като пункта не е част от НСМОС.

Замърсяването с фини прахови частици (ФПЧ₁₀) е един от основните показатели за качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас. Продължава тенденцията по отношение спазване на нормите на замърсителя (СГН и брой превишения на СДН) в районите на мониторинг, като през 2023 г. в района на кв. Долно Езерово също се постигна спазване на утвърдената норма от 35 броя превишения на СДН.

Във връзка с нарушеното качество на атмосферния въздух по показател ФПЧ₁₀, Община Бургас изпълнява мерките, заложи в „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Бургас за периода 2021 – 2027 г.“ съгласно чл.27, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух.*

Видно от резултатите от мониторинга, през 2023 г. заложените мерки (краткосрочни и дългосрочни) са довели до намаляване на замърсяването с ФПЧ₁₀ и спазване на нормите на замърсителя, определени в екологичното ни законодателство.

Серен диоксид SO₂

Основен източник на емисии на серен диоксид е технологичната дейност на “ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, както и процесите свързани с изгаряне на твърди и течни горива в промишлеността и бита. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг от 500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС “Долно Езерово” по показател серен диоксид не са регистрирани превишения на средночасовата норма (СЧН – 350 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) и средноденонощната норма (СДН – 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Средногодишната концентрация за 2023 г. е 13,14 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС “Меден Рудник” не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация за 2023 г. е 10,82 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

В ДОАС РИОСВ не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация за 2023 г. е 4,91 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС “Несебър” по показател серен диоксид не е регистрирано превишение на средночасовата норма и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация е $7,00 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

ДОАС Камено не регистрира превишения на средночасовата и средноденонощната норма. Средногодишната концентрация е $8,39 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Азотен диоксид NO_2

Основен източник на емисии на азотен диоксид са автомобилния транспорт и горивните процеси в промишлените предприятия. В пунктовете за мониторинг не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението от $400 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС „Долно Езеро“ отчетената средногодишна концентрация (СГК) през 2023 г. е $13,81 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и е далеч под средногодишната норма (СГН - $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Не са регистрирани превишения на средночасовата норма (СЧН – $200 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

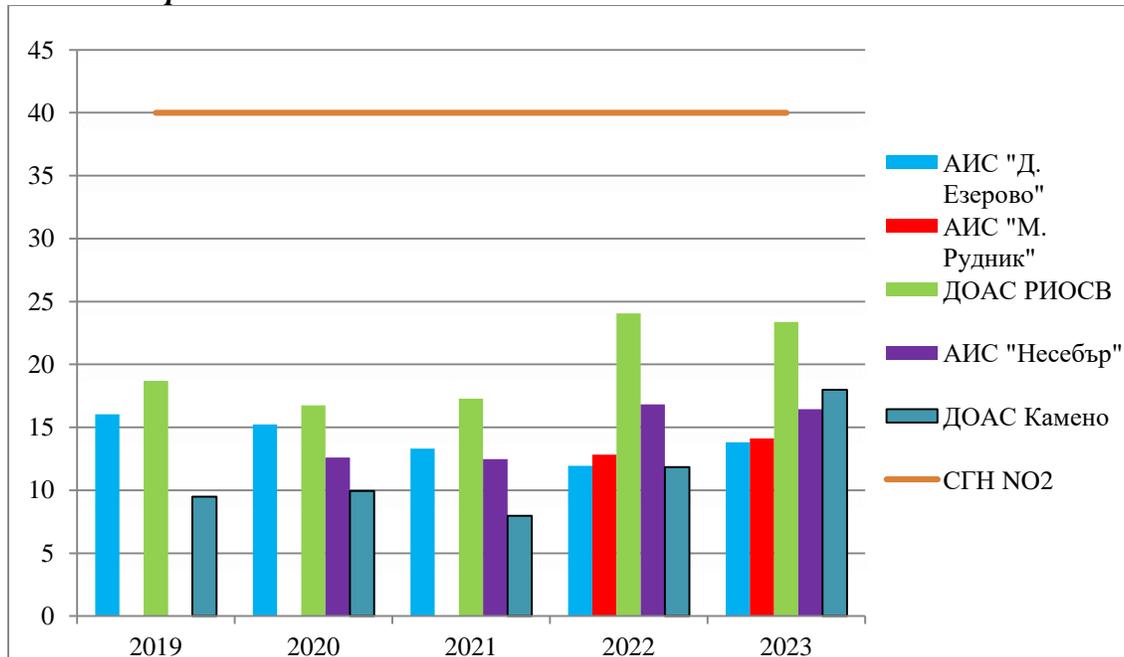
В АИС „Меден Рудник“ не са регистрирани концентрации над средночасовата норма. Средногодишната концентрация е $14,12 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В ДОАС РИОСВ през 2023 г. не са регистрирани превишения на средночасовата норма. Средногодишна концентрация през 2023 г. е $23,38 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

В АИС „Несебър“ не са регистрирани средночасови концентрации над средночасовата норма. Средногодишната концентрация е $16,44 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

ДОАС Камено не регистрира превишения на СЧН. Средногодишната концентрация за 2023 г. е $17,99 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с NO_2 в $[\mu\text{g}/\text{m}^3]$ за пунктовете: АИС "Долно Езеро", АИС "Меден Рудник", АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.

От сравнителната графика се вижда, че и през 2023 г. се запазва устойчивата тенденция за средногодишно замърсяване с азотен диоксид далеч под нормативно определеното в Наредба №12/2010 г.

Въглероден оксид CO

Измерва се в два пункта за мониторинг: АИС "Долно Езерово" и АИС "Меден Рудник". Не са регистрирани осемчасови средни стойности, превишаващи максималната от 10 mg/m^3 , съгласно Наредба № 12.

За двата пункта се отчита тенденция на задържане на постоянно ниско ниво на този замърсител, далеч от нормата за опазване на човешкото здраве от 10 mg/m^3 .

Озон O_3

Нивата на озон се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС "Меден Рудник", АИС "Долно Езерово" и АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

В петте пункта през 2023 г. не са регистрирани превишения на алармения праг за предупреждение на населението (ППН – $240 \text{ } \mu\text{g/m}^3$) и прага за информиране на населението (ПИН) – $180 \text{ } \mu\text{g/m}^3$.

През месеците юли и август в пунктовете за мониторинг АИС "Долно Езерово", АИС "Несебър" и ДОАС РИОСВ са регистрирани осем-часови средни стойности, превишаващи краткосрочната целева норма (КЦН) ($120 \text{ } \mu\text{g/m}^3$) за опазване на човешкото здраве. Съгласно Таблица 5 от приложение №3 към чл. 5, 6, 7, чл. 18, ал. 1 и чл. 19, ал. 1 от Наредба №12, КЦН не трябва да се превишава повече от 25 дни за календарна година, осреднено за тригодишен период. И в четирите пункта през предходните три години не са регистрирани дни с превишения на КЦН.

През летния период на годината ДОАС Камено също регистрира осем-часови средни стойности, превишаващи краткосрочната целева норма КЦН.

Бензен

Съгласно Наредба № 12/2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух качеството на атмосферния въздух по показател бензен се оценя чрез средногодишна норма от $5 \text{ } \mu\text{g/m}^3$.

Нивата на бензен се следят в пунктовете за мониторинг с непрекъснато измерване – АИС "Меден Рудник", АИС "Долно Езерово" и АИС "Несебър", ДОАС РИОСВ и ДОАС Камено.

В АИС "Долно Езерово" регистрираната средногодишна стойност на бензена е $1,27 \text{ } \mu\text{g/m}^3$ при средногодишна норма (СГН – $5 \text{ } \mu\text{g/m}^3$).

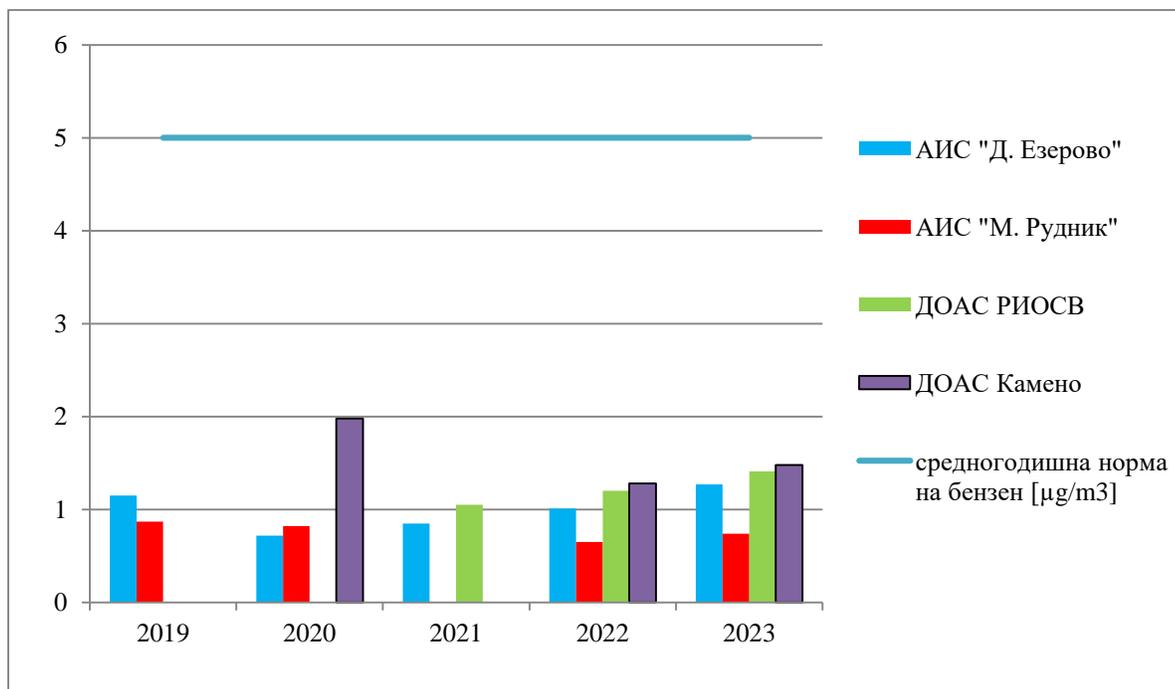
Пункта за мониторинг АИС „Меден Рудник“ отчита средногодишна концентрация $0,74 \text{ } \mu\text{g/m}^3$.

ДОАС РИОСВ регистрира средногодишна стойност на бензена е $1,41 \text{ } \mu\text{g/m}^3$.

ДОАС Камено отчита средногодишна концентрация $1,48 \text{ } \mu\text{g/m}^3$.

Средногодишната концентрация отчетена от АИС „Несебър“ е $0,00 \text{ } \mu\text{g/m}^3$.

Сравнителна графика за замърсяване на въздуха с бензен в [$\mu\text{g/m}^3$] за пунктовете: АИС "Долно Езерово", АИС "Меден Рудник", ДОАС РИОСВ, ДОАС Камено за 5-годишен период от 2019 г. до 2023 г.

От представената графика се вижда, че средногодишната концентрация на бензен в пунктовете за мониторинг е далеч под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве.

Сяроводород H_2S

Нивата на сяроводород се следят в автоматичните измервателни станции в кв. Долно Езерово и в ж.к. "Меден Рудник".

Съгласно Наредба № 14 от 23.09.1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места пределно допустимата средноденонощна концентрация на замърсителя е $0,003 \text{ mg/m}^3$, максимално еднократната пределно допустима концентрация е $0,005 \text{ mg/m}^3$.

Данните получавани от анализаторите за сероводород в АИС в НСМОС се приемат за достоверни само при стойности над $0,015 \text{ mg/m}^3$, т.е. 3 пъти над максимално еднократната пределно допустима концентрация и 5 пъти над пределно допустимата средноденонощна концентрация.

През 2023 г. в двата пункта не са регистрирани превишения на максимално еднократната концентрация. Няма регистрирани превишения на средноденонощната норма.

Общи въглеродороди

Нивата на общите въглеродороди се следят само в АИС "Долно Езерово", поради близостта на пункта до „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД. В екологичното законодателство няма определена норма за съдържание на въглеродороди в атмосферния въздух.

Стирен

Показателят се измерва чрез работещи в непрекъснат режим пунктове ДОАС – РИОСВ и ДОАС, намиращ се в гр. Камено.

И в двата пункта не се отчитат превишения на ПДК максимално еднократна – 5 µg/m^3 и ПДК среднодневна – 3 µg/m^3 .

Пара- и орто- ксилен

Орто-ксилен се измерва от ДООС РИОСВ, пара-ксилен се измерва от АИС „Несебър”, ДООС РИОСВ и ДООС Камено.

Не са регистрирани превишения на ПДК максимално еднократна – 200 µg/m³ и ПДК среднодневна – 100 µg/m³ на орто-ксилен и пара-ксилен.

Толуен

Замърсителят толуен се следи в АИС „Несебър”, пунктовете ДООС РИОСВ и ДООС Камено. Няма регистрирани превишения на ПДК максимално еднократна – 500 µg/m³ и ПДК среднодневна – 250 µg/m³.

Тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ)

Периодични измервания на нивата на тежки метали (Pb, Cd, Ni, As) и полиароматни въглеводороди (ПАВ) се извършват в пункт АИС „Несебър”. В пункт ДООС РИОСВ се измерват Ni и ПАВ.

Средногодишните концентрации на арсен, кадмий, никел и бензо(а)пирен са под целевите норми за съдържанието им в атмосферния въздух, съгласно *Наредба № 11 от 14 май 2007 г. за норми за арсен, кадмий, никел и полициклични ароматни въглеводороди в атмосферния въздух.*

Средногодишните концентрации на олово са под средногодишната норма за опазване на човешкото здраве, съгласно *Наредба №12 от 15.07.2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух.*

През 2023 г. от мобилната автоматична станция (МАС) към Община Бургас са извършени измервания в 7 точки на територията на гр. Бургас – кварталите на града и района на рафинерията. Измерваните показатели са озон, азотни оксиди, серен диоксид, сероводород, бензен, стирен, ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5}, етилбензен.

- През м. януари и февруари, до средата на м. март МАС следи КАВ в кв. Долно Езеро, кръстовище на ул. „Г. Дълбошки“ и ул. „Алабин“;;

- От средата на м. март до началото на м. април МАС е позиционирана в к-с „Изгрев“;

- В периода 05.04. – 11.05.2023 г. измервания са извършвани до портала на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД водещ към кв. Долно Езеро. Мониторинга се извършва във връзка с изпълнение на проект LIFE WATEROIL от оператора, чиято основна цел е да се приложат, тестват и демонстрират технически решения и технологии за решаване на проблеми, свързани с околната среда и здравето;

- През м. май и юни МАС е извършила измервания в района на к-с „Славейков“;

- През м. юли МАС е следила КАВ до двата портала на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, водещи към кв. Долно Езеро и АМ Тракия във връзка с изпълнение на проект LIFE WATEROIL;

- В периода август и септември МАС измерва КАВ в к-с „Меден Рудник“.;

- През м. октомври МАС за втори път е позиционирана в к-с „Изгрев“

- От края на м. октомври до средата на м. декември МАС следи КАВ в кв. Лозово.

Резултатите от имисияния контрол, проведен с МАС на община Бургас през 2023 г. показва следното:

- регистрирани са 3 бр. превишения на СДН на ФПЧ₁₀ на 20.03., 23.03. и 24.03.2023 г. в района на к-с „Изгрев“;

- регистрирани са 2 бр. превишения на СДН на ФПЧ₁₀ на 25.09. и 26.09.2023 г. в района на к-с „Меден Рудник“;
- регистрирано е 1 превишение на СДН на ФПЧ₁₀ на 19.11.2023 г. в района на кв. Лозово.

По останалите показатели не са регистрирани превишения на пределните стойности на нормите и пределнодопустимите концентрации.

Резултатите от имисионните измервания в трите постоянни пункта на територията на Община Бургас, част от НСМОС и данните от ДОАС Камено, ДОАС Славейков и Мобилната автоматична станция показват, че през 2023 година превишаване на установените норми за КАВ не се отчитат.

През 2023 г. мобилните автоматични станции на ИАОС – РЛ Стара Загора и РЛ Варна са извършили измервания на качеството на атмосферния въздух в гр. Малко Търново, община Малко Търново. Измерваните показатели са озон, азотни оксиди, серен диоксид, въглероден оксид, фини прахови частици (ФПЧ₁₀).

Резултатите от измерванията не показват превишения на пределните стойности на нормите и пределнодопустимите концентрации. Статистическият 90,4 перцентил, изчислен на база измерените средноденонощни концентрации на ФПЧ₁₀, не превишава среднодневната норма от 50 µg/m³, определена в Таблица 2 към Приложение №1 от Наредба №12.

Източници на емисии на територията на РИОСВ

• Големи горивни източници

Горивни инсталации с номинална топлинна мощност над 50 MW, използващи като горива въглеводороден горивен газ и природен газ са следните инсталации в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД:

- „Атмосферна дестилация 4“
- „Атмосферна и вакуумна дестилация 1“
- „Водородна, секция 71“ пещ Н-7101
- „Горивна инсталация за производство на топлинна енергия (ТЕЦ)“.

На посочените инсталации се извършват собствени непрекъснати измервания.

Ежегодно във връзка с докладване на годишните количества на серен диоксид, азотни оксиди и прах, емитирани от ГГИ, съгласно чл.72 §3 и §4 и чл.35 от Директива 2010/75 се представя информация за количеството енергия, консумирано през годината.

На територията на РИОСВ-Бургас не се експлоатират големи горивни инсталации (ГГИ) на твърдо гориво и/или биомаса, както и ГГИ, ползващи дерогация съгласно чл.18 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата емисиите от големи горивни инсталации.

• Емисионен контрол на горивни и производствени неподвижни източници

През 2023 г. е извършен контрол на горивни и производствени неподвижни източници от обхвата на Наредба № 1 от 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества, изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии и обхвата на Наредбата за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации (Наредба за СГИ). с издадени удостоверения за регистрация по чл. 9 г. ал. 1 от Закона за чистотата на атмосферния въздух .

Операторите експлоатиращи нови Средно горивни инсталации са представили в РИОСВ–Бургас информация, по чл. 9 г и чл. 9д от Закона за чистотата на атмосферния въздух и Наредба за СГИ.

През 2023 г. планов контрол с измервания на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух е осъществен на 59 бр. източници на емисии, принадлежащи на 14 бр. обекти.

Извънредни контролни измервания по смисъла на чл. 17 от *Наредба № 6/1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници* през 2023 г. са извършени на „ЕИВ“ ЕООД – асфалтова база кв. Банево, гр. Бургас.

През отчетната година е извършена оценка на месечните доклади за извършени собствени непрекъснати измервания (СНИ) на неподвижни източници в „Кроношпан България“ ЕООД и в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, съгласно изискванията на *Инструкция № 1 от 3.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници*. Извършена е оценка на представени и утвърдени годишни доклади за извършени СНИ за 2022 г. на неподвижните източници.

• Контрол на обекти и дейности с летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини

През 2023 г. са извършени 100 % от планираните проверки на обекти (бензиностанции, терминал) в изпълнение изискванията на *Наредба № 16 от 12 Август 1999 г. за ограничаване на емисиите от ЛОС при съхранение, товарене и разтоварване и превоз на бензини* (Наредба № 16).

Резултатите от проведените през 2023 г. собствени периодични измервания на емисиите на летливи органични съединения и бензен изпускани в атмосферния въздух от Инсталация за регенерация на бензиновите пари (ВРУ) на основна площадка в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, показват спазване на съответните НДЕ .

• Контрол на обекти, осъществяващи дейности с употреба на летливи органични съединения в разтворители

През 2023 г. са извършени 100 % от планираните През отчетния период няма дадени предписания.

Операторите на инсталации (14 бр.), попадащи в обхвата на *Наредба № 7 от 21.10.2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации* (Наредба №7) и използващи разтворители над праговата стойност за консумация на разтворител (ПСКР), в това число и ателиета за химическо чистене са представили в РИОСВ – Бургас Планове за управление на разтворителите (ПУР). Не са констатирани нарушения на нормите посочени в Наредба № 7.

• Контрол на обекти за производство, търговия или употреба на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти, съдържащи органични разтворители

През 2023 г. са извършени 100 % от планираните проверки на оператори, извършващи дейности от обхвата на *Наредба за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при употребата на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти*. Проверените обекти са търговци на едро и дребно, оператори за нанасяне на покрития върху моторни превозни средства, оператори извършващи дейност от обхвата на

Наредба № 7 с използване на бои, лакове и авторепаратурни продукти и непревишаващи съответните долни прагови стойности за консумация на разтворители (ПСКР), други фирми.

- **Контрол и управление на веществата, нарушаващи озоновия слой**

В изпълнение изискванията на чл. 17 на *Закона за чистотата на атмосферния въздух* през 2023 г. са извършени 100 % от планираните проверки на продукти и/или оборудване съдържащи вещества, които нарушават озоновия слой или флуорсъдържащи парникови газове. Операторите изпълняват изискванията *Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой*. През 2023 г. не са констатирани несъответствия.

През отчетния период не е констатирано публикуване на реклами за разпространение/търговия с флуорсъдържащи парникови газове и озоноразрушаващи вещества, в нарушение на Регламент 517/2014 и Регламент 1005/2009 г.

Изготвен е обобщен годишен отчет за флуорсъдържащите парникови газове на територията контролирана от РИОСВ-Бургас за периода 1 януари - 31 декември 2022 г. представен в нормативно определения срок в МОСВ.

- **Контрол по изпълнение на условията в разрешителните за емисии на парникови газове**

През 2023 г. на 6 броя оператори с издадени разрешителни за емисии на парникови газове са извършени проверки

- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД;
- „Кроношпан България“ ЕООД;
- „Топлофикация Бургас“ ЕАД;
- „Промет стийл“ АД;
- „СМА Минерал Бургас Вар“ ЕООД;
- „Керамика Бургас“ АД.

Операторите провеждат мониторинг на емисиите на парникови газове в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 601/2012 г. и одобрените Планове за мониторинг. В ИАОС се представят годишни доклади за емисиите, отделени от инсталациите през предходната година. Всички доклади са верифицирани.

През 2023 г. РИОСВ – Бургас е съгласувала проект на Разрешително за емисии на парникови газове и план за мониторинг на „Керамика Бургас“ АД, „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД.

Актуализирани са разрешителните за емисии на парникови газове на „Промет Стиил“ ЕАД, „СМА Минерал Бургас Вар“ ЕООД, „Топлофикация Бургас“ ЕАД. Във връзка с изискванията на чл.74 от Регламент (ЕС) № 2018/2006, относно мониторинг и докладването на емисиите на парникови газове е издадено но Разрешително на „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД.

Контролирани обекти с източници на емисии на вредни вещества в атмосферния въздух по общини

Община Айтос

Община Айтос има разработена и изпълнява „Програма за качество на атмосферния въздух на Община Айтос за периода 2021-2028 г.“, приета с Решение на Общински съвет – Айтос № 503 от 22.12.2022 г.

На контрол по спазване изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове подлежат 23 обекти с производствени и обслужващи дейности, предимно в сферата на преработваща и хранително-вкусовата промишленост. Шест броя обекти с неподвижни източници на емисии подлежат на собствени периодични (СПИ) и

контролни измервания. През 2023 г. са извършени СПИ на емисиите на вредни вещества от неподвижни източници на „Аустротерм България“ ЕООД, „Авто Мир“ ООД, и „Бургаспътстрой“ АД. Констатирано е спазване на съответните норми за допустими емисии.

На територията на общината горивните инсталации (с номинална топлинна мощност по-голяма от 0,5 MW) като гориво изпобзват природен газ и биомаса.

Община Бургас

Обектите с производствена дейност на територията на общината са 132. От тях на контролни, собствени периодични и непрекъснати измервания подлежат 25 броя обекти. Някой от тях са с повече от два източника на емисии, като по. Значимите от тях са „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД, „Топлофикация Бургас“ АД, „Кроношпан България“ ЕООД, „Трансвагон“ АД.

На собствени непрекъснати измервания подлежат 12 инсталации в „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас“ АД и 2 бр. инсталации в „Кроношпан България“ ЕООД .

През 2023 г. са извършени на 59 бр. неподвижни източници на емисии в 14 обекта контролни измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух съгласно утвърден график.

Общо 28 оператора с неподвижни източници на емисии (включително автосервизи) са извършили СПИ на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух. Резултатите от измерванията показват спазване на НДЕ на съответните контролирани замърсители.

Община Камено

На територията на общината контролираните обекти, извършващи производствена дейност са общо 13. През 2023 г. асфалтобаза с. Черни връх на „Асфалт Комерс“ ООД е извършила СПИ на емисиите на вредни вещества. Резултатите от измерването показват спазване на съответните норми.

Община Карнобат

В община Карнобат общия брой контролирани промишлени обекти е 25, като 8 от тях подлежат на контролни и СПИ измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух. През 2023 г. са проведени контролни измервания на 2 бр. източника – водогреен котел на „Сигмен милк“ ООД и котел на слама на „ВИН.С.Индустрийс“ ООД. Резултатите показват спазване на съответните норми за допустими емисии.

През 2023 г. асфалтобаза Карнобат на „Пътстрой ВДХ“ ЕАД е провела СПИ на емисиите на вредни вещества. Не са констатирани наднормени емисии на вредни вещества в атмосферния въздух.

Община Малко Търново

В Община Малко Търново на контрол по спазване изискванията на Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове подлежат 11 броя обекти. Един от тях е с производствена дейност производство на пелети и подлежи на Собствени периодични и контролни измервания.

През 2023 г. от Мобилна автоматична станция за качество на атмосферния въздух (КАВ) към ИАОС е извършено измерване на КАВ в гр. Малко Търново, във връзка с утвърден от Министъра на околната среда и водите график. Резултатите от измерванията показват, че няма нарушение на КАВ на територията на общината.

Община Несебър

Броят на обектите извършващи производствена дейност на територията на общината е 25, като измерване подлежат: „Ермаска“ ООД с. Оризаре, „Вермонт 1“ ООД – цех за производство на мебели, „Интертур“ ООД- перилин комплекс, „Комфортстрой“ ООД – производство на пелети.

Голяма част от обектите в общината, подлежащи на контрол са хладилни складове за съхранение на хранителни продукти, обекти за преработка на риба и рибни продукти, хотелски комплекси със сезонен режим на работа, бетонови възли. Горивните инсталации на някои от хотелските комплекси са с номинална мощност по- голяма от 0,5 MW и те извършват СПИ измервания.

През 2023 г. хотелски комплекси провели СПИ са „Балкан Холидейз Сървисис“ ЕООД, „Дафна ДК“ ООД, „Оптимакс Тур“ АД, Резултатите от измерванията показват спазване на съответните НДЕ.

На територията на община Несебър има регистрирана една средногоривна инсталация- котел за производства на пара към перилен комбинат на „Интертур“ООД.

Община Поморие

Броят на обектите извършващи производствена дейност на територията на общината е 23. Повечето от тях са със сезонен режим на работа и включват обекти с дейности по преработка на риба, миди, рапани, производство на вина, търговски обекти и хотели.

Действащи обекти с източници на емисии на територията на общината са „Черноморско злато“ АД – производство на вина и високоалкохолни напитки, „ЗТВ“ АД - производство на графитни четки и контактни тела, „Инвестстрой“ ЕООД - дестилерия за производство на етерични масла с. Гълъбец.

През 2023 г. са извършени СПИ на „Инвестстрой“ ЕООД и „Черноморско злато“ АД. Резултатите показват спазване на съответните НДЕ.

Община Приморско

На територията на общината 4 обекта извършват производствена дейност – бетонови възли и 1 обект за производство на млечни продукти. Останалите обекти включват хотели и търговски обекти. През 2023 г. са извършени контролни измервания на емисиите изпускани от котел с мощност 1,6 MW към производство на млечни продукти в с. Веселие. Резултатите от измерването показват спазване на съответните НДЕ.

Община Руен

Обектите с производствена дейност в община Руен са 13. На контролни и СПИ измервания подлежат обекти с източници на емисии: „СМА Минерал Бургас вар“ ЕООД, с. Добромир - производство на негасена вар, „Ипар“ ЕООД и „Експорт ойл“ООД - производство на етерични масла, цех за дървопреработка на „Милвест“ ООД. Използваните горива са течено гориво за дестилериите и въглища за производството на негасена вар.

Останалите обекти са шивашки цехове, обекти за производството на млечни продукти. В тях се експлоатират горивни инсталации с номинална входяща топлинна мощност по – малка от 0,5 MW.

Община Созопол

Общият брой на обектите, подлежащи на контрол по Закона за чистота на атмосферния въздух е 39. Два от тях извършват производствена дейност - бетонови възли.

Останалата обекти се занимават с търговия, хотелиерство, преработка и съхранение на риба и рибни продукти.

Община Средец

Обектите с производствена дейност на територията на общината са 15 на брой. На 6 броя от обектите се извършват измервания на емисиите на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух.

През 2023 г. СПИ са извършено от „Промет Стиил“ АД, „Пъчков“ ЕООД, „Сигматек“ ООД. Не са констатирани наднормени емисии на контролираните замърсители.

Община Сунгурларе

Общият брой на контролираните обекти с производствена дейност е 11 броя. Действащи промишлени обекти подлежащи на СПИ и/или контролни измервания са: „Винекс Славянци“ АД – производство на вина и спиртни напитки, „Леястом“ ЕООД-леярна, „Ависпал –БГ“ ЕООД – месододобивно и месопреработвателно предприятие и производство на преработен животински протеин. В горивните инсталации се използва природен газ и течно гориво.

През 2023 г. са извършени контролни измервания на емисиите на серен диоксид, азотни оксиди и въглероден оксид изпускани в атмосферния въздух от два броя парни котли към „Винекс Славянци“ АД. Резултатите показват спазване на съответните НДЕ.

Община Царево

На територията на общината няма горивни инсталации с номинална топлинна мощност над 0,5 MW. Общият брой на обектите с производствена дейност е 6, като два от тях „Пасат България“ АД и СД „Стъклопласт Димов, Димова Сие“ подлежат на контролни и/или СПИ измервания по показател общи въглеродороди.

Замърсяване от автомобилния транспорт

За замърсяването на въздуха в гр. Бургас не малък дял се пада на автомобилния трафик. Той е един от основните източници на замърсяване на атмосферния въздух, главно с ФПЧ₁₀.

Увеличения трафик на автомобили в централните части на гр. Бургас, особено през летния сезон предполага замърсяване на атмосферния въздух с азотни оксиди и фини прахови частици. Отчитайки тези обстоятелства, Община Бургас прилага редица мерки имащи ефект за намаляване на генерирането на емисии на замърсители от автомобилния транспорт:

- поддържане чистотата на пътната и уличната мрежа;
- въвеждане на зони с ниски емисии;
- реконструкция и рахабилитация на улици и тротоари;
- реконструкция и рахабилитация на междублокови пространства;
- развитие на велосипедния транспорт чрез изграждане на велоалеи и свързване на по-отдалечените квартали на града с централните градски части;
- изграждане на нови паркинги;
- засаждане на дървета;
- изграждане на зелени оазиси в централната част на града;
- използване на 56 бр. електрически автобуси от общинския превозвач „Бургасбус“;
- използване на електро-автомобили от контролните звена Еко-инспекторат и „Обществен ред“ на Община Бургас
- използване на електрически автомобил за нуждите на „Домашен социален патронаж“

- използване на електро- велосипеди от системата за обществен вело-транспорт.

До момента са изградени 20 броя зарядни станции за електро-автомобили по сключения Меморандум между Община Бургас и Eldrive за изграждане на публична мрежа от 50 броя зарядни станции в Бургас, разположени на 8 локации. Община Бургас прилага политика всички електро-автомобили, мотопеди и мотоциклети да паркират безплатно в рамките на „синя и зелена зона“ в Бургас

Към края на 2022 г. е изпълнен цялостния път и всички съоръжения към него на т.нар. Северен обход, включващ изграждане на трасе с дължина 4,7 км, което да изведе транзитния трафик от Варна и продължаващ по АМ „Тракия“ към София или посока Юг, от центъра на Бургас. През 2023 г. е въведена в експлоатация отсечката Сарафово-Бургас.

Изготвено пред-инвестиционно обследване за избор на трасе за пътна връзка от о.т.209 по плана за ж.к. „Меден Рудник“, гр. Бургас до Републикански път I-9 „ГКПП Дуранкулак-Бургас-ГКПП Малко Търново“, т.нар. обход на к-с „Меден Рудник“. Изготвен е и ПУП-ПП за утвърждаване на трасето. Стартирала процедура по реда на Глава шеста от ЗООС, разработена е необходимата информация за преценяване необходимостта от извършване на Екологична оценка на плана. Издадено решение на директора на РИОСВ – Бургас за изготвяне на Доклад за екологична оценка.

Към системата за обществен транспорт „Вело Бургас“ са изградени 14 велостанции и са на разположение 120 велосипеда по системата рент-а-байк. Системата разполага и с 16 бр. електрически велосипеди и 26 колонки за паркиране на тези велосипеди. Към момента изградената мрежа от вело-алеи до жилищните комплекси и квартали на Бургас е с обща дължина 62 км.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Бургас.

През 2023 год. превишаване на установените норми за КАВ не се отчитат, включително нормите за замърсяването с фини прахови частици в районите контролирани от петте пункта за мониторинг са спазени.

Дните с превишение на средноденоношната норма от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и в петте пункта за мониторинг на територията на община Бургас и община Несебър се регистрират главно през зимния период на годината.

Във връзка с нарушеното качество на атмосферния въздух по показател ФПЧ₁₀ в кв. Долно Езерово през предходните години, Община Бургас изпълнява мерки (краткосрочни и дългосрочни) за намаляване нивата на замърсителя и достигане на утвърдените норми заложиени в „Програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на Община Бургас за периода 2021 – 2027 г.“ по чл.27, ал.1 от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*.

II.2. ВОДИ

1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ПРИОРИТЕТИ ПРИ ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ ПРЕЗ ГОДИНАТА:

Територията, контролирана от РИОСВ-Бургас, обхваща част от Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) с център гр. Варна и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ (БДИБР) с център гр. Пловдив.

Съгласно Закона за водите министърът на околната среда и водите чрез регионалните инспекции по околна среда и води в границите на териториалният им обхват:

- провежда мониторинг на отпадъчните води;
- поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;
- контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води и комплексните разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда;
- контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;
- поддържа в актуално състояние списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Основни приоритети и цели при извършване на контролната дейност през 2023 г. са:

- контрол на обекти, формиращи отпадъчни води, в т.ч. на: канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, с приоритет на канализационни системи, в които са включени производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества или които заустват във водни тела със състояние по-лошо от добро;
- контрол на производствени обекти, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, с оглед прекратяване заустванията в повърхностни води в срок до 31.12.2020 год. и в изпълнение на *Директива 2000/60/ЕС на Европейския парламент и Съвета установяваща рамката за действията на Общността в областта на политиката за водите*;
- контрол на производствени обекти, с промишлени дейности, включени в Приложение № 4 от *Наредба № 2 от 8.06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване*, формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, с приоритет обекти, формиращи товар в отпадъчните си води над 4000 е.ж., съгласно чл. 16, ал. 8 от *Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти* такива, в отпадъчните си води;
- контрол на обекти, потенциални замърсители на водите на Черно море приоритетно в зоните за къпане – в активния туристически сезон;
- контрол на обекти с Разрешителни за заустване по отношение на чл. 26 от *Наредба № 2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване* и на чл. 19 от *Наредба № 6 за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти*, на обектите, заустващи отпадъчни води в повърхностни водни обекти;
- други обекти, определени на база на системната оценка на риска и такива, за които са постъпили жалби и сигнали през 2022 год.

С реализацията на тези приоритети и цели се постига по - ефективно използване, опазване и възстановяване на водните ресурси и намаляване на негативното въздействие от замърсяването им върху качеството на живот и здравето на населението.

Водите на територията на страната са: повърхностни води, подземни, включително минералните води, вътрешните морски води и териториалното море, водите на р. Дунав, р. Резовска и р. Тимок в рамките на държавната граница на Република България.

2. ОПАЗВАНЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА РИОСВ-БУРГАС ПРЕЗ 2022 Г.

2.1 ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ЧЕРНОМОРСКИ БАСЕЙНОВ РАЙОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ С ЦЕНТЪР ВАРНА

2.1.1. Пунктове за наблюдение – реки, езера и язовири

Повърхностните води в Черноморски басейнов район в териториалния обхват на РИОСВ-Бургас включват 73 пункта в реки и 16 пункта в езера и язовири, попадащи в следните речни басейни:

- Мандренски реки;
- Южнобургаски реки;
- река Велека;
- река Резовска;
- част от река Камчия.

Обобщената информация за състоянието на повърхностните води е изготвена на база резултати от мониторинг, проведен в периода януари - декември 2023 г., съгласно Заповеди №№ РД-3/06.01.2023 г. на Министъра на околната среда и водите.

2.1.2. Оценката на състоянието по физико-химични елементи за качество (ФХЕК)

Извършва се съгласно класификационната система, регламентирана с Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води. Същата включва следните ФХЕК: разтворен кислород, БПК₅, амониев, нитритен, нитратен и общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

Информацията за пунктовете за наблюдение, изследваните ФХЕК и определеното състояние за 2022 г. и 2023 г. е обобщена в приложената *Таблица 1*.

2.1.3. Специфични замърсители

Не са регистрирани превишения на стандартите за качество на околната среда (СКОС) за изследваните през годината специфични замърсители, посочени в Наредба № Н-4/ за характеризирание на повърхностните води.

Изводи:

Констатираното влошаване на състоянието по ФХЕК в някои водни тела е обусловено от замърсяване с азотни и фосфорни съединения от дифузни източници (земеделски практики) и от населени места с недобре функциониращи или неизградени ПСОВ.

2.1.4. Приоритетни вещества

Извършеният през годината мониторинг на приоритетни вещества (ПВ) по смисъла на Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, сочи превишение на СКОС за показателите флуорантен и С10-13 хлоралкани в следните пунктове:

Флуорантен:

- Р. Дяволска след яз. Ясна поляна до граница на преходни води с код BG2IU400R1008;

- Р. Караагач от границата на преходните води до вливане в Черно море с код BG2IU600R1013;
- Р. Даръдере – от извор до вливане в р. Факийска с код BG2MA400R010;
- I участък: р. Айтоска - от вливането на р. Съдиевска до след гр. Камено; II участък: р. Айтоска - от след гр. Камено до вливане в Бургаско езеро с код BG2SE900R036;
- Р. Бяла река до вливане в р. Луда Камчия с код BG2KA400R014;
- Р. Луда Камчия - от преди с. Дъбовица до язовир Камчия с код BG2KA400R1243.

C10-13 хлоралкани:

• I участък: р. Айтоска - от вливане на р. Славеева до вливане на р. Съдиевска; II участък: р. Славеева - от извора до вливане в р. Айтоска с код BG2SE900R1030.

За останалите водни тела и ПВ, които са изследвани, не са констатирани превишения на съответните СКОС.

Изводи:

Флуорантенът се използва като суровина при производство на агрохимикали, бои и фармацевтични продукти и др. Във водните обекти постъпват предимно чрез непречистени отпадъчни води и от транспорта.

C10-13 хлороалканите се използват при металообработка (рязане, пробиване и шамповане), в каучуковата промишленост (производство на транспортни ленти и уплътнители), производство на бои, лепила, разтворители, обработка на кожи, текстилни материали (като забавители на горенето.) Присъствието му във водите може да се обвърже с цитираните промишлени отрасли. През 2002 г. употребата им в металургията и кожарската промишленост е забранена на ниво Европейски съюз.

Предстои продължаването на мониторинга по тези показатели и идентифицирането на конкретните източници, които ги емитират във водите.

2.2. ПОВЪРХНОСТНИ ВОДИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ БАСЕЙНОВ РАЙОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ С ЦЕНТЪР ПЛОВДИВ

2.2.1. Характеристика и мониторинг на повърхностните води

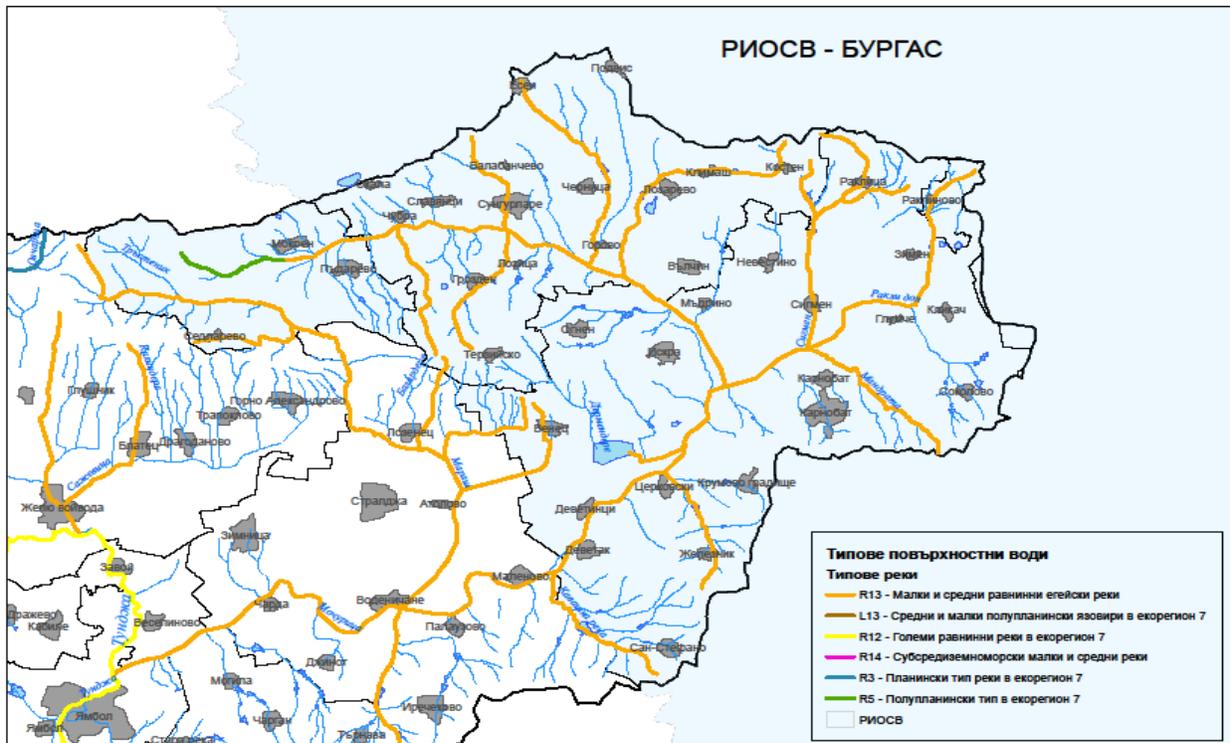
На територията на РИОСВ- Бургас попадат едно повърхностно водно тяло от категория „Реки”, тип R5 Полупланински реки и три водни тела от категория „Реки”, тип R13 Малки и средни равнинни реки.

- BG3TU600R069 „Река Мочурица от извори до с. Мокрен”
- BG3TU600R068 „Река Мочурица от с. Мокрен до р. Сигмен”
- BG3TU600R062 „Река Мочурица след вливане на р. Сигмен до устие”
- BG3TU800R065 „Река Мараш” (попада много малка част от водното тяло).

Като водни тела от категория „Езера” са определени водни обекти с площ над 500 ха – яз. Цанко Церковски.

- BG3TU600L023 „Язовир Цанко Церковски” се отнася към тип L17 Малки и средни равнинни язовири

Карта №1-1 Типология категория “РЕКИ” във водосбора на р. Мочурица

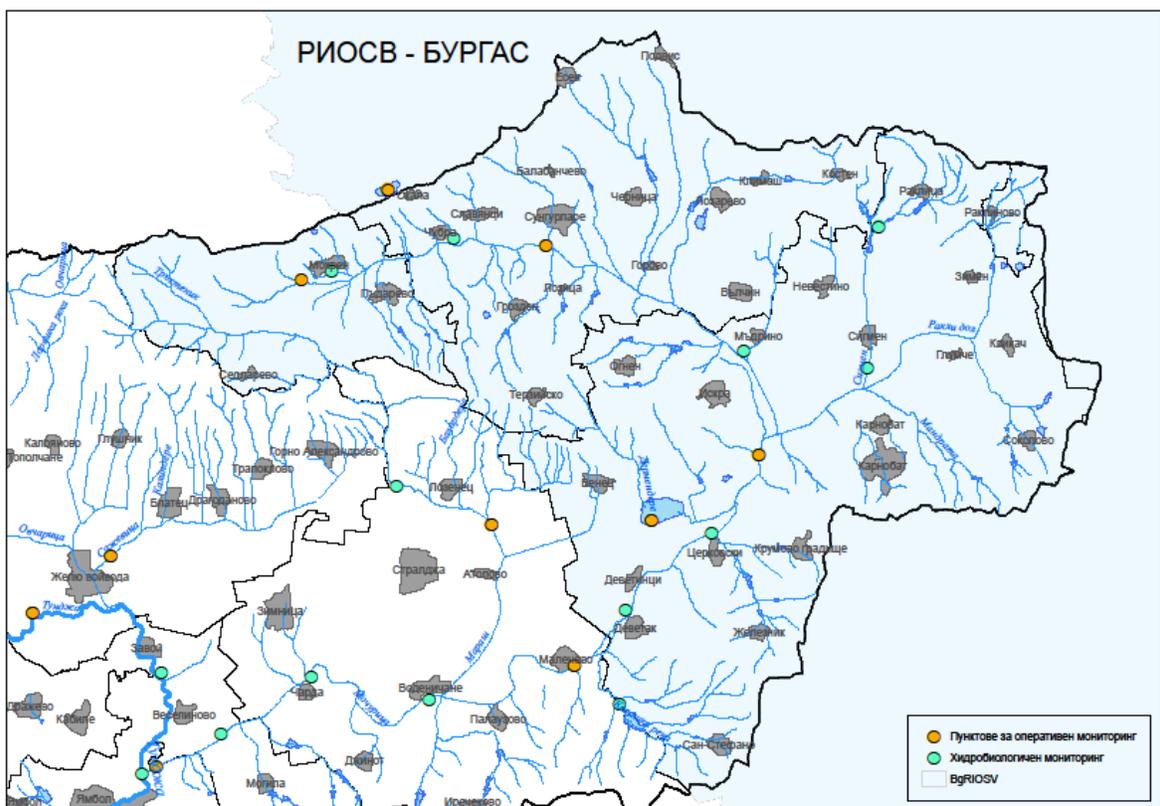
1.1. Пунктове за мониторинг

Мрежата за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р. Мочурица на територията на РИОСВ-Бургас включва 9 пункта за мониторинг, в които се провежда мониторинг по биологични елементи за качество, като през 2023 г. в два пункта се извършва и анализ на физико-химични елементи за качество (река Мочурица след гр. Карнобат и яз. Цанко Церковски- стена).

№	Код на мониторингов пункт	Код на водно тяло	Пункт
1	BG3TU00699MS2105	BG3TU600R069	Река Мочурица след полигон Ново село
2	BG3TU00699MS0123	BG3TU600R069	Река Мочурица с.Мокрен
3	BG3TU00697MS2109	BG3TU600R068	Река Мочурица с.Чубра
4	BG3TU00697MS1109	BG3TU600R068	Река Мочурица гр.Сунгурларе, мост за с.Грозден
5	BG3TU00067MS0109	BG3TU600R068	Река Мочурица с.Мъдрино
6	BG3TU00659MS0108	BG3TU600R062	Река Мочурица гр. Карнобат мост на 8 км по

			пътя за с. Венец
7	BG3TU00653MS0107	BG3TU600R062	Река Мочурица с.Церковски
8	BG3TU00653MS0106	BG3TU600R062	Река Мочурица с.Деветак
9	BG3TU00656MS0110	BG3TU600L023	Язовир Цанко Церковски

Карта № 2-1 Мрежа за мониторинг на повърхностни води във водосбора на р.Мочурица

1.2.Показатели за мониторинг на водите

- Биологични елементи за качество

Хидробиологичният мониторинг на повърхностните води се провежда в съответствие със Заповед на министъра на околната среда и водите № РД- 479/09.06.2022 г. Заповедта предвижда провеждането на хидробиологичен мониторинг на повърхностни води от категориите река и езеро/язовир.

Хидробиологичният мониторинг, който се извършва за макробезгръбначни в реки е по Ирландски Биотичен Индекс. Периодично в определени пунктове (през 3 г.) се извършва наблюдение и на останалите биологични елементи съгласно изискванията на РДВ – фитопланктон и хлорофил А (язовири), фитобентос, макрофити и риби.

- Физико-химични елементи за качество

Физико- химичният мониторинг се извършва по 19 показателя за екологично състояние /основни и специфични/, свързани със замърсяване на повърхностните води с органични вещества, метали и металоиди. Анализът на планираните физико-химични показатели се извършва от Регионална лаборатория- Бургас към ИАОС.

Основни физико-химични показатели

- **I група** – активна реакция /рН/, температура, електропроводимост, разтворен кислород, наситеност с кислород, БПК5, ХПК, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, ортофосфати (като фосфор).

- **II група** – азот общ, фосфор общ (като фосфор), нитрати, калциево-карбонатна твърдост.

Специфични вещества

- **Метали и металоиди** – цинк, мед, желязо, манган, арсен алуминий и хром общ.

Приоритетни вещества - алахлор, антрацен, бромирани дифенилетири, диурон, изопротурон, кадмий, никел, олово, живак, хлорпирифос-етил, флуорантен, нафтаден, нонилфеноли, полициклични ароматни въглеводороди, тербутрин, хлоралкани, фталати, трибутил- калаени съединения.

2. Определяне на химично и екологично състояние/потенциал на повърхностните води

2.1. Екологично състояние/потенциал на повърхностните водни тела

Оценката на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела отразява общите тенденции в промяната на екологичното състояние и евентуалните негативни въздействия, които водят до влошаване на състоянието на водните екосистеми.

Оценката се извършва по следните елементи за качество: биологични, физико-химични (обща показатели и специфични замърсители) и хидроморфологични елементи в съответствие с изискванията в Приложение V на РДВ и Ръководство № 6.

При класификацията на екологичното състояние (ЕС) на повърхностните водни тела се използва предложената в Приложение V на РДВ скала, като всяка от петте степени се изобразява с показаните в таблицата цветове:

Класификация и означения на екологичното състояние

Отлично (High)	Добро (Good)	Умерено (Moderate)	Лошо (Poor)	Много лошо (Bad)
1	2	3	4	5

Класификацията на екологичното състояние включва оценка на:

- Състоянието на биологичните елементи за качество (БЕК) – за всяка от петте степени;
- Състоянието на физико-химичните елементи за качество (ФХЕК - обща показатели и специфични замърсители) – за разграничаване на отлично, добро и умерено състояние;
- Хидроморфологичните елементи за качество - за разграничаване на отлично от добро състояние.

Крайната оценка на екологичното състояние се определя от елемента за качество в най-лошо състояние по правилото “one out – all out”.

При силномодифицираните и изкуствени водни тела вместо екологично състояние се определя екологичен потенциал (ЕП) по четири степенна скала, като най-високата степен е „добър ЕП”.

Водеща при определяне на екологичното състояние е оценката на БЕК, а физико-химичните и хидроморфологичните елементи за качество са поддържащи. За всеки тип водни тела има разработени класификационни системи, представени в Приложения № 6 към чл. 12, ал. 4 на Наредба № Н-4/2012 г. за характеризирание на повърхностните води и стандарти за качество за специфични замърсители, химични елементи и други вещества, съгласно Приложение № 7 на наредбата.

Настоящата оценка на екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела е изготвена съгласно актуализиран „Общ подход за оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни обекти в Република България”.

В подхода са описани отделните стъпки на оценка на всички елементи за качество, използването на фоновите концентрации на металите, както и прилагането на модела на биотичната лиганда за някои метали, използването на резултатите от изследваните физико-химични показатели, които са под границата на количествено определяне на метода и т.н.

При изготвяне на оценката на екологичното състояние/потенциал е използван актуализиран „Подход за групиране на повърхностни водни тела за целите на мониторинга и за подпомагане на оценката на екологичното и химичното състояние”.

Целта на групирането е оптимизиране на планирането на провеждания мониторинг на повърхностните води и оценката на състоянието на повърхностните водни тела, а също така и осигуряване на добра представителност на резултатите за всички групирани повърхностни водни тела. Подходът позволява събраните данни от едно водно тяло да бъдат използвани за оценката на друго водно тяло, при съобразяване с определени критерии.

В таблица 2-1 е представено екологичното състояние/потенциал на повърхностните водни тела на територията на обл. Бургас в рамките на БДИБР.

Таблица № 2-1 Екологично състояние/потенциал и химично състояние на водните тела във водосбора на р. Мочурица през 2023 г.

Име на водно тяло	Код на водно тяло	Екологично състояние/потенциал			Обща оценка на ЕС/ЕП	Показатели с отклонения от доброто ЕС/ЕП
		Биологични елементи за качество	Физико-химични елементи за качество	Хидроморфологични елементи за качество		
Река Мочурица от извори до с. Мокрен	BG3TU600R069	Умерено ЕС	Умерено ЕС	Добро ЕС	Умерено ЕС	Макробезгръбначни, Общ фосфор, БПК5 (реки)
Река Мочурица от с. Мокрен до	BG3TU600R068	Много лош ЕП	Умерен ЕП	Умерен ЕП	Много лош ЕП	Макробезгръбначни, Риби, БПК5

р.Сигмен						(реки)
Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие	BG3TU600R0 62	Лош ЕП	Умерен ЕП	Лош ЕП	Лош ЕП	Фитобентос, Макробезгръбначни, Общ азот, Общ фосфор, БПК5 (реки)
Река Мараш	BG3TU800R0 65	Умерено ЕС	Умерено ЕС	Умерено ЕС	Умерено ЕС	Макробезгръбначни, БПК5 (реки), Общ азот
Язовир Цанко Церковски	BG3TU600L0 23	Лош ЕП	Умерен ЕП	Умерен ЕП	Лош ЕП	Фитопланктон, Общ фосфор, прозрачност (SD), активна реакция (pH)

2.2. Химично състояние на повърхностните водни тела

Оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела е извършена в съответствие с изискванията за класификация и оценка заложи в Рамковата директива 2000/60/ЕО и Директива 2013/39/ЕС за изменение на Директиви 2000/60 /СЕ и 2008/105/СЕ по отношение на приоритетни вещества в областта на политиката за водите. Директивата е транспонирана в българското законодателство чрез Наредба от 2010 г. за стандартите за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители (Наредба за СКОС).

Съгласно нормативните дефиниции в Приложение V на РДВ класификацията на химичното състояние на повърхностните водни тела се извършва в две степени- „Добро химично състояние” и „Непостигащо добро химично състояние“.

Химично състояние	
Добро	Непостигащо добро

При оценка на химичното състояние се извършва анализ на средногодишните концентрации за всички приоритетни вещества и определените СКОС, съгласно Наредбата за СКОС.

През 2023 г. оценката на химичното състояние е извършена въз основа на разработена „Национална методика за оценка на химичното състояние на повърхностни води“. Методиката за оценка на състоянието на повърхностните води в България е разработена съгласно изискванията на Директива 2013/39/ЕС и отразява препоръките на Technical Guidance for implementing Environmental Quality Standards (EQS) for metals (2019).

Методиката за оценка на химичното състояние е разработена, с цел да надгради и подобри използваната във втори ПУРБ национална методика. Съществен напредък в актуализираната методика е отчитането на естествените фонове концентрации на някои елементи и използването на Модела на биотичните лиганди (BML) за изчисляване на бионаличните концентрации на металите Pb и Ni (BIO-MET (<https://bio-met.net/>)). За прилагане на методиката е разработен изчислителен инструмент ChemStat, с помощта на който значително се подобрява работата по

оценката на химичното състояние. Изчислителния инструмент извършва статистическата обработка на данните от изпитване на приоритетни вещества във води и биота, и дава оценка както по отделните матрици, така и обобщена.

На Фигура 2-1 е представена схема на оценката на химичното състояние в съответствие с Директива 2013/39/ЕС.

Фигура 2-1 Оценка на химично състояние в съответствие с Директива 2013/39/ЕС

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела е използван „Национален подход за групиране на повърхностните водни тела в периода на ПУРБ, предназначен за провеждане на мониторинг и оценка на състоянието на водните тела“. Групирането на повърхностните водни тела цели максимално използване на информацията чрез екстраполация на резултатите от мониторинга от наблюдавани към ненаблюдавани водни тела, принадлежащи към едни и същи групи.

При оценката на химичното състояние е приложен принципът „one-out, all-out“. Дори и при една установена стойност на приоритетно вещество, превишаваща определената стойност на СКОС в Наредбата за СКОС, то това водно тяло е оценено в непостигащо добро химично състояние.

Оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела е направена на база оценка на приоритетните вещества с №№ 1-33 от Наредба за СКОС и Директива 2013/39/ЕС, като е представена с включени и с изключени вещества, реагиращи като повсеместно разпространени РВТ вещества. Това са вещества обозначени с №№ 5 (Бромирани дифенилетири), 21 (Живак), 28 (Полиароматни въглеводороди ПАХ), 30 (Трибутилкалаени съединения).

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела с включени повсеместно разпространени вещества няма водни тела в добро химично състояние, едно водно тяло е в непостигащо добро състояние и 4 водни тела - в неизвестно химично състояние.

При оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела с изключени повсеместно разпространени вещества три водни тела са в добро химично състояние и две водни тела в неизвестно химично състояние.

Изместващи показатели в матрица «Биота» са бромирани дифенилетири и живак.

Таблица № 2-2 Химично състояние на повърхностните водни тела на територията на РИОСВ- Бургас

Име на водно тяло	Код на водно тяло	Химично състояние		
		Общо химично състояние с по матрици "вода" и "биота" с включени повсеместни замърсители (uPBTs вкл.)	Общо химично състояние с по матрици "вода" и "биота" с изключени повсеместни замърсители (uPBTs вкл.)	ПРЕВИШЕНИЯ
Река Мочурица от извори до с. Мокрен	BG3TU600R0 69	Неизвестно	Неизвестно	
Река Мочурица от с. Мокрен до р.Сигмен	BG3TU600R0 68	Неизвестно	Добро	
Река Мочурица след вливане на р.Сигмен до устие	BG3TU600R0 62	Непостигащо добро	Добро	биота - PBDE, живак
Река Мараш	BG3TU800R0 65	Неизвестно	Добро	
Язовир Цанко Церковски	BG3TU600L0 23	Неизвестно	Неизвестно	

Таблица № 2-3 Брой повърхностни ВТ по химично състояние в матрици „вода“ и „биота“ с включени и с изключени повсеместно разпространени вещества (PBT) от 1 до 33 на територията на обл.Бургас

Общо химично състояние на матрици „вода“ и „биота“	С включени повсеместно разпространени замърсители	С изключени повсеместно разпространени замърсители
Добро	0	3
Непостигащо добро	1	0
Неизвестно	4	2
общо ВТ	5	5

В изпълнение на Заповед № РД-1/02.01.2018 г. на Министъра на околната среда и водите за констатираните превишения за посочените показатели в подземни/повърхностни води 1 път на тримесечие се предоставя информация на Министерство на здравеопазването във връзка с предприемане на необходимите мерки по компетентност. Тази информация се публикува всеки месец и на сайта на Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ на посочения линк https://earbd.bg/SPRAVKI_ZA_PREVISHENIYA-c761.

3.ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

3.1. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА БДЧР– ВАРНА

Информация за пунктовете за мониторинг на подземни води, съдържаща местоположение на мониторинговите пунктове, стойности на изследваните показатели през 2023 г., данни за състоянието на водните тела и наднормено замърсяване в обхвата на област Бургас е представена в **Таблица № 2.**

3.2. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА БДИБР - ПЛОВДИВ

3.2.1. Мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води.

На територията на РИОСВ-Бургас са разположени 4 подземни водни тела (по-голяма или по-малка част от тях).

Трябва да изтъкнем, че в регистъра на зоните за защита на подземни води, предназначени за ПБВ са включени всички подземни водни тела на територията на ИБР, поради използването им за водоснабдяване с питейна цел.

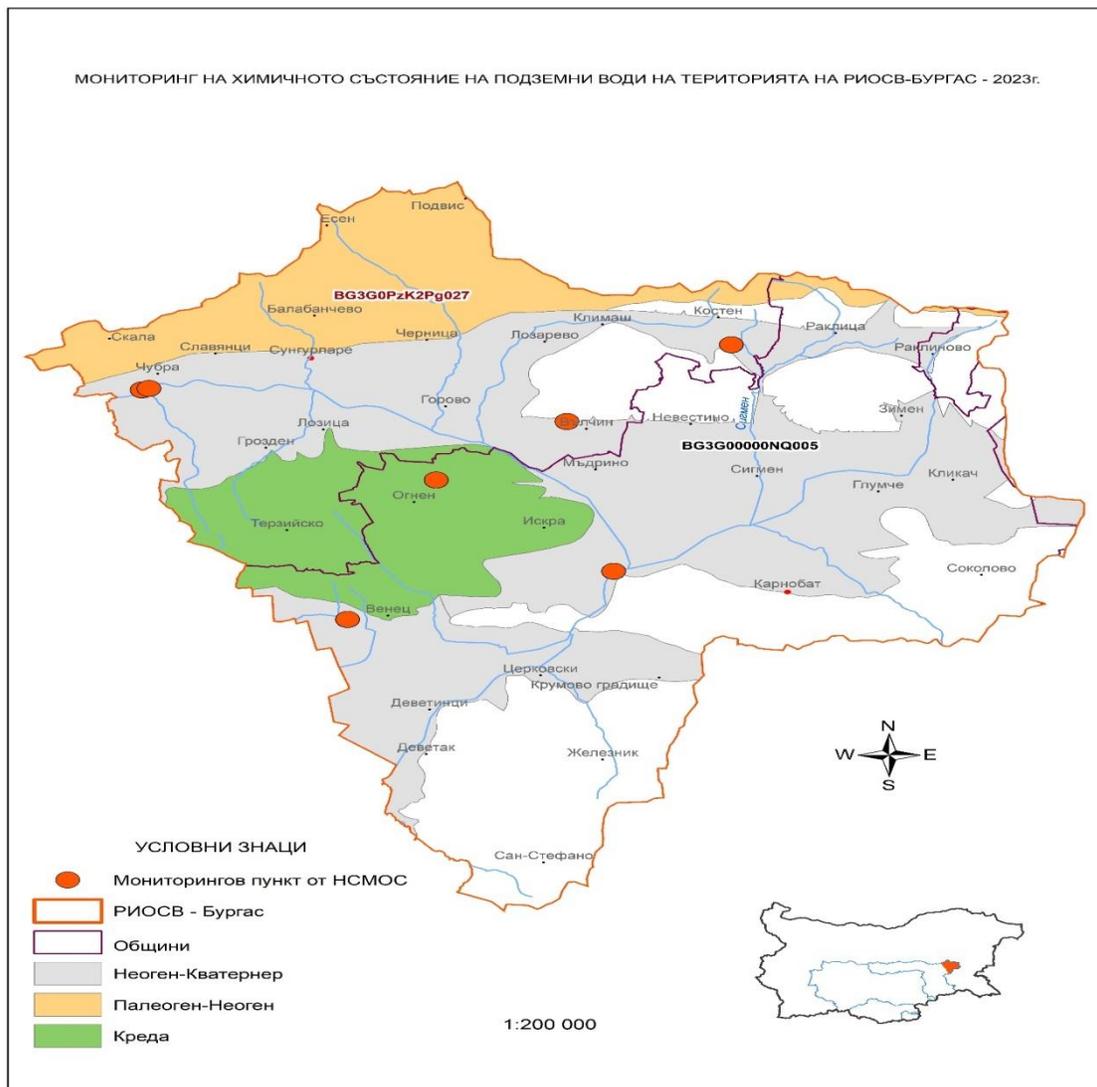
През 2023г. е изпълнен оперативен мониторинг.

Националната мрежа за оперативен мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ-Бургас през 2023 год. включва 7 хидрогеоложки пункта за мониторинг (отразени на долу представената карта):

1. BG3G000000QMP014 - Кладенец Лепков, гр. Карнобат, общ. Карнобат
2. BG3G000000NMP015 - Сондаж - 3, с.Чубра, общ. Сунгурларе
3. BG3G000000QMP016 - Сондаж, с. Сунгурларе, общ. Сунгурларе

4. BG3G000prQhMP127 - Извор "Синора", с. Вълчин, общ. Сунгурларе
5. BG3G00000N2MP138 - Извор "Софрониева чешма", с. Костен, общ. Сунгурларе
6. BG3G000000QMP135 – ПС “Венец” – Извор, с. Венец, общ. Карнобат
7. BG3G00000K2MP136 - ПС - ПБВ - Извор "Чортлен" + Сондаж, с. Огнен, общ. Карнобат

Карта: Мониторинг на химичното състояние на подземни води на територията на РИОСВ-Бургас – 2023год.

2. Оценка на състоянието и характеристика на подземните водни тела (ПВТ).

Подземните води се оценяват въз основа на информация, която ИАОС изпраща на Басейнова Дирекция „Източнобеломорски басейн”. Пробите са анализирани в ИАОС – основно в Регионална

лаборатория – Бургас и една проба в Регионална лаборатория – Варна. За всеки отделен мониторингов пункт има определена схема за пробонабиране и анализиране, както следва:

I група - основни физико-химични показатели - разтворен кислород, рН, електропроводимост, нитратни йони, амониеви йони, температура, перманганатна окисляемост, обща твърдост, калций, магнезий, хлориди, натрий, калий, сулфати, хидрокарбонати, карбонати, сух остатък, флуориди – анализират се отделни показатели във всички цитирани по-горе пунктовете за подземни води - сезонно (четири пъти в годината).

II група - допълнителни физико-химични показатели – нитрити, фосфати, желязо (общо), манган, цианиди (свободни) – анализират се отделни показатели в част от мониторинговите пунктове - сезонно (четири пъти в годината).

III група – метали и металоиди – олово, кадмий, арсен, живак, мед, цинк, никел, хром (общ), хром – тривалентен, хром – шествалентен, обща α – активност, обща β – активност, естествен уран, радий R226, антимон, бор, селен, алуминий – анализират се отделни показатели в ограничен брой мониторингови пункта веднъж годишно през трето тримесечие, а показателите с отклонение от стандарт - сезонно (четири пъти в годината).

IV група - органични вещества – пестициди (алдрин, атразин, DDT/DDD/DDE, пропазин, симазин, хептахлор, пендиметалин, хлорпирифос-етил, тербутилазин и металахлор) – предвидено е еднократно през годината да се извършва анализ на тези показатели в мониторингови пунктове при с. Вълчин (Извор "Синора"), с. Костен Извор ("Софрониева чешма") и с. Венец (ПС "Венец" - Извор).

Резултатите се сравняват със стандарт за качество съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007г. (ДВ, бр. 87 от 2007г., посл. изм. и доп., ДВ, бр. 102 от 23 декември 2016 г.) за проучване, ползване и опазване на подземните води.

При оценка на химичното състояние на ПВТ са взети предвид резултатите от изпълнен проект „Актуализиране на определянето и характеристиките на подземните води тела в риск, включително оценка на натиска и риска и оценка на състоянието“ изпълнена от екип на МБВР в рамките на споразумението с МОСВ.

Общата оценка на химично състояние (добро/лошо) на ПВТ на територията на РИОСВ-Бургас за 2023г. е дадена съгласно Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на БД „Източнобеломорски район“, като са използвани данни от изпълнения в периода 2015г. - 2020г. мониторинг на химичното състояние на подземните водни тела (Проект на План за управление на речните басейни 2022-2027 г.).

Оценката на химичното състояние на ПВТ е извършена съгласно подход за оценка на химичното състояние на подземните водни тела и е дадена в две категории – добро и лошо. Подходът е разработен в съответствие с изискванията на Директива 2000/60/ЕС, Директива 2006/118/ЕО. за опазване на подземните води от замърсяване и влошаване, Наредба № 1 за проучване, ползване и опазване на подземните води, Ръководство № 18 за състоянието на подземните води и оценка на тенденциите, Ръководство №17 за предотвратяване или ограничаване на преките и непреките отвеждания и Ръководството за докладване по РДВ през 2016 г.

Резултатът от извършена обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ-Бургас за периода 2015г. - 2020г. (съгласно Проект на План за управление на речните басейни 2022-2027 г.) е представен в таблица:

№ по ред	код на ПВТ	Наименование	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо)	Наличи е на възходящи тенденции (да/не)	Обща оценка на химичното състояние на ПВТ	Вещества или показатели на замърсяване
1	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	добро	добро	не	добро	
2	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	лошо	добро	не	лошо	Нитрати
3	BG3G0PzK2Pg027	Пукнатинни води - масив Шипка - Сливен	лошо	добро	да	лошо	Нитрати
4	BG3G00000K2031	Пукнатинни води - Сливенско-Сунгурларска зона	добро	добро	не	добро	

Засегнати части от ПВТ за 2023г., в които са разположени водоземни съоръжения за ПБВ:

Код на зоната за защита на питейни води	Водоземно съоръжение/система		Замърсяващо вещество				
	Код на мониторингов пункт	Име на мониторингов пункт	Показател	Средна стойност за периода, мг/л	Стандарт за качество, мг/л	Базово ниво, мг/л	ПС, мг/л
BG3DGW00000NQ015	BG3G000000QMP135	Венец, ПС "Венец" - Извор	Нитрати	69,66	50,00	66,19	39,36

През 2023г. в отделни пунктове за подземни води на територията на РИОСВ-Бургас са регистрирани отклонения от стандарт на част от показателите за наблюдение (само от I група - основни физико-химични показатели), съгласно Заповед № РД-3/06.01.2023г. на Министъра на околната среда и водите за програмите за мониторинг на подземни води. Резултатите са посочени в следващата таблица по пунктове и подземни водни тела:

Показател с отклонение	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Код на пункт	Име на пункт	Дата на пробовземане	Измерена стойност	Мерна единица
Активна реакция	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000QMP016	Сунгурларе, Сондаж	30.10.2023	6,45	pH единици
Електропроводимост	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000PRQHMP127	Вълчин, извор "Синора"	03.04.2023	2540,	uS/cm ⁻¹
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000QMP014	Карнобат, Кладенец Лепков	03.04.2023	51,2	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000QMP014	Карнобат, Кладенец Лепков	03.07.2023	53,9	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000QMP016	Сунгурларе, Сондаж	01.02.2023	314,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген -	BG3G000000QMP016	Сунгурларе, Сондаж	03.04.2023	336,	mg/l

		Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина					
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000Q MP016	Сунгурларе, Сондаж	03.07.2023	312,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000Q MP016	Сунгурларе, Сондаж	24.07.2023	262,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000Q MP016	Сунгурларе, Сондаж	28.08.2023	312,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000Q MP016	Сунгурларе, Сондаж	30.10.2023	268,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000Q MP016	Сунгурларе, Сондаж	06.11.2023	274,	mg/l

Нитрати	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска котловина	BG3G000000Q MP016	Сунгурларе, Сондаж	12.12.2023	237,	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	BG3G000000Q MP135	Венец, ПС "Венец" - Извор	01.02.2023	74,7	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	BG3G000000Q MP135	Венец, ПС "Венец" - Извор	03.04.2023	74,8	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	BG3G000000Q MP135	Венец, ПС "Венец" - Извор	28.08.2023	77,5	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	BG3G000000Q MP135	Венец, ПС "Венец" - Извор	30.10.2023	60,6	mg/l
Нитрати	BG3G00000NQ015	Порови води в Неоген - Кватернер - Сливенско-Стралджанска област	BG3G000000Q MP135	Венец, ПС "Венец" - Извор	06.11.2023	60,7	mg/l

		област					
Хлориди	BG3G00000NQ005	Порови води в Неоген - Кватернер - Сунгурларско - Карнобатска КОТЛОВИНА	BG3G000000Q MP016	Сунгурларе, Сондаж	01.02.2023	835,	mg/l

I група - Основни физико-химични показатели:

III. ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

От определените в Програмата от мерки на утвърден в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. за територията на РИОСВ - Бургас към 31.12.2022 г. са стартирали следните мерки:

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Възстановяване и надграждане на компрометирани диги - корекция на р. Мочурица от пътя Зимница – Чарда срещу течението до с. Деветак, землища на с. Зимница, с. Воденичане, с. Палаузово, с. Маленово, общ. Стралджа. Дължина на участъка 23 км;	TU_03_09	Изграждане на нови корекции	Издадено решение № РР-3227/19.12.2017 г. на Директора на БД ИБР – Пловдив за продължаване срока на действие на разрешително № 32170484/2014 г. Част от мярката е разположена на територията на РИОСВ-Бургас.

Програмата от мерки на ПУРН в Източнобеломорски район (2022-2027) е достъпна за разглеждане в табличен и графичен вид чрез географска информационна система (ГИС) на БД ИБР. Връзка към ГИС на БД ИБР е изведена на началната страница на интернет страницата на БД ИБР.

За 2023 г. в БД ИБР няма данни за наводнения, настъпили на територията на РИОСВ Бургас.

3. КРАТКА ОБОБЩЕНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ОБЕКТИТЕ, ИЗТОЧНИЦИ НА ОТПАДЪЧНИ ВОДИ:

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас са изградени **24 (двадесет и четири) бр.** селищни канализационни системи с изградени ПСОВ. От тях:

- Канализационна система на с. Кръстина, община Камено има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване, които не функционират и отпадъчните води от канализационната мрежа се заустват непречистени във водния обект, без изискващото се разрешително за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води.

- **23 бр.** от тях функционират и подлежат на контрол от РИОСВ два пъти годишно. От тях:

- **17 (седемнадесет) бр.** са с изградени всички стъпала на пречистване на постъпващите отпадъчни води, вкл. със съоръжения за отстраняване на биогенни елементи (азот и фосфор) – ПСОВ „Бургас“, ПСОВ „Меден рудник“, ПСОВ „Китен-Приморско“, ПСОВ „Царево“, ПСОВ „Обзор – Бяла“, ПСОВ „Веселие“, ПСОВ „Поморие“, ПСОВ „Равда - Слънчев бряг - Несебър“, ПСОВ „Созопол-Черноморец - Равадиново“, ПСОВ „Люляково“, ПСОВ на агломерация „Бургас-Ветрен“, ПСОВ „Маринка“, ПСОВ „Средец“, ПСОВ „Манолитч“, ПСОВ „Горно Езерово“, ПСОВ „Айтос“;

ЛПСОВ на Лесопарк Росенец, зона Хижи – етап II, ЛПСОВ на Лесопарк Росенец, зона Хижи – етап I:

Канализационна система на гр. Бургас – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Бургас с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи - азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в езеро “Вая”.

Канализационна система на кв. Меден рудник, гр. Бургас - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за първично (механично), вторично (биологично) и третично пречистване – за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. През 2023 г. е реализиран и въведен в експлоатация строеж „Разширение ПСОВ Меден Рудник, гр. Бургас“, включващ 2 нови биобасейна и 1 вторичен радиален утаител. Пречистените отпадъчни води от ж. к. “Меден рудник” се заустват в източната част на езеро Мандра.

Канализационна система на кв. „Горно Езерово“, гр. Бургас - заустваща в коригирано дере, вливащо се в Бургаско езеро;

Канализационна система „Ветрен-Минерални бани-Банево, кв. Рудник. кв. Черно море“, гр. Бургас - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично, физикохимично и биологично пречистване и с изградени съоръжения за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор, с капацитет 16 784 е.ж.

Канализационна система на гр. Царево - в ПСОВ постъпват за пречистване отпадъчните води от гр. Царево, къмпинг "Арапя", в.с. "Оазис" и къмпинг „Нестинарка“. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Попска, вливаща се на около 1000 м от мястото ѝ на заустване в Черно море.

Канализационна система на гр. Обзор - гр. Бяла, община Несебър - ПСОВ осигурява пречистване на отпадъчните води от гр. Обзор, Община Несебър и гр. Бяла, Община Бяла и е с капацитет 40 000 е. ж. Пречистените отпадъчни води се заустват в р. Двойница, на 2,5 км преди вливането ѝ в Черно море.

Канализационна система на гр. Поморие - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Поморие и кв. Сарафово на гр. Бургас, с проектен капацитет Qсрд.н – 133 л/с. Пречистените води се заустват дълбоководно в Черно море между гр. Поморие и кв. “Сарафово”, извън район на съществуващо и перспективно ползване на крайбрежните морски води.

Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър” - отпадъчните води от с. Равда, к. к. “Слънчев бряг”, гр. Несебър, гр. Ахелой и част от гр. Св.Влас постъпват за пречистване чрез смесена канализационна мрежа в ПСОВ в землището на с. Ахелой, общ. Поморие. Пречистените отпадъчни води се заустват напорно, тръбно, дълбоководно в Черно море, северно от гр. Ахелой, в зона за санитарна охрана на крайбрежните морски води.

Канализационна система на „Созопол-Черноморец- Равадиново“ – отпадъчните води от канализационната система на гр. Созопол, гр. Черноморец и с. Равадиново се пречистват в ПСОВ – Созопол. Отпадъчните води се заустват напорно, дълбоководно след ПСОВ в крайбрежните морски води на Созополски залив в Черно море.

Канализационна система на с. Веселие, община Приморско отпадъчните води от канализационната система на с. Веселие се пречистват в ПСОВ. Има изградени съоръжения и за отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените отпадъчни води се заустват в дере, вливащо се в р. Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо.

Канализационна система на с. Люляково, община Руен - Смесения поток битово – фекални и дъждовни води, след ПСОВ, се заустват в дере, приток на река Луда Камчия.

Канализационна система с ПСОВ на с. Маринка, община Бургас - Отпадъчните води се пречистват механично и биологично, осигурено е третично пречистване на биогенните елементи азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Маринка, общ. Бургас.

Канализационна система на гр. Средец, – за канализационната система има изградена ПСОВ със съоръжения за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Пречистените води се заустват в река Малката река, вливаща се в река Средецка.

Канализационна система на с. Манолч, община Сунгурларе – отпадъчните води от канализационната система, след ПСОВ с изградени съоръжения за механично и биологично пречистване, се заустват в сухо дере, вливащо се в опашката на яз. Камчия.

Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. През 2020 г. е реализиран проект за разширение, реконструкция и модернизация на ПСОВ „Китен–Приморско“, в т. ч. за изграждане на съоръжения за отстраняване на биогенни елементи: азот и фосфор, от пречистените отпадъчни води. Пречистените води се заустват в р. Карагач, на 1300 м преди устието на реката в Черно море.

Канализационна система на гр. Айтос – През 2020 г. е завършено изграждането на ГПСОВ на гр. Айтос. Пречистените води се заустват във воден обект река Айтоска.

Канализационна система на Лесопарк „Росенец“, зона „Хижи“, град Бургас – етап II Изградената ЛПСОВ 2 е с капацитет 1500 е.ж. (механично и пълно биологично пречистване). Пречистват се постъпващите отпадъчни води от КПС 2 и КПС 3 на Канализационната мрежа на Лесопарк „Росенец“. Заустването на пречистените битово-фекални отпадъчни води е в сухо дере, вливащо се в Черно море - Южен бургаски залив.

Канализационна система на Лесопарк „Росенец“, зона „Хижи“, град Бургас – етап I Изградената ЛПСОВ 1 е с капацитет 1500 е.ж. (механично и пълно биологично пречистване). Пречистват се постъпващите отпадъчни води от КПС 4 на Канализационната мрежа на Лесопарк „Росенец“. Заустването на пречистените битово-фекални отпадъчни води е в сухо дере, вливащо се в Черно море - Южен бургаски залив.

5 (пет) броя са без съоръжения за отстраняване на биогенни елементи - ПСОВ „Лозенец“, ПСОВ „Елените“, ПСОВ „Заберново“, ПСОВ „Пирне“ и ПСОВ „Равна гора“:

Канализационна система на с. Лозенец, община Царево – В ПСОВ постъпват за механично и биологично пречистване отпадъчните води от с. Лозенец и в.с. „Лозенец“. Буферния /задържателен/ резервоар на вход ПСОВ задържа отпадъчните води, които се довеждат към пречиствателната станция през най-натоварените часове на денонощието и същите постъпват за пречистване, когато притокът на вода спадне. Задържателният резервоар е изграден през 2016 г. за недопускане заустване на непречистени води в морето. Пречистените отпадъчни води, след пречиствателните съоръжения, се отвеждат посредством колектор във воден обект: сухо дере.

ПСОВ “Елените” - приема за пречистване отпадъчните води от гр. Св. Влас, в.с. ”Елените” и хотелски комплекси в района. Схемата включва механично и биологично пречистване. Капацитетът ѝ е недостатъчен. Станцията не е в състояние да приема количествата отпадъчни води от района, особено през летния сезон, когато има завишено водопотребление. Отпадъчните води на изход от ПСОВ се заустват в Черно море, северно от гр. Свети Влас.

Канализационна система на с. Пирне, общ. Айтос – изградена през 2015 год. по проект „Изграждане на модулно пречиствателно съоръжение за отпадъчни води и

канализационна система в село Пирне, община Айтос. Пречистените води се заустват в северно дере, приток на р. Айтоска.

Канализационна система на с. Заберново, Община Малко Търново – за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ, с пречиствателни съоръжения за пречистване на битово - фекални отпадъчни води с товар 170 е.ж. Пречистените отпадъчни се заустват в дере, вливащо се в река Заберска.

Канализационна система на с. Равна гора, община Созопол – отпадъчните води след ПСОВ се заустват в дере имот № 000075, приток на река Мехмедженска.

За пречистване на отпадъчните води от с. Граматиково и с. Бръшлян, община Малко Търново са изградени и функционират **5 (пет)** броя пречиствателни съоръжения тип „септични ями“.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян – Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в сухо дере от водосбора на река Раздол, поречие на река Велека.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) –3, (СЯ) - 6, (СЯ) – 7 -с. Граматиково - Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Яменски дол, поречие на река Велека.

Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково - Пречистените отпадъчни води след пречиствателно съоръжение - утаител се заустват в дере, вливащо се в Бучовски дол, поречие на река Велека.

В обхвата на РИОСВ-Бургас има **8** населени места с изградени канализационни мрежи без ПСОВ - гр. Ахтопол, с. Варвара, с. Синеморец, гр. Карнобат, гр. Каблешково, гр. Камено, гр. Малко Търново, кв. „Крайморие“ на гр. Бургас. Формираните отпадъчни води от тези населени места се заустват непречистени във водни обекти, в т.ч. в Черно море.

На територията, контролирана от инспекцията има изградени **7 (седем)** броя локални пречиствателни станции за пречистване на отпадъчни води на хотелски и жилищни комплекси за сезонно ползване:

- канализационна система на хотелски комплекс “Парадайз бийч” на „Парадайз бийч“ ЕАД, гр. Свети Влас;

- канализационна система на хотелски комплекс „Зорница Сендс” на „Хелт енд спа Холидейс“ ЕООД, гр. Свети Влас;

- канализационна система на жилищен комплекс „Райска градина“ на „Идън Девелъпментс“, гр. Свети Влас;

- канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море", землище на с. Лозенец на „ИФ Фаворит" ЕООД;

- канализационна система на „Жилищни сгради за временно обитаване на “Алепу Вилидж” в местностите „Аркутино“ и „Алепу“, землище на град Созопол, на "ГБС Инвест" ЕАД;

- канализационна система на вилно селище „Лилиите“, м. Аркутино на „Комплектстрой” ЕООД;

- канализационна система на в.с. “Дюни”, землище на гр. Созопол.

В много от населените места под 2000 е. ж. канализационната мрежа не е изградена или е изградена частично и отпадъчните води се отвеждат във водоплътни изгребни ями.

1. Стопански субекти, източници на отпадъчни води по поречия:

I. РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие Севернобургаски реки

1. Канализационна система на гр. Обзор – гр. Бяла, общ. Несебър
2. Канализационна система на гр. Каблешково, общ. Поморие
3. Канализационна система на хотелски комплекс „Зорница Сендс”, гр. Свети Влас
4. Канализационна система на гр. Айтос
5. Канализационна система на кв. Ветрен, Минерални бани и кв. Банево
6. Канализационна система на кв. Горно Езерово, гр. Бургас
7. “ЗТВ” ЕООД - Производствена база за графитни четки в гр. Каблешково
8. "Лагуна" ООД - цех за производство на боза в гр. Каблешково
9. “Хелиос Милк” ЕООД, МПП – гр. Айтос
10. „Андела” АД гр. Бургас – хвостохранилище “Горно Езерово”
11. “ЗСК Лозово” АД гр. Бургас
12. Канализационна система на гр. Бургас, общ. Бургас
13. „Винарско имение Санта Сара“ АД, с. Горица
14. "ИПАР-2015" ООД - инсталация за преработка на тревни суровини
15. "Ай Ти Агро" ЕООД - Канализационна система за преработка и консервиране на плодове

Поречие Река Айтоска

1. Канализационна система на гр. Камено
2. Канализационна система на с. Пирне

Поречие Река Чукарска

- Канализационна система на с. Кръстина, общ. Камено

II. РЕЧЕН БАСЕЙН МАНДРЕНСКИ РЕКИ

Поречие Мандренски реки

1. Канализационна система на кв. Меден Рудник, гр. Бургас
2. Канализационна система на ПСО Карнобат
3. „Промет стиил” АД гр. Бургас - завод за производство на стоманени профили
4. „Лукойл Нефтохим Бургас” АД – основна площадка
5. „Алупласт-ЖТГ” ЕООД,- канализационна система на цех за производство на алуминиеви профили
6. „Виктория Агро – пункт за производство на алкохол в с. Русокастро

Поречие Река Средецка

1. Канализационна система на гр. Средец

III. РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ

Поречие река Ропотамо

1. Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол

Поречие река Дяволска

1. „Приморско клуб“ ЕАД, Летателна площадка гр. Приморско

Поречие Южнобургаски реки

1. Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско
2. Канализационна система на с. Веселие, общ. Приморско
3. Канализационна система на гр. Царево, общ. Царево
4. Канализационна система на с. Лозенец, общ. Царево
5. Канализационна система на с. Маринка, Община Бургас
6. “ИФ ФАВОРИТ” ООД, Канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море”, земл. с. Лозенец, общ. Царево
7. “Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, Канализационна система на Петролен терминал (ПТ) Росенец
8. “Дюни” АД – Канализационна система на хотелски комплекси „Пеликан”, „Марина” и „Панорама”, в.с. „Дюни” в землището на гр. Созопол
9. Канализационна система на Лесопарл «Росенец». Зона «Хижи», гр. Бургас– етап I
10. Канализационна система на Лесопарл „Росенец”. Зона „Хижи”, гр. Бургас – етап II

IV. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА ВЕЛЕКА

Поречие река Велека

1. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 1, с. Бръшлян
2. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 3, с. Граматиково
3. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 6, с. Граматиково
4. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 7, с. Граматиково
5. Канализационна мрежа със септична яма (СЯ) – 8, с. Граматиково
6. Канализационна система на с. Заберново, общ. Малко Търново
7. Канализационна система на гр. Малко Търново

V. РЕЧЕН БАСЕЙН РЕКА КАМЧИЯ

Поречие Река Камчия

1. Канализационна система на с. Манолич, общ. Сунгурларе, обл. Бургас

Поречие Река Луда Камчия

1. Канализационна система на с. Люляково, общ. Руен, обл. Бургас

VI. КРАЙБРЕЖНИ МОРСКИ ВОДИ

1. ПСОВ “Елените”, гр. Свети Влас
2. Канализационна система на хотелски комплекс "Парадайз бийч", гр. Св. Влас, общ. Несебър
3. Канализационна система “Равда – Слънчев бряг – Несебър”
4. Канализационна система на гр. Поморие, общ. Поморие, обл. Бургас
5. Канализационна система на гр. Созопол-Черноморец-Равадиново, община Созопол
6. Канализационна система на с. Синеморец, община Царево
7. Канализационна система на с. Варвара, община Царево
8. Канализационна система на гр. Ахтопол, община Царево
9. Канализационна система на жилищен комплекс „Райска градина“ на „Идън Девелъпментс“ АД
10. Канализация и ЛПСОВ на “Жилищна група на нос Хумата“ на “ТБС Инвест“ ЕАД и “Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите “Аркутино” и “Алепу”, землище на гр. Созопол, обл. Бургас
11. Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище “Лилиите” в местност “Аркутино”, землище на гр. Созопол, “Комплектстрой” ЕООД, гр. Бургас“
12. Канализационна мрежа на кв. Краймorie

VII. РЕЧЕН БАСЕЙН НА РЕКА ТУНДЖА

Поречие река Тунджа

1. “Винекс Славянци” АД, с. Славянци
2. “Винекс Славянци” АД, гр. Сунгурларе
3. “Винекс Славянци” АД, с. Лозарево
4. “СИС Индустрийс” ООД - Промислен комплекс в с. Венец
5. “ВИН.С. Индустрийс” ООД с. Церковски
6. „Ависпал“ ООД с. Чубра
7. “Агровин” ООД – Винарна Шато Сунгурларе, гр. Сунгурларе
8. „Лукойл България” ЕООД, ПСБ Карнобат
9. Канализационна система на гр. Карнобат
10. „Ренвал“ ЕООД, "Винарна", Шато Зеланос, с. Славянци, община Сунгурларе

2. СЪСТОЯНИЕ НА ХИДРОТЕХНИЧЕСКИТЕ СЪОРЪЖЕНИЯ /ДИГИ, ЯЗОВИРНИ СТЕНИ И Т.Н./

„Напоителни системи” ЕАД – клон Бургас

„Напоителни системи” ЕАД – клон Бургас експлоатира и поддържа седем язовира частна държавна собственост, включени в активите на дружеството.

Язовир „Трояново” – частна държавна собственост, намира се в землището на с.Трояново и с. Вратица, община Камено. Водните маси се използват за напояване на трайни насаждения – череши. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира

се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Чакърлийка.

Язовир „Крушево” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Детелина, с. Черково, с. Екз. Антимово, община Карнобат. Използва се за отдаване под наем на фирма „Фишинг груп - 09” ООД за рибопроизводство. Водните маси се използват за напояване. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р.Калнушка.

Язовир „Барган” - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Детелина, с. Крушево, община Карнобат. Водните маси се използват за допълнително пълнене на яз. Крушево и за напояване. Отдаден е под наем на фирма „Фишинг груп-09” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно, с изключение на преливника. Преливникът е необлицован и в по-голямата си част е изровен при наводненията през 2014-2015 г. Технически годен е в началото, около 30 м от преливния ръб.. Необходимо е да се възстанови цялата изровена част с цел запазване на язовира. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Барганска.

Язовир „Детелина” - частна държавна собственост, намира се в землището на с.Детелина и с. Козаре, община Карнобат. Водните маси се използват за пълнене на яз. Крушево (чрез яз. Барган). Отдаден е под наем на фирма „Фишинг груп-09” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Мочурица.

Язовир „Церковски” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Венец и с. Церковски, община Карнобат. Използва се за напояване на трайни насаждения – лозя. Отдаден е под наем на фирма „Фишком” ООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно. От язовира се подава необходимото водно количество за нормалното функциониране на екосистемите в руслото на р. Мочурица.

Язовир „Скала 1” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Отдаден е под наем на фирма „Диаманта” ЕООД за рибопроизводство. Техническото състояние на язовира е изправно.

Язовир „Скала 2” - частна държавна собственост, намира се в землището на с. Скала, община Сунгурларе. Водните маси се използват за пълнене на яз. Скала 1. Техническото състояние на язовира е изправно.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

1. Контрол на складовете и Б-Б кубовете за съхранение на залежали и негодни за употреба препарати за растителна защита

При проведения контрол за състоянието на складовете и Б-Б кубовете (мониторинг III ниво – локални почвени замърсявания) през текущата година се заложиха проверки на

два склада за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и площадки с разположени контейнери тип „Б-Б куб“, попадащи в териториалния обхват на инспекцията.

Извършени са планови проверки на осем площадки, на които са разположени 183 бр. контейнери тип „Б-Б куб“ за съхранение на излезли от употреба препарати за растителна защита в следните общини: Бургас (Претоварна станция – Капчето), Карнобат (депо за ТБО, до Претоварна станция Карнобат), Айтос (с. Караново), Сунгурларе (с. Черница), Средец (с. Росеново), Приморско (с. Ясна поляна), Руен (депо за ТБО Руен), Бата (с. Бата). Общо 31 бр. Б-Б куба от общини Несебър и Созопол са изнесени от територията на Бургаска област.

В плана за контролната дейност на РИОСВ-Бургас за 2023 г. са заложили проверки на складове за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита и площадки с разположени контейнери тип „Б-Б куб“, попадащи в териториалния обхват на инспекцията.

До 20.11.2023 г. експерти на РИОСВ-Бургас извършиха проверки на горепосочените обекти.

Периодично от общинските администрации на общините, в които има площадки с Б-Б кубове и складове за съхранение на негодни и забранени продукти за растителна защита е подавана информация за състоянието им.

Състоянието на Б-Б кубовете, отразено в съставените по време на проверките констативни протоколи и получената информация от Общините е следното:

1. Община Айтос: Площадката и Б-Б кубовете са в добро състояние. Знаците за опасност и номерата на Б-Б кубовете са ясни и четливи. Не се установяват течове от съдържимото в Б-Б кубовете. Не е установена пожароопасна растителност в близост до тях.

2. Община Приморско: Площадката и Б-Б кубовете са в добро състояние. Знаците за опасност и номерата на Б-Б кубовете са ясни и четливи. Не се установяват течове от съдържимото в Б-Б кубовете. Не е установена пожароопасна растителност в близост до тях.

3. Община Карнобат: При направената проверка е установено, че металните планки на Б-Б кубове №№ Г-70-С, Г-01-С и Г-05-С имат нужда от измазване. Необходимо е освежаване на знаците за опасност и номерата на контейнерите. Дадените предписания за отстраняване на неизправностите са изпълнени.

4. Община Сунгурларе: Площадката и Б-Б кубовете са в добро състояние. Знаците за опасност и номерата на Б-Б кубовете са ясни и четливи. Не се установяват течове от съдържимото в Б-Б кубовете. Не е установена пожароопасна растителност в близост до тях.

5. Община Бургас: През настоящата година Община Бургас продължава опитите за преместването на Б-Б кубовете на площадка със стабилна основа. Представя в РИОСВ-Бургас кореспонденцията с Балбок инженеринг АД и моли инспекцията за указания и съдействие за решаването на проблема. РИОСВ-Бургас дава предписание да се преместят Б-Б кубовете на подходяща площадка общинска собственост и Общината незабавно да уведоми МОСВ и ИАОС за проблема, тъй-като същата не е компетентна по договорните отношения между Община Бургас и Балбок инженеринг АД и задълженията му за отстраняване на всички дефекти по Б-Б кубовете. С писмо № УО - 622/02.05.2023г. Община Бургас уведомява инспекцията, че е предвидила средства за предаване на контейнерите на Балбок инженеринг АД и е поискала ценова оферта за извършване на цялостна услуга по приемане и обезвреждане на 52 бр. Б-Б кубове, като многократно се е опитвала да се свърже с фирмата производител, но без резултат. Община Бургас не е предприела действия по преместването на контейнерите, тъй-като Балбок инженеринг АД

е изпълнител на проекта и всяко действие по преместването им трябва да е съгласувано с тях. **Проблемът не е решен.**

6. Община Руен: Площадката и Б-Б кубовете са в добро състояние. Знаците за опасност и номерата на Б-Б кубовете са ясни и четливи. Не се установяват течове от съдържимото в Б-Б кубовете. Не е установена пожароопасна растителност в близост до тях.

7. Община Средец: Установено е, че металната планка на Б-Б куб № Г-86-И се нуждае от измазване и знаците за опасност и номерата са избелели. Община Средец е отстранила неизправностите.

8. Община Поморие: Площадката и Б-Б кубовете са в добро състояние. Знаците за опасност и номерата на Б-Б кубовете са ясни и четливи. Не се установяват течове от съдържимото в Б-Б кубовете. Не е установена пожароопасна растителност в близост до тях.

Състояние на складовете:

- На територията на РИОСВ-Бургас има един централен склад за излезли от употреба пестициди находящ се в с. Бата, община Поморие. През 2023г. са извършени две проверки - една планова и една извънредна във връзка с инвентаризация на складовете. Общото количество по опис на негодни ПРЗ в склада е 238 л. течни и 540,4 кг. прахообразни. През 2023г. са приети химични вещества от хранилище по химия при СОУ Иван Вазов гр. Поморие. Представен е приемопредавателен протокол със точното описание на химикалите. Количествата им са незначителни. Същите се съхраняват върху дървени палети в складовото помещение. Складът е с ограничен достъп, физическа охрана и видеонаблюдение. При направените проверки нередности не са открити.

- В склад на "Дакар 2000" ЕООД, по установените в предходни проверки 3 бр. бутилки с метилбромид са започнали негативни процеси изразяващи се в корозия и язви на метала. Дадени са предписания бутилките да се положат върху дървени скари в склада с цел забавяне на корозията. Предписанията са изпълнени. Складът е с ограничен достъп, физическа охрана и видеонаблюдение. При направените проверки нередности не са открити.

Оценка на състоянието на почвите, мониторинг

През 2023 г. от мрежата на I ниво е проведен мониторинг на почвите за съдържание на тежки метали и металоиди. Броят на пунктовете и резултатите от анализите на взетите почвени проби до момента не са представени в РИОСВ – Бургас.

По почвен мониторинг II-ро ниво – засоляване и киселяване на почвите през 2023г. са заложили за наблюдение 6 пункта: в с. Ново Паничарево, кв. Рудник, с. Каменар, с. Вресово, гр. Ахтопол и с. Подвис. Изпитването на почвените проби е готово и протоколите с резултатите са внесени в РИОСВ-Бургас. От всички пунктове са взети почвени проби в две дълбочини 0-20 см. и 20-40 см. Анализирани са киселинността на почвите (рН в KCL), съдържанието на обменни йони H^+ , Al^{3+} , Mn^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} и степен на наситеност на почвите бази (V3).

Съгласно утвърдените програми за 2023 г. оценката и анализа на получените резултати се извършва от отдел „МБРГЕП“ към ИАОС в срок до 1 месец от постъпването на данните от информационната система.

Във връзка с изпълнение на Програмата за почвен мониторинг III-то ниво – локални почвени замърсявания – 2023г. към ИАОС, през м. декември 2023г. в ИАОС е предоставена актуална информация за състоянието на складовете за съхранение на негодни и излезли от употреба продукти за растителна защита (ПРЗ) (регистри) на територията на област Бургас.

От представените анализи на почвите при изпълнение на заложените в комплексните разрешителни планове за мониторинг на почвите не са констатирани отклонения, които да

показват замърсяване и увреждане на почвата. По показател тежки метали не са установени стойности, превишаващи МДК. При извършените планови проверки във връзка с Комплексни разрешителни на обекти не е констатирано замърсяване вследствие течове от резервоари, варели, тръбопроводи и др.

Дадени са становища на 6 бр. ГДОС във връзка с изпълнение на условията по мониторинг на почви в Комплексните разрешителни на „Бониферма-Зимен” АД, с. Зимен, Община Карнобат; „Бониферма Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище, Община Карнобат; „Регионално предприятие за управление на отпадъците, обслужващо общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе”, с. Братово, Община Бургас; „Вин. С. Индустрийс“ ООД, с. Венец, община Карнобат, „Топлофикация – Бургас” ЕАД, Община Бургас, гр. Бургас; „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Община Бургас, гр. Бургас; „Кроношпан” АД, Община Бургас, гр. Бургас.

От извършените през 2023 г. проверки на животновъдни обекти е констатирано, че торовия отпад се съхранява, съгласно изискванията на добрите земеделски практики. т.е. в съоръжения, с водонепропусклива основа и стени, недопускащи изтичания, които биха довели до замърсяване на почвите. Оползотворяването на торовия отпад се извършва чрез торене на собствени земеделскиземи, взети под аренда или се предоставят за торене на земи на други собственици.

3. Рекултивации

През 2023г. на територията на област Бургас с протокол на междуведомствена комисия е приета биологичната рекултивация на депата за неопасни отпадъци в общините Сунгурларе, Средец, Бургас, Айтос и Несебър, с. Равда.

В изпълнение на предписанията на МОСВ за провеждане на мониторинг на хвостохранилище „Малко Търново 2”, на което е извършена техническа рекултивация и изградена фотоволтаична централа, се извършва освен почвен мониторинг и мониторинг на стената на хвостохранилището. Резултатите от измерванията на котите на реперите са представени в РИОСВ-Бургас. Анализите показват, че няма съществени разлики в отчетените стойности за котите, което доказва стабилността на съоръжението.

При извършена проверка на хвостохранилище „Върли бряг” е установено, че няма видими нарушения (слягания и пропадания) по терена. Налични са пиезометрите и реперите от контролно измервателната система (КИС). Мониторинга се извършва от „Строителни материали АД“ През настоящата година дружеството е представило резултатите от мониторинга за 2022-2023г. Въз основа на направените изводи и заключения в доклада за мониторинг може да се твърди, че е постигната положителна промяна в екологичния статус на района и не се наблюдава негативно въздействие върху компонентите на околната среда . хвостохранилище „Върли бряг е устойчиво и не застрашава екологичното равновесие в района.

През 2023г. са извършени 3 броя проверки относно състоянието на хвостохранилище „Росен“ 1,2,3 и 4 от експерти на РИОСВ-Бургас.

Основен акцент на проверките е изпълнението на работен проект „Мониторинг и поддръжка на хвостохранилище „Росен 3“ . Строително ремонтните работи приключиха през м. Август т.г. който включват:

- Възстановяване на дренажната канавка
- Изграждане на дренажен канал
- Изграждане на резервоар и помпена станция
- Възстановяване на бетоновата облицовка в отбивния канал отвеждащ водите до безименото дере
- Поставянето на табели забраняващи пашата на селскостопански животни

В РИОСВ- Бургас е предоставен годишен доклад от „Еко антрацит“ ЕАД за резултатите от извършените дейности през първата година – септември 2022г. – август 2023г. с предмет „Мониторинг и поддръжка на хвостохранилище „Росен 3“. Провеждане на контролно измервателни, възстановителни и поддържащи дейности на хвостохранилище „Росен“ за период от три години.“ В края на доклада се прави извод, че „резултатите от проведените измервания през първата година на мониторинга дават основание да се счита, че състоянието на хв-ще „Росен“ е устойчиво, не е нарушена конструктивната сигурност на съоръжението и не съществува потенциален риск за хората, материалните ценности и околната среда. Единствените негативни процеси и въздействия от тях се наблюдават от зоната на хв-ще „Росен 2“, което не е включено в ПМС № 140/1992 г. и към момента за него не могат да се предприемат мерки.“

Продължава рекултивацията на кариера „Узунджата“, която е на етап запълване със строителни отпадъци.

При проверката на находище „Дебелт“, което е в терен собственост на „Строителни материали“ АД е установено, че не се извършват добивни и рекултивационни дейности. Концесионният договор на дружеството е прекратен през м. ноември 2016г. Стабилизирани и обезводнени утайки се вземат от ПСОВ на ВИК ЕАД-Бургаси и се депонират в кариерното гнездо, съгласно договор между „Строителни материали“ АД и фирма „Финтрейд“ ООД

Планови проверки са извършени и във връзка с опазването и екологосъобразното използване на земните недра по отношение състоянието на компонент „Почви“ при извършване на дейностите по концесии за добив. Не са допуснати замърсявания на почвите при извършване на добивните работи и управлението на минните отпадъци. Няма констатирани нарушения на земните недра и земната повърхност извън концесионните площи.

Общият брой проверки по компонент почви за 2023г. извършени от експерти на РИОСВ Бургас са 90 бр., от които планови са 88 бр. и 2 бр. са извънредни.

4. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани жалби/сигнали

През 2023г. са извършени проверки по жалби и сигнали по компонент почви както следва:

1. Община Карнобат: Получен сигнал за горене на животински отпадъци и постелъчна слама в животновъден обект в с. Сан Стефано. Обектът е проверен на място. Установено е, че земеделския производител е запалил в имота си постелъчна слама. Дадени са предписания за незабавно потушаване на огъня. Предписанията са изпълнени.
2. Община Созопол: Получен сигнал от РЛ-Бургас за „забелязани черни петна по плажната ивица на гр. Черноморец и констатирани завишени нива на радиация, нехарактерни за плажа“. РИОСВ - Бургас реагира незабавно съгласно своите компетенции и информира всички ангажирани институции. Подробна информация за действията на инспекцията е предоставена в МОСВ, уведомен за проблема е и Областния управител на гр. Бургас.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

Опазването на защитените територии и биологичното разнообразие е регламентирано със Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за лечебните растения, Закона за защита на животните, Закона за

генномодифицираните организми, Закона за горите и Закона за лова и опазване на дивеча. Българското законодателство е напълно синхронизирано с Европейското законодателство.

Държавата изгражда Национална екологична мрежа, включваща:

- защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа "НАТУРА 2000", в които могат да участват защитени територии;

- защитени територии, които не попадат в защитените зони;

За защитените територии, попадащи в границите на защитени зони, се прилага Законът за защитените територии.

В Националната екологична мрежа приоритетно се включват КОРИНЕ места, Рамсарски места, важни места за растенията и орнитологични важни места.

1. Защитени територии

Законът за защитените територии е приет от Народното събрание през месец ноември 1998 г. Той определя взаимоотношенията между институциите, отговорни за защитените територии и гарантира по-ефективното опазване на природата и защита на местните интереси.

Природна забележителност „Пробития камък“

Законът въвежда съвременна и съобразена с международните норми категоризация на защитените територии: резерват, национален парк, природна забележителност, поддържан резерват, природен парк и защитена местност. Шестте категории защитени територии се различават по състояние и степен на съхраненост на дивата природа в тях. Това определя целите на управление на съответната защитена територия. Като правило може да се каже, че колкото по-непокътната е природата, толкова е по-строг режимът на защита и управление на съответния природен обект. Това се изразява предимно в ограничаване на човешките дейности в него, с цел съхраняване на естествените екосистеми.

Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват контрол върху дейностите на ползвателите и собствениците на гори, земи и водни площи в защитените територии.

Общият брой на защитените територии в страната е 1051. От тях на територията на РИОСВ-Бургас има 102 защитени територии, от които 6 резервата (Р), 3 поддържани резервата(ПР) и част от поддържан резерват “Калфата”, попадащ основно в територията на РИОСВ-Варна, 1 природен парк (ПП), 56 защитени местности (ЗМ) и 35 природни забележителности (ПЗ).

Защитените територии представляват 16,14% от териториалния обхват на РИОСВ-Бургас, при среден процент за страната 5%.

На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас се намират и някои защитени обекти с международно значение:

- един от четирите за България **биосферни парка** - „Узунбуджак“, обявявен през 1977 г. от Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН и разширен през 2017 г. на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата“, в изпълнение на съвременните изисквания на Сивилската стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на Община Малко Търново

- 5 от единадесетте за България влажни зони с международно значение по Рамсарската конвенция – Комплекс Поморие, Атанасовско езеро, Бургаско езеро, Защитена местност „Пода“ и залива Форос, Комплекс Ропотамо.

Списък на защитените територии, както и информация за най-важните защитени територии с национално и международно значение в обхвата на контрол на РИОСВ-Бургас са дадени в Приложение към доклада. Подробна информация (наименование на защитената територия, заповед за обявяване, ДВ, местоположение – землище, община, област и режим на опазване) може да бъде намерена на електронните страници на РИОСВ-Бургас и МОСВ в раздел Природа.

Съгласно Закона за защитените територии организацията за охрана на защитените територии, изключителна държавна собственост е в правомощията на Министерството на околната среда и водите. РИОСВ-Бургас организира и осъществява охрана на резерватите и поддържаните резервати.

Поддържан резерват „Атанасовско езеро“

За всички резервати и поддържани резервати има изработени и утвърдени Планове за управление. За изпълнение на заложените в плановете за управление дейности ежегодно РИОСВ-Бургас изготвя План за дейности в защитените територии – изключителна държавна собственост. През 2023 г. в рамките на плана са извършени дейности на научна основа за подобряване и опазване на популациите на бялата и жълта водни лилии и др. консервационно значими видове растения в поддържан резерват „Вельов вир“. Възстановени са информационни табели и противопожарни табла в резерватите. Финансирани са дейности, свързани с кампании по опазване на околната среда. Изработени са рекламни материали за резерват „Ропотамо“ и резерват „Тисовица“.

Инспекцията поддържа и обслужва два посетителски центъра – ПЦ „Ропотамо“ и Укритие за наблюдение на птици към ПР „Атанасовско езеро“. По предварителна заявка експерти на инспекцията изнасят образователни беседи. През 2023 г. двата центъра са посетени от 3117 човека, изнесени са образователни беседи на организирани групи посетители, включително и придружаването им от експерти по маршрутните пътеки в резервати „Ропотамо“ и „Атанасовско езеро“.

През 2023 г. при извършения планови и извънреден контрол в защитените територии не е установено настъпила промяна в находищата и обектите, цел на опазване в тях. Дадени са предписания за обозначаване на границите и подходите към ЗТ с информационни табели, които са изпълнени. Установените нарушения са основно в ЗТ по Черноморското крайбрежие и са свързани с нерегламентирано навлизане и паркиране на автомобили, обособяване на нерегламентирани временни паркинги, нерегламентирано изграждане на огради, разполагане на каравани, кемпери, палатки и съпътстващи съоръжения.

Изготвени са становища относно предложения за обявяване на нови защитени територии - ЗМ „Снягово“ в землището на с. Снягово, общ. Руен и ЗМ „Средец“ в землище на с. Богданово, общ. Средец.

Определени са нови пътеки за посетители през резерват „Тисовица“, който предоставят възможност за запознаване с природните дадености на територията.

2. Биоразнообразие

2.1. Обща информация

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство на Република България и опазването му е приоритет на всички компетентни институции.

Територията, контролирана от РИОСВ-Бургас, обхващаща южната част на Черноморското крайбрежие и неговите влажни зони, Странджа планина и част от Котленска планина, се отличава с богато и уникално биоразнообразие, със съхранени и опазени множество застрашени, защитени, реликтни и ендемични растителни и животински видове и техните генетични ресурси.

Големият брой влажни зони с международно значение (пет от общо единадесет за територията на цялата страна) осигурява благоприятна среда за гнездене на много птици, както и хранителна база за зимуващите и прелетни птици. Тук се намира най-богатото на птици място в България - Атанасовско езеро. От 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна в района му са регистрирани около 333. Тук намират подслон 14 световно застрашени вида като къдроглав пеликан, малък корморан, червеногуша гъска, малка белочела гъска, тънкоклюн свирец, белоока потапница и др. Езерото е едно от малкото места в България, където се размножава гривестата рибарка, малката черноглава чайка и дебелоклюната рибарка. На територията му гнезди преобладаващата част от българската популация на саблеклюна и на морския дъждосвирец. С голямо разнообразие на представителите на птичия свят се характеризират и останалите влажни зони – местността „Пода“, Комплекс Ропотамо, Поморийско езеро и Бургаско езеро.

През последните години се наблюдава увеличаване популацията на розовото фламинго на територията на Атанасовско езеро и Поморийско езеро, което е в резултат на подобряване условията на пребиваване.

По източното крайбрежие на Черно море минава вторият по големина прелетен път на птиците от Европа към Африка „Виа Понтика“. Всяка пролет и есен над района прелитат хиляди щъркели, грабливи птици, пеликани.

С голямо флористично и фаунистично богатство се отличава и територията на Странджа планина. Топлият и мек климат, в съчетание с изобилните валежи и високата

влажност е причина тук да се съхранят редица терциерно-реликтни видове и съобщества, характерни за понтийско-евксинската вечнозелена флора, от която най-известна е цъфтящата с красиви виолетови цветове странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*).

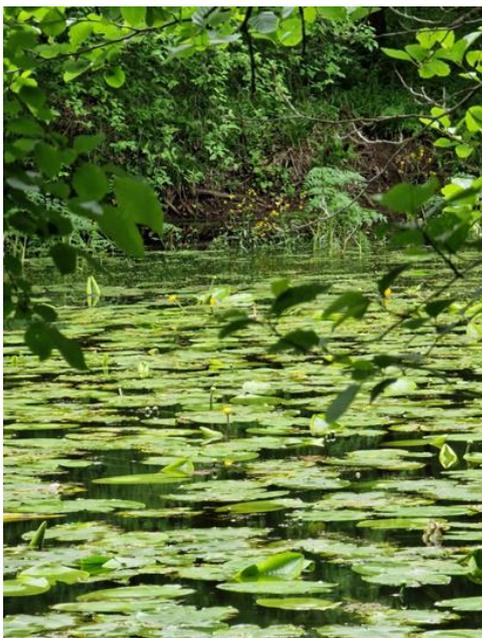
Разнообразните климатични, топографски и почвени условия в Странджа определят качествата и многообразието на горските местообитания. В тях се срещат кавказки, средноевропейски и медитерански представители на растителния свят. Преобладават дъбови гори с участие основно на източен горун (*Quercus polycarpa*) и благун (*Q. frainetto*) и гори от източен бук (*Fagus orientalis*). В природен парк „Странджа“ се срещат около 1670 вида висши растения (над 44% от видовото богатство в страната). Български ендемити са йордановото подрумиче (*Anthemis jordanovi*), странджанското сапунче (*Saponaria strandjensis*), търиловото великденче (*Veronica turrilliana*). Изключително рядък за странджанските гори е тисът (*Taxus baccata*). Особено ценни за флората са странджанската зеленика, странджанския дъб, пирена, калуната, колхидски джел, понтийското бясно дърво, червената пираканта, кавказка иглика, багрилна звъника, тракийски ранилист.

Странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*)

Терциерни реликти, срещащи се на територията на Странджа са странджански дъб, лавровишня, понтийско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, странджанска боровинка, кавказка иглика, дива мушмула и др.

Заедно с прилежащото крайбрежие странджанският район е и един от най-богатите на животински видове в страната. Тук се срещат 32 вида земноводни и влечуги, сред които са вдлъбнаточел смок, змиегущер, леопардов смок, дъждовник, сухоземна костенурка. В реките на Странджа живеят 40 вида риби като речна пъстърва, кримска мряна, резовски карагъоз, лупавец, брияна, див шаран. Впечатляващо е и птичето богатство на Странджа, 261 вида, от тях гнездящи 124. Срещат се черен щъркел, бухал, скален орел, земеродно рибарче. Описаните бозайници в Странджа са 54 вида, сред които златка, пъстър пор, видра, невестулка, вълк, чакал, лисица и др.

По Южното Черноморие се намират и две от малкото за нашата страна находища на интересния защитен вид – жълта водна роза, бърдуче (*Nuphar lutea*), който цъфти с красиви яркожълти цветове. Находищата са в защитена местност „Устието на река Велека“, землище на село Синеморец и в поддържан резерват „Вельов вир“ край град Приморско. Другите находища на вида са край реките Марица и Струма, където има стоящи и бавнотечащи сладки води.

Интерес представлява и единственото за територията на България естествено находище на българския ендемит бодливо сграбиче (*Astracantha aitosensis*), известно сред населението като айтоски генгер. Този своеобразен и изключително интересен растителен вид е разпространен в България само върху характерните със своята обезлесеност, скален състав и сухост планински възвишения на изток и запад от град Айтос. Територията е обявена за природна забележителност през 1972 г. Растенията са силно разклонени в горната си част и с почти плоска повърхност, напомнящи миниатюрни акации от африканските савани. В сравнение с големите си туфи, цветчетата на астрагалуса са съвсем дребни и почти незабележими сред влакнестите листа и бодли.

По крайбрежните пясъци и дюни в местността „Каваците“ край гр. Созопол, в резерват „Ропотамо“ и поддържан резерват „Пясъчната лилия“ се наблюдават находища с висока плътност на защитения растителен вид пясъчна лилия (*Pancretium maritimum*).

Пясъчната лилия е многогодишно луковично растение. Цъфти юли-август с големи бели цветове, плодоноси октомври. Има висока семенна продуктивност, но възобновяването по семенен път е ограничено. Поради изключителната си красота и приятен аромат пясъчната лилия е наричана още Царицата на цветята или Морски нарцис.

2.2. Защитени животински видове

За защитени на територията на цялата страна се обявяват дивите животински и растителни видове, посочени в приложение № 3 на ЗБР.

При постъпване на сигнали за намерени животински екземпляри в безпомощно състояние, ранени или мъртви, в зависимост от състоянието на екземпляра и по преценка на регионалния орган: се пуска на свобода в подходящ район; се изпраща за лечение или отглеждане в спасителен център, ветеринарна клиника или зоологическа градина; се предоставя на научна организация или природонаучен музей за попълване на учебни сбирки; се оставя на мястото, където е намерен или убит.

През 2023 г. са настанени 88 бедстващи екземпляра от защитени видове във ветеринарен кабинет и/или Спасителния център за диви животни - Стара Загора, а в Център за рехабилитация и размножаване на сухоземни костенурки в с. Баня са настанени 87 екземпляра.

2.3. Видове под режим на опазване и на регулирано ползване

От растенията под режим на опазване и регулирано ползване, за територията на РИОСВ-Бургас, най-използваният вид е блатното кокиче (*Leucojum aestivum*). Видът е с голямо икономическо значение. Използва се като суровина за добиване на алкалоида галантамин, на чиято основа се произвежда уникалното българско лекарство за лечение на детски паралич „Нивалин“.

Блатното кокиче (Leucojum aestivum) Находище, ЗМ „Находище на блатно кокиче в местността „Блатото“, Община Созопол

За региона на РИОСВ-Бургас със Заповед №РД-521 от 2003 г. на Министъра на околната среда и водите са определени пет находища, от които е възможен добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди:

- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Блатото“, община Созопол;
- защитена територия ЗМ „Калината“, община Несебър;
- защитена територия ЗМ „Находище на блатно кокиче в м. Чаирите“, община Поморие;
- находище в землището на с. Присад, община Созопол;
- находище в землището на с. Лозенец, община Царево.

Добивът на блатно кокиче от находищата се извършва при доказано добро състояние на находището. За целта комисия от експерти определя състоянието на находищата и допустимите количества за добив, които се отразяват в ежегодна заповед на министъра на околната среда и водите.

През 2023 г. е обнародвана заповед на Министъра на околната среда и водите за добив на листо-стъблена маса от блатно кокиче за стопански нужди. За същата година няма постъпили заявления в РИОСВ-Бургас с искане за ползване на листо-стъблена маса от вида.

2.4. Лечебни растения

Районът, контролиран от РИОСВ-Бургас е с възможности за стопанско събиране и обработване на лечебни растения, включени в приложението на Закона за лечебните растения. В инспекцията са регистрирани 14 билкозаготвителни пункта и складове за съхранение на лечебни растения. През 2023 г. не са заявявани и добивани лечебни растения, които са под специален режим на опазване и ползване по реда на чл. 10 от ЗЛР. В резултат на извършваните регулярни проверки на билкозаготвителите през последните години се наблюдава тенденция към намаляване на нерегламентираното ползване на лечебните растения.

2.5. Защитени вековни дървета

В края на 2023 г. на територията на РИОСВ-Бургас има защитени 53 броя вековни дървета, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие. През годината 5 бр. дървета преминаха процедура по обявяване и се очаква заповед на министъра на околната среда и водите за обявяването им. Списък/регистър на вековните дървета може да бъде намерен на страницата на РИОСВ-Бургас в раздел Регистри.

Странджански дъб (*Quercus hartwissiana*) в природен парк „Странджа“. Една от „Странджанските баби“, както местните хора наричат вековните дървета.

2.6. Защитени зони, като част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“

Изграждането на защитените зони (НАТУРА 2000 местата) в Р България е регламентирано в Закона за биологичното разнообразие. Натура 2000 е общоевропейска екологична мрежа, съставена от защитени зони, целяща да осигури дългосрочното оцеляване на най-ценните и застрашени видове и местообитания за Европа в съответствие с основните международни договорености в областта на опазването на околната среда и биологичното разнообразие. Местата, попадащи в екологичната мрежа, се определят в съответствие с две основни за опазването на околната среда Директиви на Европейския съюз – Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна (наричана накратко Директива за хабитатите) и Директива 2009/147/ЕС за опазване на дивите птици (наричана накратко Директива за птиците). Определени са два типа защитени зони:

- защитени зони за опазване на дивите птици;
- защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

Всички защитени зони за опазване на дивите птици са с издадени заповеди за обявяване. През 2023 г. са издадени и обнародвани в Държавен вестник заповедите за обявяване на повечето от защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, намиращи се на територията на РИОСВ-Бургас. Само защитена

зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна BG0001007 „Странджа“ към момента все още няма заповед за обявяване.

Списък/регистър на защитени зони на територията на РИОСВ Бургас е даден в приложение към доклада.

Министерството на околната среда и водите е изготвило публично достъпна Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000, която може да бъде намерена на следният електронен адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/> и която дава пълна информация за всяка защитена зона.

2.7. Общо състояние на горския фонд и проведените мероприятия, свързани със защитата, възпроизводството и охраната на горите

Голяма част от биологичното разнообразие е съсредоточена в горските територии ползването и опазването на които е регламентирано със Закона за горите (ЗГ) и Закона за лова и опазване на дивеча (ЗЛОД), прилагани от Министерството на земеделието, храните и горите (МЗХГ).

Регионална дирекция по горите (РДГ) – Бургас към Изпълнителната агенция по горите при МЗХГ контролира изпълнението на ЗГ и упражнява общ надзор и методическо ръководство върху дейността на всички органи и лица, на които са възложени задължения по него, както и контрол по изпълнение на дейностите в горските територии, собственост на държавата, общини, физически и юридически лица на територията на РДГ.

Територията на РИОСВ-Бургас попада в обхвата на „Югоизточно държавно предприятие“ ДП - Сливен (ЮИДП-Сливен) към МЗХГ, което стопанисва държавните горски територии в пет административни области – Бургас, Сливен, Стара Загора, Хасково и Ямбол. На територията на област Бургас попадат 12 териториални поделения (ТП) на ЮИДП-Сливен, от които 3 държавни ловни стопанства (ДЛС) и 9 държавни горски стопанства (ДГС).

Следващата информация е предоставена със съдействието на РДГ-Бургас и ЮИДП-Сливен.

Общата площ на горските територии и земеделските територии, придобили характеристика на гора, в обхвата на РДГ Бургас към 31.12.2023 г. възлиза на 343 361 ха (без горите на МОСВ – 6 467 ха). В сравнение с предходната 2022 г. площта им е намалена с общо 29 ха (ДГС Айтос +21 ха; ДГС Бургас -7 ха; ДГС Карнобат +1 ха; ДЛС Ропотамо -44 ха).

Площта на горските територии се разпределя **по видове собственост**, както следва:

- Държавни – 217 973 ха (68,4%), в т. ч. залесена площ 205 047 ха;
- Общински – 85 194 ха (26,7%), в т. ч. залесена площ 78 688 ха;
- Частни физически лица – 11 776 ха (3,7%), в т. ч. залесена площ 10 541 ха;
- Частни юридически лица – 2 728 ха (0,8%), в т. ч. залесена площ 2 353 ха;
- Гори на религиозни организации – 931 ха (0,3%), в т. ч. залесена площ 781 ха;
- Гори на МОСВ – 6467 ха (0,2%), в т. ч. залесена площ 6 038 ха;
- Държавни гори върху земеделски територии – 1 183 ха (4,8%), в т. ч. 1 183 ха;
- Общински гори върху земеделски територии – 13 902 ха (56,1%), в т. ч. залесена площ 13 891 ха;
- Гори върху земеделски територии, собственост на частни физически лица – 7 834 ха (31,6%), в т. ч. залесена площ 7 834 ха;

- Гори върху земеделски територии, собственост на частни юридически лица – 760 ха (3,1%), в т. ч. залесена площ 744 ха;

- Гори върху земеделски територии, собственост на религиозни организации – 56 ха (0,2%), в т. ч. залесена площ 56 ха;

- Гори върху земеделски територии, временно стопанисвани от общината – 1 024 ха (4,1 %), в т. ч. залесена площ 971 ха.

Забележка: Процентното съотношение е изчислено поотделно за горските територии (общо 318 602 ха) и за земеделските територии, притежаващи характеристика на гора (общо 24 759 ха).

В анализите на общата площ на горските територии **не са включени „Гори на МОСВ“**, възлизащи на 6 467 ха, от които 6 038 ха залесена площ. Същите са разпределени на територията на териториални поделения ДЛС Граматиково, ДГС Карнобат, ДГС Кости, ДГС Малко Търново и ДЛС Ропотамо. В представения на електронен носител отчет от 1 и 5 ГФ присъстват необходимите данни.

Гореописаното е разгледано в табличен вид, както следва:

Териториална единица	към 31.12.2023 год.			Гори на МОСВ
	Горски територии, ха	Земеделски територии, ха	Обща площ, ха	
ДГС Айтос	42 598	2 746	45 344	0
ДГС Бургас	21 042	18	21 060	0
ДЛС Граматиково	20 253	1 402	21 655	757
ДГС Звездец	19 662	2 171	21 833	0
ДГС Карнобат	48 021	2 924	50 945	38
ДГС Кости	10 069	332	10 401	3 010
ДГС Малко Търново	18 585	2 985	21 570	1 689
ДЛС Несебър	35 100	2 827	37 927	0
ДГС Ново Паничарево	20 414	2 005	22 419	0
ДЛС Ропотамо	14 362	666	15 028	973
ДГС Средец	39 589	5 310	44 899	0
ДГС Царево	28 907	1 373	30 280	0
Σ	318 602	24 759	343 361	6 467

Общата площ на **горските територии** се разпределя **по видове гори**, както следва:

- Иглолистни – 33 821 ха (10,3%), в т. ч. залесена площ 31 885 ха;
- Широколистни високоствъблени – 114 698 ха (31,7%), в т. ч. залесена площ 110 815 ха;
- Издънкови за превръщане – 173 601 ха (49,9%), в т. ч. залесена площ 161 881 ха;
- Нискоствъблени – 27 708 ха (8,0 %), в т. ч. залесена площ 23 547 ха.

Общата площ на **земеделските територии, притежаващи характеристика на гори** се разпределя **по видове гори**, както следва:

- Иглолистни – 840 ха (3,4%), в т. ч. залесена площ 837 ха;
- Широколистни високоствъблени – 7995 ха (32,3%), в т. ч. залесена площ 7994 ха;
- Издънкови за превръщане – 13 692 ха (55,3%), в т. ч. залесена площ 13 683 ха;

- Нискостъблени – 2 232 ха (9,0 %), в т. ч. залесена площ 2 165 ха.

Общинските територии в Бургаска област възлизат на 99 075 ха и са разгледани по общини в табличен вид, както следва:

Община	към 31.12.2023 год.		
	Горски територии, ха	Земеделски територии, ха	Обща площ, ха
Айтос	45	643	688
Бургас	2 186	3	2 189
Камено	41	0	41
Карнобат	6 463	1 426	7 889
Малко Търново	392	1 368	1 760
Несебър	10 328	1 383	11 711
Поморие	4 754	886	5 640
Приморско	13 130	994	14 124
Руен	545	1 271	1 816
Созопол	8 419	326	8 745
Средец	19 002	3 627	22 629
Сунгурларе	19 632	975	20 607
Царево	257	1 000	1 257
Всичко	85 194	13 902	99 096

Разлики в общинските горски територии е в намаление с 137 ха и се дължи на:

- **Увеличение с 21 ха** на горските територии в Община Руен във връзка със заповед № РД-49-148/28.03.2023 г. на Министъра на земеделието за промяна предназначението от земеделска в горска територия.
- **Намаление с 43 ха** земеделски и 1 ха горски територии в Община Созопол в частта попадаща в териториалния обхват на ТП „ДЛС Ропотамо”, на основание данни по приета 2022 г. инвентаризация на стопанството;
- **Намаление с 114 ха** горски територии в Община Средец, в резултат на продажбата им на юридически и физически лица, където са и отчетени в увеличение.

Информация за извършените дейности по възобновяване на горите през 2023г.

През 2023 г. на територията на РДГ Бургас са залесени общо 316,2 дка, от тях: държавни горски територии: 172 дка; общински горски територии: 131 дка (Община Средец), в т.ч. 96 дка по Мярка 8.4 от ПРСР; частни горски територии: 13,2 дка, собственост на „Санта Марина“ АД.

Извършеното залесяване в държавните горски територии е разпределено, както следва:

- ТП „ДГС Айтос” – 89 дка
- ТП „ДГС Карнобат” – 24 дка
- ТП „ДГС Царево” – 5 дка
- ТП „ДГС Малко Търново” – 25 дка
- ТП „ДГС Звездец” – 9 дка
- ТП „ДЛС Несебър“ – 20 дка

Утвърдени 3 бр. технологични планове за залесяване, в т.ч. 2 бр. в държавни горски територии и 1 бр. в частни горски територии на юридически лица.

Проверени 51 бр. новосъздадени култури.

Цели на залесяването са:

- Възстановяване на изредени гори и култури, и на гори пострадали от биотични, абиотични въздействия.
- Производство на дървесина;
- Озеленяване и подобряване на ландшафта;
- Поддържане на лесистостта на територията;
- Осигуряване на защита срещу ерозия и пожари.

Насоки на залесяването са:

- За възстановяване на гори – 131 дка
- Ново залесяване – 131,2 дка;
- В зрели гори – 3 дка;
- Попълване на редини – 45 дка
- други – 6 дка.

По насоки на залесяване в 1-год. горски култури преобладават залесяванията „за възстановяване на гори“ – 131 дка и „ново залесяване“ – 131,2 %, следвани от „попълване на редини“ – 26 %, „в зрели гори“ – 2 %, други – 3 %. Високият процент на залесяванията в насоката „за възстановяване на гори“ е вследствие на дадените указания за приоритетно включване на всички площи, пострадали от природни въздействия, пожари и болести, които е невъзможно да бъдат естествено възобновени.

Традиционно превес имат залесяванията с широколистни видове – 100 %, като през 2023 г. са използвани цер, благун, източен горун, космат дъб, топола.

Върху 388 дка е извършена почвоподготовка (ДГС Айтос – 171 дка, ДГС Царево – 5 дка, ДГС Карнобат – 24, ДГС Малко Търново – 25 дка, ДГС Звездец – 12 дка, ДЛС Несебър – 20 дка, Община Средец – 131 дка, в т.ч. 109 дка механизирани).

Извършено е попълване на горски култури върху площ от 81 дка, както следва: ТП „ДГС Средец“ – 11 дка, ТП „ДГС Айтос“ – 5 дка, ТП „ДГС Ново Паничарево“ – 1 дка, ТП „ДЛС Ропотамо“ – 2 дка; ТП „ДГС Бургас“ – 40 дка, ТП „ДГС Карнобат“ – 22 дка.

В държавните горски територии са инвентаризирани, както следва: 1-год. култури – 400 дка; 2- год. култури – 244 дка; 3-год. култури – 147 дка; 4-год. култури – 167 дка и 5-год. култури – 112 дка. Достигнатият среден процент на прихващане на създадените в държавните горски територии 1-год. култури е 74,53 %, на 2-год. – 77,65 %, на 3-год. – 80,32 %, на 4-год. – 72,96 % и на 5-год. – 81,26 %. Средният процент на прихващане за ДГТ е 76,50 %.

В общинските горски територии са инвентаризирани 131 дка едногодишни култури със среден процент на прихващане – 83,40 %, 243 дка двегодишни култури със среден процент на прихващане – 61,28 % и 1082 дка тригодишни култури със среден процент на прихващане – 90,04 %. Средният процент на прихващане за ОГТ е 84,30 %.

Достигнатият среден процент на прихващане на новосъздадената култура в частни горски територии е 46,80 %.

През 2023 г. от семепроизводствените насаждения на територията на ТП „ДГС Айтос“, ТП „ДГС Бургас“, ТП „ДГС Средец“, ТП „ДГС Царево и ТП „ДЛС Несебър“ са събрани Цер – 6 465 кг, Благун – 85 кг, Червен дъб – 1 000 кг или общо **7 550 кг**. За събраните репродуктивни материали има издадени 11 бр. основни сертификати за идентификация.

Произведени са общи 514 326 бр. фиданки в горските разсадници на териториалните поделения ДГС Айтос, ДГС Бургас, ДГС Средец, ДГС Царево и ДЛС Несебър.

През 2023 г. в държавните горски територии са изведени сечи до 40 г. на площ от 29 116 дка, в т. ч без материален добив върху 10 356 дка. Подпомагане на естественото възобновяване е извършено върху площ от 35 940 дка, в т.ч. изсичане на подлеса 9 895 дка Маркирани са 359 224 м³ стояща дървесина.

Лесозащита.

Отчетът за проведените лесозащитни мероприятия през 2023 г. е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл.65., ал.1, т. 1 и 2, от Наредба № 9/05.12.2019 г. и писмо № ЛЗС 01-013/04.01.2024 г. на Лесозащитна станция – гр. Варна.

1. Информация за получените сигнални листове за проведени наблюдения.

В електронната информационна система на Изпълнителна агенция по горите, в модул „Лесопатологично обследване“ през 2023 г. са постъпили общо 187 броя сигнални листове от собственици на горски територии.

По вид собственост, сигналните листи са разпределени, както следва:

- държавни горски територии 154 броя;
- общински горски територии 32 броя;
- частни горски територии 1 брой.

Най-много са постъпилите сигнали за повреди от биотични фактори – общо 119 броя. Повече са повредите в иглолистните гори – 77 броя сигнали, следвани от широколистните – 42 броя. Преобладават сигналите за болестите по иглолистния дървостой и по-малко за вредители насекомни вредители – 3 броя за нападение от корояди.

За щети, нанесени от насекомни вредители по широколистния дървостой са регистрирани 34 броя за повреди от *Corythucha arcuata*. През годината са регистрирани 8 броя сигнални листове за болести по широколистните видове (съхнене на дъба, цера и ясена).

Постъпилите сигнали за повреди от абиотични фактори в горските територии са 43 броя, предимно за повреди от ветролом/ветровал и от суша (шир.) при новосъздадените култури.

За щети от горски пожари сигналните листове са 21 броя, от тях 19 са за иглолистни гори.

Сигналите за повреди от дивеч са 3 броя и са регистрирани за повреди при едногодишни култури, създадени с европейско финансиране по ПРСР.

За лесозащитни проблеми в горските разсадници е постъпил 1 брой сигнален лист за повреди от мишевидни гризачи.

Данни за подадените сигнални листове през 2023 г. за района на РДГ – Бургас, по вид собственост и вид повреда/вредител са представени в Таблица № 1.

Таблица № 1

Информация за получените сигнални листове за проведени наблюдения в района на РДГ Бургас през 2023 година

Вредител/повреда	Сигнални листове			
	ДГТ	ОГТ	ЧГТ	Общо
Насекомни вредители по иглолистните видове	3	1		4
Корояди	3			3
Болести по иглолистните видове	60	13		73
Съхнене на белия бор	5	1		6

Съхнене на бора	13			13
Съхнене на черния бор	42	12		54
Насекомни вредители по широколистните видове	24	9	1	34
Corythucha arcuata	24	9	1	34
Болести по широколистните видове	6	2		8
Съхнене на дъба	4	1		5
Съхнене на цера	1	1		2
Съхнене на ясена	1			1
Абиотични повреди по иглолистни видове	8	1		9
Ветровал (игл.)	2			2
Ветролом (игл.)	2			2
Ветролом и ветровал (игл.)	4	1		5
Абиотични повреди по широколистни видове	31	3		34
Ветровал (шир.)	19			19
Ветролом (шир.)	4			4
Ветролом и ветровал (шир.)	8			8
Съхнене от суша (шир.)		3		3
Горски пожари	21			21
Повреди от пожари (игл.)	19			19
Повреди от пожари (шир.)	2			2
Повреди в горски разсадници	1			1
Мишевидни гризачи	1			1
Повреди от дивеч, гризачи, птици и домашни животни	3	3		6
Повреди от дивеча (шир)	3	3		6
Общо:	154	32	1	187

РДГ Бургас и ЛЗС Варна извършва постоянен контрол за навременното постъпване на сигнални листове от всички собственици на горски територии, отразяване в електронната система на ИАГ.

2. Данни за проведените лесопатологични обследвания.

2.1. Лесопатологични обследвания от собствениците на гори.

За установяване вида на насекомните вредители, болести и други повреди, размера на нападнатите площи и степените на нападение, са извършвани, съвместно с ЛЗС Варна, лесопатологични обследвания на територията на всяка една структура, подала сигнален лист.

Лесопатологични обследвания от собствениците на гори са извършени при проверки на постъпили сигнални листове. Чрез информационната система в модул „Лесопатологично обследване”, на базата на подадени сигнални листове, са въведени 479 броя ЛПО по вид собственост както следва:

- държавни горски територии – 382 броя;
- общински горски територии – 94 броя;
- частни горски територии – 3 броя.

Най-много са регистрирани ЛПО за дъбовата коритуха (*Corythucha arcuata*) - 311 броя, следвана от съхнене на черния бор – 63 броя, ветровал (шир.) и повреди от пожари (игл.) – по 19 броя.

Данните за извършените лесопатологични обследвания, подадени в ИБИН на ИАГ през 2023 г. за района на РДГ – Бургас, по вид собственост и вид повреда/вредител са представени в Таблица №2.

Таблица № 2

Брой и разпределение на лесопатологичните обследвания по вид вредител/повреда в района на РДГ Бургас през 2023 година

Вредител/повреда	ЛПО			
	ДГТ	ОГТ	ЧГТ	Общо
Насекомни вредители по иглолистните видове	4			4
Корояди	4			4
Болести по иглолистните видове	70	14	1	84
Съхнене на белия бор	7		1	8
Съхнене на бора	13	1		14
Съхнене на черния бор	50	13		63
Насекомни вредители по широколистните видове	238	72	1	311
<i>Corythucha arcuata</i>	238	72	1	311
Болести по широколистните видове	6	2		8
Съхнене на дъба	4	1		5
Съхнене на цера	1	1		2
Съхнене на ясена	1			1
Абиотични повреди по иглолистни видове	8		1	9
Ветровал (игл)	2			2
Ветролом (игл)	2			2
Ветролом и ветровал (игл)	4		1	5
Абиотични повреди по широколистни видове	31	3		34
Ветровал (шир)	19			19
Ветролом (шир)	4			4
Ветролом и ветровал (шир)	8			8
Съхнене от суша (шир)		3		3
Горски пожари	21			21
Повреди от пожари (игл)	19			19
Повреди от пожари (шир)	2			2
Повреди в горски разсадници	4			4
Мишевидни гризачи	1			1
Плевели	2			2
Сляпо куче	1			1
Повреди от дивеч, гризачи, птици и домашни животни		3		3
Повреди от дивеча (шир)		3		3
Общо:	382	94	3	479

2.2. Извършени лесопатологични обследвания в горски територии, засегнати от биотични фактори в района на РДГ Бургас.

Извършено е пролетно лесопатологично обследване на насажденията за установяване обезлистването от листогризеци вредители по широколистните дървесни видове – гъботворка, голяма и малка зимна педомерка, зелена дъбова листоврътка, златозадка, процессионка и др. с цел определяне на необходимостта от провеждане на лесозащитни мероприятия. Обследването показва, че същите са в допустимия санитарен минимум.

Дъбовата коритуха (*Corythucha arcuata*) се среща вече повсеместно, като ареала ѝ на разпространение първоначално само в Странджа, постепенно се разшири и обхвана и горските територии в Източна Стара планина. Степента на нанесените повреди е от 10 до 65 процента, значително по-слабо спрямо предходната година. По-силно е нападението по листата на цера и по-слабо по листата на благуна, източния горун и странджанския дъб.

За осъществяване на лесопатологичен мониторинг върху разпространението и степента на нападение от педомерки (*Geometridae*), през есента на 2023 г. са заложили 111 броя лепливи пояси в района на 12 ДГС/ДЛС и 4 общини на територията на РДГ Бургас. Общата наблюдавана площ е 5 467 дка. В Таблица № 3 е представена информация за заложените лепливи пояси. Получените сведения показват, че степента на нападение от педомерки за всички наблюдавани обекти е слаба.

Таблица № 3
Заложили лепливи пояси на територията на РДГ Бургас през 2023 г.

ДГС/ДЛС/Община	Наблюдавана площ, дка	Брой лепливи пояси
ДГС Айтос	338	5
ДГС Бургас	299	2
ДЛС Граматиково	48	6
ДГС Звездец	320	9
ДГС Карнобат	365	6
ДГС Кости	308	4
ДГС Малко Търново	196	9
ДГС Ново Паничарево	112	4
ДЛС Несебър	107	6
ДЛС Ропотамо	686	9
ДГС Средец	317	9
ДГС Царево	539	6
Община Поморие	431	9
Община Созопол	358	6
Община Средец	303	9
Община Несебър	633	6
Общо:	5 467	111

За установяване плътността на популацията на дъбовите листозавивачки (*Tortricidae*), в съответствие с биологията на зелената дъбова листозавивачка (*Tortrix viridana* L.), през м. януари са взети клонки от моделни дървета в района на 12 ДГС/ДЛС и 8 общини на територията на РДГ Бургас.

През 2023 г. в насаждения и култури, засегнати от биотични фактори, съвместно с ЛЗС Варна и представители на ТП ДГС/ДЛС и Общини са извършени проверки на терен и по документи в държавни и общински горски територии.

В изпълнение на изискванията на чл.13, ал.1 и чл.21, ал.1, 2 от Наредба № 9/05.12.2019 г., са извършени контролни проверки на не по-малко от 10 % на проведените лесопатологични обследвания от собствениците на горски територии.

За района на РДГ Бургас през 2023 г. са извършени проверки на гори, засегнати от биотични повреди в общо 62 броя подотдели с площ 4 201 декара. Лесопатологичните обследвания от абиотичен характер са 4 броя с площ 542 дка. За повреди от горски пожари в иглолистни насаждения са извършени 19 броя лесопатологични обследвания върху площ от 958 дка. Най-много са обследваните гори за болести по иглолистните насаждения – общо 58 броя с площ 3 947 дка. Повредите са предимно за съхнене на черния бор – 3 024 дка. За района на РДГ Бургас през 2023 год. е извършено обследване в 1 бр. широколистно насаждение с площ 21 декара, като е констатирано съхнене на ясена на територията на ТП ДГС Айтос.

Основната причина за влошеното здравословно състояние на дървостоя е развитието на гъбни патогени. Повредите се изразяват в пожълтяване и покафеняване на иглиците на черния бор, отслабване на растежа, оредяване на короната до степен изсъхване на цялата корона, спиране на прираста, суховършии, паднала кора, стъбла със синьо-черно оцветяване, наличие на нематоди, единично напълно изсъхнали дървета. Неблагоприятните климатични условия, които се изразяват със слаби валежи през годината, високи екстремни температури през лятото и честите засушавания, които през последните години са с продължителност над един месец допринасят допълнително влошаване на здравословното състояние на дървостоя и са предпоставка за развитие на гъбни патогени и болести.

В Таблица № 4 е посочено разпределението на извършените обследвания по стопанства и вид повреда.

Таблица № 4

Сведение за лесопатологични обследвания в гори, засегнати от биотични фактори в района на РДГ Бургас, за които има одобрени санитарни сечи

Вид болест/ повреда	Стопанство	Брой обследвани насаждения	Обследвана площ, дка
Насекомни вредители по иглолистните видове		3	233
Корояди		3	233
	ДГС Айтос	2	230
	ДГС Малко Търново	1	3
Болести по иглолистните видове		58	3947
Съхнене на белия бор		7	371
	ДГС Айтос	4	221
	ДГС Звездец	1	17
	ДГС Карнобат	2	133
Съхнене на бора		9	552
	ДГС Айтос	4	212
	ДГС Карнобат	4	323
	ДЛС Несебър	1	17
Съхнене на черния бор		42	3024
	ДГС Айтос	21	1177
	ДГС Карнобат	1	80
	ДЛС Несебър	4	238

	ДЛС Ропотамо	2	162
	ДГС Средец	6	583
	Община Средец	5	384
	ОП Поморие	3	400
Болести по широколистните видове		1	21
Съхнене на ясена	ДГС Айтос	1	21
Общо:		62	4 201

2.3. Извършени лесопатологични обследвания в гори, засегнати от абиотични повреди в района на РДГ Бургас, с одобрени план-извлечения или издадени предписания за провеждане на принудителна сеч.

През 2023 г. в района на РДГ Бургас преминаха няколко бури, характеризиращи се със силен вятър, в резултат на което причиниха сериозни повреди на дървостоя (ветролом и ветровал) в няколко стопанства, посочени Таблица № 5.

Таблица № 5

Сведение за лесопатологични обследвания в гори, засегнати от абиотични фактори в района на РДГ Бургас, за които има одобрени площи за провеждане на принудителни сечи

Вид болест/повреда	Стопанство	Брой обследвани насаждения	Обследвана площ, дка
Абиотични повреди по иглолистни видове		4	542
Ветролом и ветровал (игл.)		4	542
	ДГС Бургас	1	25
	ДГС Карнобат	3	517
Абиотични повреди по широколистни видове		6	444
Ветролом (шир)	ДГС Айтос	2	180
Ветролом и ветровал (шир)	ДГС Айтос	4	264

2.4. Извършени лесопатологични обследвания в гори, засегнати от горски пожари в района на РДГ Бургас, с одобрени план-извлечения или издадени предписания за провеждане на сеч.

Сушата е необичаен и временен дефицит на вода, причинен от липса на валежи и по-голямо изпаряване (поради високи температури). През летните месеци на 2023 г. в района на РДГ Бургас климатичните условия се характеризираха с високи екстремни температури и липса на валежи, които допринесоха предизвикването на множество горски пожари. През 2023 г. в района на РДГ Бургас са извършени 21 бр. лесопатологични обследвания площ на 1 199 дка в гори, засегнати от горски пожари.

Таблица № 6

Сведение за лесопатологични обследвания в гори, засегнати от горски пожари в района на РДГ Бургас, за които има одобрени сечи

Вид болест / повреда	Стопанство	Брой обследвани насаждения	Обследвана площ, дка
Горски пожари		21	1 199

Повреди от пожари (игл)		19	958
	ДГС Бургас	18	810
	ДГС Малко Търново	1	148
Повреди от пожари (шир)		2	241
	ДГС Бургас	1	108
	ДГС Малко Търново	1	133

2.5. Контролни проверки, извършени на терен.

Общата обследвана площ при извършените контролни проверки е **13 130 дка**. Установено е, че като цяло фитосанитарното състояние на дървостоя в проверените подотдели е добро. Данните, подадени в електронна информационна система на ИАГ, модул „лесопатологични обследвания“ отговарят на здравословното състояние на дървостоя на терен.

3. Обща оценка на здравословното състояние на горите.

Фитосанитарното състояние на горските екосистеми от района на РДГ Бургас през 2023 г., а и в близко бъдеще ще се определя от глобалните промени на климата, средната възраст на горите, въздействието на променящите се биологични и абиотични фактори на околната среда и антропогенното въздействие от пряката и косвена човешката дейност.

Видовото разнообразие на дървесна и храстова растителност, обусловено от различни типове месторастене, почвено-климатични фактори и значителен диапазон на надморска височина предопределя и многообразието на фитосанитарните проблеми в горите от района на РДГ Бургас.

Горите целогодишно са подложени на въздействието на различни фактори – насекомни вредители, заболявания, абиотични и антропогенни въздействия. В зависимост от силата на тези фактори, честотата на тяхното проявление, както и поради комплексното им влияние, горите отслабват върху различни по големина площи, което се изразява в загуба на прираст, съхнения и други. Това налага ежегодно да се извършва оценка на здравословното им състояние. Тя се изготвя въз основа на резултатите от извършваните лесопатологични обследвания, проверките при възникнали лесозащитни проблеми, чрез сравнение размерите на засегнатите от болести, вредители и други повреди площи с общата площ на горите за съответния дървесен вид, както и със засегнатите гори през предходни години и други показатели. При общата оценка на състоянието на отделни насаждения се преценява и гъстотата на короните на дърветата, отклоненията в оцветяването на листата, възрастта на иглиците при иглолистните, наличието на обезлистване и други повреди.

В Таблица № 8 са показани резултатите от лесопатологичните обследвания през 2023 г. разпределени по степен на нападение – слабо, средно и силно.

Таблица № 8

Обобщени резултати от лесопатологичните обследвания през 2023 г.

Класификация	Нападнати площи - дка			
	Слабо засегнати до 25%	Средно засегнати от 26% до 60%	Силно засегнати над 61%	Всичко
Насекомни вредители по иглолистните видове		3	290	293
Болести по иглолистните видове	2092	1 291,5	1 185,1	4 568,6
Насекомни вредители по широколистните видове	18 542	16 301	53	3 4896
Болести по широколистните видове	276	294	21	591

Повреди от дивеч, гризачи, птици и домашни животни	83			83
Абиотични повреди по иглолистни видове	565,1	5		570,1
Абиотични повреди по широколистни видове	2 185	2		2 187
Горски пожари	68	96	487	651
Повреди в горски разсадници	11,5	120		131,5
Общо::	23 822,6	18 112,5	2 036,1	43 971,2

В таблица № 9 са показани обобщените резултати от лесопатологичните обследвания през 2023 г. по видове собственост.

Таблица № 9

Обобщени резултати от лесопатологичните обследвания през 2023 г. по видове собственост

Класификация	Нападнати площи - дка			
	ДГТ	ОГТ	ЧГТ	Всичко
Насекомни вредители по иглолистните видове	293			293
Болести по иглолистните видове	3 595,5	970	3,1	4 568,6
Насекомни вредители по широколистните видове	28 933	5 876	87	34 896
Болести по широколистните видове	442	149		591
Повреди от дивеч, гризачи, птици и домашни животни		83		83
Абиотични повреди по иглолистни видове	570		0,1	570,1
Абиотични повреди по широколистни видове	2 139	48		2 187
Горски пожари	651			651
Повреди в горски разсадници	131,5			131,5
Общо::	36 755	7 126	90,2	43 971,2

През 2023 г. на територията на РДГ Бургас биотичните и абиотични фактори са нанесли повреди предимно в иглолистните култури. Повредите по горско-дървесната растителност, нанесени от вятър и сняг, свързани с пречупване и повяляне, както на единични дървета, така и на групи дървета или части от иглолистните култури благоприятстват заселването, размножаването и разпространението на вредители.

Основните лесозащитни проблеми в широколистните гори са свързани с повреди от абиотични фактори и съхнене.

Всички обследвани отдели са подадени като сигнални листове и ЛПО в информационната система.

4. Отчет на проведените лесозащитни мероприятия в РДГ Бургас.

През 2023 г. в района на РДГ - Бургас са проведени лесозащитни мероприятия върху обща площ 8 639,30 дка, от които 8 431,30 дка - санитарни сечи и 208 дка - механична борба. Предвидени санитарни сечи за 2023 г. са 3 262,74 дка.

4.1. Механична борба.

Механична борба е проведена върху площ от 208 дка, като 70 дка е срещу мишевидни гризачи и плевели в държавните горски разсадници на ТП „ДГС Айтос“ и ТП

„ДГС Бургас“, а на територията на Община Средец е проведена борба върху 138 дка за повреди от дивеча (шир.).

4.2. Санитарни и принудителни сечи.

През 2023 г. на територията на РДГ Бургас са проведени санитарни и принудителни сечи върху площ от 8 639,30 дка, от които в държавни горски територии 7 272,30 дка, в общински горски територии – 1 367 дка. Най-голям и определящ е дялът на сечите проведени в иглолистните култури. Основният дял от санитарни сечи са в съхнещи иглолистни култури и са върху обща площ от 7 013,3 дка, разпределени, както следва:

- нападение от корояди 349 дка,
- малък боров хоботник 0,5 дка,
- съхнене на белия бор 526 дка
- съхнене на бора 1505 дка
- съхнене на дугласка 2 дка
- съхнене на черния бор 4 630,8 дка.

Проведените санитарни сечи в съхнещи широколистни насаждения са върху обща площ от 555 дка, от които 463 дка срещу съхнене на дъба, 92 дка срещу съхнене на цера.

Размерът на площите с проведени санитарни сечи значително се е увеличил от 2022 г., през която са изведени сечи на площ 4978,11 дка, а през 2023 година – 8431,3 дка.

Принудителни сечи срещу повреди от абиотични фактори през 2023 г. са проведени върху 863 дка, от тях 416 дка в иглолистни и 447 дка в широколистни насаждения.

За повреди от ветроломи и ветровали проведените принудителни сечи са върху 804 дка, от които в иглолистни гори – 360 дка и в широколистни – 444 дка.

Проведени са принудителни сечи в опожарени площи върху 59 дка, от които в иглолистни - 56 дка и в широколистни - 3 дка.

В таблица № 10 са показани как са разпределени предвидените и проведени санитарни и принудителни сечи по вид вредител/повреда в района на РДГ Бургас през 2023 година. Неизпълнението на предвидените мероприятия е показано с отрицателен знак на стойността в графа разлика.

Таблица № 10

Разпределение на предвидените и проведени санитарни и принудителни сечи по вид вредител/повреда в района на РДГ Бургас през 2023 година

Вредител/повреда	Предвидени мероприятия - дка			Общо	Проведени мероприятия - дка			Общо	Разлика/дка		
	ДГТ	ОГТ	ЧГТ		ДГТ	ОГТ	ЧГТ		ДГТ	ОГТ	ЧГТ
Насекомни вредители по иглолистните видове	2,5	65		67,5	316,5	33		349,5	314	-32	
Болести по иглолистните видове	2 140	215	28,2	2 383,2	5 844,8	819		6 663,8	3 704,8	475	-28
Болести по широколистните видове	366	365	81	812	178	377		555	-228	12	-81
Абиотични повреди по игл.видове					360			360	360		
Абиотични повреди по шир.видове					444			444	444		
Повреди от					56			56	56		

пожари игл.											
Повреди от пожари шир.					3			3	3		
РДГ гр. Бургас	2 509	645	109	3 262,7	7 202,3	1 229		8 431,3	4 752,8	455	-109

От таблицата се вижда, че изведените санитарни/принудителни сечи са много повече от предвидените за 2023 г. Увеличението на проведените сечи спрямо предвидените се дължи на регистрираните през 2023 г. година повреди от абиотични фактори, както и на това, че в предходните години не са проведени навреме предвидените сечи, а са проведени през 2023 г.

В таблица № 11 са показани обобщени данни за предвидени и проведени лесозащитни мероприятия по вид борба.

Таблица № 11

Данни за предвидени и проведени лесозащитни мероприятия по вид борба

Вид борба	Предвидени мероприятия - дка	Проведени мероприятия - дка	Разлика
Наземна химична борба	60		-60
Механична борба	208	208	0
Санитарни сечи	3 263	8 431	5 168

От таблицата е видно, че през 2023 г. е изпълнена предвидената механична борба. Предвидената наземна химична борба в ТП ДГС Айтос не е проведена. В графа „санитарни сечи“ площите на проведените мероприятия са значително увеличени спрямо предвидените за 2023 г.

Опазване и защита на горските територии от пожари през 2023 г.

Статистика и анализ на възникналите горски пожари за годината.

През периода 01.01.2023 – 31.12.2023 г. на територията на РДГ Бургас са възникнали общо 45 пожара в горски територии. Опожарени са 17615 дка, в т.ч. – 2175 дка върхов пожар. Иглолистни култури 3306 дка, 12663 дка широколистни насаждения, смесени гори 49 дка и 1597 дка незалесена площ. Разпределението на опожарените площи по **собственост** на горите е:

- държавна - 10593 дка;
- общинска - 3961 дка;
- частна – 2581 дка;
- църковна – 0 дка;
- юридически лица – 480 дка.

През годината пожари са възникнали в:

- ТП „ДГС Айтос“ – 8 бр. на площ от 1222 дка;
- ТП „ДГС Бургас“ – 10 бр. на площ от 5853 дка;
- ТП „ДГС Карнобат“ – 3 бр. на площ от 2070 дка;
- ТП „ДГС Царево“ - 2 бр. на площ от 15 дка;
- ТП „ДГС Средец“ - 7 бр. на площ от 9730 дка, в т. ч. върхов 2175 дка;
- ТП „ДГС Царево“ - 1 бр. на площ от 4 дка;
- ТП „ДЛС Несебър“ - 6 бр. на площ от 50 дка;
- ТП „ДЛС Ропотамо“ - 1 бр. на площ от 5 дка;

- общински горски територии – Поморие – 5 бр. на площ от 226 дка;
- общински горски територии - Средец – 5 бр. на площ от 510 дка;

Средната площ на един пожар за периода в РДГ Бургас е 391.44 дка.

Нанесените щети от горски пожари за годината възлизат на 70572 лв.

Причините за пожарите са:

- Късо съединение – 4 бр.
- Мълния – 2 бр.
- Умишлен палеж - 2 бр.
- Друга известна причина – 9 бр.
- Неизвестна – 28 бр.

Изпълнение на противопожарните мероприятия от страна на Държавните предприятия, общините и др.

Проведените противопожарни мероприятия през 2023 г. са посочени по-долу в текста в Таблица № 1 – противопожарни действия.

Таблица № 1 – противопожарни действия

Отчет противопожарни мероприятия по структуре за 2023 г.

№	Структура	Лесокултурни прегради				Минерализовани ивици				Други разходи		Налична горскопътна мрежа - км	Водоизточници и - бр.	Защитни облека	Барьерни прегради м.
		разчет натура	разчет стойност	отчет натура	отчет стойност	разчет натура	разчет стойност	отчет натура	отчет стойност	Описание бр.	Отчет лв.				
1	ТП "ДГС Айтос"	4050	1857	4050	1857	31800	14763	31800	12544		0	166	54	6	
2	ТП "ДЛС Граматиково"	11300	4600	11300	4600	24260	9916	24260	9916		0	111	10	2	
3	ТП "ДГС Карнобат"	10000	4200	10000	4200	1000	420	1000	420		0	348,8	хидранти	0	
4	ТП "ДГС Царево"	19950	4473	19950	4473	31400	1760	31400	1760		0	190,4	9	0	
5	ТП "ДГС Малко Търново"	21100	2752	21100	2752	12100	1565	12100	1565	депа	2398			2	
6	ТП "ДГС Ново Паничарево"	35200	15476	35200	15476	1100	483	1100	483	депа	2000	278	8	0	
7	ТП "ДЛС Кости"	2000	2121	2000	2121	5000	6018	5000	6018		0	111	6	0	
8	ТП "ДГС Кости"	13450	8339	13450	8339	2600	835	2600	835		0	85,2	6	2	
9	ТП "ДГС Звездец"	13000	1617	13000	1617	10000	1253	10000	1253	депа	2000	103	5	4	
10	ТП "ДГС Бургас"	0	0	0	0	30200	13980	30200	13980	гасене	318	18,9	8	0	
11	ТП "ДГС Средец"	0	0	0	0	55000	24750	55000	24750	гасене	185			2	
12	ТП "ДЛС Ропотамо"	0	0	0	0	4000	104	4000	104			78,5	5	2	
	Общо ТП "ДГС/ДЛС"	130050	45435	130050	45435	208460	92884	208460	73628		6901	1490,8	111	20	0
13	Общински гори Средец	7850	3000	7850	4800	8900	3000	8900	3840	табели и гасене	492	148,8	19	2	5000
14	Общински гори Бургас	0	0	0	0	12000	8400	12000	8400		0		2 + хидранти	0	
15	Общински гори Поморие	0	0	0	0	8000	4000	8000	4600	карти	41	49,5	3 + хидранти	10	
16	Общински гори Несебър	1720	2950	1720	2950	4600	5000	4600	5000	табели - 10 бр.	50	39	хидранти	15	
17	Общински гори Созопол					11000	9600	11000	9600	табели - 20 бр.	152	49,2	13 + хидранти		
18	Общински гори Приморско					10000	0	10000	0				хидранти	4	
19	Общински гори Руен											100	хидранти		
20	Общински гори Сунгурларе	31600	3160	31600	0	3600	400	3600	0			175,5	17	4	4000
	Общо общински гори	41170	9110	41170	7750	58100	30400	58100	31440		735	562	#VALUE!	35	9000
21	Ходжа юрт					3000	1500	6000	3000						
22	Атко 2000					5000	2500	8200	4000						
23	ГК "Босна лес"					1000	1000	2000	1000			14	1		
	Общо частни структури	0	0	0	0	9000	5000	16200	8000		0	14	1	0	0
	Общо всички структури	171220	54545	171220	53185	275560	128284	282760	113068	0	7636	2066,8	#VALUE!	55	9000

Проблеми през 2023 г. и предложения за тяхното решаване през 2024 г.

- Повредени или унищожени пътища, в горските територии и земеделските земи, достъпни за движение на тежка пожарна техника. Разораване на пътищата на границата между горските територии и земеделските земи.
- Липса на координирано взаимодействие при гасене на пожари в ГТ между РДГ, ТП ДГС/ДЛС, РС ПБЗН и доброволните формирования.
- Осигуряване на финансиране на предвидените по проекти, планове и програми ППМ във всички горски територии.
- Осигуряване на средства по европейски програми и проекти (допълнение към европейските програми, подмярка 8,3 за закупуване на малки високопроходими противопожарни автомобили).
- Изграждане на интегрална система за ранно откриване на горски пожари.
- Обучение по превенция и борба с горските пожари на собственици на гори, посетители в горите и местно население.
- С цел предотвратяване и възникване на горски пожари възникващи от пасищните комплекси е целесъобразно да се разпорежи при почистването им с техника да се осигуряват водоноска и екип за гасене на пожари. Почистването им да се извършва извън пожароопасния сезон.

Опазване на горските територии от нарушения.

Справка по чл. 5 и чл. 21 от НКОГТ – обобщено сведение за резултатите от дейностите по опазване и контрол в района на дейност на РДГ Бургас за 2023 г.

През 2023 г. от служители на РДГ, гр. Бургас са извършени общо 24061 бр. проверки по горското законодателство. Проверени са 1251 бр. обекти за складиране, преработка и търговия с дървесина и недървесни горски продукти (НГП), 3234 бр. обекти за добив на дървесина, 8937 бр. моторни превозни средства (МПС), 2161 бр. ловци, 2003 бр. риболовци и 5134 бр. други физически лица. Извършени са проверки на 277 бр. насаждения и имоти по план-извлечения за промяна вида на сечта и горскостопански програми, 51 бр. горски култури, разсадници, отглеждане на млади насаждения без материален добив и подпомагане на естественото възобновяване, 415 бр. ловностопански дейности и 598 други проверки и дейности.

През 2023 г. контрола и опазването на горските територии се е извършвал от 17 бр. горски инспектори, обособени в седем екипа. Опазването на горските територии държавна собственост е възложено на 161 бр. лица по чл. 190 от Закона за горите (ЗГ), разпределени по териториални поделения (ТП), както следва:

- ТП „ДГС Карнобат” – 26 бр.;
- ТП „ДГС Айтос” – 30 бр.;
- ТП „ДЛС Несебър” – 11 бр.;
- ТП „ДГС Бургас” – 11 бр.;
- ТП „ДЛС Ропотамо” – 5 бр.;
- ТП „ДГС Царево” – 14 бр.;
- ТП „ДГС Кости” – 9 бр.;
- ТП „ДЛС Граматиково” – 9 бр.;
- ТП „ДГС Малко Търново” – 11 бр.;
- ТП „ДГС Звездец” – 8 бр.;
- ТП „ДГС Ново Паничарево” – 7 бр.;
- ТП „ДГС Средец” – 20 бр.

В горските територии общинска собственост опазването се извършва от 36 бр. лица по чл. 190 от ЗГ, разпределени по общини:

- Сунгурларе – 9 бр.;
- Бургас – 1 бр.;
- Несебър – 6 бр.;
- Поморие – 2 бр.;
- Созопол – 4 бр.;
- Приморско – 4 бр.;
- Средец – 11 бр.

Няма назначени лица по чл. 190 от ЗГ за опазването на горските територии, собственост на община Руен – опазването на горските територии се осъществява с помощта на МВР – Руен, като не е предоставен договор.

Наложени са 21 броя дисциплинарни наказания „забележка“ на служители от ТП „ДГС/ДЛС“ и 2 броя предупреждение за уволнение на служители имащи отношение по контрола, опазването, ползването и стопанисването на горите.

През 2023 г. в РДГ Бургас няма наказани служители с дисциплинарно наказание „забележка“. Няма издадени присъди на служители от РДГ Бургас, имащи отношение по контрола, ползването и стопанисването на горските територии.

Анализ на разкритите нарушения:

Съгласно регистъра на актовете през 2023 година в териториалния обхват на РДГ - Бургас са съставени 665 броя актове за установяване на административни нарушения както следва:

По ЗГ – 528 броя, от които:

- за добив – 174 броя;
- за транспорт – 58 броя;
- за преработка – 0 броя;
- за разпореждане – 40 броя;
- за строителство – 0 броя;
- за пожари – 0 броя;
- странични ползвания- 20 броя;
- други по ЗГ – 236 броя

Наредби и заповеди във връзка с ЗГ - 89 броя;

По ЗЛОД - 27 броя;

По ЗРА – 21 броя;

По ЗБР- 0 броя;

Констатираните нарушения по собственост на горската територия са в ДГТ -307 бр., в ОГТ- 47 бр., гори на ЮЛ и ФЛ – 5 броя, извън ГТ/транспортиране по РПМ, съхраняване, обекти по чл. 206 ЗГ/ - 306 броя.

Брой на нарушенията по актосъставители:

- горски инспектори при РДГ Бургас – 300 бр. АУАН;
- други служители на РДГ Бургас – 13 бр. АУАН;
- служители при ТП „ДГС/ДЛС“ – 279 бр. АУАН;
- служители при ЮИДП ДП – 54 бр. АУАН;
- лицензирани лесовъди – 17 бр. АУАН;
- служители на МВР – 0 бр. АУАН;
- служители на други РДГ – 2 бр. АУАН;

Брой на актовете съставени на служители от ТП „ДГС,ДЛС“, общини, лица на лесовъдска практика по чл. 235 от ЗГ – 9 броя.

Брой задържани вещи и предмети, и приходи от продажбата им на търгове.

През 2023 година са проведени 5 търга с тайно наддаване за продажба на вещи отнети в полза на държавата и задържани с актове за установяване на административни нарушения и констативни протоколи животни - средство за нарушение и дървесина предмет на нарушение по Закона за горите. На проведените търгове са продадени следните вещи: кон – 1 брой, каруци – 4 броя, моторни триони – 7 броя, ремарке – 1 бр., МПС – 1 бр., кори от мъждрян – 86700 кг, дърва за огрев – 185.4 пр.м³ и 127.29 пл.м³. Приходите от продадените вещи са в размер на 25059.20 лева.

Извършени проверки на територията на други РДГ и резултатите от тях.

Извършена проверка на екипи от РДГ Бургас на ТП „ДГС Котел“ – проверки по действащи сечища със съставени предписания.

Извършена проверка на територията на РДГ Варна – в района на Провадия – проверка на обекти за добив и чл. 206 от ЗГ със съставени предписания.

Извършена проверка на територията на РДГ Сливен – в района на ТП „ДЛС Тополовград“, със съставени предписания.

Проведени обучения на горските инспектори от дирекцията.

- На 07.09.2023 г. е проведено обучение на тема – „Горско законодателство, често допускани грешки при съставяне на АУАН и контрол по опазване на горските територии“, с цел повишаване квалификацията им.

Взаимодействие с други институции.

През 2023 г. горските инспектори при РДГ Бургас са извършили общо 715 бр. съвместни проверки със следните институции.

Областна дирекция на МВР Бургас - 621 проверки, както следва:

Обекти по чл. 206 от ЗГ – 52 бр.

Превозни средства – 224 бр.

Ловци – 345 бр.

Описаните съвместни проверки са включени към броя на проверките на горските инспектори.

- Областна управа – 27 проверки.

- ДПП „Странджа“ – 15 проверки.

- РДГ Сливен – 2 проверки.

- Инспекция по труда – 4 проверки.

- Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ - 46 бр.

Предложения за оптимизиране на системата за опазване и контрол в горските територии.

За оптимизиране на дейностите по контрола и опазване на горските територии, РДГ, гр. Бургас набеляза конкретни мероприятия:

- изготвят се информационен карнет за всички „конфликтни райони“, зони с често срещани нарушения по ЗГ, ЗЛОД и ЗРА, където се засили присъствието на мобилни екипи.

- провеждат се кръстосани проверки между съседни Регионални дирекции по горите, с цел елиминиране на фактора „обвързаност“. При наличие на средства се разменят районите за проверка на инспекторите от регионалните звена.

- планират се съвместни акции със служителите на държавните горски и ловни стопанства, органите на МВР и Дирекция „Специализирани полицейски сили“ при МВР, с цел осъществяване на общи действия по предотвратяване и разкриване на нарушения по ЗГ, ЗЛОД, ЗРА и др.

Прилагане на Регламент (ЕС) № 995/2010 г.

Друг приоритет на дирекцията е контрола по прилагане на изискванията на **Регламент 995 от 2010 г на ЕС**. Този регламент е свързан със законния произход на дървесината и продукти от дървесина, в рамките на Европейския Съюз. Общо са извършени 76 бр. проверки, в т. ч. 25 бр. проверки на собственици на гори или с гори предоставени им за управление, продаващи дървесина в България от временен склад за първи път; 13 бр. проверки на оператори, които са вносители на дървесина и дървесни продукти, включени в обхвата на регламента и 38 бр. търговци - физическо или юридическо лице, което в процеса на търговска дейност продава или купува на вътрешния пазар дървен материал или изделия от дървен материал, които вече са пуснати на вътрешния пазар.

Ловна статистика 2023 г.

На територията на РДГ Бургас има регистрирани 9 142 ловци, обединени в 250 ловни дружини и 14 ловни сдружения. Общата площ на ловностопанските райони е 73 9821,10 ха, в т. ч. 335 925,30 ха са в горски територии и 403 895,80 ха са площи в селскостопанския фонд.

Обособени са 65 бр. Държавни ловностопански района (ДЛСР), от които 12 бр. са изградени като бази за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД), както следва: в ТП „ДЛС Несебър” – 4 бр., ТП „ДЛС Ропотамо” – 3 бр., ТП „ДЛС Граматиково” – 1 бр., ТП „ДГС Карнобат” – 1 бр., ТП „ДГС Средец” – 2 бр., ТП „ДГС Бургас” – 1 бр.

От 48 бр. ДЛСР в ДГС, отдадени на концесия като дивечовъдни участъци за стопанисване и ползване на дивеча са 47 бр.

Държавните ловностопански райони (ДЛСР) са с площ 175738,20 ха, а предоставените ловностопански райони(ПЛСР) са 564082,90 ха.

Запас и състояние на дивеча по вид, пол и възраст в ЛСР на територията на РДГ Бургас.

До 31 март 2023 г. на територията на РДГ Бургас се проведе пролетната таксация на дивеча. Тя се извърши в ловностопанските райони на държавните ловни стопанства, ловностопанските райони на държавните горски стопанства и предоставените ловностопански райони. Общата площ на ловностопански райони е 739 727,30 ха, в т.ч. на държавните ловностопански райони е 175 738,20 ха и на предоставените ловностопански райони е 563 989,1 ха.

При преброяването и уточняване числеността на дивеча се вземаха предвид наблюденията от местата за подхранване през зимата, едновременно преброяване по чакалa, отстрела през изминалия сезон и данните от 2022 г. от сватбовища на благороден елен и елен лопатар, както и данните от мониторинг на дивя свиня за първите и последните 4 излета на групов лов на дива свиня. При преброяването на дивеча са използвани маршрутния метод, метода на пробните площи и метода на пълно преброяване. При таксацията на дивата свиня са използвани директни и индиректни методи.

Директни методи:

- Директни наблюдения на определени точки - хранителни комплекси
- Прогонване на определени територии;
- Наблюдения чрез стационарни фотокамери.

Индиректни методи

- Ловна статистика.
- Следи и дири в снега.

Таксацията беше извършена съгласно писмо с изх. рег. № ИАГ - 3950/15.02.2023 г. на изпълнителния директор на ИАГ гр. София.

Пролетна таксация на дивеча 2023 г.

2023 г.	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
ДЛСР+БИСД	1990	860	2928	1214	352
ПЛСР+БИСД	1080	122	4879	1655	
ОБЩО:	3070	982	7807	2869	352

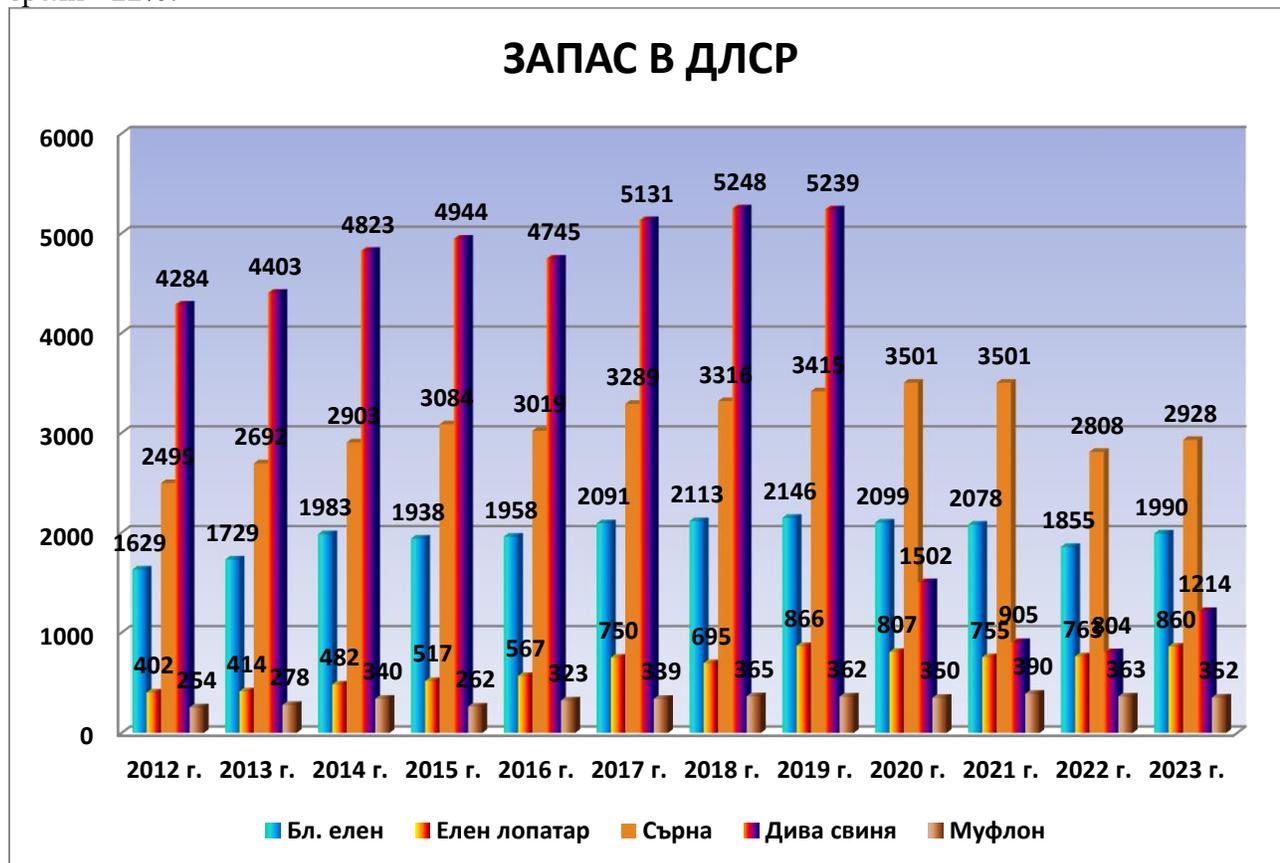

Благороден елен: Пролетния запас във всички ЛСР е 3070 бр., при допустим запас от 3646 бр., или 84% и показва увеличение с 280 броя, или 9 % повече спрямо 2022 г. . Преобладават младите и средновъзрастните животни, като по време на брачния период се наблюдават и зрели рогащи. Половото съотношение мъжки – женски е 1:1,2 Съотношението при мъжките е: приплоди – 3%, едногодишни - 20%, млади – 24%, средновъзрастни – 29% и зрели - 22%.

ДЛСР+БИСД	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
2012 г.	1629	402	2495	4284	254
2013 г.	1729	414	2692	4403	278
2014 г.	1983	482	2903	4823	340
2015 г.	1938	517	3084	4944	262
2016 г.	1958	567	3019	4745	323
2017 г.	2091	750	3289	5131	339
2018 г.	2113	695	3316	5248	365
2019 г.	2146	866	3415	5239	362
2020 г.	2099	807	3501	1502	350
2021 г.	2078	755	3501	905	390

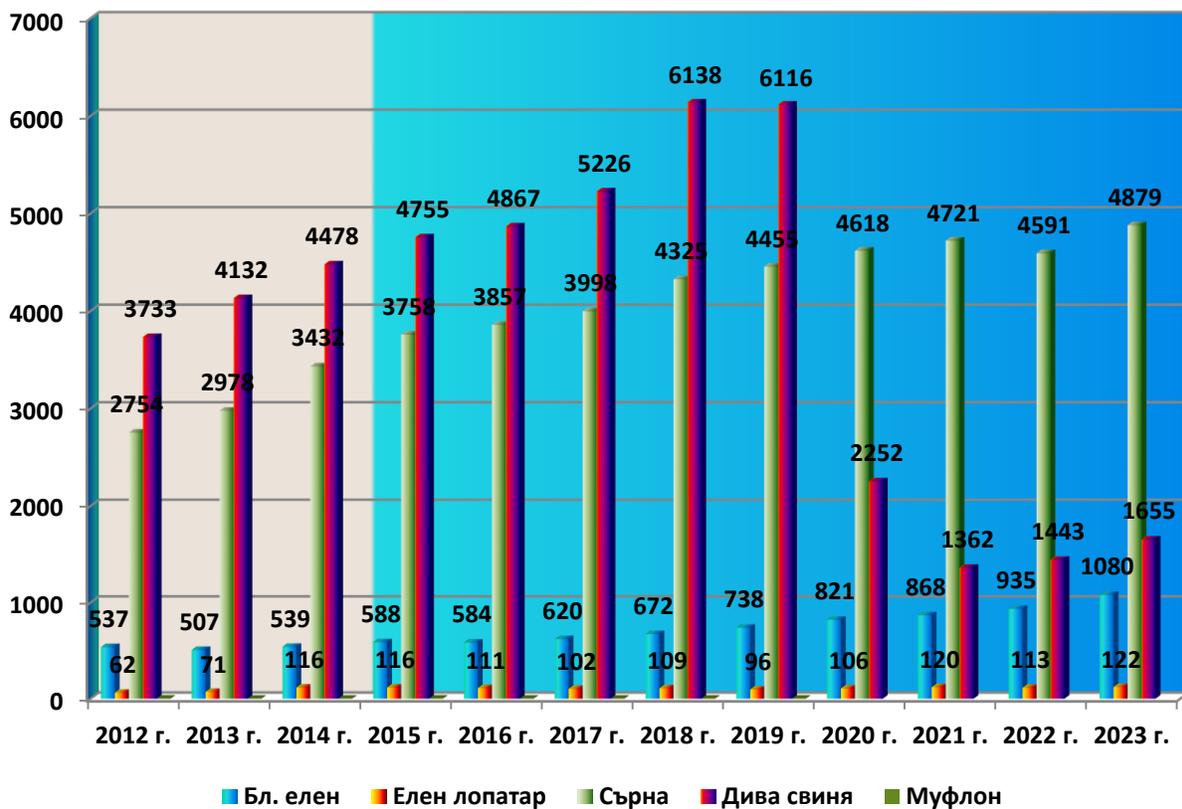
2022 г.	1855	763	2808	804	363
2023 г.	1990	860	2928	1214	352

Пролетния запас в ДЛСР+БИСД е 1990 бр., при допустим запас от 2700 бр., или 73% и показва увеличение с 135 броя, или 7 % повече спрямо 2022 г. Преобладават младите и средновъзрастните животни. Половото съотношение мъжки – женски е 1:1,2. Съотношението при мъжките е: приплоди – 5%, едногодишни - 23%, млади – 25%, средновъзрастни – 25% и зрели - 22%.

ПЛСР	БЛ. ЕЛЕН	ЕЛЕН ЛОПАТАР	СЪРНА	ДИВА СВИНЯ	МУФЛОН
2012 г.	537	62	2754	3733	1
2013 г.	507	71	2978	4132	
2014 г.	539	116	3432	4478	
2015 г.	588	116	3758	4755	1
2016 г.	584	111	3857	4867	
2017 г.	620	102	3998	5226	
2018 г.	672	109	4325	6138	
2019 г.	738	96	4455	6116	
2020 г.	821	106	4618	2252	
2021 г.	868	120	4721	1362	
2022 г.	935	113	4591	1443	
2023 г.	1080	122	4879	1655	

ЗАПАС В ПЛСР

Популацията в ПЛСР наброява 1080 бл. елена при 935 бл. елена през 2022 г. при допустим запас от 946 бр. или 114% и показва увеличение с 145 броя, или 16 % повече спрямо 2022 г. Преобладават младите, средновъзрастните и зрелите животни. Половото съотношение

мъжки – женски е 1:1,0. Съотношението при мъжките е: приплоди – 0%, едногодишни - 17%, млади – 23%, средновъзрастни – 36% и зрели - 23%.

Стопанисването на благородния елен следва да е насочено освен като увеличение на броя, така и към подобряване трофейните качества и оптимизиране на половата и възрастова структура на стадата.

Елен лопатар: Пролетния запас общо е 982 бр., при допустим запас от 1321бр. или 74% и запас през 2022 г. - 876 бр., и показва увеличение с 106 броя. Полово съотношение М:Ж 1:1.3. Разпределението по възрастови групи при мъжките е: приплоди – 1%, едногодишни - 28%, млади – 28%, средновъзрастни – 23% и зрели - 19%. Пролетния запас в ДЛСР+БИСД е 860 бр., при запас през 2022 г. -763 бр., при допустим запас от 1250 бр. или 69% и показва увеличение с 97 броя, или 12 % спрямо 2022 г. Полово съотношение М:Ж 1:1.3. Разпределението по възрастови групи при мъжките е: приплоди – 1%, едногодишни - 29%, млади – 27%, средновъзрастни – 23% и зрели - 19%. Само в БИСД в ДЛСР има 626 бр. при допустим запас от 633 бр. и в полово съотношение М:Ж 1:1.4. Намаляване на браконьерството спомогна за увеличаване на популацията, но все още големия брой чакали и вълци ограничават разширяване ареала на лопатара на юг по черноморското крайбрежие.

Сърна: Пролетният запас в ЛСР е 7807 бр., при допустим запас 10312 бр., или 76% от допустимия запас и в полово съотношение М:Ж 1:0,9. - Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 2928 бр., при допустим запас 5660 бр. или 52% от допустимия запас и в полово съотношение М:Ж 1:0,9. Пролетен запас в ПЛСР 4879 бр., при допустим запас 4652 бр., или 105%. Популацията на сърната се е увеличила в следствие на намаляване числеността на хищниците и браконьерството.

Дива свиня: Пролетният запас в ЛСР+БИСД е 2869 бр., при допустим запас 4624 бр., или 62% от допустимия запас. Спрямо запаса от 2247 бр. през 2022 г. увеличението е с 622 бр. , или 28 %. Средния запас е 0,38 броя на 100 ха ловна площ. Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 1214 бр., при допустим запас 3077 бр., или 39% от допустимия запас. Средния запас е 0,69 броя на 100 ха ловна площ и пролетен запас в ПЛСР – 1655 бр., при допустим запас 1547 бр., или 107% от допустимия запас. Средния запас е 0,29 броя на 100 ха. ловна площ. Това увеличение се дължи на постепенното възстановяване на популацията след болестта африканска чума по свинете, вследствие на спазване на мерките за биосигурност за предотвратяване на разпространението на болестта.

Муфлон: Пролетният запас в ДЛСР+БИСД е 352 бр., при допустим запас 478 бр., или 74% от допустимия запас. Популациите се намират в ТП „ДЛС Несебър”- запас 142 бр., ТП „ДЛС Ропотамо” – запас 118 бр. и ТП „ДЛС Граматиково” – запас 23 бр. В момента запасът му в БИСД “Горска барака” в ограда муфлони е 76 броя при допустим запас 58бр. и полово съотношение 1 : 1.0. БИСД ”Калината” запасът е 66 броя при допустим запас 72 бр. и полово съотношение 1:3,7. В ТП ДЛС Ропотамо в БИСД „Извор” пролетен запас от 118 бр., при допустим запас 146 бр. или 80%, при съотношение 1:2.1. В ТП „ДЛС Граматиково” - БИСД „Петрова поляна” запаса е 23 бр. при допустим запас 44 бр. или 52% в съотношение 1:1.3.

Хищници: Наблюдава се устойчиво развитие числеността на вълка, така и разширяване ареала му и в ловностопанските райони в Стара планина. Пролетен запас от 382 вълка срещу 415 бр. през 2022 г., или намаление с 33 бр. - 8%. Чакала намалява числеността с пролетен запас от 6247 бр. през 2023 г., срещу 6883 бр. през 2022 г., или намаление с 636 бр. - 9% , лисицата също показва намалявана спрямо пролетния запас от 3093 бр. за 2022 г., със запас 2852 бр. през 2023 г. или 241 бр., дивата котка и тя намалява числеността си през 2023 г. със запас 1530 бр. спрямо 1685 бр. за 2022 г. с 155 броя. Влиянието на хищниците върху дивеча се свежда преди всичко до това на чакала, като това и на вълка. Популациите им намаляват, вследствие на увеличаване на отстрела им през 2021г. и 2022 г. успоредно с нанесените от тях щети. Като

пластичен вид чакала почти е заел екологичните ниши на лисицата и дивата котка, които се срещат по-рядко и не влияят на числеността на дивеча. Благоприятстващи развитието на популацията му фактори са: дългогодишното му подценяване като хищник; развитото пасищно животновъдство и др. Количеството му прави санитарния отстрел при някои видове излишен и многократно увеличава естествения отпад.

Местен дребен дивеч: В резултат на благоприятните метеорологични условия през зимните месеци и намаляващия брой на хищниците, запасите на заека, фазана и яребицата показват увеличение в числеността на популациите си спрямо тези от 2022 г. Пролетният запас на заека е 24730 бр., при допустим запас от 25051 бр., увеличение с 2589 бр. или с 12%. Фазана е с пролетен запас от 3684 бр. при допустим запас от 3066 бр., увеличение с 104 бр. или с 3 %. Яребицата е с пролетен запас от 15752 бр. при допустим запас от 13455 бр., увеличение с 416 бр. или с 3%.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

Управлението на отпадъците се осъществява в съответствие със законодателството на Европейската общност и националното законодателство: Закон за опазване на околната среда (ЗООС), Закон за управление на отпадъците (ЗУО) и наредбите към него, националните планови и стратегически документи – Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г

Съвременната концепция за управление на отпадъците е насочена към ресурсна ефективност, насочена към предотвратяване на образуването на отпадъци, насърчаване на повторната употреба и оползотворяването чрез рециклиране, регенериране или друг процес на извличане на вторични суровини, обезвреждане и безопасно съхраняване на отпадъците, увеличаване на отговорността на производителите, стимулиране на инвестиции в сектора в рамките на наличните финансови инструменти. В контекста на Европейската комисия за отпадъци и развитие на кръгова икономика, линейният икономически модел от типа „вземи, произведи и изхвърли“ вече не съответства на нуждите на съвременното общество и на ограничения характер на природните ресурси. Съгласно възприетата йерархия на отпадъците се дава приоритет на предотвратяването на отпадъците, следвано от подготовката за повторно използване, рециклирането, възстановяването и накрая изхвърлянето, като най-нежелана опция.

III.1.1. Управление на отпадъците

III.1.1.2. Осъществен превантивен, текущ и последващ контрол по прилагане на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и Наредбите към него по отношение на:

През 2023 г. са извършени проверки по отношение на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците на територията контролирана от РИОСВ-Бургас. Проверките по отношение на управление на отпадъците са за спазване на изискванията на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и подзаконовите нормативни актове.

Проверките по условията на Комплексно разрешително и комплексните проверки са извършени съвместно с експерти, отговарящи за опазването на другите фактори и компоненти на околната среда.

Извършени са извънредни проверки във връзка с писма и заповеди на Министъра на околната среда и водите, във връзка с последващ контрол по дадени задължителни предписания, постъпили жалби и сигнали, във връзка с издаване на разрешения и регистрационни документи за дейности с отпадъци или с изменение и допълнение на такива, преустановяване класификация на отпадъците и др.

III.1.1.3. Битови отпадъци

През годината в експлоатация са били 3 регионални депа за неопасни отпадъци и 4 претоварни станции, а именно:

- за регион Бургас, включващ девет общини – Бургас, Айтос, Карнобат, Камено, Несебър, Поморие, Руен, Сунгурларе и Средец - регионално депо за неопасни отпадъци Братово-запад и претоварни станции Бургас (Капчето), Карнобат и Несебър;

- за регион Малко Търново (община Малко Търново) - регионално депо за неопасни отпадъци Малко Търново;

- за регион Созопол, обхващащ общините Созопол, Приморско и Царево – регионално депо за неопасни отпадъци Созопол и претоварна станция Китен.

Приключена е рекултивацията на всички депа за неопасни отпадъци, неотговарящи на изискванията на територията на РИОСВ-Бургас /без депо за неопасни отпадъци Камено/. Община Камено все още е в процедури по рекултивацията. Предстои закриването на депата, съгласно изискванията на Наредба № 6.

През 2023 г. са извършени планираните проверки на общините/ относно спазване изискванията на чл. 60 и чл. 64 от ЗУО. На общините, които имат невнесени суми по обезпеченията и отчисленията са изпратени писма за привеждане на средствата.

През годината са освободени част от натрупаните средства от отчисления по чл. 64 и обезпечения по чл. 60 от ЗУО на следните общини:

Община Сунгурларе

- 23 500 лв. от резервните средства по чл. 60 от ЗУО за авторски и строителен надзор;

- от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за изготвяне на морфологичен анализ на битовите отпадъци, изработване на Програма за управление на отпадъците и закупуване на сметосъбиращ автомобил;

- 35889,20 лв. по чл. 64 от ЗУО за съдове за отпадъци;

Община Поморие

- 633786,97 лв. по чл. 64 от ЗУО за изграждане на Анаеробна инсталация;

- 18 000 лв. по чл. 64 от ЗУО за закупуване на фреза за отпадъци;

- 32640 лв. по чл. 64 от ЗУО за закупуване на зимно оборудване на метачна машина; изграждане на Анаеробна инсталация;

община Камено

- 165523,20 лв – по чл. 64 за проектиране и изграждане на площадка за третиране на биоразградими отпадъци;

- 92 784 лв по чл. 64 от ЗУО за закупуване на съдове за отпадъци;

- 8850 лв. по чл. 64 от ЗУО за морфологичен анализ на битовите отпадъци;

община Бургас

- 17 928 лв. по чл. 60 от ЗУО за мониторинг на ДНО „Братово“;

- 17 928 лв. по чл. 60 от ЗУО за мониторинг на Клетка 2 на РДНО Братово – запад; ДНО „Братово“;

- 2881857,32 лв. по чл. 64 от ЗУО за изграждане на Анаеробна инсталация;

- 64656 лв. по чл. 64 от ЗУО за закупуване на подземни контейнери;

- 63720 лв. по чл. 64 от ЗУО за закупуване на подземни контейнери;

община Несебър

- 588000 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване на шредер за ПСО-Несебър;
- 299951 лв. от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване, изграждане и монтаж на подземни контейнери за отпадъци;
- 1761516,15 лв. по чл. 64 от ЗУО за изграждане на Анаеробна инсталация;

община Приморско

- от резервните средства по чл. 64 от ЗУО за закупуване на транспортни средства;

община Айтос

- 128 522,12 лв. за биологична рекултивация на ДНО-Айтос;

Извършен е контрол по задълженията на общините в областта на разделното събиране на отпадъци и поетапно постигане на целите за рециклиране и оползотворяване на битовите отпадъци. Осъществен е контрол на системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки и по задължението за разделното събиране на битови отпадъци на територията на общините най-малко за следните отпадъци: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло.

През 2023 г. с писма на РИОСВ-Бургас са дадени предписания на кметовете на 13-те общини със срок за изпълнение, да организират почистването на нерегламентираните замърсявания и предприемат мерки за предотвратяване замърсяването с отпадъци, при съобразяване с изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 3, т. 12 и т. 15 от ЗУО. С писмо от Директора на Областно пътно управление-Бургас се изиска в срок да предприеме незабавни действия по изпълнение на изискванията на чл. 12, т. 1 и т. 2 от ЗУО. Извършени са проверки във всички населени места и землищата им на 13-те общини, общинската пътна мрежа, републиканската пътна мрежа, реки и прилежащи територии. На кметовете на населените места, в които се констатираха нерегламентирани замърсявания се съставиха АУАН: Община Сунгурларе – кмет на гр. Сунгурларе; Община Средец – Кмет на община Средец;

Експертите от отдел „УООП“ взеха участие в кампанията „Да изчистим България“, като координатор бе експерт от отдела.

Извършени са проверки на територията на 13-те общини относно организацията по събиране и транспортиране на битовите отпадъци, състояние на съдовете за отпадъци, сметосъбиращата и сметоизвозваща техника, отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО.

III.1.1.4 Програми за управление на отпадъците

Съгласно чл. 52 от ЗУО, общините разработват и изпълняват Програма за управление на отпадъците /ПУО/ за периода на действие на Националния план за управление на отпадъците /НПУО/ и Националната програма за предотвратяване на образуването на отпадъци, като включват в нея необходимите мерки за изпълнение на задълженията, произтичащи от ЗУО. С Програмите се цели намаляване на вредното въздействие върху околната среда и здравето на населението, максимално ефективно използване на ресурсите, създаване на условия за устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването на отпадъци.

Всичките 13 общини от териториалния обхват на контрол от РИОСВ-Бургас имат разработени нови ПУО, но за 12 от тях е издадено положително становище по преценка на необходимостта от екологична оценка от РИОСВ-Бургас и са приети с Решение от съответния общински съвет. Все още не е приета ПУО на община Малко Търново. Общинските Програми за управление на отпадъците за периода 2021-2027 г. са разработени в съответствие с утвърдените със Заповед на Министъра на околната среда и водите Методически указания за разработване на общински и методически указания за разработване на регионални програми за

управление на отпадъците за периода 2021-2027 г. Във всяка една от разработените подпрограми на ПУО, са включени мерки в плановете за действие за достигане на общата и стратегическите цели, които в една или друга степен ще бъдат изпълнени от различните Общини за периода на действието и.

През 2023 г. се извършиха проверки на територията на 13-те общини във връзка изпълнението на общинските ПУО и предвидените мерки по управление на отпадъците, залежали в плановете за действие. Провериха се и сайтовете на общините по отношение публикуваната информация по управление на отпадъците в тях. Дадоха се предписания за подобряване пригледността на сайтовете по отношение на отпадъците, както и се изиска актуализация на общинските Наредби за управление на отпадъците.

На територията на РИОСВ-Бургас функционират 3 броя Регионални системи за управление на отпадъците: Регион Бургас – включваща общините Бургас, Камено, Средец, Поморие, Несебър, Руен, Поморие, Айтос, Карнобат, Сунгурларе; Регион Созопол-включващ общините Созопол, Царево, Приморско; Регион Малко Търново-включващ община Малко Търново. Регионалните депа са съответно РДНО-Братово-Запад, РДНО-Созопол и РДННО-Малко Търново. Депата са в нормална експлоатация с издадени Комплексни разрешителни.

На РДНО Братово – запад отпадъците се депонират след предварително третиране на сепариращата инсталация разположена на депото. Капацитетът на изградената първа клетка на депото е на изчерпване и в момента обезвреждането се извършва във 2 клетка, която е пусната в експлоатация. Всички участници в регионалното сдружение участваха със средства за изграждането на клетката. ПС-Карнобат и ПС-Несебър са в нормална експлоатация, като на тях се извършва третиране и на строителни и биоразградими отпадъци. Компостиращата инсталация на РДНО Братово-запад е в експлоатация. На нея постъпват „зелените“ отпадъци от обществените паркове, гробища, крайпътни насаждения и се произвежда чист компост.

На РДНО-Созопол се изгради инсталация по проект „Изграждане на енергиен обект за производство на електрическа енергия от ВЕИ чрез автоматизирана сепарационна инсталация за неопасни отпадъци в РДНО-Созопол“, чието въвеждане в експлоатация предстои. При експлоатацията на обекта се очаква да се намалят значително отпадъците, предназначени за обезвреждане чрез депониране.

На РДННО Малко Търново отпадъците се депонират след предварително третиране на сепарираща инсталация. Общината кандидатства в ПУДООС за отпускане на средства за изграждане на 2 зона на 1 клетка на РДННО, тъй като капацитетът на клетката е пред изчерпване.

На ПС – Несебър изградената сепарираща инсталация, която се обслужва от „Екобулсорт“ ЕАД и „Иммо инвест интернационал“ ЕООД, с предназначение сепариране на битовите отпадъци от общини Несебър и Поморие и отпадъците от системите за РСОО и РСБО на общини Несебър и Поморие е в нормална експлоатация.

Изграденият общински център за разделно събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци в община Созопол, реализиран по проект „Пилотни модели за екологосъобразно събиране и временно съхранение на опасни битови отпадъци от домакинства“ от ПУДООС, съвместно с община Созопол, финансиран по „Българо-швейцарска програма сътрудничество функционира нормално. Центърът е създаден да обслужва населението от Регионална система за управление на отпадъците Созопол, включваща общини Созопол, Приморско и Царево. Центърът все още обслужва само населението на община Созопол, тъй като общини Приморско и Царево не са направили необходимата организация за обслужване и на тяхното население. При извършените проверки е установено, че центърът функционира нормално, спазват се поставените условия в издаденото разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъците. Не са установени нарушения.

В Община Поморие функционира общинската площадка по третиране на отпадъци от бита, в т. ч. НУБА и ИУЕЕО в изпълнение на изискванията на чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО, но не особено ефективно. В изпълнение на изискванията на последния в Община Айтос също се обособи площадка за предаване на едрогабаритни отпадъци от домакинствата с площ 1403 кв. м. В община Бургас се реализира инвестиционно намерение за управление на едрогабаритните отпадъци от бита /нов живот за старите мебели/. Създаде се демонстрационен център за ремонт на мебели и подготовката им за повторна употреба.

В по-голямата част от общините са изградени ефективни системи за организирано сметосъбиране и сметоизвозване. На територията на РИОСВ-Бургас е въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване на 100 %. Дейностите се извършват по график. Съдовете се подменят и допълват ежегодно.

Като надграждане на системите за управление на отпадъците в Общини Бургас, Несебър и Созопол започна изграждането на подземни контейнери за разделно събиране на отпадъци и битови отпадъци с инсталирани системи за видеонаблюдение.

Община Бургас реализира проект „Доставка на Мобилни центрове за разделно събиране на отпадъци от домакинствата с електронно отчитане на предадените количества“ Извършва се разделно събиране на отпадъци от метал, стъкло, хартия, пластмаса, ИУЕЕО, опасни отпадъци от бита, акумулатори и батерии, луминисцентни лампи, лекарства с изтекъл срок, текснилни отпадъци, пържилна мазнина, флакони със сгъстени газове, тонер касети. Поставени са 24 броя мобилни центъра. Доставен е 1 брой мобилен център и в Община Айтос.

Изълни се проект „Изграждане на анаеробна инсталация и разделно събиране на биоразградими отпадъци на територията на регион Бургас“ по ОП „Околна среда 2014-2020“, подкрепен от ЕФРР и собствено финансиране от общините участнички – Бургас, Несебър, Поморие, като през декември 2023 г. беше въведена в експлоатация.

Във всички общини са въведени системи за РСОО и РСБО, като през 2023 г. се въведе и в община Руен, която не е задължена. Работи се по увеличаване на ефективността на тези системи.

Във всички общини са сключени договори за събиране и предаване на МРО. Провеждат се кампании за предаване на отпадъците.

В резултат на предприетите мерки се наблюдава и се очаква в по-голяма степен намаляване на депонираните количества битови отпадъци, както и биоразградими отпадъци.

По подпрограмата от ПУО с мерки за закриване и рекултивация на депата с преустановена експлоатация на територията, контролирана от РИОСВ-Бургас са рекултивирани следните депа за неопасни отпадъци: Китен, Созопол, Ахтопол, Средец, Несебър, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Руен, Малко Търново, Обзор, Бургас, Каменар, Звездец, Граматиково. Остава да се рекултивира само депо за неопасни отпадъци Камено.

По подпрограма с мерки за прилагане на изискванията за строителни отпадъци и отпадъци от разрушаване на сгради са заложили мероприятия във всички общини, но все още не е стартирало изпълнението им.

По подпрограма за повишаване на административния капацитет и управлението на информацията за отпадъците всичките 13 общини са изготвили изискващата се по чл. 22 Наредба. Наредбите са публикувани на интернет страниците на общините, както и самите ПУО. Дадени са предписания за актуализиране на наредбите. Подобрява се капацитетът на служителите, занимаващи се с администриране и контрол на управление на отпадъците.

По подпрограма за прилагане на разяснителни кампании и информиране на обществеността по въпросите на управление на отпадъците. Ежегодно се провеждат тематични кампании за почистване и кампании за разделно събиране на рециклируеми отпадъци. На интернет страницата на общините се публикува актуална информация за отпадъците и

управлението им. На страниците на общините е поместена информация по чл. 19, ал. 3, т. 14 от ЗУО-поддържането на регистър на площадките за предаване на отпадъци от пластмаси, стъкло, хартия и картон.

През отчетната година по искане на МОСВ е подавана информацията относно: остатъчният капацитет на Регионалните депа за неопасни отпадъци, за отчисленията по чл. 60 и чл. 64 от ЗУО по общини, постъпили сигнали за замърсяване с отпадъци на територията на община Царево за периода 2019-2023 г., за проверки за нерегламентирано замърсяване с отпадъци и предприети действия за тяхното отстраняване и др. Информацията относно остатъчния капацитет на депата е подавана и в ДАНС.

III.1.1.5 Строителни отпадъци

През 2023 г. са извършени проверки по обезвреждане на строителните отпадъци на депото за инертни отпадъци Царево и на стара кариера в местността „Узунджата“, където в рамките на проекта за рекултивация постъпват строителните отпадъци от община Приморско. Дадени са предписания на общини Царево и Приморско за привеждане на тези 2 обекта в съответствие с изискванията на действащото законодателство. Проверки са извършени на съоръженията за третиране на строителни отпадъци - мобилните роторни трошачки на претоварните станции Карнобат и Несебър и на лицата притежаващи документ по чл. 35 от ЗУО на инсталациите за третиране на отпадъци, собственост на „Евробилд“ ЕООД, „КООП строй“ ЕООД, „Ростер“ ЕООД, „Автомагистрала Черно море“ и „Андезит“ АД.

От възложителите на строително-монтажни работи на основание чл.11, ал.10 от ЗУО в РИОСВ-Бургас постъпват документи по изпълнение на ПУСО.

По искане на МОСВ бяха извършени проверки и изпратена информацията относно третирането на строителните отпадъци на територията на РИОСВ-Бургас.

• III.1.1.6. Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми;

Съгласно ЗУО лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци отговарят за разделното им събиране и третиране, както и за постигане на съответните цели за разделно събиране, повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване. Тези лица изпълняват горесцитираните задължения индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване. В случай, че не изпълняват упоменатите задължения, заплащат продуктова такса по сметката на ПУДООС.

Осъществен е контрол на заложен в плана за контролната дейност обекти, явяващи се лица пускащи на вътрешен пазар продукти след употребата, на които се образуват масово разпространени отпадъци.

През 2023 г. РИОСВ-Бургас извърши контролни проверки по потоци на площадките за съхранение и третиране на отпадъци от опаковки, ИУГ, ИУМПС, ИУЕЕО, НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти, както следва:

- първо тримесечие- проверки на площадките за събиране, съхраняване и третиране на отпадъци от опаковки и ИУГ, както и на подизпълнителите на организациите за ООп и ИУГ, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. По отпадъчен поток отпадъци от опаковки, пластмаси и хартия и картон са осъществени проверки на юридически лица, подизпълнители на организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и лица, извършващи дейности по събиране, съхраняване, предварително третиране и

оползотворяване на отпадъци от опаковки. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. министър на околната среда и водите;

- второ тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУМПС и на подизпълнителите на организациите за ИУМПС, лица пускащи на пазара опаковани стоки, членуващи в ООп, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци.. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. министър на околната среда и водите;

- трето тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на ИУЕЕО и на подизпълнителите на организациите за ИУЕЕО, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени са общо **35 броя** проверки. За констатациите от проверките, изводи и предложения е изготвен Доклад до зам. министър на околната среда и водите;

- четвърто тримесечие – проверки на площадки за събиране, съхраняване и третиране на НУБА и отработени масла и отпадъчни нефтопродукти и на подизпълнителите на организациите за НУБА и отработени масла, проверки по Регламент /ЕО/ 1013/2006 за трансграничен превоз на отпадъци. Извършени проверки за НУБА, като 2 от тях са на подизпълнители на организации по оползотворяване и **35 броя** на площадки на които се извършват дейности по съхраняване на НУБА. По поток отработени масла и отпадъчни нефтопродукти на лица извършващи дейности по съхраняване на отработени масла са извършени общо **8 броя** проверки. За констатациите, изводите и препоръките по време на проверките е изготвен доклад до зам. министъра на околната среда и водите.

Освен гореупоменатите Доклади РИОСВ-Бургас е представила в МОСВ информация относно: доклад относно извършване на проверки на лица, оператори на площадки за отпадъци, подизпълнители на организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки и ИУГ; доклад относно извършване на проверки на лица, пускащи на пазара опаковани стоки, членуващи в организации по оползотворяване; относно извършване на проверки на лица, пускащи на пазара гуми, членуващи в организации по оползотворяване на ИУГ; относно извършване на проверки на лица, пускащи на пазара ЕЕО, членуващи в организации по оползотворяване на отпадъци от ИУЕЕО; доклад с информация за текстилни отпадъци; за дейността на отделни фирми и др.; През 2023 г. регулярно са извършвани проверки на системите за разделно събиране на отпадъци. Състоянието за разделно събиране на отпадъци е, както следва:

III.1.1.6.1. Отпадъци от опаковки и полимерни торбички

В Общините Бургас, Несебър, Айтос, Карнобат, Поморие, Камено, Средец, Приморско, Царево, Созопол са изградени системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и РСБО. Общините Руен, Сунгурларе и Малко Търново включват населени места с население по-малко от 5000 жители, но въпреки това общини Малко Търново, Сунгурларе са изградили 9 броя площадки с по 3 бр. контейнера за разделно събиране на отпадъци от опаковки и от бита. В община Руен въз основа на договор с „Екопак България“ АД, чрез подизпълнител „Евро Импекс-Бургас“ ЕООД е въведена през 2023 г. система за РСОО

През 2024 г. ще продължи работата по поставените цели за повишаване ефективността на въведените системи за РСОО и РСБО в общините с въведени системи.

Състоянието по общини на системите за РСОО, РСБО и МРО през 2023 г. е следното:

Община Айтос: От 01.04.2015 год. община Айтос има сключен договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки "Екопак България" АД. Системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки се състои от сини и жълти пластмасови контейнери тип "Иглу" с обем 1500 л и зелени пластмасови контейнери тип "Иглу" с обем 1500 л. Жълтите

контейнери са предназначени за събиране на отпадъци от пластмасови и метални опаковки, сините – за хартиени и картонени опаковки, а зелените – за стъклени опаковки. Съгласно схема на точките за разполагане на контейнери за РСОО, утвърдена от кмета на общината, общият брой на точките, в които са разположени контейнери за РСОО за гр. Айтос е 53, за с. Карагеоргиево – 4, с. Тополица – 3, с. Мъглен – 4, с. Пещерско – 3 и с. Пирне – 2 – **общо 69 точки**. В гр. Айтос не на всички места са разположени по три контейнера в точка. Обслужването на контейнерите се извършва от **"Евро Импекс Бургас" ЕООД**, подизпълнител на „Екопак България“ АД. Отпадъците от съдовете за РСОО се транспортират до площадка със сепарираща инсталация, находяща се в общ. Поморие, гр. **Каблешково**, Промислена зона, УПИ IV-1123, кв. 90, където се извършва сортирането и балирането им. Оператор на площадката е „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД. Контейнерите за РСОО се ползват и за разделно събиране на отпадъци от бита – хартия и картон, стъкло, пластмаси.

Община Бургас: Сключен е договор с организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки **„Екопак България“ АД** от 17.03.2021 г. за изграждане и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки и отпадъчните материали – хартия и картон, метали, пластмаси от домакинствата. Изготвена е програма за РСОО за периода 2020-2025 г., утвърдена от кмета на Община Бургас. Подизпълнител на организацията е **„Евро Импекс Бургас“ ЕООД**. Системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки е въведена във **всички 12 населени места** на Общината. Системата се състои от 3 броя контейнера в точка, пластмасови, тип „Иглу“, с вместимост 1500 л: сини – за хартиени и картонени опаковки; жълти – за пластмасови и метални опаковки и зелени – за стъклени опаковки. Всички жълти, сини и зелени контейнери са тип „Иглу“ с вместимост 1500 л. Разположени са **общо 1125 броя** контейнера за РСОО във всички населени места на общината. В гр. Бургас в централна градска част има поставени в 15 точки метални касети за РСОО, разделени на три части – сини за хартиени и картонени опаковки, жълти – за пластмасови и метални опаковки и зелени – за стъклени опаковки. Контейнерите за РСОО се обслужват от „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД по график. Отпадъците от съдовете за РСОО се транспортират до площадка със сепарираща инсталация, находяща се в общ. Поморие, гр. **Каблешково**, Промислена зона, УПИ IV-1123, кв. 90, където се извършва сортирането и балирането им. Оператор на площадката е „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД. На 39 места на територията на гр. Бургас са изградени подземни контейнери – по 4 броя, 2 броя от които са за разделно събиране на отпадъци – хартия и картон, пластмаса, метал, стъкло и по 2 броя – 1 от които е за разделно събиране на отпадъци – хартия и картон, пластмаса, метал, стъкло. Подземните контейнери се обслужват от „Нелсен Чистота“ ЕООД.

Община Несебър:

Сключен е предварителен договор за сътрудничество № 546/20.09.2019 г. между община Несебър и **„Екобулпак България“ АД**, притежаващо разрешение № ООП-ОО-8-00/ 26.11.2019 г. издадено от МОСВ за създаване на система за разделно събиране, транспортиране и сепариране на отпадъци от опаковки и отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло, образувани от домакинствата, обществените и административните учреждения, училищата, търговските, промишлените и туристическите обекти на нейна територия. Договорът е сключен за срок от 5 години, като след изтичане на срока се удължава с още 5 години.

Сключено е допълнително споразумение № 609/30.12.2019 г. към предварителен договор за сътрудничество, сключен на 20.09.2019 г., с което сключения договор става окончателен и влиза в сила от 01.01.2020 г. и план за разполагане на съдовете за РСОО.

Изготвена е програмата за изграждане и функциониране на система за РСОО в община Несебър за периода 2020 г. - 2025 г. Съгласно програмата за изграждане и функциониране на системата за РСОО, организацията поема ангажимент, организираната система да се използва и за събиране на рециклируеми отпадъци от хартия, картон, пластмаса, стъкло и метал, генерирани на територията на общината от бита.

На територията на община Несебър има изградена и въведена система за РСОО и РСБО в гр. Несебър, к. к. „Слънчев бряг“, гр. Свети Влас и с. Равда.

Системата се състои от два вида контейнери в точка: жълти, пластмасови, тип „Бобър“ с обем 1100 л за разделно събиране на хартиени и картонени, пластмасови и метални опаковки – 155 бр. и зелени, пластмасови, тип „Иглу“ с обем 1400 л за стъклени опаковки – 76 бр. От системата за РСОО обхванати населени места са: гр. Несебър – нова част – 19 точки, гр. Несебър – стара част – 1 точка, к.к. „Слънчев бряг“ запад – 26 точки, гр. Свети Влас – 4 точки и с. Равда – 3 точки – **общо 53 точки**.

От ООп „Екобулпак България“ АД е изпратено писмо до община Несебър с Изх. № О-38/11.02.2020 г., заведено в община Несебър с Вх. № Н2-Е-903/13.02.2020 г., с което уведомяват общината, че обслужването на жълтите контейнерите за РСОО се извършва от подизпълнител на „Екобулпак България“ АД – „Зауба“ ЕАД, притежаващо разрешение № 12-РД-939-09/12.06.2018 г. за дейности с отпадъци. Обслужването на зелените контейнери за стъклени отпадъци от опаковки се извършва също от „Зауба“ ЕАД.

Предварителното третиране на отпадъците се извършват от фирма „Екобулсорт“ ЕАД на специализирана площадка със сепарираща инсталация в гр. Несебър, на ПСО-Несебър. „Екобулсорт“ ЕАД притежава разрешение № 02-ДО-511-00/20.07.2018 г. издадено от РИОСВ – Бургас и „Иммо нвест интернационал“ ЕООД, притежаващо разрешение № 02-ДО-525-00 от 16.11.2021 г.

В гр. Несебър са изградени подземни контейнери за отпадъци на местата от плана за разполагане на съдове за РСОО. Изградени са **10 площадки**, от които 6 площадки от по 3 подземни контейнера и 4 площадки от по 4 подземни контейнера за отпадъци, като единият подземен контейнер е за хартия и картон, пластмаса и метал, другия е за стъкло и един или два броя – за смесени битови отпадъци.

Организиран са кампании за разделно събиране на отпадъци, като са раздадени информационни листовки и брошури на населението. На сайта на общината се публикува информация относно разделното събиране на отпадъци от опаковки. За целта „Екобулпак България“ АД е осигурила чували за събиране на отпадъци, брошури и флаери с информация за разделното събиране.

Кметство Обзор все още не е включено в системите на община Несебър. Големите хотелски комплекси самостоятелно са си организирали системите за РСОО. Кметство Обзор е предприело самостоятелни стъпки относно системите за разделно събиране на РСОО и РСБО. Определени са **3 броя площадки** – 1бр. с 4 броя подземни контейнера, като 2 броя за смесени битови отпадъци и 2 броя с 2 броя подземни контейнери, като 1 брой е за смесени битови отпадъци.

Община Средец: Общината е сключила договор с ООп на отпадъци от опаковки с "Екопак България" АД от 24.01.2017 г. с клауза за автоматично продължаване. Предметът на договора с "Екопак България" АД е за разделно събиране, транспортиране, временно съхраняване, сортиране, рециклиране и оползотворяване на отпадъци от опаковки и от отпадъчни материали: хартия и картон, метали и пластмаси от домакинства, търговски и административни обекти.

Контейнерите са разположени в 20 точки в гр. Средец – жълт, син и зелен тип „Иглу“ с обем 1100 л. и в 5 броя точки в с. Дебелт – **общо 25** точки. Жълтите контейнери са предназначени за пластмаса и метал, сини – за хартия и картон и зелени – за стъкло. Контейнерите за РСОО ще се ползват и за системата за РСБО.

Контейнерите за РСОО се обслужват от „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД по график. Отпадъците от съдовете за РСОО се транспортират до площадка със сепарираща инсталация, находяща се в общ. Поморие, **гр. Каблешково**, Промислена зона, УПИ IV-1123, кв. 90, където се извършва сортирането и балирането им. Оператор на площадката е „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД.

Община Созопол: Община Созопол е сключила договор с консорциум "РТК – Алфа био проджект" ДЗЗД от 22.06.2021 г. за срок от една година, като съдружници в консорциума са записани „РТК“ ООД, притежаващ регистрационен документ № 12-РД-924-05/06.02.2018г. и „Алфа Био Проджект“ ООД, притежаващ Разрешение № 02-ДО-490-01/12.04.2018 г., с предмет на дейност: „Обслужване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, съгласно минималните изисквания на чл. 24 от НООО, временно съхраняване, сортиране, обработка и транспортиране на отпадъци от опаковки, образувани от домакинствата, административните учреждения, търговските и промишлени обекти на територията на Община Созопол“.

В общината са разположени двуцветни контейнери: жълти – за хартия и картон, пластмаса и метал, тип Бобър, с обем 1100 л – 36 броя и зелени – за стъкло, тип „Бобър“, с обем 1100 л – 30 броя. Представен е план за разполагане на контейнери за РСОО на територията на община Созопол, съгласно който населени места с контейнери са: гр. Созопол – 20 броя, гр. Черноморец – 10 броя и с. Равадиново – 3 броя.

Извозването се извършва по график от „РТК“ ООД до площадка на „Алфа био проджект“ ООД в гр. Поморие. След сепарация, остатъкът от битовия отпадък се връща за депониране на РДНО-Созопол. Контейнерите за РСОО се ползват и за системата за РСБО.

Сключен е договор между община Созопол и „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 19.12.2018 г. за събиране и транспортиране на разделно събрани отпадъци с код 19 12 01 – хартия и картон, 19 12 04 – пластмаса и каучук и 15 01 07 – стъклени опаковки, за срок от една година и сключен Анекс към договора.

Изградени са 10 броя подземни контейнери за отпадъци, от тях ще бъдат определени и за РСОО, но все още не са пуснати в експлоатация.

Община Поморие: Общината е сключила договор с ООп на отпадъци от опаковки с „Екобулпак България“ АД от 15.01.2020 г. Контейнерите са разположени в 56 т. в гр. Поморие и в 20 т. в гр. Ахелой – жълти тип „Ракла“, с обем 1100 л и зелени тип „Иглу“, с обем 1400 л. В гр. Поморие жълтите контейнери са 84 бр., а зелените 80 бр. В гр. Ахелой жълтите контейнери са 20 бр., а зелените – 5 бр. Контейнерите за РСОО ще се ползват и за системата за РСБО.

Жълтите контейнери тип „Ракла“ се обслужват на база сключен договор между „Екобулпак“ АД и „Зауба“ ЕАД от 02.01.2019 г. „Зауба“ ЕАД транспортира по график събраните отпадъци от контейнерите до площадка със сепарираща инсталация в общ. Несебър, притежаваща разрешение по чл. 35 от ЗУО.

Зелените контейнери тип „Иглу“ се обслужват по график от „Зауба“ ЕАД въз основа на сключен договор между „Екобулпак“ АД и „Екобулсорт“ ЕАД до площадка на „Екобулсорт“ ЕАД на ПС Несебър.

Разделно събраните отпадъци от хартия и картон, пластмаси и стъкло от населението се предават на площадка на община Поморие, притежаваща разрешение № 02-ДО-514-00 от 04.12.2018 г. със собствен транспорт. Община Поморие има сключен договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД за предаване за транспортиране на разделно събрани отпадъчни материали, в които са включени отпадъци с кодове 20 01 01, 20 01 02 и 20 01 39.

Община Приморско: Сключен е договор между община Приморско и консорциум „РТК-Алфа био проджект“ ДЗЗД № 187 от 21.07.2023 г. за организиране на раздално събиране на отпадъци от опаковки. Преустановено е действието на въведената от община Приморско раздално събиране система на отпадъци от опаковки- Част от пригодните контейнери /тези в по-угледен вид/ са оставени като част от новата система. По старата система точките са били 60 броя, като са били обхванати всички населени места. С новата система са определени 35 броя точки в гр. Приморско, гр. Китен, ММЦ Приморско. Контейнерите са доставени от изпълнителя по 2 броя в точка – 35 броя за хартия и картон, пластмаса и метал /жълти/ и зелени – 35 броя за стъкло. Консорциумът ще транспортира събрания отпадък до площадка за сепариране, експлоатирана от „Алфа био проджект“ ЕООД в гр. Поморие. След сепариране на отпадъка, изпълнителят се задължава да транспортира рециклируемия отпадък за оползотворяване, и останалия – за депониране. Договорът е сключен на 21.07.2023 г. и е в сила до 31.12.2023 г. , или до изчерпване на сумата от 29900 лв.

Община Карнобат: Община Карнобат има сключен договор с "Екопак България" АД от 03.04.2015 год. за изграждане и обслужване на система за раздално събиране на отпадъци от опаковки за срок от 5 години, като в случай, че не бъде прекратен след изтичането на срока му, договорът ще се счита за автоматично продължен за период от още пет години. От Кмета на общината е одобрена актуализация на програма за развиване на системата за раздално събиране на отпадъци от опаковки с цветни контейнери на територията на община Карнобат за периода 2021 – 2023 г.

Системата за РСОО е изградена от сини, жълти и зелени контейнери тип "Иглу", с обем 1500 л, разположени по три броя в точка. Разпределението на контейнерите по населени места е както следва: гр. Карнобат – 54 т., с. Екзарх Антимово – 2 т. и с. Кликач – 2 т. – **общо 58 точки**. Общият брой на разположените цветни контейнери в трите населени места е следният: жълти – 58 бр., сини – 58 бр. и зелени – 58 бр.

Жълтите контейнери са за пластмасови и метални опаковки, сините – за хартиени и картонени опаковки, а зелените – за стъклени опаковки.

От „Екопак България“ АД са предоставени 40 бр. картонени кошчета с обем 45 л за раздално събиране на отпадъци от опаковки, които са разположени в детски градини, училища и сградата на общината.

Извозването на отпадъците от контейнерите за РСОО се извършва по график от „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД до площадка със сепариращата инсталация на дружеството в гр. **Каблешково**, общ. Поморие, както следва: сини контейнери – 1 път месечно за града и 1 път – за останалите населени места; зелени – 1 път на три месеца за града и 2 пъти годишно за останалите населени места, жълти – един път месечно за всички.

Контейнерите за РСОО ще се ползват и за раздално събиране на отпадъци от бита – хартия и картон, метали, пластмаси, стъкло. През 2023 г. съвместно с ООП „Екопак България“ АД е проведена информационна кампания насочена към деца от детските градини и училищата за раздално събиране на отпадъци от опаковки, раздално събиране на битови отпадъци и опазване на околната среда. От ООП са раздадени информационни материали.

Община Сунгурларе: Община Сунгурларе има сключен договор с Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Екопак България“ АД от 01.04.2015 г. за организиране на дейностите по раздално събиране на отпадъци от опаковки РСОО, в т.ч. определяне на местата за разполагане необходимите елементи на системите за раздално събиране. Системата за РСОО е изградена само на територията на гр. Сунгурларе. Разположението на контейнерите за раздално събиране по схема са в 9 бр. точки и са разположени само в града. Контейнерите са окомплектовани по три броя в точка – зелен, жълт и

син, тип „Иглу“. Жълтите контейнери са предназначени за пластмасови и метални опаковки, сините – за хартиени и картонени опаковки, а зелените – за стъклени опаковки.

Отпадъците се извозват по график от „Евро Импекс-Бургас“ ЕООД до площадка със сепариращата инсталация в гр. Каблешково, общ. Поморие. Оператор на площадката е „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД.

Община Камено: От 01.04.2015 год. общината има сключен договор за организиране и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки с ООп „Екопак България“ АД, с клауза за автоматично продължаване. Системата се състои от по три контейнера в точка – сини, жълти и зелени тип „Иглу“ с обем 1100 л. Определени са 13 бр. точки в гр. Камено, 3 броя точки в с. Русокастро и 3 броя точки в с. Трояново – общо **-19 бр. точки**. Съдовете се обслужват по график от подизпълнител на организацията „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД.

Площадката за предварително третиране на разделно събраните отпадъци се намира в гр. Каблешково, общ. Поморие с оператор „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД. Контейнерите за РСОО ще се ползват и от системата за РСБО.

Община Царево: От 10.12.2021 г. общината има сключен договор с Консорциум „РТК-Алфа био проджект“ ДЗЗД за организиране и обслужване на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки, за срок от една година. Съдружникът „РТК“ ООД в Консорциум „РТК-Алфа био проджект“ ДЗЗД притежава регистрационен документ № 12-РД-924-06/09.03.2018 г., издаден от РИОСВ – София. Съдружникът „Алфа био проджект“ ООД в Консорциум „РТК-Алфа био проджект“ ДЗЗД притежава разрешение № 02-ДО-490-01 от 12.04.2018 г., издадено от РИОСВ – Бургас. Община Царево има приета програма от Общински съвет за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на община Царево. Съгласно договора в община Царево са доставени от консорциума и са разположени 30 бр. жълти контейнери за хартия и картон, пластмаса и метал и 19 бр. зелени контейнера за стъкло, тип „Бобър“, с обем 1000 л. Контейнери са поставени в гр. Царево – 22 точки, гр. Ахтопол – 2 точки и с. Лозенец – 1 точка, с. Варвара – 1 точка, с. Синеморец – 1 точка. „РТК“ ООД транспортира събрания отпадък от системите за РСОО по график.

Отпадъците от системата се извозват до площадката за сепариране, стопанисвана от „Алфа био прожект“ ООД в гр. Поморие, общ. Поморие. Контейнерите за РСОО ще се ползват и за РСБО.

Община Малко Търново: Няма сключен договор с ООп. Съгласно чл. 33, ал. 1 от ЗУО системите за РСОО и РСБО задължително включват всички населени места с население по-голямо от 5000 жители. Най-голямото населено място в Община Малко Търново е гр. Малко Търново, с население по данни от Главна дирекция ГРАО, актуални към 15.09.2021 г. по настоящ адрес 2004 бр. жители, а по постоянен адрес – 2147 бр. жители. За населени места с население по-малко от 5 000 жители не е задължително въвеждането на системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки, съгласно чл. 23, ал. 1 от НООО и чл. 33, ал. 1 от ЗУО. Въпреки това общината е поставила в **9 точки** по 3 броя контейнери – за пластмаси, хартия и картон, метални отпадъци и стъкло. Съдовете се обслужват от „Мит и Ко“ ЕООД. Отпадъците се извозват за третиране на Депо за неопасни отпадъци Малко Търново, където се сепарират и балират отделните фракции.

Община Руен: Въз основа на договор с „Екопак България“ АД, чрез подизпълнител „Евро Импекс Бургас“ АД през 2023 г. в община Руен е въведена система за РСОО. Изготвена е Програма за РСОО за община Руен. Системата за РСОО е изградена с пластмасови сини, жълти и зелени контейнери тип „Иглу“ с общ обем в точка от 4500 литра, всеки с обем 1500 литра, като сините контейнери са за хартиени и картонени опаковки, жълтите – за пластмасови и

метални опаковки, зелените за отпадъци от стъклени опаковки. В общината ще бъдат разположени 84 контейнера -28 точки по 4500 литра Разположени са контейнерите както следва – с. Руен – 6 точки, с. Трънак, с. Планиница, с. Зайчар, с. Просеник, с. Ябълчево – по 3 точки и с. Люляково – 4 точки. Отпадъците ще се извозват от подизпълнителя до площадката му в гр. Каблешково за предварително третиране-сепарация, балиране.

Опаковани стоки /продуктови такси/

През 2023г. са извършени 29 броя проверки на 28 броя обекта, явяващи се лица пускани на вътрешен пазар опаковани стоки, като 25 броя проверки на 24 броя обекта са планови и четири броя проверки на четири броя обекта, са извънредни на лица, включени в писма на Зам. Министър на ОСВ. Във връзка с указания на МОСВ за изготвяне годишния план за 2023г., през годината е осъщесвен планов контрол на два обекта включени в предходна година в заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса.

Във връзка с указания на МОСВ за изготвяне годишния план за 2023г., през годината е осъщесвен планов контрол на два обекта включени в предходна година в заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса - „Нора трейд“ ООД и "Нова кабел" ООД. Лицата, не са открити на посочените в самите заповеди адреси и на адресите посочени за седалище и адрес на управление в Търговски регистър. За „Нора трейд“ ООД посоченият адрес не е административна и/ или производствена сграда, а жилищна кооперация, в която не се помещават дори и счетоводни къщи обслужващи задължени по закон лица, като при проведени разговори със съседите, на същите не им е известно на посетените адрес, дейност да развива „Нора трейд“ ООД. В Търговски регистър не е обявен телефон или електронна поща за връзка. За „Нова кабел“ ООД посоченият адрес представлява производствен терен с разположени в същия производствена сграда и складове, в който дейност упражнява друго юридическо лице „М-Кабел“ ООД. При извършена служебна справка в Търговски регистър, „Нова кабел“ ООД и „М-Кабел“ ООД не се явяват свързани лица. В Търговски регистър не е обявен e-mail адрес за връзка. На обявения в Търговски регистър телефон: 056/827711, не отговаря лице.

Останалите 23 /двадесет и три/ броя от извършените планови проверки и 4/четири/ броя извънредни проверки, на 26 /двадесет и шест/ броя обекти, са на лица, които не са включени в издадени от министъра на околната среда и водите заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО. При проверките е констатирано, че четири от лицата предвид създадените в същите финансово-счетоводни документи са пуснали на вътрешен пазар опаковани стоки и са заплатили продуктова такса в размер на 4322,05 лв., а останалите 19 /деветнадесет/ от лицата са изпълнявали задълженията си по чл. 14, ал. 1 и 2 от ЗУО, относно разделното събиране и оползотворяване на отпадъците от опаковки, генерирани в резултат на пуснатите от същите лица опаковани стоки на вътрешен пазар, чрез колективни системи представлявани от организации по оползотворяване.

През 2023г. от министъра на околната среда и водите не са издадени заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса за опаковки за 2022г., от лица попадащи в териториалния обхват за контрол от страна на РИОСВ – Бургас.

III.1.1.6.2. Негодни за употреба батерии и акумулатори

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на портативни батерии има поставени съдове за събиране на негодни за употреба портативни батерии от населението съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на НУБА или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО.

Община Айтос: Сключен е договор между община Айтос и ООп на НУБА "Трансинс Батери" ООД от 12.04.2012 г. за организиране и изграждане на система за разделно събиране и съхраняване на НУБА на територията на община Айтос за срок от 5 години с възможност за

удължаване на срока. Чрез подизпълнител „Еко Варна“ ЕАД са поставени пластмасови съдове за негодни за употреба портативни батерии в 7 точки в гр. Айтос и 16 точки в кметствата на другите населени места. Годишно се провеждат до 2 кампании.

Община Бургас: Има сключен договор с ООП на НУБА "Екобатери" АД за организиране на дейностите по третиране на НУБА със срок на действие 10.2024 г.. Поставени са специализирани съдове за разделно събиране на портативни батерии в училища, кметства, административни сгради, магазини и др. До края на м. август 2023 г. е събран и предаден от общински обекти отпадък с код 16 06 04 – 640 т., а от физически и юридически лица – 3,278.

Община Несебър: Сключен е договор за сътрудничество за разделното събиране на НУБА между община Несебър и ООП на НУБА "Трансинс Батери" ООД, гр. Варна № 81 от 21.03.2013 г. за срок от 5 години, който се продължава автоматично за същия срок и допълнително споразумение № 220 от 05.06.2013 г. за разполагане на съдове за негодни за употреба портативни батерии в 32 бр. общински административни сгради – детски градини, училища, кметства на територията на община Несебър. Съдовете се обслужват един път годишно в периода от 01.11 до 15.12. Общината организира кампанийно предаване на НУБА два пъти годишно.

Община Средец: Община Средец е сключила договор с „Балбок Инженеринг“ АД г. Поставени са съдове за събиране на портативни батерии в гр. Средец в обществени сгради – училища, детски градини, читалища и в с. Дебелт – кметството. Предават се по заявка на общината, обикновено два пъти годишно. По време на проверката е установено, че тече кампания за събиране на НУБА от населението. Обявата за кампанията е качена на сайта на общината.

Община Созопол: В община Созопол е реализиран център за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата. Провеждани са кампании за разделно събиране на МРО и последващото им предаване на центъра. Раздадени са флаери и е публикувана информация на интернет страницата на община Созопол.

На територията на общината има два мобилни центъра и един стационарен за разделно събиране на опасни отпадъци от населението. От мобилните центрове на територията на общината отпадъците се събират от населението по график и се предават на площадка за съхраняване на опасни отпадъци на Община Созопол, притежаваща разрешение № 02-ДО-518-01/18.02.2020 г., находяща се в община Созопол, землище гр. Черноморец, мина Росен. Съдове за разделно събиране на портативни батерии са разположени в обществени сгради – община, кметства, училища и детски градини.

Община Поморие: Община Поморие е сключила договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 07.12.2021 год. за предаване и транспортиране на разделно събрани отпадъци от ИУЕЕО, НУБА, ИЕУМПС, ИУГ и ОМОН до площадка на дружеството в гр. Каблешково, общ. Поморие. „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД притежава разрешение за дейности по третиране на отпадъци № 02-ДО-435-05/09.08.2018 г. В договора фигурират временни площадки за разделно събиране на МРО – гр. Каблешково, гр. Ахелой и гр. Поморие. Отпадъците се събират кампанийно. Датите за организиране на временните площадки в населените места допълнително се уточняват и обявяват. На проведените кампании през 2022 г. – 12.04..и 29.10. няма събрани и предадени количества НУБА. Поставени са съдове за събиране на портативни батерии от домакинствата на обществени места, училища, учреждения и др.

Община Поморие има издадено разрешение за дейности по третиране на отпадъци от директора на РИОСВ – Бургас № 02-ДО-514-00/04.12.2018 г. за площадка с местонахождение: обл. Бургас, общ. Поморие, гр. Поморие, ПИ с идентификатор 57491.505.5 по КККР на гр. Поморие. В обекта се приемат разделно събрани отпадъци от домакинствата и ще се съхраняват до предаването им въз основа на договор на лица, притежаващи съответните разрешителни документи по чл. 35 от ЗУО.

Община Приморско: Сключен е договор за сътрудничество № 56 от 10.03.2014 г. с Организация по оползотворяване на НУБА „Трансинс Батери“ АД за организиране на дейностите по разделно събиране, съхраняване и предаване за предварително третиране, рециклиране и оползотворяване на НУБА за срок от три години. Сключено е допълнително споразумение на 10.03.2017 г. за продължаване срока на договора с 3 години. Предстои сключване на допълнително споразумение към договора за продължаване на срока му. Подизпълнител е „Еко Варна“ ЕАД. Поставени са 12 броя съдове за разделно събиране на портативни НУБА в общински и административни сгради на територията на общината. През 2022 няма събран и предаден отпадък.

Община Карнобат: Сключен е договор с Организация по оползотворяване на НУБА „Батери Рисайклинг“ ЕООД на 01.06.2020 г. за разделно събиране на масово разпространени отпадъци от негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА). Поставени са съдове за събиране на портативни батерии в сградата на община Карнобат, селските кметства, училища, детски градини, магазини, бензиностанции и др. През 2022 г. не е предаван отпадък.

Община Сунгурларе: Сключен е договор № 163 от 20.08.2020 г. с Организация по оползотворяване на НУБА „Трансинс Батери“ ООД за изграждане на система със срок на действие за разделно събиране и съхраняване на НУБА. Сключено е допълнително споразумение от 28.08. 2022 г. с което са определени местата за поставяне на съдове за разделно събиране на портативни НУБА. Поставени са 63 броя съдове за събиране на портативни НУБА в 63 точки на територията на общината. Поставени са съдове за събиране на портативни НУБА в детски градини, училища, кметства, административните сгради, читалища и 2 броя търговски обекта в населените места на територията на община Сунгурларе. Събират се веднъж годишно съгласно договора..

Община Царево: Сключен е договор с Организация по оползотворяване на НУБА „Трансинс Батери“ ООД на 05.09.2013 г. за организиране, изграждане и прилагане на система за разделно събиране и съхраняване на НУБА на територията на община Царево, за срок от три години. Договорът продължава своето действие за същия срок, ако не бъде прекратен. Сключено е допълнително споразумение № 1 към договора с „Трансинс Батери“ ООД на 03.06.2014 г., с което се определят 15 броя места за разполагане на съдове за разделно събиране на портативни НУБА на територията на общината. Обхванати са всички 13 населени места на територията на общината. Поставени са 15 броя съдове за разделно събиране на портативни НУБА във всички кметства, в читалища и в сградата на община Царево. Предаването на НУБА се извършва чрез заявка на общината при напълване на съдовете..

Община Камено: Сключен е договор с Организация по оползотворяване на НУБА „Трансинс Батери“ ООД на 02.09.2013 г. за организиране, изграждане и прилагане на система за събиране и съхраняване на НУБА, с клауза за автоматично продължаване. Подизпълнител е „Еко Варна“ ЕАД. Поставени са предоставени от организацията пластмасови съдове за събиране на батерии и акумулатори в сградата на Община Камено, в сградите на всички кметства и училища..

Община Малко Търново: Сключен е договор на 24.09.2013 г. с Организация по оползотворяване на НУБА „Трансинс Батери“ ООД. В допълнително споразумение са посочени местата за поставяне на съдовете за НУБА – училища, детски градини, обществени сгради. На 25.10.2013 г. е изготвен приемо-предавателен протокол между Община Малко Търново и подизпълнителя „Еко Варна“ ЕАД за предоставяне на 11 бр. съдове за разделно събиране на НУБА. През 2022 г. не е предаван отпадък.

Община Руен: Сключен е договор за сътрудничество с „Беко Интернешънъл“ ЕООД № 172/03.07.2018 г. за събиране, съхраняване, транспортиране и предаване на НУБА. Съдове за разделно събиране на портативни батерии са поставени на 51 места в общината – община,

всички кметства, училища, детски градини и др. През 2022 г. не са организирани кампании за предаване на НУБА.

Батерии и акумулатори/продуктови такси/

През 2023г. от министъра на околната среда и водите не са издадени заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса за БА за 2022г., от лица попадащи в териториалния обхват за контрол от страна на РИОСВ – Бургас.

III.1.1.6.3. Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване

На територията на общините в търговските обекти, в които се извършва продажба на електрическо и електронно оборудване има възможност за обратно приемане в търговските обекти на ИУЕЕО, образувано в бита съгласно сключени отделни договори между търговските обекти и ООп на ИУЕЕО или с лица, притежаващи документ по чл. 35, ал. 1 от ЗУО.

Община Айтос: Сключен е договор между община Айтос и ООп на ИУЕЕО "Елтехресурс" АД на 16.02.2021 г. за изграждане на система за разделно събиране на ИУЕЕО. Съгласно договора общината възлага на ООп да организира на нейна територия система за разделно събиране, транспортиране, съхранение и предаване за предварително третиране с цел последващо оползотворяване и/или обезвреждане на ИУЕЕО. На интернет страницата на община Айтос е обявен безплатен телефон на ООп за подаване на заявки от гражданите за предаване на ИУЕЕО. Проведена е кампания на 18.10.2022 г. за предаване на ИУЕЕО на подизпълнител „Колектресурс“ АД – 22 бр. отпадък с код 20 01 21*.

Община Бургас: Сключен е договор между Община Бургас и ООп на ИУЕЕО "Елтехресурс" АД със срок на действие до 10.2024 г. Събирането на ИУЕЕО от населението се извършва по предварителна заявка на обявените на интернет страницата на общината телефони към ООп. От началото на 2023 г. до 31.08.2023 г. са събрани следните количества отпадъци –от общински обекти- 20 01 21* - 0,3040 от физически и юридически лица – 20 01 21*-0,329 т., от общински обекти – 20 01 35*-0,150 т, 20 01 36-18, 510 т., от физически и юридически лица – 20 01 35*-20,138 т., 20 01 36 – 972, 840 т.

Община Несебър: Сключен е договор № 82 от 21.03.2013 г. за сътрудничество за разделното събиране на ИУЕЕО между община Несебър и ООп на ИУЕЕО "Трансинс Технорециклираща компания" АД, гр. Варна за срок от 5 години и допълнително споразумение № 221 от 05.06.2013 г. за организиране на кампании за разделно събиране на ИУЕЕО два пъти годишно. Площадки са обособени в гр.Несебър, БКСО – Слънчев бряг, гр. Свети Влас, гр. Обзор, с. Равда, с. Кошарица, с. Гюльовци, с. Баня , с. Оризаре и с. Тънково. Населението се уведомява с разлепени информационни листовки, обяви на интернет страницата на общината и флаери.

Община Средец: Общината има сключен договор с "Нюстрой" ЕООД от 23.01.2017 г. и Анекс от 09.02.2018 г. за изпълнение на задълженията във връзка с управлението на отпадъците от ИУЕЕО. През 2022 г. няма предаване на отпадъци по договора.

Община Созопол: В община Созопол е реализиран център за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата. Провеждани са кампании за разделно събиране на МРО и последващото им предаване на центъра. Раздадени са флаери и е публикувана информация на интернет страницата на община Созопол.

На територията на общината има два мобилни центъра и един стационарен за разделно събиране на опасни отпадъци от населението. От мобилните центрове на територията на общината отпадъците се събират от населението по график и се предават на площадка за съхраняване на опасни отпадъци на Община Созопол, притежаваща разрешение № 02-ДО-518-01/18.02.2020 г., находяща се в община Созопол, землище гр. Черноморец, мина Росен.

Община Созопол има сключен договор с „Топливо Инвест“ ЕООД от 31.08.2020 г. за предаване на отпадъци с код 20 01 35* за срок от една година, като след изтичане на срока същия се подновява автоматично за една година. „Топливо Инвест“ ЕООД притежава разрешение № 08-ДО-385-01/26.02.2018 г. на РИОСВ – Плевен.

Обособен е склад в сградата на общината за събиране на ИУЕЕО и излезли от употреба газоразрядни лампи (ИУГЛ).

Община Поморие: Община Поморие е сключила договор от 07.12.2021 год. с "Евро Импекс Бургас" ЕООД за изкупуване и безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци, както и транспортиране на разделно събрани отпадъци по потоци в това число ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, ИУГ, отработени масла до площадката на дружеството в гр. Каблешково. Отпадъците ще се събират кампанияно. През 2022 г. са проведени кампании на 09.04. и 29.10 на които са предадени са предадени 2,360 т. и 0,720 т. отпадъци с код 20 01 36. Община Поморие има издадено от директора на РИОСВ-Бургас разрешение за дейности по третиране на отпадъци № 02-ДО-514-00/04.12.2018 г. за площадка с местонахождение: обл. Бургас, общ. Поморие, гр. Поморие, ПИ с идентификатор 57491.505.5 по КККР на гр Поморие. В обекта се приемат разделно събрани отпадъци от домакинствата и ще се съхраняват до предаването им въз основа на договор на лица, притежаващи съответните разрешителни документи по чл. 35 от ЗУО.

Община Приморско: Сключен е договор за сътрудничество № 55 от 10.03.2014 г. с Организация по оползотворяване на ИУЕЕО „Трансинс Технорециклираща компания“ АД за организиране на дейностите по разделно събиране, съхраняване и предаване за предварително третиране, рециклиране и оползотворяване на ИУЕЕО за срок от три години. Сключено е допълнително споразумение на 10.03.2017 г. за продължаване срока на договора с 3 години. Поставени са 2 броя пластмасови съда за събиране на ИУЕЕО в сградата на община Приморско. Събират се на кампании от населението в общината два пъти годишно. Събраните количества се предават на „Еко Варна“ ЕАД, подизпълнител на организацията.

При проверждане на кампании за разделно събиране на ИУЕЕО се публикува съобщение на интернет страницата на община Приморско за датата на кампанията.

Община Карнобат: Сключен е договор с Организация по оползотворяване на ИУЕЕО „Електрооползотворяване“ ЕАД на 01.06.2020 г. за разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО).

Няма поставени съдове за разделно събиране на ИУЕЕО. Събират се в складово помещение в сграда на общината, в случай на заявка на жители на община Карнобат и по време на обявени от общината кампании за разделно събиране на ИУЕЕО. Не са провеждани кампании. Няма събран и предаден отпадък.

Община Сунгурларе: Сключен е договор от 04.09.2014 г. с Организация по оползотворяване на ИУЕЕО „Електрооползотворяване“ ЕАД в областта на разделното събиране на ИУЕЕО на територията на община Сунгурларе за срок от 3 години, с клауза за автоматично продължаване. Събират се на кампании два пъти годишно. През 2023 г. е организирана една кампания, проведена на 23.05.2022 г. Събрани са: 0,00 т. лампи, потребителско оборудване 0,430 т., топлообменно оборудване 0,240 т., домакински уред – 1, 210 т., принтери-0,580 т., малки домакински уреди – 0,970 т., които са предадени въз основа на договор на „Топметал комерс“ ЕООД и „Металика комерс“ ЕООД. представени са документи, удостоверяващи предаването на отпадъците по време на проверката.

Община Царево: Сключен е договор с Организация по оползотворяване на ИУЕЕО „Трансинс Технорециклираща компания“ АД на 05.09.2013 г. за организиране на територията на общината система за разделно събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране, повторно използване, рециклиране и оползотворяване на ИУЕЕО, образувано от домакинства, обществени и административни учреждения, училища и др. обекти на територията

на община Царево, за срок от три години. Сключено е допълнително споразумение № 1 към договора с „Трансинс Технорециклираща компания“ АД на 03.06.2014 г. за определяне на местата за разполагане на съдове за събиране на ИУЕЕО. Обхванати са всички 13 населени места на територията на общината. Поставени са 15 броя съдове за събиране на ИУЕЕО във всички кметства, в читалища и в сградата на община Царево. Събирането на ИУЕЕО се извършва чрез организиране на кампании два пъти годишно.

Община Камено: Община Камено е сключила договор с Организация по оползотворяване на ИУЕЕО „Електрооползотворяване“ ЕАД от 01.02.2017 г. за организиране на територията на общината на система за разделно събиране, транспортиране, съхраняване, предварително третиране, повторно използване, рециклиране и оползотворяване на ИУЕЕО. Осигурен е фургон, разположен в двора на БКС, в който се събира и съхранява ИУЕЕО след обаждане в Общината. Подизпълнител е „Еко Варна“ ЕАД. **Община Малко Търново:** Сключен е договор с Организация по оползотворяване на ИУЕЕО „Трансинс технорециклираща компания“ АД на 24.09.2013 г. На тази дата е сключен договор и с „Трансинс авторециклиращ консорциум“. Не е създадена необходимата организация за събиране на ИУЕЕО на територията на Общината. През 2022 г. няма предаване на отпадък.

Община Руен: Сключен е договор за сътрудничество с „Беко Интернешънъл“ ЕООД № 173/03.07.2018 г. за разделно сабиране, съхраняване и предаване на ИУЕЕО. Определени са места за съхраняване на събраните количества ИУЕЕО от административни сгради, кметства и училища във всички населени места на територията на общината. Предават се по заявка на общината. През 2021 г. /на 26.02.2021 г./ общината е предала ИУЕЕО – 3,320 т от собствена дейност – компютри, монитори, принтери улични осветителни тела и др. През 2023 г. община Руен не е организирала кампании за събиране на ИУЕЕО. На интернет страницата на общината се поддържа регистър на фирми, изкупуващи отпадъци, включително ИУЕЕО.

ЕЕО /продуктови такси/

През 2023 г. са извършени единадесет проверки, като е осъществен контрол на заложен в плана за контролната дейност обекти, включително и в издадени от министъра на околната среда и водите заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса за електрическо и електронно оборудване за 2023 г.

В издадената от министъра на околната среда и водите заповед на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса за електрическо и електронно оборудване за 2022г. са включени „РО.М.А 2000“ ООД, "Ем Би Клима" ЕООД, "Дикс 94" ЕООД, "Дикс Кабел" ЕАД, "Айс Крийм Мениджмънд" ЕООД и "Констант Трейд" ЕООД /"Констант БГ" ЕООД - считано от 06.03.2020г. и считано от 06.03.2020г. с адрес в гр. Бургас/.

При проверката на "Ем Би Клима" ЕООД, "Айс Крийм Мениджмънд" ЕООД и "Констант Трейд" ЕООД /"Констант БГ" ЕООД - считано от 06.03.2020г. и считано от 06.03.2020г. с адрес в гр. Бургас/, на база предоставените финансово-счетоводни документи е констатирано, че дружествата не са пуснали на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване през 2022г., респ. не дължат продуктова такса към ПУДООС и/или лицензионни възнаграждения към оползотворяваща организация.

При проверката на „място“ на „РО.М.А 2000“ ООД на адреса посочен в приложението към Заповед № РД-693/ 27.09.2023г. на Министъра на ОСВ, в мястото посочено за седалище на дружеството в Търговски регистър и в мястото, където дружеството е упражнявало дейност от наличната в РИОСВ – Бургас информация, а именно - обл. Бургас, общ. Айтос, гр. Айтос, Индустриална зона, База Булгара, Склад № 2, задълженото лице не е открито, както и негов легитимен представител. Констатирано е че ползваните от „РО.М.А 2000“ ООД, в предходни години помещения към момента на проверката се ползват от „Аделина“ ООД – дружество предлагащо фуражи за домашни любимци. Представител на „РО.М.А 2000“ ООД не отговаря на

телефона посочен за връзка в Търговски регистър и телефон известен на РИОСВ – Бургас. От наличната в РИОСВ – Бургас информация, дружеството не упражнява дейност преди повече от осем години и че управителя е напуснал страната, както и че служителите са освободени от длъжност. При извършена служебна справка в Търговски регистър се установява, че последно служители са осигурявани през месец декември 2015г. В общинската администрация не е известен статута на дружеството. При извършена служебна справка в Търговски регистър, „РО.М.А 2000“ ООД и „Аделина“ ООД не се явяват свързани лица.

„Дикс Кабел“ ЕАД е включено под № 51 в приложението към *Заповед № № РД-693/27.09.2023г. на Министъра на околната среда и водите за лицата, членуващи в „Екобултех“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, които следва да заплатят продуктова такса за електрическо и електронно оборудване за 2022г.*, представляващо списък на членовете на организация по оползотворяване на ИУЕЕО „Екобултех“ АД, които следва да заплащат продуктова такса за 2022г. При извършена служебна справка в Търговски регистър, считано от 29.11.2006г. "Дикс Кабел" ЕАД е регистрирано по ЗДДС, а считано от 22.12.2020г. е deregистрирано по ЗДДС и е неактивно юридическо лице. "Дикс Кабел" ЕАД с ЕИК 147096179, считано от 22.12.2020г. се влива в „Дикс 94“ ЕООД с ЕИК 102830469. Предвид изложеното, за периода от 01.01.2022г. до 31.12.2022г., „Дикс кабел“ ЕАД, не се явява лице, което да е пускало на вътрешен пазар ЕЕО по смисъла на &I, т. 16 от ДР на НИУЕЕО, респ. за периода от 01.01.2022г. до 31.12.2022г. не дължи лицензионно възнаграждение към организация по оползотворяване, респ. „Екобултех“ АД или продуктова такса към Предприятието за управление на дейности по опазване на околната среда.

„Дикс 94“ ЕООД е включено под № 50 в приложението към *Заповед № № РД-693/27.09.2023г. на Министъра на околната среда и водите за лицата, членуващи в „Екобултех“ АД, организация по оползотворяване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, които следва да заплатят продуктова такса за електрическо и електронно оборудване за 2022г.*, представляващо списък на членовете на организация по оползотворяване на ИУЕЕО „Екобултех“ АД, които следва да заплащат продуктова такса за 2022г. При извършената проверка на място в обекта стопанисван от "Дикс 94" ЕООД и при проверка на създаденните в търговеца финансово-счетоводни документи и документи по *Наредбата за определяне на реда и размера за заплащане на продуктова такса* е констатирано, че дължимата продуктова такса за ЕЕО за 2022г. е в размер на 11021,47 лв. е преведена в определения срок по сметката на ПУДООС.

Във връзка с указания на МОСВ за изготвяне годишния план за 2023г., през годината е осъществен контрол и на обекти включени в предходна година в заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса. При проверката на "Казино игри и иновации" ЕООД и „Бутед“ АД, на база предоставените финансово-счетоводни документи е констатирано, че дружествата не са пуснали на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване за 2022г., респ. не дължат продуктова такса към ПУДООС и/или лицензионни възнаграждения към оползотворяваща организация. При проверката на "Дикс 94" ЕООД, "Ем Би Клима" ЕООД и "Дикс Кабел" ЕАД на база предоставените финансово-счетоводни документи е констатирано, че дружествата не са пуснали на вътрешен пазар електрическо и електронно оборудване за периода от 01.01.2023г. до 30.11.2023г., респ. не дължат продуктова такса към ПУДООС и/или лицензионни възнаграждения към оползотворяваща организация.

III.1.1.6.4. ИУМПС-излезли от употреба моторни превозни средства

Община Айтос: Община Айтос има сключен договор с „Айтос мобил борса“ ЕООД от 08.01.2019 г. Няма данни за събрани и предадени колчества ИУМПС на територията на

общината през 2022 год. Въз основа на дадените указания за сключване на договор с ООп на ИУМПС или лица, които изпълняват задълженията си индивидуално, съгласно разпоредбите на чл. 16 от Наредбата за ИУМПС е сключен договор между община Айтос и „Ауторек“ АД-11.01.2022 г.

Община Бургас: Сключен е договор за сътрудничество и съвместна дейност с "Ауторек" ЕАД за организиране на дейностите по събиране, транспортиране, съхраняване и предаване за оплозотворяване и/или обезвреждане на ИУМПС от 08.04.2021 г. За събиране и третиране на ИУМПС се използва площадката на подизпълнител на организацията – „Камекс комерс“ ЕООД в гр. Камено. През 2023 г./до 31.08.2023/ г. са събрани и предадени – 55 бр. ИУМПС и разкомплектовани 31 бр.

Община Несебър: Сключен е договор №243 от 13.06.2013г. между община Несебър и "Българска рециклираща компания" АД, гр.София за организиране на дейности по събиране, съхраняване, разкомплектуване на ИУМПС и по повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от МПС за срок от пет години, който се продължава автоматично за същия срок. Осигурен е общински терен за съхранение на ИУМПС до предаването им.
Община Средец: Сключен е рамков договор с "Ауторек" АД от 12.01.2015г. за организирани дейности с ИУМПС. Няма предаване на ИУМПС.

Община Созопол: Сключен е договор № 8-156/10.04.2013 г. за организиране на дейностите по събиране, съхраняване и разкомплектоване на ИУМПС и по повторна употреба, рециклиране и оползотворяване на МПС на територията на община Созопол с „Българска рециклираща компания“ АД, гр. София с автоматично подновяване. Няма предаване на отпадъци.

Община Поморие: Община Поморие е сключила договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 07.12.2021 год. за предаване и транспортиране на разделно събрани отпадъци от ИУЕЕО, НУБА, ИЕУМПС, ИУГ и ОМОН до площадка на дружеството в гр. Каблешково, общ. Поморие. „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД притежава разрешение за дейности по третиране на отпадъци № 02-ДО-435-05/09.08.2018 г. В договора фигурират временни площадки за разделно събиране на МРО – гр. Каблешково, гр. Ахелой и гр. Поморие. Отпадъците се събират кампанийно. Датите за организиране на временните площадки в населените места допълнително се уточняват и обявяват. На проведените кампании няма събрани и предадени количества ИУМПС.

Община Поморие има издадено разрешение за дейности по третиране на отпадъци от директора на РИОСВ – Бургас № 02-ДО-514-00/04.12.2018 г. за площадка с местонахождение: обл. Бургас, общ. Поморие, гр. Поморие, ПИ с идентификатор 57491.505.5 по КККР на гр Поморие. В обекта се приемат разделно събрани отпадъци от домакинствата и ще се съхраняват до предаването им въз основа на договор на лица, притежаващи съответните разрешителни документи по чл. 35 от ЗУО.

Община Приморско: Сключен е рамков договор № 296 от 09.09.2015 г. с "Ауторек" ЕАД–Организация по оползотворяването на ИУМПС с разрешение № ООп-ИУМПС-2-02/08.03.2018г. по чл. 81 от ЗУО за организиране на дейностите по съхраняване, събиране, транспортиране и предаване за последващо третиране на ИУМПС на територията на общината за срок от 5 години. Няма предадени ИУМПС по договора.

Община Карнобат: Сключен е договор с "Ауторек" АД от 31.08.2015 г. Няма предаване на ИУМПС.

Община Сунгурларе: Сключен е договор № 127 от 09.09.2013 г. с "Ауторек" ЕАД, гр. Бургас за управление на отпадъци от МПС и организиране на дейностите по събиране, транспортиране и съхраняване на ИУМПС, намиращи се върху общинска собственост на територията на община Сунгурларе за неопределено време. За 2023 г. няма събран отпадък.

Община Царево: Сключен е договор с ООп "Ауторек" ЕАД от 24.06.2014 г. За организиране със съдействието на общината на система за събиране и съхраняване на ИУМПС за срок от пет години. Договорът се счита за продължен за същия срок, ако никоя от страните не възрази писмено срещу неговото продължаване. Няма събран отпадък за 2023 г.

Община Камено: Сключен е договор с "Ауторек" ЕАД от 05.01.2015г. Извозват се след обаждане от местодомуването на автомобила. През 2023 г. няма предаване на отпадък.

Община Малко Търново: Сключен е договор с „Ауторек“ ЕАД на 05.02.2013 г. Определено е място на територията на БКС за съхраняване на ИУМПС, но такива не са приемани през 2022 г.

Община Руен: Сключен е договор №195/2014 г. с "Ауторек" ЕАД, гр. Бургас от 02.06.2014 г. за организиране на територията на общината система за събиране и съхраняване на ИУМПС за неопределен срок. Договорът се счита за продължен за същия срок, ако в рамките на три месеца преди изтичането му, никоя от страните не възразил писмено пред другата срещу неговото продължаване. Няма предавани ИУМПС през 2022 г.

МПС/продуктови такси/

През 2023г. от министъра на околната среда и водите не са издадени заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса за МПС за 2022г., от лица попадащи в териториалния обхват за контрол от страна на РИОСВ – Бургас.

III.1.1.6.5. Отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

Община Айтос: Сключен е договор за създаване на система за разделно събиране и оползотворяване на отработени масла с "ОЙЛ Рециклеишън" ЕООД от 06.10.2014 г. С приемо предавателен протокол, организацията е предала на общината етикетирани съд за събиране и съхраняване на отработени масла, изготвен от материал, който не взаимодейства с отпадъците. Последният е разположен върху общински имот. На интернет страницата на община Айтос в раздел Екология са обявени пунктовете за смяна на отработени масла от автомобилите на територията на община Айтос. Обявена е кампания от община Айтос във в-к „Народен приятел“ за месец октомври 2022 г. Няма предадени количества отработени масла.

Община Бургас: Сключен договор с „Ойл рециклеишън“ ЕООД на 03.08.2018 г. Няма приети и предадени отпадъци.

Община Несебър: Няма сключен договор. На въведената в експлоатация ПСО е изградена контейнерна площ /екопарк/ за приемане на едрогабаритни отпадъци, масла, НУБА и др. отпадъци от домакинствата.

Община Средец: Общината има сключен договор с "Нюстрой" ЕООД от 23.01.2017 г. и Анекс от 09.02.2018 г. за изпълнение на задълженията във връзка с управлението на отпадъците отработени масла и отпадъчни нефтопродукти. Няма предаване на отпадък.

Общината не е определила места за разделно събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти.

Община Созопол: Сключен е договор със "Спекта ауто" ООД от 14.03.2013г.(договорът е с клауза за автоматично продължаване). Варели за събиране на отпадъчни масла има на територията на "Рибарско пристанище" Созопол и на пристанище Черноморец.

Община Поморие: Община Поморие е сключила договор с „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД от 07.12.2021 год. за предаване и транспортиране на разделно събрани отпадъци от ИУЕЕО, НУБА, ИЕУМПС, ИУГ и ОМОН до площадка на дружеството в гр. Каблешково, общ. Поморие. „Евро Импекс – Бургас“ ЕООД притежава разрешение за дейности по третиране на отпадъци № 02-ДО-435-05/09.08.2018 г. В договора фигурират временни площадки за разделно събиране на МРО – гр. Каблешково, гр. Ахелой и гр. Поморие. Отпадъците се събират

кампанийно. Датите за организиране на временните площадки в населените места допълнително се уточняват и обявяват.

Община Поморие има издадено разрешение за дейности по третиране на отпадъци от директора на РИОСВ – Бургас № 02-ДО-514-00/04.12.2018 г. за площадка с местонахождение: обл. Бургас, общ. Поморие, гр. Поморие, ПИ с идентификатор 57491.505.5 по КККР на гр. Поморие. В обекта се приемат разделно събрани отпадъци от домакинствата и ще се съхраняват до предаването им въз основа на договор на лица, притежаващи съответните разрешителни документи по чл. 35 от ЗУО.

Община Приморско: Няма сключен договор. Кметът на Община Приморско е определил местата за смяна на отработени моторни масла с Заповед № 1032 от 30.10.2012 г.

Община Карнобат: Сключен е договор с "Мото-Тест" ООД от 01.12.2017 г. за ползване на склад от 15 кв. м. за съхраняване на съдове с отработени масла.

Община Сунгурларе: Сключен е договор с „Ойл рециклейшън“ ЕООД от 09.09.2020г. Осигурени са съдове за събиране и съхраняване на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти на общинска площадка.

Община Царево: Сключен е договор за създаване на система за разделно събиране и оползотворяване на отработени масла на територията на общината с "Ойл рециклейшън" ЕООД от 24.06.2014 г. Срокът на договора може да бъде продължен за нов петгодишен срок, ако никоя от страните не го прекрати в срок минимум 30 дни преди края на действието му. Организацията се задължава да организира за своя сметка закупуване и разполагане на съдове за събиране на отработени масла, както и да организира и провежда информационни кампании, с цел популяризиране разделното събиране на отработени масла.

Община Камено: Има сключен договор с „Национална компания за събиране и оползотворяване на отработени масла“ ООД от 09.2013 г. с клауза за автоматично удължаване. В двора на БКС са осигурени съдове за събиране.

Община Малко Търново: На 24.09.2013 г. е сключен договор с „Национална компания за събиране и оползотворяване на отработени масла“ ООД. Изготвени са съобщения до всички кметства на територията на общ. Малко Търново за провеждането на кампании.

Община Руен: Сключен е договор с „Беко интернешънъл“ ЕООД № 270 от 19.11.2018 г.

Масла /продуктови такси/

През 2023г. от министъра на околната среда и водите не са издадени заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса за масла за 2023г., от лица попадащи в териториалния обхват за контрол от страна на РИОСВ – Бургас.

III.1.1.6.6. Излезли от употреба гуми

Община Айтос: Сключен е договор за сътрудничество с "Транс авторециклиращ консорциум" АД с цел прилагане на система за събиране, транспортиране, съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на ИУГ. През 2023 г. на 18.10. е организирана кампания за предаване на ИУГ от домакинствата. Събрани и предадени на ОП „Чистота еко“ – Бургас – 3,780 т. ИУГ. На интернет страницата на община Айтос, в раздел Екология са обявени пунктовете за смяна на автомобилни гуми на територията на община Айтос.

Община Бургас: Сключен е безсрочен договор за организиране на система за събиране на ИУГ с "Еко Ен рисайклинг" ЕООД с № 70-00-5284/1/ от 03.09.2014 г. В сайта на общината е публикувано уведомление за местата за смяна на гуми. През 2022 г. са събрани 7,283 т. ИУГ. На

интернет страницата е извършено уведомяване на гражданите, че могат да предават безплатно ИУГ и в общинските мобилни центрове.

Община Несебър: Площадката за предварително съхраняване на ИУГ се намира на ПС Несебър.

Община Средец: Общината има сключен договор с "Нюстрой" ЕООД от 23.01.2017 г. и Анекс от 09.02.2018 г. за изпълнение на задълженията във връзка с управлението на отпадъците ИУГ. Няма предаване на отпадък.

Община Созопол: Сключен договор с №8-606/23.11.2017 г. с „Еко Ен Рисайклинг“ ЕООД. Площадката за съхраняване на ИУГ е на общински терен. Няма събран отпадък.

Община Поморие: Община Поморие е сключила договор от 07.12.2021 год. с "Евро Импекс Бургас" ЕООД за изкупуване и безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци, както и транспортиране на разделно събрани отпадъци по потоци в това число ИУЕЕО, НУБА, ИУМПС, ИУГ, отработени масла до площадката на дружеството в гр. Каблешково. Отпадъците ще се събират кампанийно. През 2022 г. са проведени кампании на 09.04. и 29.10. Няма събрани отпадъци ИУГ.

Община Поморие има издадено разрешение за дейности по третиране на отпадъци от директора на РИОСВ – Бургас № 02-ДО-514-00/04.12.2018 г. за площадка с местонахождение: обл. Бургас, общ. Поморие, гр. Поморие, ПИ с идентификатор 57491.505.5 по КККР на гр. Поморие. В обекта се приемат разделно събрани отпадъци от домакинствата и ще се съхраняват до предаването им въз основа на договор на лица, притежаващи съответните разрешителни документи по чл. 35 от ЗУО.

Община Приморско: Сключен е договор за сътрудничество № 54 от 10.03.2014 г. с "Трансинс авторециклиращ консорциум" АД за организиране на събиране, съхранение и предаване за последващо оползотворяване и/или обезвреждане на ИУГ, за срок от 3г. и допълнително споразумение от 10.03.2017 г. за продължаване срока на договора с 3 години. Предстои сключване на допълнително споразумение към договора за продължаване на срока му. Няма предадени ИУГ през 2023 г.

Община Карнобат: Сключен е договор за организиране на система за събиране на ИУГ с "Еко Ен Рисайклинг" ЕООД от 05.02.2014 г. за срок от една година, който се счита за продължен за неопределено време, ако не бъде прекратен. Няма събрани гуми.

Община Сунгурларе: Сключен е договор за сътрудничество № 162 от 20.08.2020 г. с "Трансинс авторециклиращ консорциум" АД, гр. Варна за събиране, съхраняване и предаване за последващо оползотворяване и/или обезвреждане на ИУГ. Сключено е допълнително споразумение № 1 към договора, с което се определя място за разделно събиране на ИУГ на територията на гр. Сунгурларе - площадката на БКС гр. Сунгурларе. На площадката се съхраняват приети от физически лица ИУГ.

Община Царево: Сключен е договор от 05.09.2013 г. с "Трансинс авторециклиращ консорциум" АД за организиране, изграждане и прилагане на система за събиране, съхраняване и предаване за последващо оползотворяване и/или обезвреждане на ИУГ. Няма събран отпадък през 2023 г.

Община Камено: Сключен е договор с "Еко Ен Рисайклинг" ЕООД на 11.07.2014 г. Обособена е бетонизирана площадка на територията на БКС. Гумите се приемат при обаждане от страна на граждани. През 2023 г. не са събрани ИУГ от физически лица, няма предаване към организацията.

Община Малко Търново: Сключен е договор с „Еко Ен Рисайклинг“ ЕООД на 04.07.2014 г. Обособена е бетонизирана площадка на територията на ОП „БКС“. През 2023 г. няма събрани ИУГ.

Община Руен: Сключен е договор №231/27.06.2014 г. за организиране на система за събиране на ИУГ, образувани на територията на общината с "Еко ЕН рисайклинг" ЕООД с клауза за автоматично удължаване на договора. Няма предадени гуми по договора.

Гуми /продуктови такси/

През 2023г. от министъра на околната среда и водите не са издадени заповеди на основание чл. 59, ал. 2 от ЗУО за заплащане на продуктова такса за гуми за 2022г., от лица попадащи в териториалния обхват за контрол от страна на РИОСВ – Бургас. През 2023 г. е осъществен контрол по документи на физическо лице, във връзка с писмо на началника на ГПУ - Гоце Делчев, относно въведени на територията на Република България автомобилни гуми втора употреба през ГПУ - Илинден. За въведените на територията на Република България автомобилни гуми по сметката на ПУДООС е постъпила продуктова такса в размер на 400 лв.

III.1.1.6.7. Други

Община Средец има сключен договор с „Балбок Инженеринг“ АД от 10.03.2021 г. за организиране на системите за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата с кодове: 15 01 10*, 20 01 13*, 20 01 14*, 20 01 15*, 20 01 17*, 20 01 19*, 20 01 21*, 20 01 27*, 20 01 29* и 20 01 31*. Мобилните събирателни пунктове се организират по график два пъти годишно, като информация за всяка следваща кампания се публикува на интернет страницата на общината. По време на проверката е установено, че тече кампания за събиране на НУБА от населението. Обявата за кампанията е качена на сайта на общината.

Община Бургас има сключен договор с „Евротекс“ ЕООД с договор № 70-00-3965/1/26.05.2023 г. със срок на действие до 26.05.2026 г. за събиране на отпадъци от текстилни материали .

Община Бургас има сключен договор с „Кроношпан България“ ЕООД за разделно събиране на дървесни отпадъци-договор № 70-00-508/25.06.2019 г. със срок на действие до 06.2022 г. сключен е Анекс към Договора, с който срокът се удължава до 08.2025 г.

Община Созопол: В община Созопол е реализиран център за разделно събиране на опасни отпадъци от домакинствата по пилотен проект по Българо-швейцарска програма за сътрудничество. Центърът е за събиране на опасни отпадъци от домакинствата за общини Созопол, Царево и Приморско. До настоящия момент в центъра се събират само битовите опасни отпадъци от община Созопол. Общини Приморско и Царево все още не се направили необходимата организация и не са сключили договор със центъра, независимо уведомителните писма с които РИОСВ-Бургас отново напомни на двете общини за ангажиментите им за събиране на опасни отпадъци от бита.

На територията на общината има два мобилни центъра и един стационарен за разделно събиране на опасни отпадъци от населението. От мобилните центрове на територията на общината отпадъците се събират от населението по график и се предават на площадка за съхраняване на опасни отпадъци на Община Созопол, притежаваща разрешение № 02-ДО-518-01/18.02.2020 г., находяща се в община Созопол, землище гр. Черноморец, мина Росен.

Община Поморие има издадено разрешение за дейности по третиране на отпадъци от директора на РИОСВ – Бургас № 02-ДО-514-00/04.12.2018 г. за площадка с местонахождение: обл. Бургас, общ. Поморие, гр. Поморие, ПИ с идентификатор 57491.505.5 по КККР на гр Поморие. В обекта се приемат разделно събрани отпадъци от домакинствата, съгласно изискваният на чл. 19, ал. 3, т. 11 от ЗУО и ще се съхраняват до предаването им въз основа на договор на лица, притежаващи съответните разрешителни документи по чл. 35 от ЗУО.

Община Руен е сключила договор за сътрудничество № 149 от 04.06.2021 г. с „Текстилно рециклиране“ АД за организиране от страна на ООп на територията на общината на система за разделно събиране, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от обувки и текстил за

срок от 5 години, считано от получаване на разрешение на ООп да извършва дейност като организация по оползотворяване на отпадъци от обувки и текстил по чл. 81 о ЗУО.

III.1.1.7 Производствени отпадъци

През 2023 г. са извършени проверки по изпълнение условията на комплексно разрешително /КР/ на: “Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, “Топлофикация – Бургас” ЕАД, гр. Бургас, “Керамика Бургас” АД, гр. Бургас, “Свинокомплекс Крумово Градище” АД, с. Крумово Градище, “Свинокомплекс Зимен” АД, с. Зимен, „СМА Минерал Бургас вар” ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир, РДНО-Бургас, Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци Малко Търново, “Кроношпан България” ЕООД, „Промет стийл“ АД, РДНО Созопол, „В. И. Н. С. Индъстрийс“ ЕООД. Дадени са становища по ГДОС на гореупоменатите обекти и по представените заявления за изменение и допълнение на КР.

През 2023 г. експерти по управление на отпадъците са взели участие във всички заложи в годишния план за контролна дейност комплексни проверки на фирми с експерти от други отдели. През 2023 г. продължи работата по привеждане в съответствие с нормативните изисквания третирането на болничните отпадъци като се извършиха проверки в 22 бр. лечебни и здравни заведения. При извършените проверки в лечебни заведения се констатира, че се спазват изискванията по разделно събиране и съхраняване на опасните болнични отпадъци, предаването им за последващо третиране въз основа на договор само на фирми, притежаващи разрешение за дейности с отпадъци. През отчетната година продължи извършването на класификация на генерираните отпадъци от лечебни и здравни заведения, вкл. медицински кабинети на училища, детски градини, социални домове. Същите извършиха регистрацията в НИСО и водят отчетност в системата. Проверките заложи в плана за контролната дейност са извършени.

На територията на РИОСВ – Бургас функционират автоклавни инсталации за предварително третиране на опасни болнични отпадъци- отпадъци с код 18 01 03 с оператори “Еко Инвест БГ Сервиз” ЕООД, „УМБАЛ Бургас“ АД, автоклавна инсталация със шредер и автоклавна инсталация с оператор „Зонар“ ООД, автоклавна инсталация с оператор „Суйд инвест“ ЕООД. Биологичните отпадъци, лекарствата с изтекъл срок и др. отпадъци се извозват за изгаряне в инсинератор. Своевременно се изнасяха от мястото на образуване и транспортираха до инсинераторите в София и Девня COVID-отпадъците. На територията, контролирана от РИОСВ-Бургас не са констатирани случаи на нерегламентирано третиране на опасни болнични отпадъци, в т. ч. COVID-отпадъци.

На територията на РИОСВ-Бургас дейности по събиране и транспортиране на болнични отпадъци извършват фирмите „Еко Инвест БГ Сервиз“ ЕООД, "Рамус медикъл" ЕООД, "Хоспитал" АД, и „СМДЛ Лина“ ЕООД. Екологосъобразното управление на болничните отпадъците е постигнато, чрез прекратяване на незаконното им приемане, доставка и обработка. През 2023 г. на територията контролирана от РИОСВ-Бургас не е установено нерегламентирано третиране на болнични отпадъци.

През 2023 г. са дадени становища за унищожаване на бракувани лекарства за 6 броя лечебни заведения – „МБАЛ Карнобат“ ЕООД, „УМБАЛ Бургас“ АД, „МБАЛ Александър Маджуров“ ЕООД, МБАЛ „Сърце и мозък“ ЕООД, „Лайф Хоспитал“ ЕООД, „Бургасмед“ АД.

За класификацията на отпадъци от 18 група на Приложение № 1 от Наредба № 2 за класификация на отпадъците от 23.07.2014 г. са изпращани писма и документи до РЗИ-Бургас за становище.

Извършени са проверки за третирането на отпадъците от пречиствателни станции за отпадъчни води. Проблемът с утайките от ПСОВ продължава да съществува пред общините на

чиято територия са изградени и експлоатиращото дружество „В и К“ ЕАД- Бургас. През 2023 г. е издадено разрешение за извършване на дейности с отпадъци- отпадък 19 08 05 на „Сортови семена Бургас“ ЕООД за оползотворяването му в земеделието.

Във връзка с нерегламентираното изгаряне на отпадъци – отработени масла, ИУГ, стари мебели, дограми, текстилни отпадъци, употребявани дрехи и др. продължи засиления контрол и през 2023 г. върху обекти обработващи дървесина, автосервизи, пунктове за ИУГ и др.

През 2023 г. се извършиха проверки по Наредбата за намаляване на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда на територията на всички контролирани 13 общини, заведения по Закона за туризма, морски плажове мидени ферми. Дадени са указания по прилагането на Наредбата.

Извършиха се проверки на автосервизи.

Във връзка с преустановяване образуването на отпадъци са прекратени 57 броя листове за класификация на отпадъците на 10 броя фирми.

Дадени са становища и са съгласувани планове за приемане и обработване на отпадъци от корабоплавателна дейност – Пристанище за обществен транспорт Поморие, Рибарско пристанище Поморие, Яхтено пристанище „Марина Созопол“, Ятено пристанище „Дюни“, Пристанцие за обществен транспорт с регионално значение, Рибарско пристанище Приморско.

Извършени са 4 бр. проверки на пристанища.

Предоставяни са на граждани и други институции, в т.ч. и на МОСВ писма, становища и информация във връзка с управлението на отпадъците.

III.1.2 Съоръжения за третиране на отпадъците

През 2023 г. са извършени проверки на съоръженията и инсталациите за третиране на отпадъци на територията на регионалната инспекция. Проконтролирано е изпълнението на условията посочени в разрешенията и регистрационните документи, както и при издаването на нови, необходими за функционирането им.

	Лице оператор на съоръжението, площадката където е разположено съоръжението/инсталацията за третиране на отпадъци	Вид на съоръжението/инсталацията
	2	3
1.	„Стандарт инвест груп“ ЕООД, гр. Несебър, к. к. „Слънчев бряг-запад“ – сгради с идентификатори 51500.508.202.2 и 51500.508.202.4	3 броя вертикални хидравлични преси
2.	"ПЧМВ" АД - част от терминал за насипни товари на Пристанище Бургас	НСОМ "Русалка" - вм. 130 куб. м. НС 23 и 25 - вм. 16 куб. м.- НЦ"Antipolution4 - вм. 263 куб. м.
3.	"Леястом" ЕООД - гр. Сунгурларе, Индустриална зона, парцел V, кв. 10, Пл. № 941	Индукционна ел. пещ ПИ 630, мощност 400 kW, капацитет 0,3 т/час. Индукционна пещ с мощност 750 kW; Камера за дробометна обработка; Комплексен участък за производство на пясъчни леярски сърца;

4.	„Рибекс трейдинг“ ООД-ПЗ „Север“ ПИ 07079.603.153	Трошачна машина – 5 т/час
5.	"Фулда България Трејдинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Лозово, база СОМАТ	Технологична линия за производство на регенерат "Марангони" - 200 - 300 гуми/месечно
6.	"Еко Варна" ЕАД - гр. Бургас, кв. "Победа", ПИ 07079.661.1	1. Система за евакуиране на течни отпадъци-30автомобила/ден; 2. Машина за демонтиране на джанти - 40 гуми/час; 3. Вертикална преса - 10 т/ден
7.	Металс Варна“ ЕООД, гр. Бургас, СПЗ	Мобилна шредерна инсталация ARJES-VZ- 960-DK
8.	"Алси 8" ЕООД - гр. Бургас , ЮПЗ, ул. "Комлушка низина" 1, 07079.662.9520; Пристанище за обществен транспорт с регионално значение "Бургаски корабостро ителници " - Южен кей Л.	1. Стапели за разкомплектоване на кораби
9.	"Ники – Тел Рисайклинг" ЕООД - гр. Бургас, кв. Долно Езерово, м-т "Помпена станция”	Електрическа вертикална преса - 8 - 10 бали/ден
10.	„Чистота“ ЕООД, - гр. Бургас, м-т „Капчето“	Претоварна станция – хидравлични преси 2 бр.+1, бункерконтейнери 5+6 бр. „контролен пулт
11.	„Партнерс“ ООД-ПТ „Бургас Запад“, част от ПИ 07079..618.21	Инсталация за пречистване на отпадъчни води от корабоплавателна дейност
12.	"Стоян строй" ООД, гр. Несебър, м- "Инджекьойско блато", ПИ 51500.57.45, кв. 57	Вертикална преса - 1 т/ден
13.	"Пасат България" АД, гр. Царево, ПЗ	1. Дробилна машина - 100 кг/час; 2. Регенерираща машина за ацетон - 16 л/6 ч.

14.	„Метал инвест груп“ ЕООД, гр. Бургас, ЮПЗ	Балировачна преса – 1т/ден за РЕТ, 3 т/ден ХК и 1 т/ден метални опаковки
15.	„Еко Инвест БГ“ ЕООД, СПЗ Бургас	Автоклавна инсталация - 60 кг/час
16.	„СТАН 3020“ ЕООД, гр. Бургас, кв. „Долно Езерово“	Система за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО IRIS-МЕС, произход Италия; Мобилно устройство – цепачка за кабели.
17.	„Гео-бор нова“ ЕООД, гр. Бургас, ПЗ „Север“ ПИ с идентификатор 07079.605.67	Анаеробна инсталация за третиране на биоразградими отпадъци – 30652 т/год. работен капацитет
18.	Община Несебър, м-т „Мерата“, ПИ 61056.21.2	Претоварна станция Мобилна роторна трошачка-225 т/ч
19.	Община Карнобат, имот № 000011	Претоварна станция-48 т/час Мобилна роторна трошачка-10 т/час
20.	"Емко - Г" ЕООД-с.Крушевец, община Созопол, м-т "Зигрите", пл. № 001073	1. Инсталация за производство на екобрикети - 150 кг/час; 2. Дробилна машина; 3. Котел за производство на пара - 2 т/час;
21.	"ЕПП Ойл" ЕООД, гр. Карнобат, ПЗ	1. Инсталация за предварително третиране на нефтосъдържащи отпадъци 2. Хидравлични преси за МФ-2 бр.
22.	„Суйд инвест“ ЕООД–с. Изворище, община Бургас сграда с идентификатор 32425.83.10.2	Автоклавна инсталация за медицински отпадъци
23.	„Спартак тексим“ ЕООД, гр. Бургас, ПЗ „Север“ ПИ с идентификатор 07079.605.67	Анаеробна инсталация за третиране на биоразградими отпадъци – 30652 т/год. работен капацитет
24.	"Евробилд" ООД, землище гр. Созопол, м-т "Соленки", имот 000304	1.Мобилна челюстна ТСИ - 80 т/час, 150 т/час; 2. Пулвери затор; 3. Хидравлични чукове и ножици;
25.	"Евро Импекс Бургас "ООД, гр. Каблешково, ПЗ, УПИ IV - 1123, кв. 90	1. Полуавтоматична хоризонтална преса - 0,5 т/ч ; 2. Вертикална преса "Пресона" - 6 т/ч.; 3. Сортираща инсталация с 12 бр. работни места - 10 т/ч.\

26.	"Алси 8" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ Юг, част от ПИ 07079.662.9520, Пристанище за обществен транспорт с регионална значение "Бургаски корабостроителници - Южен кей - Л"	1. Центрофужен сепаратор "Алфа лавал" 2. Гравитачен трюмен сепаратор
27.	"Анастасия" ЕООД, гр. Бургас, сервис за регенерат на гуми и автосервизна дейност, площадка с местона -хождение гр. Бургас, ПЗ Юг-Запад, ПИ с идент. № 07079.663.43, кв.5, парцел II, с площ 1000 кв.м.	Технологична линия за производство на ре -генерат на гуми за тежкотоварни автомо -били на немската фирма "KRAIBURG".
28.	ЕТ "Бета Комерсиал", площадка с. Дюлево, община Средец, мест -ност до "Село", имот № 057026 по КВС за третиране на полимерни отпадъци	Линия за рециклиране на полимерни отпадъци, включваща: миксер – агломератор и екструдер и мелница, ваната за изплакване и центрофуга.
29.	"Металс 3" ЕООД, гр. Бургас, община Бургас, СПЗ, ул. "Одрин" № 3, парцел № 182, планосни -мачен № 07079.605.57	Хидравлична преса за балиране с капацитет 2 т/час
30.	"Камекс Комерс" ЕООД, община Камено, гр. Камено, ПИ № 007056, местност «Дере Арас» с площ 4244 кв.м.	Мобилно съоръжение за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО - IRIS MEC; .Приспособление за демонтаж на джанти; Щредерна инсталация ARJES-VZ-950-DK TITAN 3A иуг, 72 т/денононщие

31.	"ГМК 1" АД,: гр.Бургас, община Бургас, ул. «Крайезерна» № 121, УПИ XXVII - 447, кв. 52 с площ 6020 кв.м. /имот с идентификатор № 07079 .605.194 – стар идентификатор № 447, квартал 52, парцел 27/ по плана на Промислена зона «Север».	За уплътняване и балиране на отпадъци от цветни метали се използва хоризонтална хидравлична преса с капацитет 5 т/час.; За кабели и ИУГ - мобилна електрическа машина с гранулятор Страст 220 ZT и капацитет 300-500 кг/час; При третиране на ИУЕЕО и ИУМПС -специализирано устройство за изсмукване на флуиди
32.	"Еколенд сървиз“ ЕООД гр.Бургас, община Бургас, поземлен имот с идентификатор 07079. 605.301, Промислена зона, ж.п. гара Бургас разпределителна - товарна.	Мобилна балираща преса тип „Колмар” с капацитет 8 т/час.; ИУЕЕО - отделяне на хладилния агент и маслото се извършва на отделни етапи с цел предотвратяване на смесването им, чрез специализирано устройство за изсмукване на флуиди от хладилна техника – модел CR600.
33.	"Чикън груп" ООД, м. "Оникилика" - 10-ти километър (пътя Бургас – София), гр. Бургас, Общ. Бургас	Вертикална балираща преса - 1 бр.; 1,5 т/г.
34	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045007	Миксер – 3 бр.-80,130,500 кг/час; мелници – 4 бр.-60-220 кг/час; Шредер-мелница-300 кг/час; Перална инсталация-3бр; Екструдерни линии;
35.	"СИС Индустрийс" ООД, гр. София - площадка № 1, с. Венец, общ. Карнобат - производство и бутилиране на високоалкохолни напитки и вино	Вертикална балираща преса - 1 бр.
36.	"Арт проект - БГ" ЕООД, гр. Бургас, ПЗ "Юг", ПИ № 07079.662.21 - площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки	Технологична линия за предварително третиране на пластмасови отпадъци, включваща дебалиране на бали от PET бутилки, сепариране на етикетите, мокро смилане, измиване на млянката, центрофугиране, изсушаване Роторни мелници – 2 бр.- 500 кг/час.

37.	„Бефт“ ЕООД, гр. Бургас, ПЗ „Север“ ПИ с идентификатор 07079.605.67	Анаеробна инсталация за третиране на биоразградими отпадъци – 30652 т/год. работен капацитет
38.	„Екобулсорт“ ЕАД, с. Равда, ПСО-Несебър	Сепарираща инсталация – 25 т/час, Автоматични хидравлични преси – 15 т/час и 25 т/час
39.	„Велделесоцентър“ ООД, гр. Бургас	Котел за изгаряне на дървесни отпадъци MR 600
40.	„Про васте плюс“ АД – община Созопол, регионално депо за неопасни отпадъци Созопол	Линия за рециклиране на пластмасови отпадъци
41.	„Елкабел“ ЕООД, гр. Бургас, ул. „Одрин“	Инсталация за кабелен отпадък „ЛОТО-Фурокава“
42.	„Нелсен чистота“ ЕООД-гр. Бургас, ПС „Капчето“	Хидравлично съоръжение – хидравлична преса – 1 бр., Бункери 2+1 броя;
43.	„Зонар“ ЕООД, с. Съдиево община Айтос, м-т „Азмака“	Автоклавна инсталация със шредер – 10 т/г. Автоклав-стерилизатор АВ-С /АС-4608, 90 т/год.

44.	„РОСТЕР” ООД, гр. Камено, община Камено, област Бургас, Производствен терен № 000348	мобилна роторна трошачка Nordberg LT 1110S – верижна, самоходна, задвижвана от дизелов двигател Балираща машина -7,5-8,5 т/час Мобилна роторна трошачка LT 121 3S Инсталация за обработка на смесени метали -4,5 т/час
45.	„БИГС” ООД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, СПЗ, ул. „Одрин“, № 130	„Студено регенериране” на гуми
46.	„Еко гарб“ ЕООД – община Созопол, регионално депо за неопасни отпадъци Созопол	Шредер Сепарираща инсталация за битови отпадъци и отпадъци от системи за PCOO Линия за сепариране и измиване на PET Линия затретиране на стъкло Преса за балиране – 3 т/час Инсталация за шредирене, смилане и изсушаване на 19 12 10 – първичен шредер, трошачка, сушилен барабан Инсталация за термично третиране на отпадъци
47.	ЧИСТОТА И ОЗЕЛЕНЯВАНЕ ОП гр. Китен, община Приморско, област Бургас, УПИ № 000153	бункер модел WP750.75-42-50 и компактор Werner Weber модел WP700.70-4000 116245 1) сепарираща инсталация - модел ESMOS; 2) преса за балиране - модел HSM 860
48.	ТЕРМОПЛАСТ АД гр. Бургас, област Бургас, община Бургас, ПИ с идентификатор 07079.2.464, (номер по предходен план 023040, бивш УПИ XIV-40, масив 23) по плана на местност „Оникилика”, 10-ти км, землище гр. Бургас, община Бургас, база „Термопласт”	1) 2 бр. Мелници тип F – 3В О SY – производство Китай; 2) екструдер – гранулятор – модел ЕСМОС „ШР – 90 мм” – производство България; 3) екструдер за производство на фолио -модел РР – 100В – производство Китай.
49.	МЕТАЛ РЕСПЕКТ 1 ЕООД гр. Карнобат, община Карнобат, област Бургас, Промислена зона «Север», УПИ X, кв. 15, с обща площ 4883 кв. м.	хидравлична вертикална преса
50.	БИ АЙ ПИ ООД Промислена зона „Юг” /под бетонов възел „Понс”/ на гр. Бургас, върху площ от 5 дка	шприц машини, 12 броя гранулятори и смесител
53.	БОЗУКИ-БОЖИДАР МИРЧЕВ ЕТ с. Свобода, област Бургас, община Камено, УПИ №000038 и №000039, по плана за земеразделяне на гр. Камено	1) мобилна дробилна машина марка „Timberwolf”; 2) съоръжение за компост;

54.	„Екипмар“ ЕООД, гр. Бургас	Съоръжение за третиране на аерозолни флакони; Машина за третиране на дървени и пластмасови отпадъци – шредер, транспортна лента с магнитен сепаратор, мелачка, преса.
55.	„Иммо инвест интернационал“ ЕООД, с. Равда, ПСО-Несебър	Сепарираща инсталация – 25 т/час, Автоматични хидравлични преси – 15 т/час и 25 т/час
56.	„Велес пласт“ ООД, гр. Средец, м-т „Янев мост“, ПИ 17974.45.8	Инсталация за рециклиране на пластмаси – миксер, шредер мелница, миксер агломератор, екструдер гранулятор
57.	„БЕКО Интернешънъл ООД с. Ябълчево, община Руен, област Бургас, м-т «Дос келеме», имот с номер 200010 върху площ от 909 кв. м.	хидравлична вертикална преса
58.	„АНДЕЗИТ“ ООД землище на с. Черни връх, част от ПИ № 000014 с площ 64,65 дка.	Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател, сита, транспортър за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли, площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпрашаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване-хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Hyundai 290;
59.	„АНДЕЗИТ“ ООД землище на гр. Българово, част от ПИ № 000089 с площ 32,73 дка.	Мобилна челюстна трошачка PEGSON XR 400; Мобилна челюстна трошачка TESAB MK 10580; Мобилна роторна трошачка TESAB RK 1012 T; Мобилна роторна трошачна инсталация RK 1012 S; Мобилна конусна трошачка PEGSON MAXTRAK 1000; Пресевна инсталация 2100 X; Пресевна инсталация 2100; Пресевна инсталация CHIEFTAIN 1400; Изброените машини разполагат с: бункер и питател,

		сита, транспортър за продукта, гъсенични вериги, силови хидравлични възли, площадки за обслужване, средства за управление, защитни приспособления и допълнително оборудване, пулверизатор на вода за обезпрашаване, магнитни сепаратори. Допълнително оборудване-хидравлични чукове, щипки и ножици: Caterpillar CAT 323 EL и Caterpillar CAT 325 DLN;
60.	„КОП СТРОЙ” ЕООД в местност „Чешме тарла”, землище на с. Равда, община Несебър, област Бургас на площ от 900 кв. м.	Електрическа мобилна челюстна трошачно – сортировъчна инсталация; Допълнително оборудване: хидравличен чук и пулверизатор;
61.	„Винекс Славянци “ АД, гр. Сунгурларе	вертикална балираща преса-350 кг/час
62.	„Винекс Славянци“ АД, гр. Сунгурларе	вертикална балираща преса-350 кг/час
63.	Винекс Славянци“ АД, с. Лозарево	вертикална балираща преса-350 кг/час
64.	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ "Изток", м-ст "Янев мост" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 045001	Миксер – 3 бр.-120-400 кг/час; Мелница – 200 кг/час; Екструдерни линии;
65.	"Велес пласт" ЕООД, гр. Средец, ПЗ , м-ст "Стаматова чешма" – площадка за третиране на пластмаси и пластмасови опаковки имот № 000185	Миксер – 2 бр.-400 кг/час; Мелница – 800 кг/час; Шредер мелници -3 бр.
66.	„Алфа Био проджект“ ЕООД, гр. Поморие	Сепарираща инсталация Преси за балиране
67.	„АЛУПЛАСТ ЖТГ” ЕООД гр. Бургас, община Бургас, област Бургас, Южна промишлена зона, № 20, УПИ № V – 20 с площ 1600 кв. м.	1) 2 бр. мелници за едра млянка; 2) 2 бр. мелници за ситна млянка; 3) 15 бр. екструдерни линии;
68.	"Борела" ЕООД, площадка с. Ж.К. Меден рудник	Дробилна машина и компостиращо съоръжение за зелени отпадъци

69.	„УМБАЛ Бургас“ АД, гр. Бургас, ул. „Стефан Стамболов“, № 73	Автоклавна инсталация Vaculab PL 9612-1 HR „Special“
70.	„Строителни материали“ АД, гр. Бургас, м.с. „Върли бряг“	Хвостохранилище
71.	„Делта индъстри“ АД, гр. Созопол, кв. „Мисаря“, № 67800.3.334	Машина модел Runi SK 120 за раздробяване на отпадъци и уплътняване до блокчета
72.	„Пъчков“ ООД, с. Дебелт, община Средец, сграда с идентификатор 20273.1217.1	Инсталация за обработка на капсули от кафемашини.
73.	Община Айтос, част от УПИ VI, кв. 264	10 куб. м. контейнер за едрогабаритни отпадъци
74.	„Променергомонтаж“ АД – Бургаска област-13 бр. общини.	Траншеен валяк Wackerc радиоуправление. Трошачна инсталация – 300 т/час, дробилка, хидравлични ножици и чукове, колесни багери и верижни багери.
75.	„Бургаска корабостроителница“ АД-ЮПЗ, ПИ 07079.662.9521 – УПИ XV	Стапел № 2, 15 тонни кранове.
	„Булхарт“ ЕООД, гр. Бургас, ПЗ „Север“ ПИ с идентификатор 07079.605.67	Анаеробна инсталация за третиране на биоразградими отпадъци – 30652 т/год. работен капацитет
77.	„Топ метал комерс“ ЕООД, гр. Бургас, кв. „Долно Езерово“, ПИ № 07079.827.49	Система за източване на флуиди от ИУМПС и ИУЕЕО –IRIS-MEC
78.	„Трахити 2020“ ЕООД, гр. Несебър, ПИ 51500.65.3	ТМСИ с роторна трошачка -200 т/ч., челюстна трошачка до 70 т/час, хидравлични чукове и ножици

III.1.3 Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци

Издадени са **15 бр.** Разрешения за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **11 бр.** Разрешения за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, прекратено е действието на **3 бр.** разрешения, направен е отказ за издаване на разрешение на **2 бр.** фирми – общо **31 бр.**

Издадени са **3 бр.** регистрационни документа за извършване на дейности по третиране на отпадъци, **9 броя** регистрационни документа за изм. и доп. за извършване на дейности по третиране на отпадъци, направен е отказ за издаване на РД на **1 бр.** – общо **13 бр.**

Издадени са общо **79 бр.** регистрационни документа за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, от които нови **18 бр.**, **57 бр.** регистрационни документа за изм. и доп., **2 бр.** отказ за издаване на регистрационен документ и прекратяване на **2 бр.** регистрационни документа.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на издадените разрешителни и регистрационни документи за дейности с отпадъци по ЗУО на хартиен и електронен носител. Издадените разрешения и РД са въведени в НИСО.

В РИОСВ-Бургас се води регистър на хартиен и електронен носител на банковите гаранции по чл. 69, ал. 2 от ЗУО, съгласно вътрешните правила за получаване, регистриране, уведомяване, съхраняване, осчетоводяване, предявяване и освобождаване на банковите гаранции. Съгласно Заповед № РД-318/04.04.2013 г. на Министъра на околната среда и водите, ежемесечно в срок до 2-ро число на текущия месец в МОСВ се предоставят копия на внесените през предходния месец банкови гаранции.

III.1.4 Контрол на търговци и брокери на отпадъци

Двадесет и шест от вписаните, към 31.12.2022г., във водения от Изпълнителния директор на ИАОС, публичен регистър по чл. 45, ал. 1, т. 6 от ЗУО лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци и със съдебна регистрация на територията контролирана от РИОСВ – Бургас са включени в Плана за контролната дейност за 2023г. Осъществен е контрол над всички лица, извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци и включени в Плана за контролната дейност за 2023г. – „НЖ Трейд“ ООД, „Екс метал“ ЕООД /“Хъс 79“ ЕООД/, „Винчи“ ЕООД, „Рад 2022“ ЕООД, „Енерджи ойл България“ ЕООД, "Евротрейдър" ЕООД, „Дариян“ ЕООД, „Глобал металс“ ЕООД, „Бут бет“ ЕООД, „Европласт Бургас“ ЕООД, „Феникс Рисайкъл“ ЕООД, „КСМ 2021“ ЕООД, „Металс 21“ ЕООД, „Хигия консулт“ ЕООД, „Скай инс“ ЕООД, „Премиум агро“ ЕООД, "Ферос скрап експорт" ЕООД, „Екощром“ ЕООД, „Метал про инвест“ ЕООД, „Ейч ер България“ ЕООД, „Суифт Сий Сървисис“ ЕООД, „Би метал“ ЕООД, „Кану метал“ ЕООД, „Бургас инвест 23“ ЕООД /„Металс Бургас“ ЕООД/ и „Ирбис пласт“ ЕООД. При извършените проверки не са констатирани нарушения. През годината не са постъпвали в РИОСВ – Бургас жалби и сигнали от граждани и фирми по отношение на извършени нарушения от лица извършващи дейности като търговец и брокер на отпадъци със съдебна регистрация на територията контролирана от РИОСВ – Бургас.

III.1.5 Контрол, свързан с изискванията на регламент 1013/2006 относно превози на отпадъците по трансграничен превоз на отпадъци

През 2023 г. е осъществен контрол над „Велес пласт“ ЕООД /93 бр. осъществени превози/ – получател на отпадъци и притежател на съоръжение за опалзотворяване на отпадъци от пластмаси, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци, ЕТ „Бета комерсиал – Страшимир Йорданов“ /6 бр. осъществени превози/ – получател на отпадъци и притежател на съоръжение за опалзотворяване на отпадъци от пластмаси, попадащи в обхвата на Регламент № (ЕО) 1013/2006 относно превози на отпадъци, „Ростер“ ООД /2 бр. осъществени превози/ – получател на отпадъци и притежател на съоръжение за оползотворяване на отпадъци от метали и „Еко гарб“ ЕООД-1 брой осъществен превоз – превозът е незаконен. Доставени 20 броя биг-баг от РИталия отпадък по документи с код 19 12 04 за дейност R 3. Дейността не е разрешена на дружеството и отпадъкът не отговаря на класификацията си. Съставен е АУАН – на основание чл. 150, ал. 1 от ЗУО, във връзка с чл. 2, т. 35, буква „а“ от Регламент /ЕО/ № 1013/2006, във връзка с чл. 3, параграф 1, буква „б“iv от Регламент /ЕО/ № 1013/2006. До края на 2022 г. не са установени нарушения по Регламента на тези фирми. Отпадъкът е върнат в РИталия.

През 2023 г. при поискване от страна на Митница Бургас са давани становища относно стоков контрол на изоставени и отнети в полза на държавата стоки-фреони, батерии, запалки, кабели и др.; за 4 броя автомобили внос от Корея и др.

Ш.1.6 Постигнати резултати. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани жалби/ сигнали.

През 2023 г. на територията, контролирана от РИОСВ-Бургас по отношение екологосъобразното управление на отпадъците са постигнати следните положителни резултати:

- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. В нормална експлоатация са регионалните депа за неопасни отпадъци. Извършени са проверки по поставените условия в КР.

- Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания. Извършени регулярни проверки за състоянието на депата.

- Освен депо за неопасни отпадъци Камено, всички останали депа от териториалния обхват на контрол на РИОСВ-Бургас са рекултивирани – Средец, Братово /Бургас/, Созопол, Китен, Ахтопол, Каменар /Поморие/, Несебър, Обзор, Айтос, Карнобат, Сунгурларе, Руен, Малко Търново, Звездец и Граматиково.

- В редовна експлоатация са Претоварните станции за отпадъци Карнобат, Несебър, Бургас. При извършените проверки не се установиха неспазвания на поставените в издадените разрешения условия на ПСО-Карнобат и Несебър;

- Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини. Съгласно изискванията на ЗУО, общини Малко Търново, Сунгурларе и Руен не са задължени за изграждане на системи за разделно събиране на отпадъци, но са въвели системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и битови отпадъци.

- Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях в резултат от засиления контрол от страна на експертите на РИОСВ-Бургас и общинските администрации.

- Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;

- В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки.;

- Изградени и функциониращи подземни контейнери на територията на общини Бургас, Несебър, Созопол.

- Въведена в експлоатация и работеща сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД и „Иммо инвест интернационал“ ЕООД за сепариране на отпадъци с произход системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.

- Нормална експлоатация на общински център за събиране и съхраняване на опасни битови отпадъци само за община Созопол. Общини Царево и Приморско все още не ;

- Екологосъобразно третиране на опасните отпадъци от лечебните и здравните заведения и отпадъците от COVID-19 епидемията.

- Спазване на поставените условия в издадените Разрешения и РД за третиране на отпадъци.

- Въвеждане в експлоатация на Анаеробната инсталация за биоразградими отпадъци за общини Бургас, Поморие, Несебър

III.2. ШУМ

Шумът е един от факторите, които оказват негативно въздействие върху околната среда и могат да причинят увреждане на живите организми. Всяка област на човешка дейност е свързана с шумово излъчване. Основни източници на шум в околната среда са транспорта и промишлените дейности. Транспортния шум, включително и авиационният шум е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии.

Законът за защита от шума в околната среда (ЗЗШОС) регламентира оценката, управлението и контрола на шума в околната среда, причинен от транспорта и промишлените дейности, както и от локални източници. В съответствие със ЗЗШОС се определя степента на шумовото натоварване в околната среда, чрез измерване, оценка и картотекиране на шумовите нива в околната среда и разработването на стратегически карти за шум.

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда

Съгласно изискванията на Закона за защита от шума в околната среда, министърът на околната среда и водите, директорите на РИОСВ или упълномощени от тях длъжностни лица осъществяват превантивен, текущ и последващ контрол върху инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда (оператори с издадени комплексни разрешителни).

РИОСВ – Бургас осъществява контрол по фактор шум на приблизително 190 броя промишлени обекти, включително и 12 броя с издадени комплексни разрешителни, съгласно Приложение № 4 към чл.117, ал.1 от Закона за опазване на околната среда.

През 2023 г. са извършени 10 броя контролни измервания на нивата на шум на промишлени обекти, съгласно Утвърден от Министъра на околната среда и водите график. При извършените контролни измервания не са констатирани превишения на граничните стойности на нивата на шум по границите на промишлените източници и в местата на въздействие.

През 2023 г. са съставени 1 брой Акт за установено административно нарушение на екологичното законодателство по фактор шум и е издадено едно Наказателно постановление за нарушение на екологичното законодателство по фактор шум

2. Кратка информация за разработените и одобрени общински планове за действие за ограничаване и намаляване на шума в околната среда на територията на РИОСВ (само за общините с население над 100 000 жители).

В изпълнение изискванията на ЗЗШОС Община Бургас има разработени и одобрени **Стратегическа карта за шум /СКШ/ в околната среда на агломерация Бургас и План за действие към СКШ.**

Целта на програмните документи е чрез изпълнение на заложените конкретни мерки и проекти в Плана за действие да се постигне ограничаване и намаляване на шумовото натоварване. Конкретни мерки и дейности са разписани за локализираните зони и райони, при които превишаването на стойностите на нивата на шум може да вредно въздействат. Крайната цел е създаване на здравословни условия на живот на населението на Бургас и опазване на околната среда от шум, чрез прилагането на интегриран подход и мерки за неговото предотвратяване или намаляване.

Стратегическата карта за шум в околната среда на агломерация Бургас е одобрена от Общински съвет Бургас с Решение по т. 7 от Протокол № 47 от 31.01.2023 г.

Актуализираният План за действие към СКШ е одобрен от Общински съвет Бургас с Решение по т. 3 от Протокол № 48 от 25.09.2018 г.

Съгласно разпоредбите на чл. 6, ал.3 на ЗЗШОС и на Директива 2002/49/ЕО за оценка и управление на шума в околната среда, плановете за действие се преразглеждат и актуализират най-малко веднъж на всеки следващ 5-годишен период от датата на одобряването им. В тази връзка през месец февруари 2024 г. е сключен договор с изпълнител „Спектри“ ЕООД с предмет „Актуализиране на План за действие към Стратегическа карта за шум в околната среда на агломерация Бургас“.

Стратегическите документи са публични и налични в интернет на официалната страница на Община Бургас, Раздел Околна среда/Програми и Планове.

3. Информация за провеждан мониторинг на транспортен шум

Оценката на шумовото замърсяване в околната среда на Община Бургас се извършва посредством **три общински станции за непрекъснат мониторинг** на шума, тип ENM, разположени на сградата на ЦАУ „Освобождение“, ЦАУ „Зора“ и офиса на Дирекция „Околна среда“, ул. „Шейново“ № 24.

Летище Бургас, стопанисвано от „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Менджмънт“ АД поддържа **четири станции за регистриране на шумовите нива**, излъчвани в околната среда от въздухоплавателните средства, разположени на сградите общинска собственост.

Чрез Интернет страницата на общината са достъпни регистрираните данни за нива на шум, които се визуализират на www.burgas.bg, Раздел „Околна среда“.

За агломерация Бургас мониторинг на транспортен шум се провежда от РЗИ-Бургас в 18 броя пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен транспортен трафик. Измерванията са проведени по график в периода м. септември - м. октомври 2023г., три пъти през деня, в два последователни дни на един пункт.

Направена е оценка на пунктовете за контрол на шума, съгласно Приложение 2 от Наредба № 6/26.06.2006 г. *за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилища и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.*

Оценката е изготвена, съобразно критерии, относно характеристика на пункта, пътния участък и резултати от измерването на шума, а именно: вид и състояние на пътното покритие, наклон на улицата, етажност, застрояване, движение, брой на пътните платна, разделителна ивица на пътя, озеленяване, интензивност на движение и структура на потока на моторни превозни средства (МПС), еквивалентно ниво на измерения шум.

Предмет на анализа са показателите на шум в дневния период от 8:00 до 17:30 или дневно ниво на шум (L ден). Стойностите на показателя L-ден са определени, чрез инструментален метод с интегриращ шумомер, тип 2238 V&K, иден. №2414737, клас I СК

Резултати от проведения мониторинг на транспортен шум

- Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик – 14 пункта.

Измерени са средни нива на звуково налягане през 2023 г. са от 71 до 76 dB/A/, а отчетените нива през 2022 г. са от 70 до 76 dB/A/.

Наблюдава се леко завишаване на средните нива на шум в следните пунктове:

- бул. „Д. Димов“, бл.55 - 71 dB/A/ за 2023 г., а през 2022 г. - 70 dB/A/
- ж.к. „Меден рудник“, бул. „Захари Стоянов“ срещу блок 410 - 71 dB/A/ за 2023 г., спрямо предходната 2022 г. - 70 dB/A/

Отчита се леко занижаване на средните нива на шум в пунктовете: –

- бул. „Стефан Стамболов“ бл.43 - 72 dB/A/ за 2023 г., спрямо предходната 2022 г. - 73 dB/A/
- ул.„Булаир“, до хотел „Булаир“- 71 dB/A/ за 2023 г., спрямо предходната 2022 г. - 72 dB/A/

Няма промяна в средните нива на шум през настоящата и предходната година в следните пунктове:

- бул. „Стефан Стамболов“, ж.к.„Зорница“ пред бл.2-3 - 73 dB/A/
- бул. „Струга“ пред бл. 92 - 73 dB/A/
- бул.„Сан Стефано“, блок 105- 71 dB/A/
- бул. „Професор Якимов“, пред университет „Проф. Д-р Асен Златаров“ - 76 dB/A/
- бул. „Демокрация“, бл. 77 - 71 dB/A/
- бул. „Христо Ботев“, бл. 59 - 72 dB/A/
- бул.„Иван Вазов“, хотел „Сезони“- 72 dB/A
- бул.„Мария Луиза“, блок.1 - 71 dB/A/
- бул. „Никола Петков“, бл.18 - 71 dB/A/
- ж.к. „Славейков“, бул. „Стефан Стамболов“ блок 95 - 72 dB/A/

Отчетените шумови нива в пунктовете от тази група са с 11 dB/A/ до 17 dB/A/ над граничната стойност.

Средночасовата интензивност на автомобилното движение в тази група от контролни пунктове е висока и варира от 1 604 до 3 776 МПС/час. Най-висока средночасова интензивност на автомобилното движение остава в пункт № 1, бул. „Стефан Стамболов“ - ж. к. „Зорница“, пред бл. 2-3, където средната интензивност на МПС/час се е повишила на 3 776, в сравнение с 2022 г. – 3 644 МПС/час. Най-ниската средночасова интензивност на автомобилното движение е на пункт № 10, бул. „М.Луиза“, бл.1, чиято стойност се е повишила на 1 604 МПС/час, в сравнение с 2022 г.- 1 547 МПС/час.

Установеното средно еквивалентно ниво на шум за 2023 г. е същото като за 2022 г. - 71,93 dB/A/, при гранична стойност за този тип територия 60 dB/A/.

Средночасовата интензивност на автомобилното движение в тази зона леко се е увеличила на 2299,64 МПС/час, при 2221,79 МПС/час за предходната година.

- Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт– 2 пункта.

Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт са - Квартал „ЖП - фондови жилища“ 36 и Жилищни общежития /пост 2/.

Няма промяна в средните нива на шум през настоящата година и предходната както на първия пункт - 65 dB/A/, така и във втория пункт - 66 dB/A/. Гранична стойност за тези пунктове е 66 dB/A/.

- Пунктове, разположени на територии, подложени на въздействието на на авиационен шум – 2 пункта.

Пунктовете се намират в кв. „Сарафово”, единия на ул. „Брацигово” № 27 и другия на ул. „Антон Иванов” № 41. На тези контролни пунктове за 2023 г. са измерени еквивалентни нива на шум съответно 64 dB/A/ и 54 dB/A/, докато за 2022г. са съответно 64 dB/A/ и 53 dB/A/ dB/A/. Граничната стойност за тази територия е 65 dB/A/. Наблюдава леко завишаване на шума на втория пункт, без промяна на първия, като тенденцията през последните години е занижаване на шумовите нива.

4. Информация за провеждан мониторинг на шум на територии с промишлени източници и територии, подлежащи на усилен шумозащита

Програмата за мониторинг на шум в гр. Бургас включва 37 пункта за наблюдение. Разпределението на пунктовете на територията на гр. Бургас е следното:

- Пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета – 18 пункта;

- Пунктове върху територии с промишлени източници на шум – производствено-складови територии и зони – 9 пункта;

- Пунктовете върху територии, подлежащи на усилен шумозащита – 10 пункта

През 2023 г. определянето на нивата на шум е извършено, чрез измервания на всичките 37 пункта. Измерванията са проведени по график в периода м. Септември - м. Октомври 2023г., три пъти през деня, в два последователни дни на един пункт.

Въз основа на обобщените данни от измерванията на шум в контролните пунктове на гр. Бургас през 2023 г., РЗИ – Бургас представя следните изводи:

- В съответствие с Наредба №6/26.06.2006г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението, в границите на здравните норми е шумът в 11 контролни пункта – 30% от пунктовете. През 2023 г. допустимите шумови нива са превишени в 26 пункта - 70% от общия брой контролирани пунктове, което води до извода, че шумовия фон на гр. Бургас е променлив, без съществени промени в общата тенденция.

- Шумовите нива, измерени в пунктовете върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик са 11-16 пункта над нормата, в сравнение с предходната година -10-16 пункта над нормата.

- Сравнително благоприятна е акустичната обстановка в пунктове върху територии, подлежащи на усилен шумова защита, със сравнително непроменлива тенденция, с леко занижаване.

- В пунктовете върху територии с промишлени източници на шум – производствено-складови територии и зони, измерените нива на шума са със завишаване в тенденцията от 2022г.

- Шумовите нива, измерени в пунктовете върху територии, подложени на въздействието на железопътен транспорт и авиационен шум запазват тенденцията да са в нормата, без промяна в тенденцията от миналата година, с леко завишаване на един от пунктовете, подложени на авиационния шум.

От характеристиките на всички пунктове за пробонабиране е видно, че основни източници на шум продължават да бъдат:

- ✓ изключително натоварения транспортен трафик на автомобили;

- ✓ недостатъчно обходни пътища за транзитно-преминаващи транспортни средства извън града;
- ✓ минимално разстояние между сградите и пътните платна;
- ✓ недостатъчното екраниране на транспортния шум;
- ✓ шумът от увеселителни заведения, особено през летния туристически сезон.

От измерените през 2023г. нива на шум е видно, че шумовото натоварване на гр. Бургас е често над допустимите стойности и може да причини неблагоприятни ефекти върху човешкото здраве.

4 Мерки – реализирани и такива в процес на реализация за намаляване на нивата на шум в околната среда до допустимите стойности:

- В Наредбата за опазване на обществения ред на територията на Община Бургас са включени текстове, които забраняват извършването на дейности, причиняващи шум над допустимите норми съгласно действащото законодателство в страната - забранено е извършването на дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради и в близост до тях между 14,00–16,00 часа и между 22,00–08,00 часа; забранява се и поставяне на външни озвучителни уредби извън туристическите и увеселителни обекти. Контролът по изпълнение на разпоредбите се извършва от инспектори „Обществен ред и сигурност” и инспектори от отдел „Опазване на околната среда“. През 2023 г. в Община Бургас, по данни на Дирекция УКОРС и Дирекция „Околна среда“, са постъпили 72 броя жалби на граждани за извършване на строителни дейности, както и дейности от битов и стопански характер в жилищните сгради, причиняващи шум над граничните стойности. Извършени са проверки, включително и съвместни с органите на МВР, като за изминалата година са съставени общо 136 бр. АУАН;

- Транзитният трафик към Южното Черноморие вече е изведен изцяло от вътрешността на Бургас, от 2017 г. чрез Пътен възел „Запад“ и реконструкцията на четирилентовата улица „Крайезерна“, както и връзката с виадукта над ул. „Одрин“ и ж.п. линията към Товарна гара;

- С проектът „Северен обход“ на Бургас, новата пътна връзка – пътен възел на две нива (с обща дължина 4,7 км), се довежда до извеждане на интензивния трафик между път I-9 Бургас-Варна и главния път I-6 София-Бургас извън града;

- Община Бургас насърчава използването на алтернативни видове транспорт, които да облекчат трафика в градската територия и да намалят шумовото натоварване на средата – изградена и постоянно разширяваща се система от велосипедни алеи и велопаркинги, както и зони за пешеходно движение. През 2023 г. изгражданата мрежа от велоалеи е с дължина 62 км, като те имат обвързаност със спирките на градския транспорт. Рент-а-байк системата „Вело Бургас“ към мкроя на 2023 г. има изградени 14 велостанции, предлагащи 125 броя велосипеди. Насърчаването на гражданите за използване на велосипеди се осъществява и чрез изграждане на автоматичната система за поръчка чрез абонаментни електронни карти, SMS и ПОС;

- Изградена е Шумозащитна стена между Летище Бургас и кв. Сарафово, гр. Бургас, състояща се от 770 метра шумозащитна преграда, разположена успоредно до пътната връзка Бургас – Сарафово и 518 метра стена с височина 4 метра на моста над кръговото движение при пътен възел към кв. Сарафово. Очаква се стената да намали нивата на шум, излъчван от приземяващи се и излитащи самолети, както и от автомобилния трафик преминаващ по околновръстния път I-9 Бургас-Варна;

- Община Бургас поетапно подменя автомобилния си парк с електрически и хибридни автомобили, които са с ниски шумови характеристики (електрическите автомобили са практически безшумни). Към края на 2023 г. са налични 2 броя лекотоварни електрически автомобили за ОП „Общински имоти“, 2 броя електрически автомобили и 2 бр. електрически

мотопеди на контролните звена на общината, 1 бр. електрически автомобил за нуждите на Дирекция „Образование“, както и електрически лекотоварен автомобил за нуждите на „Домашен социален патронаж“;

• В рамките на Капиталовата програма за 2023 г. са извършени дейности за благоустройство на вътрешно-квартални пространства са пространства във всички жилищни комплекси на Бургасреконструкция на централната пешеходна зона, тротоарни настилки, улици, оформени са кътове за отдых, обособени места за паркиране и озеленяване. През 2023 г. общо са засадени 281 бр. нови дървета и 6320 бр. Храсти, 159 бр. декоративни треви.

5 Анализ на дейността на РЗИ-Бургас през 2023 г. на територията на Бургаска област относно контрола върху шума в околната среда, причинен от локални източници на шум

Регионална здравна инспекция (РЗИ) -Бургас контролира шума, причинен от локални източници на шум - търговски обекти, увеселителни заведения, сервиси за услуги и др., разположени на урбанизирана територия.

За периода от 02.01.2023г. до 05.12.2023г.2021 г. са постъпили в РЗИ-Бургас общо 43 броя жалби, като за всяка жалба е упражнен държавен здравен контрол в съответствие с нормативните изисквания от страна на РЗИ-Бургас.

Резултатите от проведените проверки по жалби могат да се обобщят по следния начин:

- неоснователни – 28 бр.
- основателни – 8 бр.
- пренасочени – 7 бр.
- решени – 36 бр.
- предписания – 5 бр.
- съставени – 2 бр. АУАН

РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

1. Радиационния гама фон и атмосферна радиоактивност

1.1. Данни за осреднените стойности на Мощността на амбиентната еквивалентна доза за гама-фона за 2023 г., предоставени от Изпълнителна агенция по околна среда (ИАОС) - Национална автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама

Мониторингова станция	Средни годишни стойности за 2023 г. [$\mu\text{Sv}\cdot\text{h}^{-1}$]
Нос Емине	0,105
Гр.Ахтопол	0,11

1.2. Данни от извършване на радиационен мониторинг на радиационен гама фон, атмосферни отлагания и морска вода от отдел „Радиационен контрол“ към Дирекция "Обществено здраве" при РЗИ-Бургас за 2023 г.

Месец	Радиационен гама фон	Атмосферни отлагания				Морска вода		
		Обща β	Цезий-	Цезий	Берили	Обща	Цезий	Цезий

2023 г.	$\mu\text{Sv/h}$	активно ст	Cs 137	Cs 134	й ВЕ-7	β актив ност	- Cs 137	- Cs 134
		mBq/m ден	mBq/m ден	mBq/m ден	mBq/m ден	Bq/l	Bq/l	Bq/l
януари	0,14 – 0,16	0,08±0,01	<0,04	<0,02	<0,32		–	–
	0,14 – 0,16	0,11±0,02	<0,04	<0,04	0,48±0,02			
	0,14 – 0,16	0,06±0,02	<0,04	<0,03	0,31±0,01			
	0,14 – 0,16	0,18±0,02	<0,04	<0,03	0,87±0,04			
февруари	0,14 – 0,16	0,12±0,02	<0,04	<0,03	0,84±0,04		–	–
	0,14 - 0,15	0,12±0,01	<0,04	<0,03	0,34±0,02			
	0,14 - 0,16	0,04±0,01	<0,04	<0,03	<0,44			
	0,14 - 0,16	0,10±0,01	<0,04	<0,03	0,22±0,01			
март	0,15 - 0,16	0,19±0,01	<0,04	<0,03	0,64±0,03		–	–
	0,15 - 0,16	0,128±0,00 4	<0,04	<0,03	0,35±0,02		–	–
	0,15 - 0,16	0,58±0,02	<0,03	<0,02	2,34±0,10		–	–
април	0,15 - 0,16	0,64±0,02	<0,02	<0,02	2,83±0,12		–	–
май	0,14 – 0,16	0,18±0,01	<0,01	<0,01	1,20±0,05	<0,01	<0,02	0,26±0,0 1
юни	0,14 – 0,16	0,35±0,01	<0,02	<0,02	1,41±0,06		–	–
юли	0,14 – 0,16	5,81±0,18	<0,019	<0,016	2,23±0,10		–	–
август	0,14 – 0,16	0,14±0,01	<0,01	<0,01	0,55±0,02	<0,01	7,03±0,2 3	<0,26
септември	0,14 – 0,16	0,14±0,02	<0,01	<0,01	2,30±0,09		–	–
октомври	0,15 – 0,16	0,045±0,00 2	<0,01	<0,01	0,13±0,01	<0,01	6,61±0,2 2	<0,11
						<0,01	<0,02	<0,18
ноември	0,14 – 0,16	0,35±0,01	<0,03	<0,03	1,83±0,10		–	–
декември	0,15 – 0,16	0,13±0,01	<0,02	<0,01	0,78±0,03		–	–

1.3. Данни от стационарната станция с автоматично пробонабиране за атмосферна радиоактивност, разположена на пл. „Трапезица”, гр. Бургас, в милиБекерели/куб.м [mBq.m^{-3}]:

№	Извадка	Специфична обемна активност на Pb-210 [mBq.m^{-3}]	Специфична обемна активност на Вe-7 [mBq.m^{-3}]
1	2	3	4
1	Филтър № 1	$7,4 \cdot 10^{-4}$	$2,1 \cdot 10^{-3}$
2	Филтър № 2	$5,7 \cdot 10^{-4}$	$1,52 \cdot 10^{-3}$
3	Филтър № 3	$7,4 \cdot 10^{-4}$	$5,53 \cdot 10^{-3}$
4	Филтър № 4	$1,17 \cdot 10^{-3}$	$1,64 \cdot 10^{-3}$
5	Филтър № 5	$2,89 \cdot 10^{-4}$	$4,37 \cdot 10^{-3}$
6	Филтър № 6	$3,04 \cdot 10^{-4}$	$2,22 \cdot 10^{-3}$
7	Филтър № 7	$8,25 \cdot 10^{-4}$	$4,53 \cdot 10^{-3}$
8	Филтър № 8	$4,6 \cdot 10^{-4}$	$4,3 \cdot 10^{-3}$
9	Филтър № 9	$8,9 \cdot 10^{-4}$	$8,0 \cdot 10^{-3}$
10	Филтър № 10	$3,96 \cdot 10^{-4}$	$2,13 \cdot 10^{-3}$
11	Филтър № 11	$1,06 \cdot 10^{-3}$	$6,69 \cdot 10^{-3}$

12	Филтър № 12	$5,49 \cdot 10^{-4}$	$4,0 \cdot 10^{-3}$
13	Филтър № 13	$1,07 \cdot 10^{-3}$	$7,85 \cdot 10^{-3}$
14	Филтър № 14	$<1,44 \cdot 10^{-4} *$	$1,88 \cdot 10^{-3}$
15	Филтър № 15	$5,97 \cdot 10^{-4}$	$5,24 \cdot 10^{-3}$
16	Филтър № 16	$<1,43 \cdot 10^{-4} *$	$2,84 \cdot 10^{-3}$
17	Филтър № 17	$1,17 \cdot 10^{-3}$	$7,18 \cdot 10^{-3}$
18	Филтър № 18	$<1,32 \cdot 10^{-4} *$	$0,23 \cdot 10^{-3}$
19	Филтър № 19	$1,92 \cdot 10^{-3}$	$6,23 \cdot 10^{-3}$
20	Филтър № 20	$5,2 \cdot 10^{-4}$	$3,49 \cdot 10^{-3}$
21	Филтър № 21	$1,57 \cdot 10^{-3}$	$6,95 \cdot 10^{-3}$
22	Филтър № 22	$3,0 \cdot 10^{-4}$	$1,33 \cdot 10^{-3}$
23	Филтър № 23	$7,5 \cdot 10^{-4}$	$1,5 \cdot 10^{-3}$
24	Филтър № 24	$7,96 \cdot 10^{-4}$	$0,987 \cdot 10^{-3}$
25	Филтър № 25	$8,05 \cdot 10^{-3}$	$3,52 \cdot 10^{-3}$

Забележка: Стойностите за обемната специфична активност на Олово Pb-210 отбелязани в таблицата със знак (*) означава по-малко от детектуемата за метода стойност

Стойностите на Олово-210 (^{210}Pb) и Берилий-7 (^7Be -7) варират в зависимост от метеорологичните условия и сезон.

Нормата за съдържание на Be-7 във въздух е $1,9 \cdot 10^6 \text{ mBq} \cdot \text{m}^{-3}$, а на Pb-210 във въздух е $22,0 \text{ mBq} \cdot \text{m}^{-3}$ съгласно Таблица № 4 на Приложение № 2 към чл. 18, ал. 6 на Наредбата за основни норми за радиационна защита (ДВ бр.16/20.02.2018г., изм. и доп. ДВ бр. 110/29.12.2020).

Обемната специфична активност на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Ra-228, K-40 и Cs-137 във всичките пробонабрани и анализирани за годината броя филтри е по-малка от границите на количествено определяне на метода.

2. Кратка информация за радиологичните характеристики на необработваеми почви и води от повърхностни реки и водоеми

2.1 Данни от гама-спектрометрични анализи на извадки от необработваеми почви, седименти и скални материали от пунктовете на НСМОС, опробвани и анализирани в РЛ-Бургас (принадлежащи към територията на РИОСВ – Бургас).

В следващите таблици са представени в интервал (от – до) обобщените резултати за специфична обемна активност на естествени гама-емитиращи радионуклиди, както и на техногенния Цезий- Cs 137 в Бекерели/кг ($\text{Bq} \cdot \text{kg}^{-3}$) и стойности на естествения гама-фон (МЕД) в микроСиверти/час ($\mu\text{Sv} \cdot \text{h}^{-1}$):

- за необработваеми почви:

^{238}U от – до (Bq/kg)	^{226}Ra от – до (Bq/kg)	^{232}Th от – до (Bq/kg)	^{40}K от – до (Bq/kg)	^{210}Pb от – до (Bq/kg)	^{137}Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до ($\mu\text{Sv/h}$)
10 (Несебър), 13 (Созопол) ÷ 55 (Вълчаново)	10 (Несебър), 15 (Созопол) ÷ 61 (Вълчаново)	12 (Несебър), 14 (Созопол) ÷ 65 (Звездец)	401 (Зорница), 418 (Царево) ÷ 849 (Бургас вход от Сл. Бряг, Айтос)	19-22 (Обзор, Несебър) ÷ 177 (Граматиново), 116-120 (Ахтопол, Малко Търново)	0,24- (Синеморец), 0,6 (Визица) 0,82 (Обзор) ÷ 47,2 (Котел)	0,09 ÷ 0,16

- за необработваеми почви от района на обекти потенциални замърсители:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
18-24 (район к-ра „Новоселци“, к-ра „Галата Карнобат“) ÷ 106 (БММ участък шахта „Вентилационна“)	25-28 (район кариера „Галата Карнобат“ к-ра „Новоселци“, ÷ 136 (БММ участък шахта „Вентилационна“)	20-26 (район кариера „Галата Карнобат“ и кариера „Каменар“) ÷ 61-67 (кариери „Българово“ „Черноморец“, „Горно Езеро“)	484 (район мина „Черно море“) ÷ 1079 (район к-ра „Българово“)	36 (район на кариера „Новоселци“) ÷ 121 (бивша кариера „Горчивка“), 86 (БММ хвостохранилище „Вромос“)	< 0,5 (кариера „Българово“, ÷ 44,6 (бивша кариера „Горчивка“) “	0,10 ÷ 0,20

- за седименти:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)
19 (р. Ропотамо) ÷ 31 (р. Тунджа)	21 (р. Ропотамо) ÷ 31 (р. Тунджа)	20 (р. Ропотамо) ÷ 45 (р. Тунджа)	554 (р. Ропотамо) ÷ 724 (р. Тунджа)	21 (р. Ропотамо, ÷ 27 (р. Тунджа)	0,13-3,5 (за двата седимента)

- за плажовете на Несебър, Синеморец и Черноморец:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (μSv/h)
8-9 (плаж Несебър, Синеморец) ÷ 27 (плаж Черноморец)	7-9 (плаж Несебър, Синеморец) ÷ 35 (плаж Черноморец)	7-9 (плаж Несебър Синеморец) ÷ 21 (плаж Черноморец)	276 (плаж Синеморец) ÷ 1413 (плаж Черноморец)	9-11 (плаж Синеморец, Несебър) ÷ 29 (плаж Черноморец)	1,2 ÷ 2,3 (за трите плажа)	0,08 ÷ 0,15 (за трите плажа)

При рутинно пробонабиране на скален материал от пункт плаж Черноморец е установено замърсяване (черни петна, неравномерно разпространени по пясъка). Измерен е гама-фона на замърсените петна: 0,28-0,29 μSv.h, при измерени 0,14-0,15 μSv.h в пункта от мрежата на НСМОС преди това.

Взета е проба от замърсения участък и резултатите от проведения гама-спектрометричен анализ показват специфична активност на U-238, Ra-226, Th-232, многократно надвишаваща характерните стойности за плажната ивица.

По заявка на РИОСВ-Бургас (писмо изх. № С-75 (2)/04.05.2023 г.) и на БДЧР-Варна (писмо изх. № 05-10-23 /А55/05.05.2023 г.), извън програмата за радиологичен мониторинг на РЛИ-Бургас са пробонабрани 21 броя проби: води – повърхностни и морски, седимент и скален

материал от централен плаж Черноморец, залив «Вромос» и носд Акра. Резултатите от проведения гама-спектрометричен анализ на шестте проби скален материал от централен плаж Черноморец потвърждават резултатите, получени при анализа на първата взета проба – високо съдържание на Уран-238, Радий-226 и Торий-232. Тези стойности на са характерни за плажната ивица. Резултатите от анализа на водните проби не показват отклонение от характерните стойности.

- за плажа на з. “Вромос”:

²³⁸ U от – до (Bq/kg)	²²⁶ Ra от – до (Bq/kg)	²³² Th от – до (Bq/kg)	⁴⁰ K от – до (Bq/kg)	²¹⁰ Pb от – до (Bq/kg)	¹³⁷ Cs от – до (Bq/kg)	MED от – до (µSv/h)
Пункт „Контр. точка на плажа”: 340(III трим.) ÷ 463(IV трим.)	Пункт „Контр. точка на плажа”: 318(III трим.) ÷ 462(IV трим.)	за двата пункта 18 ÷ 22	Пункт „Контр. точка на плажа”: 667(IV трим.) ÷ 1016(III трим.)	Пункт „Контр. точка на плажа”: 246(IV трим.) ÷ 262(II трим.)	за двата пункта 4,2 ÷ 6,24	Пункт „Контр. точка на плажа”: 0,25 ÷ 0,35
Пункт „Прибой” 211(II трим.) ÷ 235(III трим.)	Пункт „Прибой” 189(IV трим.) ÷ 228 (I трим.)		Пункт „Прибой” 1172(I трим.) ÷ 1335(III трим.)	Пункт „Прибой” 195 ÷ 235 за четири трим.		Пункт „Прибой” 0,15 ÷ 0,24

Измерените стойности на специфичната активност в пробите от двата пункта: „Контролна точка на плажа” и „Пункт прибой” скален материал от з. “Вромос” през 2023 г. не се различават от „типичните” за плажната ивица на залива, замърсен в периода 1954-1977 г. от изхвърлен флотационен отпадък с повишено съдържание на естествени радионуклиди от семейството на U-238 от флотационна фабрика „Росен” към Бургаски медни мини. Стойностите превишават няколкократно фоновите стойности на “чистите” плажове в района, а гама-фонът – около 2 пъти.

За използване на терени без ограничения, нормативно установената стойност за Ra-226 (радий-226) е 200 Bq/kg (Наредба №1/1999 г. за норми за целите на радиационна защита и безопасност при ликвидиране на последствията от урановата промишленост в република България).

2.2. Водните проби от региона се изпращат за радиологичен анализ в Лабораторията за радиационни изпитвания (ЛРИ) в ИАОС-София с изключение на тези от Черно море при Несебър, Черно море при Черноморец, Черно море при Синеморец и Черно море при залив „Вромос”, които се анализират чрез гама-спектрометрия в РЛ Бургас за съдържание на Cs-137.

Данните от ЛРИ при ИАОС за 2023 г. са:

А. За обща бета-активност - норма: 0,5 Bq.l⁻¹, съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностни води на МОСВ:

№	ОБЕКТ	(Bq/l)
1	Река Ропотамо при с. Веселие	0,06±0,01
2	Язовир “Ясна поляна”	0,05±0,01
3	Язовир ”Камчия”	0,04±0,01
4	Езеро ”Вая” - изток	0,84±0,13
5	Езеро “Мандра”при с. Константиново	0,17±0,03
6	Река Тунджа при с. Крушаре	0,23±0,05
7	Река Велека при с. Синеморец	0,05±0,01

8	Река Резовска - устие	0,71±0,16**
---	-----------------------	-------------

Б. За обща алфа-активност - норма 0,2 Вq.l⁻¹, съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностни води на МОСВ:

№	ОБЕКТ	(Вq/l)
1	Река Ропотамо при с. Веселие	<0,04*
2	Язовир "Ясна поляна"	0,06±0,02
3	Язовир "Камчия"	<0,04*
4	Езеро "Вая" - изток	<0,04*
5	Езеро "Мандра" при с. Константиново	0,08±0,02
6	Река Тунджа при с. Крушаре	0,08±0,02
7	Река Велека при с. Синеморец	0,03±0,01
8	Река Резовска - устие	<0,04*

В. Гама-спектрометричният анализ на пробите от морски/солени води през 2023 г. на техногенния Cs-137: Черно море при Несебър < 0,0155*; Черно море при Черноморец < 0,0171*; Черно море при Синеморец < 0,0155* и от Черно море при залив „Вромос“ < 0,0474*. Съдържанието на естествените радионуклиди U-238, Ra-226, Th-232, Pb-210 е по-малко от границите на минималната детектируема активност (MDA).

Забележка: Стойностите отбелязани със знак (*) означава по-малко от границата на количественото определяне за метода, а стойностите отбелязани със знак (**) означава съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностни води (обн. ДВ бр.13 от 16.02.2021 г., Приложене № 7 към чл. 12, ал. 4).

3. Обобщени изводи за радиационното състояние на околната среда

В обобщение, радиологичният мониторинг на РЛ Бургас на проби от атмосферен въздух, необработваеми почви, повърхностни води, седименти и скален материал през 2023 г. не отчита съществени отклонение от фоновите стойности на анализираните показатели в опробваните пунктове.

Годишните резултати от гама-спектрометричният анализ на почвената проба от хвостохранилище „Росен“ са в рамките на характерните за пункта стойности за нуклидите Уран-238 и Радий-226, за разлика от тези получени през 2022 г, които няколкократно са превишавали стойностите, поради външна намеса – изкопни дейности за подмяна на канавки на хвостохранилището.

III.4. ХИМИКАЛИ И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ ГОЛЕМИ АВАРИИ

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

В териториалния обхват на РИОСВ – Бургас на контрол по глава VII, раздел I на *Закона за опазване на околната среда* и *Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси* подлежат обекти извършващи дейности, свързани с производство, употреба и

съхранение на химични вещества и смеси, както и обекти, в които се съхраняват и/или употребяват опасни вещества от Приложение №3 на ЗООС.

Общият брой на предприятията класифицирани с нисък и висок рисков потенциал на територия на област Бургас са 12, разпределени съгласно извършена класификация по чл.103, ал.2, съгласно критериите по Приложение №3 на ЗООС както следва:

1. Предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал:

-“Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Основна площадка;

-“Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Пристанищен Терминал Росенец;

-“БМФ ПОРТ БУРГАС“ ЕАД – Пристанищен Терминал „Бургас Изток – 2“, Площадка

Буферен склад за течни горива;

-“ЛУКОЙЛ – БЪЛГАРИЯ” ЕООД –Пласментно снабдителска база “КАРНОБАТ”;

-“АНДЕЛА” ООД – Склад за взривни материали - “Горно Езерово”;

-„Модулна инсталация за рециклиране на отработени катализатори чрез пиролиза”, гр.Камено, област Бургас с оператор „Индустириал Процесинг груп”ООД, гр.Бургас.

2. Предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал:

-„Деспред”АД–гр.София-„Складова база Деспред”, кв.Долно Езерово, гр.Бургас;

-„Водоснабдяване и канализация”ЕАД- Бургас, Пречиствателна станция за питейни води, с.Прилеп, общ.Сунгурларе;

-„Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт”АД, Летище Бургас;

-„Топливо”АД, Пълначен завод за пропан-бутан, територия на „Лукойл Нефтохим Бургас”АД, общ.Камено;

-„Теком”АД-клон Бургас, кв.Черно море;

-„Топлофикация-Бургас”АД.

Описаните предприятия с висок и нисък рисков потенциал са изградени и функционират с изключение на „Модулна инсталация за рециклиране на отработени катализатори чрез пиролиза”, гр.Камено, област Бургас с оператор „Индустириал Процесинг груп”ООД, гр.Бургас. Същото е с потвърдена класификация от Директора на Изпълнителна агенция по околна среда – София. От директора на РИОСВ –Бургас е издадено Решение по оценка на въздействието върху околната среда, в което е потвърдено местоположението и безопасните разстояния в съответствие с чл.99б, ал.5 на ЗООС, но към настоящия момент не е започнало изграждането му.

Изпълнението на изискванията на Глава седма, Раздел I от ЗООС е свързано с прилагане на управленски и технически мерки за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества от Приложение №3 на ЗООС, предвидени от операторите на предприятия с висок и нисък рисков потенциал.

Контролът се осъществява чрез съвместни проверки на комисии, съставени от представители на РИОСВ, регионалните структури на МВР, РД“Пожарна безопасност и защита на населението”, ГД “Инспекция по труда“ и упълномощени представители на кметовете на общините, на чиито територии се намират СЕВЕЗО обекти.

Съгласно изискванията на чл.157б, ал.2, т.2, буква „б” на интернет страницата на РИОСВ – Бургас е публикувана информация за дата на последните проверки на обекти с нисък или висок рисков потенциал. за 2023 г.

Общият брой на задължените лица, обект на контролна дейност през 2023 г. по законодателството по химикали е 63, които съгласно задълженията си по нормативните актове в областта на управлението на химикалите се разпределят както следва:

- 63 броя задължени лица по Регламент (ЕО) 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали – REACH, като 6 от задължените лица са със статут регистрант на химично вещество (от тях 6 производителя, 2 вносители, 1 изключителен

представител), а 42 от задължените лица са със статут по REACH потребители по веригата на доставки;

- 9 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент №1272/2008 (CLP) относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на химикали;

- 1 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент №648/2004 относно детергентите;

- 2 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Регламент № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители;

- 52 броя задължени лица, обект на контролна дейност по Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

В резултат на извършения контрол по отношение на законодателството по химикали се установи, че дружествата произвеждат, използват и съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с изискванията на екологичното законодателство по химикали и съгласно условията за безопасно съхранение на химикалите, посочени в информационните листи за безопасност. Съоръженията за съхранение на опасни химични вещества и смеси се поддържат в добро експлоатационно състояние. Операторите са изготвили в съответствие с утвърдения формат за документиране на оценката за безопасността на съхранение на химичните вещества и смеси и ги поддържат актуални. Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение, съгласно чл.6 от Наредба за реда и начина на съхранение на химични вещества и смеси.

3. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове;

Приоритетите за контрол са изведени на основание извършване на системна оценка на опасностите в ПСНРП и ПСВРП по отношение управление на риска от големи аварии и проведен анализ на риска на контролираните обекти по химикали за въздействието им върху околната среда, като са отчетени съответните законови изисквания по изпълнение на изискванията:

- ✓ Глава седма, раздел I от ЗООС и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (Директива 2012/18/ЕС (СЕВЕЗО)) – целеви групи: оператори на предприятия, класифицирани с висок или нисък рисков потенциал и контрол по отношение на:
 - Прилагане от страна на операторите на подходящи мерки за безопасност, във връзка с различните дейности на предприятията за предотвратяване на големи аварии;
 - Осигуряване на подходящи средства за ограничаване на големи аварии във и извън обектите;
 - валидността на документацията на операторите, осигуряваща прилагането на изискванията на Глава седма, раздел I от ЗООС;
 - Осигуряване на достъп до информацията на обществеността за предприятията с нисък и висок рисков потенциал по отношение мерките за сигурност и поведение в случай на голяма авария.
- ✓ Закона за защите от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, по отношение на:
 - Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH - целеви групи: производители, вносители и потребители по веригата на доставки на химични вещества и смеси. Планирани са проверки за:

- контрол на производители и вносители на дървени въглища и на производители на етерични масла за извършена регистрация както и проследяване изпълненията на производители и вносители, относно задълженията за актуализиране на регистрацията съгласно чл.22 от REACH;

- контрол на разширени информационни листове за безопасност, класификация и етикетирание съгласно Регламент CLP и нотификация на ЕСНА за списъка за класификация и етикетирание на пуснати на пазара химични вещества;

- контрол в рамките на Единадесетия координиран европейски проект (REF-11) на Форума относно Информационните листове за безопасност на смеси, в съответствие с новите изисквания на Приложение II към Регламент REACH, изменен с Регламент ЕС 2020/878;

- изготвени са рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент REACH и сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на Инструкцията за взаимодействие между Министерството на околната среда и водите и Агенция „Митници“ за повишаване ефективността на контрола, осъществяван по ЗЗВХВС и ЗЧАВ. Целева група: вносители на химикали;

- контрол на потребители по веригата на доставки във връзка с концентрационно ограничение за пускането на пазара и употребата на група вещества (Диизоцианати) в самостоятелен вид, като съставка на други вещества или смеси за промишлена и професионална употреба (вписване 74) от Регламент REACH;

- контрол по Регламент 2019/1020 относно надзора на пазара чрез Информационната и комуникационна система за надзор на пазара (ICSMS) във връзка с получени RAPEX нотификации, целеви групи: задължени лица-потребители по веригата на доставки, които по смисъла на регламентите за управление на химикали съвпадат с краен ползвател (КП) и по-конкретно с професионален краен ползвател в процеса на неговите промишлени или професионални дейности.

- контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана с приоритет веществата с дата на забрана през 2023 г. Целеви групи: оператори, на които е издадено разрешение или се ползват от преходния период, предвиден в чл. 56, §1, г) на REACH (чл. 56, §1, а)); потребители надолу по веригата, които употребяват вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата на доставки (нотификатори по чл. 6б); оператори, които пускат на пазара вещество, за чиято употреба е издадено разрешение на непосредствен участник надолу по веригата на доставки (чл. 56, §1, д)) и производители, вносители, потребители надолу по веригата на вещества, предмет на разрешаване, които пускат на пазара или употребяват без издадено разрешение. На контрол подлежат условията в издадените разрешения за употреба от Европейската агенция по химикали (ЕСНА).

• Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака – целеви групи: оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси). Контрол за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения;

• Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители – целеви групи: производители на изделия, вносители и потребители надолу по веригата, осъществяване на контрол на ограниченията/забраните за употреба на устойчиви органични замърсители.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

1.1 Управление на риска от големи аварии

Изискванията на Директива 2012/18/ЕС - Севезо III на Европейския парламент и на Съвета от 04 юли 2012 година относно контрола на опасностите от големи аварии са въведени в националното законодателство в Глава седма, Раздел I на ЗООС, където се определят общите разпоредби за предотвратяване на опасностите от големи аварии с опасни вещества от Приложение №3 към чл.103, ал.1 на ЗООС.

Съгласно критериите по Приложение №3 на ЗООС операторите на нови или действащи предприятия и/или съоръжения, в които се употребяват и/или се съхраняват опасни вещества от приложението, са ги класифицирали като предприятия и/или съоръжения с нисък (ПСНРП) или с висок рисков потенциал (ПСВРП).

През 2023 г. съгласно Годишния план за контролната дейност на комисиите по чл.157а, ал.2 от ЗООС, утвърден със заповед на министъра на околната среда и водите е осъществен контрол на 6 броя обекти (5 броя с висок рисков потенциал и 1 брой с нисък рисков потенциал):

- „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, Основна площадка, 8104 гр. Бургас с оператор „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, обект с ВРП;
- Пристанищен терминал „Росенец” с оператор „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, обект с ВРП;
- Склад за взривни материали „Горно Езерово “ с оператор „Андела “ООД , гр.Бургас, обект с ВРП;
- Пристанищен Терминал „Бургас Изток – 2“, Площадка Буферен склад за течни горива с оператор “БМФ ПОРТ БУРГАС“ ЕАД, обект с ВРП;
- Пласментно-снабдителска база гр.Карнобат, с оператор „Лукойл България”ЕООД-София, обект с ВРП;
- „Складова база Деспред”, кв.Долно Езерово, гр.Бургас, с оператор „Деспред”АД–гр.София, обект с НРП.

От извършения контрол комисията установи, че проверените оператори на ПСВРП и ПСНРП на територия на област Бургас изпълняват управленските, превантивните и техническите мерки за предотвратяването на големи аварии, прилагат ангажиментите си, декларирани в Политиката за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества по отношение на безопасната експлоатация на предприятията, спазват процедурите за периодична оценка ефективността и адекватността на системата за управление на мерките за безопасност. Ежегодно извършват обучение на персонала по отношение на безопасната експлоатация на съоръженията и вредностите на химичните вещества, с които се работи, актуализирали са годишните програми за обучение на служителите. Извършват се изпитания на противопожарните и пеногасителните системи и съоръжения. В рамките на системата за коригиращ мониторинг операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии и/или нарушения на технологичния режим, установяване на причините за тяхното възникване и на коригиране на системата за управление на мерките за безопасност.

Операторите са информирани за публикуване на електронния сайт на министерството на околната среда и водите на „Насоки за изготвяне на информация за планираните мерки за безопасност и начините на действие в случай на голяма авария в предприятия/съоръжения с нисък и висок рисков потенциал“, като и за необходимостта от актуализиране на публикувана вече информация за планираните мерки за безопасност и начините на действие в случай на аварии.

Кметовете на засегнатите общини, на чиито територии са разположени предприятия с висок рисков потенциал, са осигурили постоянен достъп на интернет страниците си на

информация за обществеността в съответствие с чл.18, ал.6 от *Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях* (Наредбата).

До настоящият момент няма възникнали аварии по смисъла на Приложение №5 на ЗООС на територия на област Бургас.

По време на текущия контрол са дадени 5 броя предписания, както следва:

- Изготвяне на оценка за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи по ЗОПОЕЩ – на 2 броя обекта;
- Изготвяне на оценка за безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси в съответствие с Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси – на 2 броя обекта;
- Актуализиране на информацията за заинтересованата общественост относно аварийното планиране с необходимите мерките за сигурност и поведение при възникване на голяма авария в предприятие с висок рисков потенциал.

Кметовете на общините Бургас, Камено и Карнобат, на чиято територия се намират предприятия с висок рисков потенциал са представили в РИОСВ – Бургас информация за проведени частични тренировки с всички предприятия с висок рисков потенциал. Съвместно с представители на Общинския съвет за сигурност е проверено взаимодействието между различните институции при възникване на аварии, ефективността на комуникация между операторите и дежурния на Общинския съвет за сигурност и аварийните служби, както и на системата за оповестяване.

3.2 Химикали

През 2023 год. са извършени 68 проверки по Регламент (ЕО) 1907/2006 – REACH. На територия на РИОСВ – Бургас задължените лица по Регламента са със следните роли във веригата на доставки: 4 със статут на производител, 6 на вносител, 1 на изключителен представител и 61 потребители по веригата на доставки.

Акцент в контролната дейност през 2023 г. бе извършването на проверки на производители и вносители на дървени въглища, на етерични масла както и на други химични вещества, по отношение изпълнение на задълженията им по Регламент (ЕО) 1907/2006 – REACH. На производителите на дървени въглища на територия на РИОСВ – Бургас са извършени проверки, относно изпълнение на задълженията за актуализиране на регистрацията съгласно чл.22 от REACH като са изискани счетоводни документи (аналитично извлечение на сметка 303 за произведена продукция дървени въглища за периода 2023 г. и складови разписки за заприхождаване на готова продукция за същия период, както и внесени количества от веществото за същия период). От представената информация не са установени нарушение на тонажните групи на регистрацията.

Във връзка с предоставена справка от Агенция „Митници“ за български дружества вносители на дървени въглища през периода 2019-2022 г. на територията контролирана от РИОСВ – Бургас са идентифицирани две дружества осъществили внос в нарушение на задълженията за регистрация по Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. На дружествата нарушители са връчени актове за установяване на административно нарушение на Дял II Регистрация на вещества, чл.5, чл.6, т.1 от Регламент REACH и неизпълнение на задълженията по чл.35, ал.1, т.33, буква“а“ във връзка с чл. 25, ал. 1, т.4 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси.

В съответствие с Инструкцията за взаимодействие между Министерството на околната среда и водите и Агенция „Митници“ за повишаване ефективността на контрола, осъществяван по ЗЗВВХВС и ЗЧАВ, в РИОСВ – Бургас са постъпили уведомления за допускане за свободно

обращение на химично вещество от вносителите без извършена регистрация на веществото в Европейската агенция по химикали по реда на Дял II, параграф 5 и 6 от REACH За установеното нарушение на дружествата са съставени актове за установяване на административни нарушения, издадени са наказателни постановления в общ размер на 30000 лева. С писмо на директора на РИОСВ – Бургас са дадени задължителни за изпълнения предписания за извършване на регистрация на веществото в съответствие с дял II Регистрация на вещества, чл.5, чл.6, т.1 от Регламент (ЕО) №1907/2006 REACH. Предписанията са изпълнени видно от представените от дружествата документи за извършена регистрация от Европейската агенция по химикали (ЕСНА).

Извършени са 6 броя проверки на 6 дружества производители на лавандулово етерично масло. Към настоящия момент производителите на лавандулово масло над 1 тон за година, изпълнили задълженията си за регистрация на веществото по REACH са две дружества. Производители на лавандулово и други етерични масла под 1 тон/година към настоящия момент са изпълнили задълженията си за нотификация, произтичащи от чл.40 на Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетиранията и опаковането на вещества и смеси (CLP).

В рамките на провеждане на оперативната фаза на Единадесетия координиран европейски проект (REF-11) на Форума относно Информационните листове за безопасност са инспектирани 4 броя информационни листове за безопасност (ИЛБ) на смеси, предоставени при планов контрол на 3 дружества (2 дружества със статут потребител по верита на доставки и 1 дружество със статут производител и потребител по веригата). Установено е, че отговорните лица са актуализирали ИЛБ в съответствие с новите изисквания на Приложение II към Регламент REACH, изменен с Регламент ЕС 2020/878.

Във връзка с влязло в сила концентрационно ограничение за пускането на пазара и употребата на група вещества (Диизоцианати) в самостоятелен вид, като съставка на други вещества или смеси за промишлена и професионална употреба (вписване 74) от Приложение XVII на REACH са извършени проверки на обект, в който се употребяват изоцианати. Установено е, че дружеството е провело обучение на работещите с диизоцианатно. Материалите за обучението на персонала са предоставени от Асоциацията на европейските производители на диизоцианати и полиоли, в които са включени основните елементи на общото обучение в съответствие с т.5, а) от вписване 74 на Приложение № XVII на REACH.

Акцент в контролната дейност през периода бе извършване на проверки по Регламент 2019/1020 относно надзора на пазара чрез Информационната и комуникационна система за надзор на пазара (ICSMS). Извършени са 2 броя планови проверки на дружества, предлагащи на пазара стоки внос от Китай. Проверени са 2 броя артикули с потенциален риск за съдържание на фталати (вписване 50/51 от Приложение XVII на Регламент REACH). При извършените проверки не е установено наличие на фталати в проверените артикули.

През периода е извършена съвместна проверка с РЗИ гр.Бургас в рамките на предвидените правомощия в Закона за защита на вредното въздействие на химичните вещества и смеси относно съдържание на информационните листове за безопасност, изготвени от дружество производител на смеси. При проверката не са констатирани нарушения.

И през 2023 г. продължи контрола по изпълнения на мерките, предвидени в сценариите на експозиция в разширените информационни листи за безопасност, изготвени от производителите на химичните вещества. При проверките не са констатирани несъответствия по отношение дали употребите са в рамките на условията на сценариите на експозиция и прилагане на мерките за управление на риска.

През периода по отношение изпълнение задълженията на операторите по Регламент (ЕО) №1907/2006 са дадени 11 броя предписания (извършване на регистрация по REACH – 3 бр.,

представяне на ИЛБ – 6 броя, предоставяне на документи за произведени и/или внесени количества вещества за отчетния период-1 броя, актуализация на информацията за използвани химични вещества и смеси – 1 бр.). Предписанията са изпълнени в срок.

Съгласно указанията за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламент №684/2004 относно детергентите е извършена една проверка на обект, който се използват почистващи препарати. При проверката са изискани информационни листове за безопасност, удостоверяващи нивото на крайна биоразградимост на повърхностно-активното вещество, влизащо в състава на детергента. Не са установени несъответствия и нарушения на законодателството по детергенти.

През отчетния период са извършени 2 броя проверки по Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ) на 2 броя обекти за съхранение и продажба на препарати за растителна защита, относно съдържание на хексахлорбензен в пусканите на пазара препарати. При извършения контрол през отчетния период не е установено използването на вещества от POPs Регламента.

През 2023 год. са извършени проверки на 52 бр. обекта за съответствието на дружествата с изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси. При извършения контрол е установено, че операторите изпълняват задълженията си по отношение съхранението на опасните химични вещества и смеси и прилагат общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение определени в чл.6 от Наредба. Поддържа се в наличност и се представят по време на проверките изготвените актуализирани оценки за безопасността на съхранението на химичните вещества и смеси. През текущия период не са установени несъответствия със екологичното законодателство, касаещо съхранението на опасните химични вещества и смеси.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

КОМПЛЕКСНИ РАЗРЕШИТЕЛНИ (КР)

Комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ) е най-модерният подход за контрол на замърсяването от големи промишлени предприятия. Използва се също и за регулиране на други видове дейности, като тези в съоръженията за третиране на отпадъци, големите горивни инсталации, интензивното животновъдство. При КПКЗ се използва едно единствено разрешително за контрол на подземни и отпадъчни води, емисии във въздуха, управление на отпадъците, почви, шум и свързаните с тях аспекти. По този начин се дава възможност за минимизиране на въздействието върху околната среда на инсталацията като цяло. Комплексното разрешително (КР) е индивидуален административен акт, предоставящ разрешение за експлоатация на определена инсталация или на дадена част от нея при определени условия, които гарантират съответствието на инсталацията с изискванията на Глава седма от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС). Едно разрешително може да се отнася до една или повече инсталации (или до части от различни инсталации), които са разположени на една и съща площадка и се експлоатират от един оператор.

За издаване на комплексно разрешително операторите на инсталации и/или съоръжения, попадащи в обхвата на Приложение №4 на *Закона за опазване на околната среда*, подготвят и подават заявление в Изпълнителната агенция по околна среда. Изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по околна среда е компетентният орган за издаване, отказ, преразглеждане, изменение, актуализиране и отмяна на разрешителните по чл. 117, ал. 1 и 2 на

ЗООС. Експертите от РИОСВ–Бургас участват в процедурите по издаване, преразглеждане, изменение, актуализиране и отмяна на комплексните разрешителни.

На контролираната територия от РИОСВ–Бургас са издадени комплексни разрешителни на 13 оператори за експлоатация на 20 бр. инсталации/съоръжения, попадащи в обхвата на Приложение № 4 на ЗООС : рафинерия; химически инсталации; горивни инсталации; инсталация за производство на кръгли, периодични и горещовалшувани профили; инсталация за производство на керамични изделия; инсталации за производство на вар; инсталации за отглеждане на свине; инсталация за производство на плочи от дървесни частици (ПДЧ) и на плочи от ориентирани дървесни частици (OSB); депа за опасни и неопасни отпадъци, инсталация за производство на етилов алкохол (спирт) и винен дестилат.

Операторите с издадени комплексни разрешителни са:

- „Промет стиил” ЕАД, гр. Бургас
- „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас
- „Топлофикация – Бургас” АД, гр. Бургас
- „Керамика Бургас” АД, гр. Бургас
- Община Созопол – за експлоатация на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево” в землището на с. Равадиново, общ. Созопол
- „Свинокомплекс Крумово градище” АД, с. Крумово градище, общ. Карнобат
- „Свинокомплекс Зимен” АД, с. Зимен, общ. Карнобат
- Община Бургас – за експлоатация „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Камено, Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Руен, Средец и Сунгурларе”, с. Братово, общ. Камено
- Община Малко Търново – за експлоатация на „Регионално депо за неопасни и инертни отпадъци за община Малко Търново”, гр. Малко Търново
- „СМА Минерал Бургас Вар” ЕООД, гр. Бургас, площадка с. Добромир, общ. Руен
- „Кроношпан България” ЕООД, гр. Бургас
- „ВИН.С.ИНДУСТРИЙС“ ООД, с. Церковски, общ. Карнобат
- „Бългериън Шугър Къмпани” ЕООД, гр. Камено

Една от инсталациите (*инсталация за производство на вар* с оператор „Бългериън шугър къмпани“ ЕООД) е изведена от експлоатация и след приключване на дейностите по предаване на наличните на площадката отпадъци, образувани от производствената дейност на оператора, ще се премине към прекратяване на КР.

Въздействието от дейността на инсталациите с издадени комплексни разрешителни върху околната среда се оценява чрез резултатите от извършените планови и извънпланови проверки, анализ на резултатите от провеждания постоянен или периодичен собствен мониторинг на емисии на замърсители във въздух и води, шумови въздействия и състояние на почвите, както и резултатите от извършения контролен мониторинг.

Притежателите на комплексни разрешителни осъществяват системно управление по околна среда, съобразено с изискванията на приложимите заключения за най-добри налични техники (НДНТ). Прилагането на най-добрите налични техники (НДНТ) се определя чрез оценка на: консумацията (количество и вид) на вода, енергия и основни суровини за производството на единица продукция; употребата на опасни вещества за производството на единица продукция; количеството и вида на вредните вещества, изпускани в атмосферния въздух (включително параметрите на изпускащите устройства), в отпадъчните води и водните обекти (включително точките на заустване); количеството и вида на производствените и/или опасните отпадъци, образувани при производствената дейност.

Операторите, на комплексни разрешителни на територията на РИОСВ-Бургас, прилагащи НДНТ са: „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, „Топлофикация – Бургас” АД, „Керамика Бургас” АД, „Свиноекомплекс Крумово градище” АД, „Свиноекомплекс Зимен” АД, „СМА Минерал Бургас ВАР” ЕООД, „Кроношпан България” ЕООД, „ВИН.С.ИНДУСТРИЙС“ ООД.

Контролът на комплексните разрешителни се осъществява съгласно Методика за реда и начина на контрол на комплексното разрешително, утвърдена със Заповед № РД–806 от 31.10.2006 г. на Министъра на околната среда и водите.

През годината осъществени планираните 12 броя проверки на оператори с издадени комплексни разрешителни. По време на извършените проверки на операторите е дадено 1 брой предписание, свързано със спазване на законодателството по комплексното предотвратяване и контрол на замърсяването. Предписанието е изпълнено в посочения срок.

За констатирани нарушения по изпълнението на условията на комплексните разрешителни през 2023 г. са съставени са 2 бр. АУАН както следва:

– „ВИН.С ИНДУСТРИЙС“ ООД за нарушение на чл. 123в, т.2 от *Закона за опазване на околната среда, във връзка с Условие 10.5.2. от КР*

– „ВИН.С ИНДУСТРИЙС“ ООД за нарушение на чл. 123в, т.2 от *Закона за опазване на околната среда, във връзка с Условие 10.1.4.1. от КР*

През 2023 г. всички оператори представиха в законовия срок *Годишни доклади по околната среда (ГДОС)* за изпълнение на дейностите, за които са предоставени комплексните разрешителни. Докладите се изготвят по образец, съгласно *„Методика за реда и начина за контрол на комплексни разрешителни и образец на годишен доклад за изпълнение на дейностите, за които е предоставено комплексното разрешително”*, утвърдена от министъра на околната среда и водите. Годишните доклади са проверени и изпратени по електронен път в Изпълнителната агенция по околна среда.

Операторите, извършващи дейности по приложение I на Регламент (ЕО) № 166/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 г. за създаване на *Европейски Регистър за изпускането и преноса на замърсители* (ЕРИПЗ) докладват данните за изпускането и преноса на замърсителите за предходната година в Национална информационна система за докладване. Докладите са проверени и потвърдени в системата в указания срок.

Екологична отговорност

Законът за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети определя екологичните щети и непосредствената заплаха за възникване на такива, както и правомощията на органите на изпълнителната власт, правата и задълженията на операторите. Екологични щети по смисъла на този закон са щетите върху защитените видове и природни местообитания, водите и водните тела, почвите.

Законът за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети се прилага в случаите на непосредствена заплаха за възникване на екологични щети и/или на причинени екологични щети в резултат на извършване на дейности, определени в Приложение №1 към чл. 3, т. 1 на закона.

За определяне на превантивните и оздравителните мерки и минималния размер на разходите за тяхното изпълнение операторите изготвят Собствена оценка за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и причинени екологични щети в съответствие с изискванията на *Наредба №1 от 29 октомври 2008 г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от Закона за отговорността за предотвратяване и*

отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.

През отчетния период са осъществени **15 броя проверки** на оператори, извършващи дейности по Приложение №1 на ЗОПОЕЩ. По време на проверките са дадени **8 бр.** предписания, свързани с необходимостта от изготвянето на собствена оценка, планиране и остойностяване на мерки за възможните случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и за причинени екологични щети. Всички предписания са изпълнени в определените срокове и в съответствие с изискванията на нормативната уредба по отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

За отчетния период на контролираната от РИОСВ–Бургас територия не са установени случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или на причинени екологични щети по смисъла на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети

За поддържане на публичния регистър по чл.15 от *Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети* в Министерството на околната среда и водите периодично се предоставя информация за издадените от директора на РИОСВ–Бургас разрешения и регистрационни документи, съгласно *Закона на управление на отпадъците*.

За отчетния период на контролираната от РИОСВ–Бургас територия не са установени случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и/или на причинени екологични щети по смисъла на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети.

Контрол по изпълнение на Програмата за отстраняване на минали екологични щети на „ЛУКОЙЛ НЕФТОХИМ БУРГАС” АД

На територията, контролирана от РИОСВ- Бургас се изпълнява програма за отстраняване на минали екологични щети - *Програма за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация на „Нефтохим” АД, гр. Бургас* (Програмата).

Програмата за отстраняване на нанесените щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия, при приватизация на „Нефтохим” АД, гр. Бургас (Програмата) е одобрена с Решение по ОВОС 77-24/1999 г.

Програмата се изпълнява на основание изпълнително споразумение (ИС) от 20.01.2000 г. между Министъра на околната среда и водите, Министъра на финансите и Изпълнителния директор на Агенция за приватизация от една страна и „Лукойл Петрол” АД и „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас” АД.

С подписано допълнително споразумение № 4/11.11.2021 г. се променя крайният срок за изпълнение на Програмите за ликвидиране на минали екологични щети от 2020 г. на 2025 г.

През отчетния период са осъществени 6 броя проверки съгласно *Правилата за контрол по изпълнението на задълженията на страните при изпълнението на Програмите за отстраняване на минали екологични щети*, (утвърдени през м. януари 2011г. от министъра на околната среда и водите, министъра на финансите и изпълнителния директор на Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол).

Изготвени са 6 бр. становища относно изпълнението на обектите от Програмата, които са предоставени на Министерството на околната среда и водите.

По време на проверките се констатира съответствие на извършените дейности от дружеството по Програмата за отстраняване на минали екологични щети по отношение на:

Обект I.2. *„Подобно проучване състоянието на резервоарите за съхранение на нефтените утайки и други отпадъци. Изграждане на нови или реконструкция на съществуващи*

съоръжения (с вместимост 100 хил. м³) за временно съхранение на част от натрупаните до момента на приватизация нефтени утайки и други отпадъци, включително ликвидиране на нефтен шлам с обем до 200 хил. м³”

Водена е кореспонденция с „ЛУКОЙЛ Нефтохим Бургас АД и МОСВ относно процедурата по приемане на обекта.

На заседание на МЕЕС при МОСВ през февруари 2024 г. се взе решение за назначаване на комисия от експерти от заинтересованите ведомства за приемане и приключване на гореописания обект.

ОВОС, ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА И ОС

ОВОС и Екологична оценка Превантивният контрол се осъществява чрез административните процедури по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС), екологичната оценка (ЕО) и оценката за съвместимост (ОС).

Извършването на процедурите по ОВОС, ЕО и ОС е регламентирано в българското законодателство чрез разпоредбите на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и поднормативните актове към тях. Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) е нормативно утвърдена административна процедура за установяване, анализиране, оценяване и прогнозиране на измененията, които при реализирането на проекти или стопански дейности биха могли да възникнат като последици за околната среда и здравето на населението. Екологичната оценка (ЕО) на планове и програми е превантивен инструмент за оценяване на евентуалните значителни въздействия върху околната среда в резултат от прилагането на планове и програми. Извършването на ЕО се съвместява изцяло с регламентираните национални процедури за изготвяне и одобряване на планове/програми, като органите, отговорни за одобряването им, трябва да се съобразят с крайния административен акт по ЕО.

Оценката за съвместимост (ОС) е механизъм, който осигурява опазването на Натура 2000 от увреждащи човешки дейности, особено от планове и проекти за строителство. Това са и едни от основните механизми за осъществяване на политиките на Европейския съюз и на РБългария по отношение на околната среда, биологичното разнообразие и човешкото здраве.

Общ брой уведомявания за инвестиционни предложения/планове/програми, предвидени да се реализират на територията на РИОСВ-Бургас **3890** броя уведомявания за инвестиционни предложения и **423** уведомявания за план/програма. Процедурите по реда на Глава шеста от ЗООС се извършват на най-ранен етап на изготвянето на плановете, програмите и инвестиционните предложения с цел на най-ранен етап да се определи степента на въздействие на инвестиционните предложения, планове, програми и проекти върху околната среда и да се предвидят мерки за опазване здравето на населението и компонентите на околната среда.

През 2023г. се отчита значително повишаване на инвестиционните инициативи спрямо предходни периоди:

2021 г. – 3477 бр., 2022 г.- 3217 бр.

575 са отговорите по реда на Глава шеста на ЗООС, от които:

- 216 бр. са по реда на Наредбата за ОВОС, като 208 бр. указания за провеждане на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и 8 бр. указания за провеждане процедура по задължителна ОВОС;

- 85 бр. по реда на Наредбата за ЕО, като 257 бр. указания за провеждане на процедура по преценяване на необходимостта от извършване на ЕО на планове и програми и 2 бр. указания за провеждане процедура по задължителна ЕО за планове и програми.

През 2023 г. са издадени решения 2 броя Решения по ОВОС с характер „одобрява” осъществяването на инвестиционно предложение.

Общ брой издадени решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС на територията на РИОСВ е 172 броя решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, као 169 с характер „да не се извършва ОВОС“ и 3 броя с характер „да се извърши ОВОС

Проведените процедури по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, в т.ч. издадените решения по преценка ОВОС през 2023 г., класифицирани съобразно категориите на Приложение №2 към чл.93, ал.1, т.1 и 2 на ЗООС са следните:

- т. 1. Селско, горско и водно стопанство, **буква „в“** - мелиоративни дейности в селското стопанство, включително напояване и пресушаване на земи – 26 бр.; **буква „д“** - интензивно животновъдство (инвестиционни предложения, невключени в приложение № 1) – 1 бр.;

- т.2. Минно дело, г) дълбоки сондажи, в т.ч.: геотермални; за съхраняване на ядрени отпадъци; за водоснабдяване, с изключение на тези за изследване на стабилността на геоложката основа – 2 бр.;

- в т.3. Енергийно стопанство, **буква „а“** промишлени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода (невключени в приложение № 1) – 1бр., **буква „б“** промишлени съоръжения за пренос на газ, пара и топла вода, пренос на електроенергия по надземни кабели – 1 бр, 3г) съоръжения за подземно складиране на горими газovesъоръжения за надземно складиране на горива – 1 бр.;

- т. 7 „Предприятия в хранителната промишленост“, **буква „б“** - пакетиране и консервиране на растителни и животински продукти – 3 бр.; **буква „в“** - производство на млечни продукти – 2 бр.; **буква „д“** - производство на захарни изделия и сиропи – 2 бр.;

- т. 10. Инфраструктурни инвестиционни предложения б) за урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги - 26 бр.; **буква „д“** - строителство на пътища – 116 бр.; **буква „м“** - крайбрежна дейност за борба с ерозията и крайбрежни съоръжения, които водят до изменение на бреговата линия, като изграждане на диги, вълноломи и други защитни морски съоръжения, с изключение на ремонт и реконструкция на тези съоръжения – 1 бр; **буква „н“** – схеми за добив на подземни води и изкуствено подхранване на подземни води (невключени в приложение № 1) – 5 бр.

- т.11. Други инвестиционни предложения, б) инсталации и депа за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци (невключени в приложение № 1) - 8 бр.; в) пречиствателни станции за отпадъчни води (невключени в приложение № 1) - 1 бр; **буква „д“** - съхраняване на метален скрап, включително скрап от моторни превозни средства – 3 бр.

- т.12. Туризм и отдих, б) ваканционни селища, хотелски комплекси извън урбанизираните територии и съпътстващи дейности (невключени в приложение № 1) - 6 бр.; г) остоянни къмпинги и места за паркиране на каравани - 3 бр.

Общ брой на решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за планове и програми, предвидени да се реализират на територията на РИОСВ-Бургас. Издадени са 211 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, като 207 бр. с характер характер „да не се извърши ЕО“ и 4 броя с характер „да се извърши ЕО”, разпределени в следните категории, съгласно критериите на Приложение № 2 на Наредбата за ЕО: - т. 9.1 – Подробни устройствени планове, в т.ч.: планове за застрояване; парцеларни планове за елементите на техническата инфраструктура извън границите на урбанизираните територии и Частично изменение на Общ устройствен план.

В хода на проведените процедури са извършвани задължителните консултации със съответната РЗИ съобразно нормативните изисквания, а предвид спецификата на съответния план/програма, е извършена консултация и с БДДР и/или други институции по преценка на компетентния орган.

Издадени са 2 броя становища по екологична оценка с характер „съгласува“ план/програма.

Общ брой на издадените решения за прекратяване на процедурите по ОВОС и ЕО е 88, като са издадени 58 броя решения за прекратяване на процедурата по ОВОС, като 15 бр. са поради недопустимост, 19 броя са прекратени по искане на възложителя и останалите 24 броя са за непредставяне на информация.

През 2023 година са издадени 30 броя решения за прекратяване на процедурата по ЕО, като 10 бр. са поради недопустимост, 17 броя са прекратени по искане на възложителя и останалите 3 броя са за непредставяне на информация.

Общ брой на решения за преценяване на вероятната степен на въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони. Като част от превантивния контрол се включват и процедурите, свързани с опазването на защитените зони от мрежата Натура 2000. В изпълнение на Закона за биологичното разнообразие и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, през 2023г. са издадени общо:

- 2908 писма, постановени по реда и при условията на чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС;
- 45 решения за преценяване на вероятната степен на отрицателно въздействие на планове, програми, проекти и ИП върху защитени зони ;
- 2 решение за прекратяване на процедура по оценка за съвместимост (по Наредбата за ОС);
- 2 бр. писма за оценка на качеството на доклад за степента на въздействие върху защитените зони

През 2023 са извършени 5 бр по изпълнение на мерки и условия в решения по ОВОС. При извършените проверки са дадени 2 броя предписания. Съставен е 1 акт за установяване на административно нарушение за неизпълнение на предписания.

Извършена е 1 проверка по документи за наблюдение и контрол по изпълнение на мерки и условия в Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, Представените годишни доклади за 6 от общините, свързани с изпълнение на мерките и условията в постановените становища по ЕО, са приети от РИОСВ-Бургас.

За периода са извършени 20 броя проверки относно правно действие на актове по реда на Глава шеста от ЗООС решения по преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. При извършените проверки се констатира, че 13 от издадените решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС са загубили срок на правно действие. Останалите 7 са запазили срока на правно действия, тъй като е започнала реализация на процедираните инвестиционни предложения.

Приоритетно са разгледани инициирани дейности и проекти, свързани с финансиране по европейски програми, подпомагащи земеделски производители, млади и малки земеделски стопани, както и други чувствителни сектори

При провеждане на процедурите по реда на Глава Шеста, както и последващите постановени административни актове (публично оповестяване на сайта на РИОСВ, публичен регистър, поставяне на съобщения и др.). Осигурена е 100% прозрачност и достъпност на проведените процедури по ОВОС и ЕО и издадените административни актове.

През 2023 г. са извършени 100% от планираните контролни проверки по условия и мерки и правно действие в постановени административни актове на директора на РИОСВ-Бургас

Идентифицираните проблеми при провеждане на процедурите по ОВОС и ЕО на територията на РИОСВ – Бургас са:

- Засиленият инвеститорски интерес, обработването на голям брой преписки за инвестиционни предложения, планове и програми;

- Недостатъчният наличен експертен състав, предвид обема на работа, създава предпоставка за забавяне при обработването на преписките.
- Проблем се явява произнасянето в законоустановените срокове, предвид съотношението на експертния състав в отдела към броя входящи документи;

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА

През 2023 г, в РИОСВ-Бургас в изпълнение на Програма 5 „Информирание, участие на обществеността в процеса на вземане на решения и прилагане на механизмите на контрол” са проведени 26 инициативи - 2 февруари Световен ден на влажните зони, 18 март – Герои на Рециклирането, 20 март - Световен ден на врачето, 22 март Световен ден на водата, 1 април – Световен ден на птиците, Седмица на гората – 1-7 април, 22 април – Международен ден на Земята, Европейски ден „Натура 2000“ – 12 май, Ден на пчелите – 20 май, Ден на биоразнообразието – 22 май, проект по STEAM, фотоконкурс за „Най-красива дюна по южното черноморие в Бургаска област“, Ден на Околната среда – 5 юни; „Да изчистим България заедно“, фотоконкурс - Красотата на българския морски бряг, 12 август - рожден ден на ПР "Атанасовско езеро", 30 август 2 “Дървото на хармонията”, Европейската седмица на мобилността 16-22 септември, Европейските дни на птиците, Международен ден на Черно море и междуградски проект „Пчела“, 3 ноември – Международен ден на биосферните паркове, 21 ноември - Градска рециклиада, 27 ноември - национален конкурс „Моите приятели - котките и обичните ви животни“ и през месец декември "Зрънце любов" – сглобяване на къщички за птици.

За 2 февруари – Световния ден на влажните зони – РИОСВ-Бургас обяви Ден на отворените врати в Укритие за наблюдение на птици в поддържан резерват „Атанасовско езеро“. Любителите на природата, заедно с фондация „Лагуната на живота“ наблюдаваха обитателите на южната част от езерото.

По повод кампанията, организирахме конкурс за рисунка за влажните зони на тема: „Време е да възстановим влажните зони“. Наградени са 14 участници от 112 участници.

2е клас ОУ „Елин Пелин“ – Бургас

Школа „Батик“ – Бургас

На 17 февруари – с посланието "Добри да бъдем всеки ден и всеки час!" с група "Делфинчета" от ДГ "Изгрев"-Бургас и техните учители Гергана Бачева и Десислава Дамянова отбелязахме Денят на добротата, като изработихме био хранилки, които поставихме в двора на детската градина.

На 18 март – с инициативата „Герои на Рециклирането“, учениците от Професионална гимназия по селско стопанство (ПГСС) от гр. Карнобат се с учителите си: инж. Тюркян Карамахмуд по ХООС и Гергана Янушева по физическо възпитание и спорт събраха пластмасови изделия, изработиха табло и направиха контейнери, за да има къде, да се изхвърлят на точно определени места опаковки за рециклиране.

На 20 март в Световния ден на врабчето, с децата от 1-ви „А“ клас с кл. р-л Мариана Славова от ОУ "Антон Страшимиров" – Бургас поставихме хранилка за птици в двора на учебното заведение.

РИОСВ-Бургас отбеляза Деня на водата с градини и училища в Бургаска област на тема, свързана с ускоряване на промяната за решаване на кризата с питейната водата и канализацията: рисунки, колажи, табла, песни и послания, отправиха деца от детски градини и училища.

*За живота на Земята много важна е Водата.
Без вода не могат птичките, тревичките, цветята ни.
Пазете я, не я хабете - Водата е живот за всички!*

На 1 април в Световения ден на птиците, с децата от група „Пчелички“ в ДГ "Славейче" гр. Айтос и учители Фатме Мюмюн и Зоя Марковска изработихме хранилка за птици, която закачихме в двора на детската градина.

Инициативите продължихме и в Седмицата на гората 1-7 април с учениците от ОУ „Христо Ботев“ в село Лозарево, община Сунгурларе засадохме фиданки от хималайски кедър, а

с 3-та група в ДГ „Здравец“ от гр. Айтос изработихме указателни табели и стрелки с призив да пазим гората.

На 22 април за Международния ден на Земята обявихме конкурс, в партньорство с Народно читалище „Христо Ботев 1937“ и Община Бургас на тема „Нашата планета се задъхва от пластмаса - ние сме част от решението“. В него се включиха 250 участници, които наградохме в Деня на биоразнообразието – 22 май.

1 място Ана-Мария Иванова ПГСС Карнобат 1 място Мариям Даруиш 10 г НЧ Обнова 1923

Нанси Николова - Екологична катастрофа 1 м - 17 г. Арт ателие Дон Кези

На 12 май се проведе Карнавалът на биоразнообразието, който се организира от Община Бургас, със съдействието на Българска фондация Биоразнообразие и РИОСВ-Бургас. В 11-то издание, се включиха 27 учебни заведения от Бургас, Банево, Маринка, Българово. На лятна сцена „Охлюва“ дефилираха и представиха своите костюми на защитени видове от дивата флора и фауна над 260 деца.

На другия ден (13-ти май) се проведе и акция на Пътеката на саблеклюна в района на Укритие за наблюдение на птици с косене на трева, изнасяне от района и почистване с доброволци от „Уникредит Булбанк“ АД. Монтирахме дървена инсталация „Гнездото“, която допълни условията за наблюдение на птиците. А, придошлите деца се насладиха на птичия рай в езерото, докато експерт от Биоразнообразие към РИОСВ-Бургас разказа интересни факти за тях.

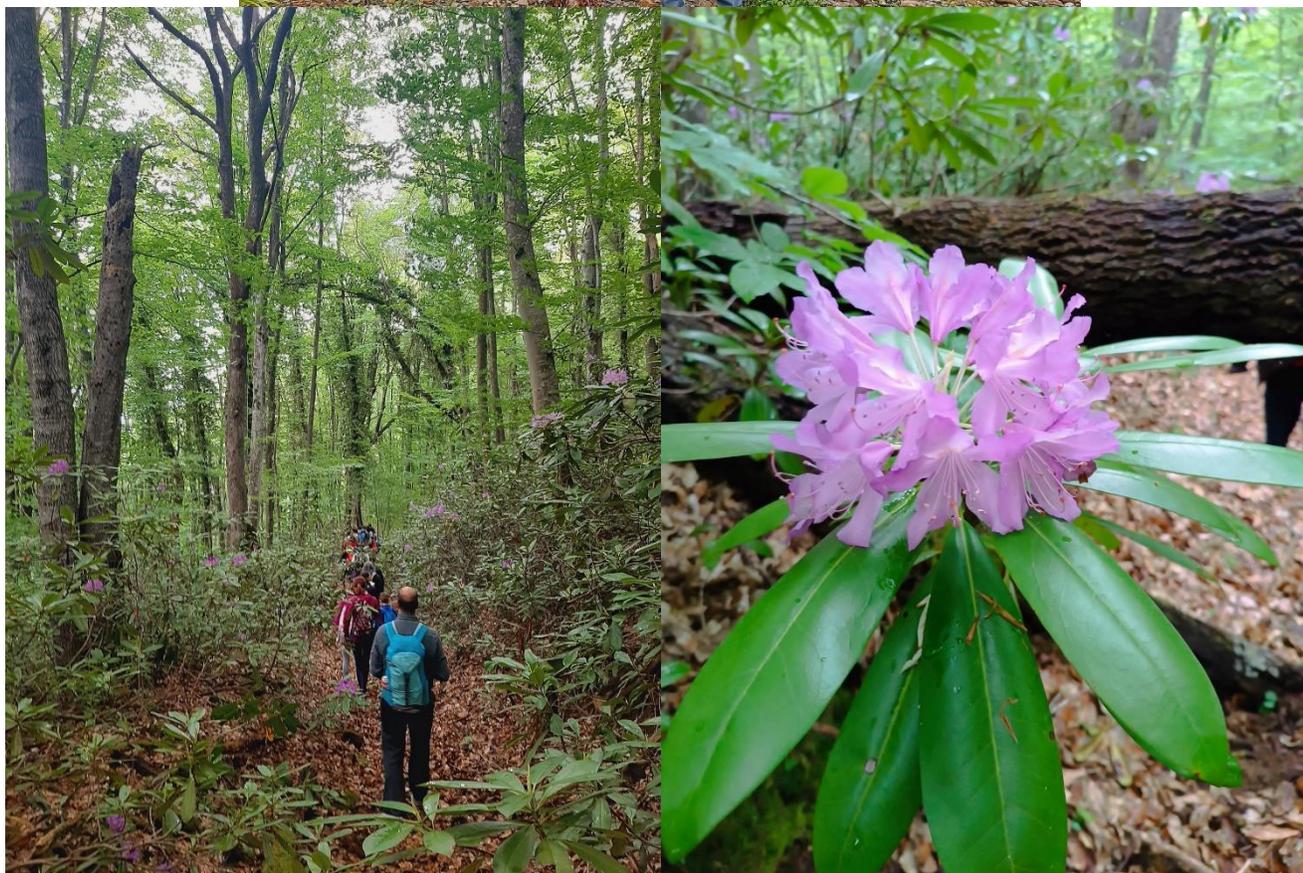

На 20 май – Денят на пчелите, с децата от 3-та група при ДГ „Здравец“ в град Айтос направихме пчелички от пластелин, а те повишиха осведомеността си за важноста на пчелите и пчелните продукти.

Същият ден, експерти от РИОСВ-Бургас, Туристическо дружество (ТД) „Насам-натам“, Народно читалище „Христо Ботев 1937“ Бургас и много доброволци се включихме в похода по новия маршрут в резерват „Тисовица“. Почистената и маркирана пътека беше дело на ТД

„Насам-натам“, по проект на МОСВ – Политики на младежта в сферата на околната среда през 2022 г.

С учениците от ПГСС в гр. Карнобат се включихме в Градска рециклиада към Екопак за автоматичен дефибрилатор за животоспасяваща първа помощ и опазване на градската околна среда, с призив към хората: „Рециклирането е един от най-добрите начини да окажем

положително влияние на света, в който живеем. Рециклирането е важно както за околната среда, така и за самите нас.“

С 3-та група „Морски костенурки“ от ДГ "Раковина", филиал "Морско конче" в гр. Бургас и учители се включихме в STEAM проект "Да опазим природата чиста" – едно от предизвикателствата беше - изработване и модно ревю на дрехи от отпадъчни материали.

На 5 юни – Ден на околната среда, обявихме фотоконкурс за „Най-красива дюна по южното черноморие в Бургаска област“. Наградихме 4 фотографии от общо включили се 10 участника.

1 място – Христо Стефанов 30 г. гр. Бургас Снимка: Пясъчна дюна на Шофьорския плаж, курорта Дюни, община Созопол.

2 място - Диана Бождерменова 39 г. Николета Петрова 9 г. гр. Бургас, снимка: Дюни.

3 място - Бойка Титянова гр. София Дюни ММЦ гр. Приморско

Поощрение – Михаил Гарабедян 18 г. – гр. Приморско

С 8-и класове ученици от Професионална гимназия по механоелектротехника и електроника – Бургас почистихме на 14 юни северния плаж до Солниците в град Бургас.

Количеството събран боклук, показва само едно – хората все повече започват да ценят, това което имат. Целта на мероприятиято бе, да приучи младежите да пазят околната среда.

Експерт „Връзки с обществеността“ – Албена Василева се включи в заключителната конференция по проект "Променяме се с климата" по програма „Опазване на околната среда и климатични промени“ с домакини: директор на СУ Константин Петканов" в Бургас и участници, ръководител на проекта, представители на "Кроношпан България" ЕООД, Климент Минджов - Институт за прогресивно образование, Басейнова дирекция черноморски район-Варна, Природен парк "Странджа" , учители и ученици. Представени бяха презентации от различни институции и създаден сайт – klimadapt.org, където са събрани уроци, учебни материали, игри, филми, презентации. Програмата цели да подобри статуса на околната среда в екосистемите и да намали ефекта от замърсяването и други дейности на човека.

С 5-и „А“ клас от Обединено училище „Васил Левски“ в кв. Горно Езерово и класен ръководител Мария Димитрова, почистихме училищния двор и прилежащият район в кампанията „Да изчистим България заедно“.

Директора на РИОСВ-Бургас, Директора на Парк „Странджа“, служители и специални гости от Национална служба за защита на природата (НСЗП) към МОСВ, Областна управа – Бургас, началник отдел „Климат, енергия и околна среда“ към Община Бургас, служители от общини Малко Търново и Царево, Държавно горско стопанство (ДГС) Кости и Царево и учители отблязахме на 29 юни във „Флора Бургас“ 90 години от обявяване на първия резерват в България - „Силкосия“. Гостите имаха възможността да разгледат изложба от детски рисунки, посветени на защитената територия.

Честването продължи с поход на следващия ден (30 юни) в резервата.

През месец юли, обявихме фотоконкурс на тема: „Красотата на българския морски бряг“. Включиха се 41 участници с 82 фотографии от Бургас, Варна, Пловдив, Ямбол, София, Поморие, Пазарджик, Горна Оряховица, Велико Търново, Перник, Долна баня, Стара Загора, Кюстендил, с. Копривец (обл. Русе), с. Ливада (общ. Камено).

На 3 август, експерт „Връзки с обществеността“ проведе открит урок с децата от Народно читалище "Асен Златаров 1940" С наблюдение на розовото фламинго, на Атанасовското езеро, в ролята на вдъхновител ги посрещна гл. експерт в направление „Биоразнообразие, защитени територии и зони“ към РИОСВ – Бургас.

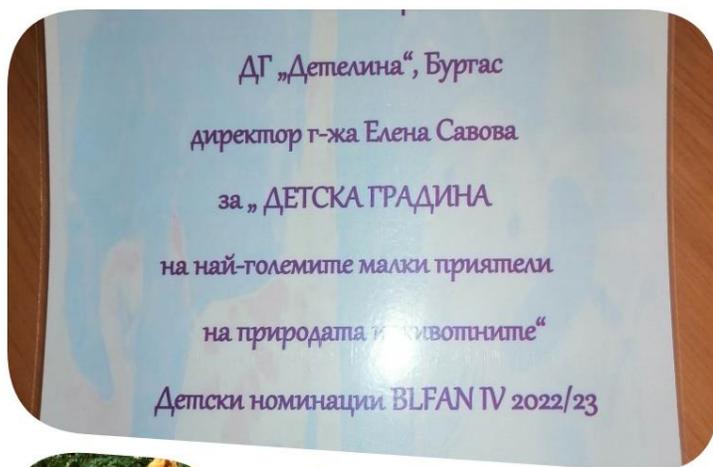

На 12 август чествахме рождения ден на поддържан резерват „Атанасовско езеро“ в двора на СимБиотично в Морската градина. Празникът откри министърът на околната среда и водите и неговият заместник, които посетиха Укритието за наблюдение на птици, за да видят богатството на птици в езерото и да се убедят в ценността на тази природна територия – на метри от тях, бяха кокилобегачи, бекасини, блестящ ибис, лопатарки и повече от 500 розово фламинго в южната част на Атанасовско езеро. Темата беше „Солени хора“, каквито са всъщност всички приятели на Атанасовско езеро – хора, различни по професия, интереси и възраст, привлечени от крайбрежната лагуна. Работилница за сол със свежи подправки, бижута с кристална сол и нежни мъниста, детски арт работилници бяха само част от заниманията на Панаира. Екипът на Българска фондация по биоразнообразие (БФБ) подготви викторина за Атанасовско езеро, а тези, които решиха въпросите, получиха награди от РИОСВ и БФБ. Гостуващите артисти представиха разнообразни принтове, керамика, бижута и др.

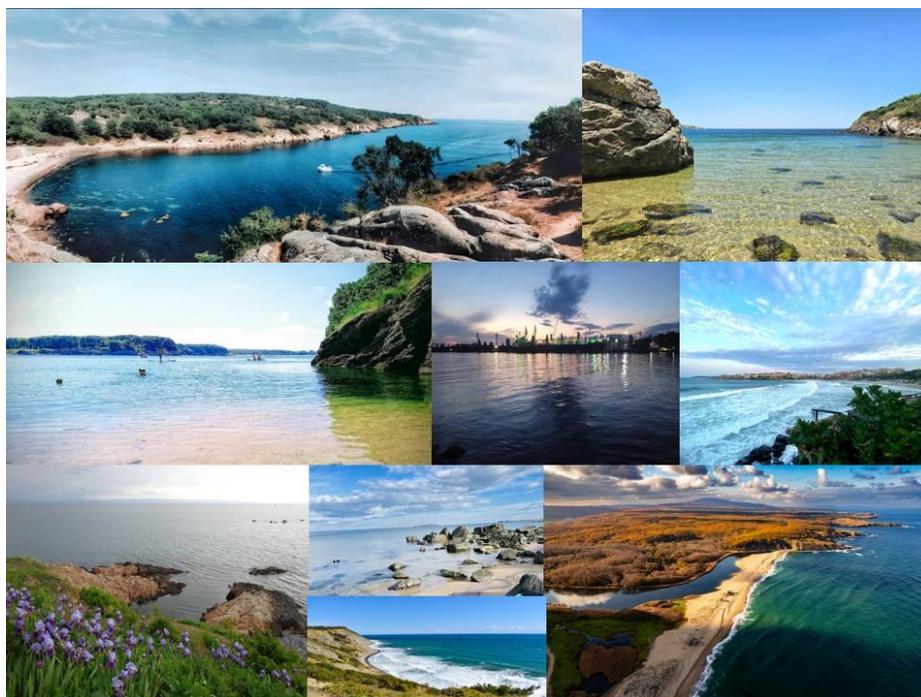

На 30 август, „Дървото на хармонията“ посети децата от детска градина „Детелина“ в град Бургас, с еко-спектакъла "Малкият Мук", където артисти бяха самите домакини от АФА - България. Тържеството е повод за връчване на награди за участието им в четвъртата изложба "Деца на България за бъдещето на Планетата", състояла се на 28 юни 2023 г. в Народното

събрание, като заключителен етап от Националните детски номинации "Най-големият малък приятел на животните и природата".

През август, Регионалната инспекция по околната среда и водите – Бургас отличи победителите от фотоконкурса "Красотата на българския морски бряг". В надпреварата се включиха 62 участника със 111 фотографии. Снимките на победителите, ще бъдат използвани за изработването на календар за 2024 година.

В Европейската седмица на мобилността (16-22 септември), се включихме със следните мероприятия:

1) На 16 септември с малчуганите от група "Пингвинче" от ДГ "Звездица-Зорница" и тяхната директорка София Димитрова проведохме открит урок по безопасност на движението и боядисахме пешеходната пътека пред централния ѝ вход.

2) 1-ва група от ДГ „Иглика” гр. Бургас и ДГ „Валентина Терешкова“, село Ярджиловци с учители Доника Груева и Емилия Асенова и директор Ани Паласкова отбелязаха празника под надслов: „Без автомобил до и от градина". Използването на екологични начини на придвижване в градската среда пеша, с тротинетка и велосипед е необходима стъпка в постигането на устойчива градска мобилност, активен начин на живот и пестене на енергия, които водят до намаляване на замърсяването на въздуха, шумовото замърсяване, задръстванията и здравословните проблеми.

3) Чрез дейността "Насърчаване на умното придвижване и устойчивата мобилност" - деца и родители от група "Мики Маус" в ДГ „Валентина Терешкова“ в гр. Батановци оставиха за един ден автомобилите и се придвижваха екологично.

4) На 21 септември, група "Любознайко" от ДГ "Моряче", се придвижиха с велосипеди, тротинетки, детски колички и пеша, за да опазят въздуха по чист. Показаха и пътните знаци и светофара и преминаха през „пешеходната пътека“.

5) Същият ден, проведохме и беседа за правилата на движение с всички ученици от ОБУ „Васил Левски в квартал „Долно Езеро“.

6) На 20 септември - "Ден без загинали на пътя" под мотото "Остани жив! Пази живота!" в ДГ "Славейче" – гр. Айтос отбелязахме с групите - "Калинка", "Мики Маус", "Мечо Пух" и "Пчелички" дейности в подкрепа на инициативата на Европейската мрежа на службите на пътна полиция ROADPOL, с апел за отговорно поведение и спазване правилата за безопасно движение на улицата!

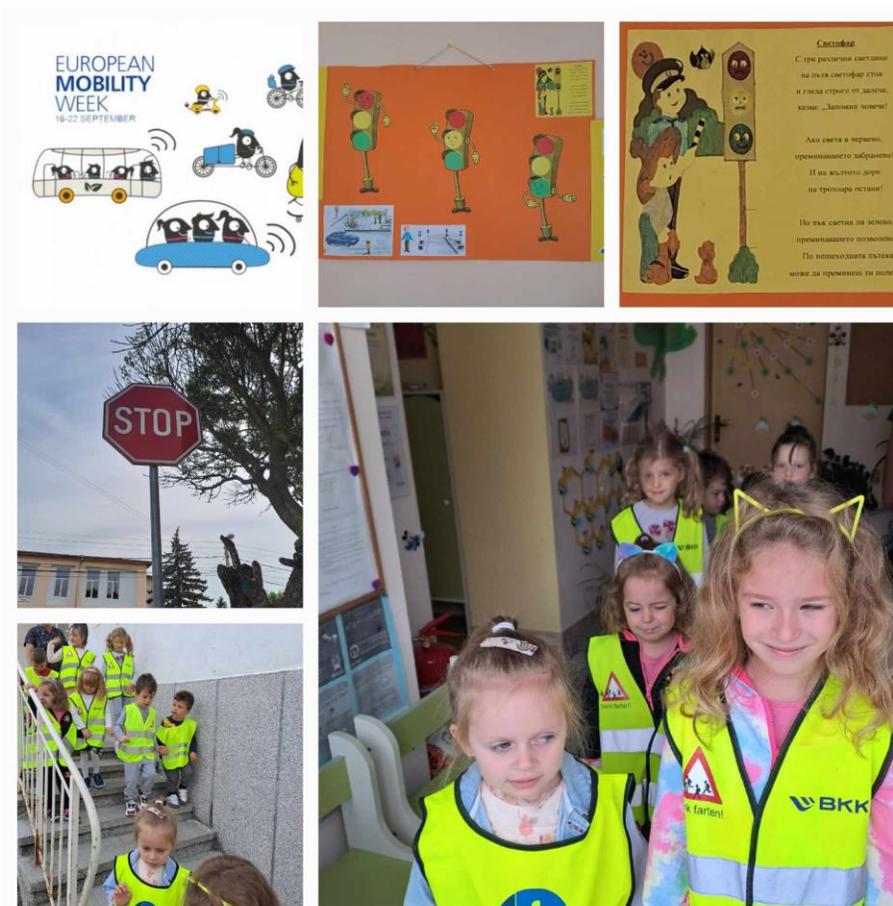
7) ПГСС в гр. Карнобат се срещнаха с полицейски инспектор пътен контрол към РУ Карнобат, ОДМВР Бургас. Учениците бяха заинтригувани от интересни теми свързани с правилата за движение по пътищата. Впечатляващи бяха и темите за пътните инциденти от различните участници в движението. По инициатива на учениците, бяха изработени две табла с пътните знаци и тематични рисунки.

8) Четвърта група "Чуден свят" от детска градина "Валентина Терешкова" популяризираха множеството ползи за околната среда и здравето на хората от воденето на активен начин на живот, придвижвайки се пеша или с велосипед.

9) С децата от ДГ № 15 "Райна Княгиня" - филиал Мешица си припомнихме къде трябва да пресичаме улицата, говорихме за цветовете на светофара, за знака СТОП.

10) Децата от група "Чаровници" от ДГ 4 "Чуден свят" гр. Перник с играта "Погледни и разкажи" пресъздадоха правилата на поведение на пътя и демонстрираха знания за безопасността на децата в пътното движение!

От първи до десети октомври се включихме в Междуградски проект „Пчела“, съвместно с 5 градини – ДГ „Звънче“, гр. Самоков, ДГ „Валентина Терешкова“, село Ярджиловци, ДГ

„Славейче“, гр. Перник, ДГ „Чуден свят“, гр. Перник, ДГ „Райна Княгиня“ – Мешица се включиха за насърчаване на четенето, здравословното хранене и опазване на биоразнообразието на пчелите. Целта на проекта е повишаване на информираността на децата в ранна детска възраст за приноса на пчелите, ползността на продуктите, опазването на околната среда както и ролята на пчеларя за грижите към пчеларя.

На 3 октомври – Европейски ден на птиците – група „Пчеличка“ от детска градина „Пролет“ в гр. Айтос подариха на зимуващите у нас птици „Зрънце любов“. С много ентузиазъм, дружно оцветиха и апликираха къщички за птиците, а за финал малчуганите поставиха в готовите хранилки, в двора на детската градина - трохички, семки и зрънца.

На 31 октомври – Международен ден на Черно море - 436 творби се включиха в Международния ден на Черно море в инициирания от РИОСВ-Бургас и читалище „Христо Ботев“ към Община Бургас конкурс за рисунка, приложно творчество и литература „Моята невероятна лятна ваканция“.

Деца от 3-та група „Рачета“ в детска градина „Изгрев“, град Бургас ни поздравиха със стихотворения и песни „Обичаме нашето Черно море“. Водени от директорката Жанета Иванова и учителите Гургана Бачева и Иванка Андреева, малчуганите представиха богата литературно - музикална програма.

На 3 ноември за Международен ден на Биосферните паркове МОСВ предостави фотографии за българските територии и подчертава потенциала им да способстват за привличане на туристи и развитие на природосъобразен туризъм. Информационните клипове за всеки от четирите български биосферни парка са изработени съвместно с Националния комитет по Програмата „Човекът и биосферата“ и регионалните подразделения на Министерство на околната среда и водите, които участват в управлението на съответните територии – Дирекцията на Национален парк „Централен Балкан“ и регионалните инспекции по околната среда и водите в Пловдив, Русе и Бургас. Представени са природни и културни обекти, вкл. нематериално

наследство - характерни занаяти, традиции и обичаи, които увеличават привлекателността на съответните региони и допринасят за развитието на устойчив туризъм.

<https://mabbg-abv.cincopa.com/watch/AIEASEfIQRRr>

Сребърна:

<https://mabbg-abv.cincopa.com/watch/AwNAAFvtQtmt>

Червената стена:

<https://mabbg-abv.cincopa.com/watch/AcBAvGfdQxD7>

Централен Балкан:

<https://mabbg-abv.cincopa.com/watch/AsKALEfxQ5t8>

На 27 ноември обявихме V-ти национален конкурс „Моите приятели - котките и обичните ви животни“, съвместно с Община Бургас, Народно читалище ”Христо Ботев 1937” – Бургас, Рисувалня “Елфина” – Бургас, онлайн списание „Щъркел“ – София, с международно участие за детска рисунка и приложно творчество.

На 30 ноември, ПГСС гр. Карнобат се включиха в Градска рециклиада и обсъдиха темата за разделното събиране на отпадъци, което е предпоставка за оползотворяването им. Това може да означава възстановяване, повторна употреба, рециклиране.

През месец декември в кампанията „Зрънце любов“, децата от първа група "Маргаритка" при ДГ "Пролет" в гр. Айтос подариха на зимуващите птици хранилки за пернатите обитатели.

V. ПРОЕКТИ/ОБЕКТИ С ЕКОЛОГИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Проекти/обекти с екологично предназначение				
Наименование на проекта	Кратка характеристика	Източници на финансиране	Стойност на проекта	Етап на изпълнение
1	2	3	4	5
„Обичам природата и аз участвам в осигуряване на чисто бъдеще за децата от с. Каменяк, община Руен, област Бургас“	Изградена е зона за отдих и игра. Теренът е подравнен и е положена бетонова основа, а отгоре ударопоглещаща настилка. Монтирана е ограда от ПВЦ мрежа и метална ажурна врата. Върху настилката са монтирани детски съоръжения за игра (комбинирано съоръжение с пързалка, двойна люлка и единична клатушка), 4 броя пейки и два броя кошчета за отпадъци. Теренът е затревен и са засадени декоративни храсти и дръвчета. Монтирана е информационна табела.	ПУДООС	14 819,28	изпълнен
„Изграждане на фитнес площадка, кметство Равадиново, община Созопол“	Изградена е фитнес площадка на открито. Монтирани са крос тренажор, рудер апарат, ски тренажор, степер-велоаргометър и трибуна с три реда седалки. Монтирано е соларно осветление и информационна табела, Засадени са декоративни храсти и дървета.	ПУДООС	15 000,00	изпълнен
„Зона за отдих и игри в кв. 37 по плана на село Горица, община Поморие“	Изградена е зона за отдих и игра. Теренът е подравнен и е положена бетонова основа, а отгоре - ударопоглещаща настилка. Монтирана е ограда от ПВЦ мрежа и метална ажурна врата. Върху ударопоглещащата настилка са монтирани беседка с пейки и детски съоръжения за игра (комбинирано съоръжение с пързалка, двойна люлка и единична клатушка) и 2 броя пейки. Монтирана е информационна табела.	ПУДООС	14 987,00	изпълнен
„Почистване, облагородяване и изграждане на детски кът върху общински терен в с. Черноград, община Айтос“	Изградена е зона за отдих и игра. Боядисана е старата ограда. Положени са градински бордюри. Монтирани са беседка, комбинирано детско съоръжение и пет броя пейки. Засадени са декоративни храсти.	ПУДООС	15 000,00	изпълнен

<p>„Зелена класна стая“, ОУ „П.Р.Славейков“, гр. Карнобат</p>	<p>В двора на училището е монтирана беседка с цел провеждане уроци на открито и 2 броя кошчета за отпадъци. Около нея са засадени 10 броя туи, тревна смеска и цветя. Извършен е ремонт на съществуващ детски кът /боядисване и ремонт на уреди за игра и спорт/, както и е подменена ударопоглътщаща настилка.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 499,79</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Класна стая без стени“, СУ „Никола Вапцаров“, гр. Приморско</p>	<p>Изградена е класна стая на открито за провеждане на часове по природни науки и технически дисциплини. Терена е подравнен. Положени са тротоарни плочи и градински бордюри. Монтирани са 4 комплекта маси с пейки и два броя кошчета за разделно събиране на отпадъци. Извършено е озеленяване.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 456,00</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Учене, спорт и игра сред чиста околна среда = здрави и щастливи деца“, ОУ „Христо Ботев“, с. Пирне</p>	<p>В двора на училището са монтирани дървени маси с пейки, кошчета за разделно събиране на отпадъци и три броя фитнес уреди. Засадени са градински цветя и с тях са оформени цветни лехи.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 245,00</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Еко градина за деца със зелени сърца“, ДГ „Делфинче“, гр. Черноморец, фелиал Атия</p>	<p>В двора на детската градина е изграден кът „Всезнайко“. Монтирани са беседка с пейки и два броя комплект масички с пейки и черна дъска. Обособена е „Градината на баба“, в която са оформени алеи, засадени с билки и подправки. Изградена е сензорна пътека с различни полета на настилка. Над спортната площадка е монтиран навес. Подновени са всички пейки в двора на детската градина. Засадени са декоративни храсти и два броя дървета. Закупени са детски пособия, с които се полагат грижи за всички насаждения.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 476,00</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Екозона Детелина“, ДГ "Детелина", с. Тополица</p>	<p>Двора е обогатен с два броя перголи, комбинирано спортно съоръжение, велоергометър, два броя люлки клатушки (пеперуда и пчела) и кошчета за разделно събиране на отпадъци. Засадени са едногодишни и многогодишни цветя и вечно зелени храсти, които служат за декоративна ограда</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 390,00</p>	<p>изпълнен</p>

<p>„Играй, твори и природата пази“, ДГ „Иглика“, гр. Бургас</p>	<p>Изградена е площадка с положени ударопоглъщащи плочки за игра, обучение и творчество на открито. Монтирани са 3 броя детски маси с чадър, метеорологична станция, баскетболен кош, учебна дъска за нуждите на децата и кошче за отпадъци - кълвач. На дърво има закачена къщичка за птици и хранилка. Закупени са тревна ролка и ролки цветен микс, детски градински комплекти за засаждане на градинката около площадката. Засадени са декоративни храсти „Лигуструм“, различни семена и цветя.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 500,00</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Моята зелена мечта – създаване на зона за учене, отдих и игра в двора на ДГ „Теменуга“ с. Равнец”</p>	<p>Изградена е зона за учене, отдих и игра. Монтирани са детски съоръжения за игра (къщичка с пейки и занимателни игри, клатушка куче и клатушка конче), перголи с пейки и дъска за провеждане на занятия на открито. В близост до класната стая е обособена билкова градина. Засадени са декоративни храсти. Монтирана е информационна табела.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 704,00</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Зелен рай – да играем и учим на открито“, ДГ „Славейче“, гр. Айтос</p>	<p>Изграден е кът за учене на открито. Монтирани са беседка, дървени маси с пейки и оранжерия. Засадени са семена и луковици на билки и цветя. С цел популяризиране на проекта са изработени диплянки с информация за дейностите, изпълнени по проекта.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 177,30</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Зелена еко занималня на ДГ „Слънце“, гр. Камено</p>	<p>Изградена е еко занималня с био зеленчукова градинка и билки с цел повишаване екологичната култура на деца и изграждане на любов към природата. Монтирани са два броя шатри и 8 броя комплекти масичка с пейки, където се провеждат ситуации на открито. Изградено е капково напояване. Закупени различни градински инструменти за поддържане на био градинката.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 198,27</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Изграждане на екологично образователен кът – Зелена занималня на открито“, ДГ „Калина Малина“, кв. Ветрен</p>	<p>Изградена е еко занималня на открито. Монтирани са беседка, 4 комплекта маси с пейки, дъска за писане и кошчета за разделно събиране на отпадъци. В еко-занималнята се провеждат ситуации по интереси с природна насоченост (етюди, здравни беседи, конструиране) кът за учене на открито.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 471,18</p>	<p>изпълнен</p>

<p>„Екологичен спорт в детската градина“, ДГ „Ален мак“, гр. Царево</p>	<p>Обособено е игрище за футбол и волейбол. Положена е изкуствена трева. Монтирани са футболни вратички и мрежи за волейбол и футбол. Закупени са пособия за почистване на дворното пространство на градината.</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>7 499,70</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Зелена детска градина“, ДГ „Радост“, гр. Каблешково</p>	<p>Изградена е зелена класна стая. Монтирани са беседка и масички с пейки за провеждане на занятия на открито. В близост до класната стая е обособена билкова градина. Оформени са алеи, в които са засадени различни билки. Засадени са декоративни храсти, които служат за зелена ограда</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>5 128,10</p>	<p>изпълнен</p>
<p>„Осигуряване на годишна помощ на Центъра за размножаване и рехабилитация на сухоземни костенурки, функциониращ към фондация „ГЕА ЧЕЛОНИА“, с. Баня“</p>	<p><i>Спасителна и рехабилитационна дейност:</i> осигурени са всички необходими средства за обслужване, лечение и рехабилитация на костенурки; храна, медикаменти, витамини, минерали, санитарни и превързочни материали, почистващи и дезинфекционни препарати; ветеринарно обслужване; материали и пособия за борба с вредители;</p> <p><i>Административна и управленска дейност:</i> средства за екип и счетоводна отчетност; режимни разходи; абонамент, актуализиране и поддръжка; банкови такси; офис материали; работни дрехи и лични предпазни средства; транспортни и командировъчни разходи за прием и освобождаване на костенурки;</p> <p><i>Поддръжка на центъра:</i> материали, инструменти, уреди, резервни части и консумативи, използвани за поддръжка на вътрешни помещения за костенурки, места за яйцеснасяне, външни сектори и сгради, отоплителни уреди, материали за изграждане на нова волиера за костенурки, абонамент за охрана и печатни материали (брошури)</p>	<p>ПУДООС</p>	<p>27 381,65</p>	<p>в процес на изпълнение</p>

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Усилията на екипа на РИОСВ-Бургас са насочени към изпълнение на политиката в областта на опазването и ползването на компонентите на околната среда, стратегиите и приоритетите на МОСВ.

Намаляване на вредните емисии в атмосферата и подобряване качеството на атмосферния въздух

- Постигнат е нормативно допустимия брой дни за превишаване на средноденонощната норма от $50\mu\text{g}/\text{m}^3$ за ФПЧ_{10} за една календарна година определена в *Наредба № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух* в АИС „Меден Рудник“, АИС „Несебър“ и ДОАС РИОСВ.

- От Общините Бургас и Несебър се изпълняват мерките заложи в Програмите за качество на атмосферния въздух .

- Извършен е мониторинг на постъпващите в атмосферния въздух емисии от обектите чрез контролни, собствени периодични и собствени непрекъснати измервания на операторите. Резултатите сочат спазване на нормите за допустими емисии заложи в нормативните актове.

Постигане на по-добро състояние на повърхностните, подземните води и водите на Черноморското крайбрежие.

- Извършен е системен емисионен контрол на заустване от обектите формиращи отпадъчни води и заустващи във водни обекти, както и технологичен контрол по експлоатацията на пречиствателните съоръжения. При извършения контрол на производствени обекти, формиращи емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества не са констатираны превишения на индивидуалните емисионни ограничения, определени в разрешителните за заустване и издадените комплексни разрешителни.

Екологосъобразно управление на химикалите и предотвратяване на риска от големи аварии с опасни химични вещества

- Осъществен е контрол на задължените лица относно ангажиментите им по регистрация на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия съгласно *Регламент (ЕО) №1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)*

- Извършен е контрол на обекти попадащи под изискванията на глава VII раздел първи от Закон за опазване на околната среда, съгласно утвърден от министъра на околната среда и водите план на комисията по чл.157а на ЗООС. Операторите са предприели к организационни и технически мерки за управление на риска и предотвратяване на големи аварии. Дейностите в обектите се извършват при спазване на издадените решения в утвърдените доклади за политика за предотвратяване на големи аварии, докладите за безопасност и вътрешните аварийни планове.

Опазване на биологичното разнообразие :

- контрол по опазване на местообитания и видове с европейско и национално значение от Националната екологична мрежа и извън нея, защитени редки и ендемични видове; контрол за опазване естествените находища на лечебните растения и предотвратяване

- нерегламентираното ползване на техните ресурси;
- контрол на места за отглеждане и размножаване на видове, подлежащи на регистрация по СИТЕС;
- актуализиране на състоянието на вековните дървета;
- изпълнение на поддържащи, възстановителни и мониторингови, дейности по плана за дейност в зъщитени територии изключителна държавна собственост;
- повишаване на информираността на посетителите в резерват „Ропотамо” и поддържан резерват „Атанасовско езеро”.
- запознаване на обществеността с природните дадености на ЗТ в териториалния обхват на РИОСВ Бургас.

Екологосъобразното управление на отпадъците

- Обезвреждането на битовите отпадъци се извършва в съответствие с изискванията на Директива 1999/31/ЕС и националното законодателство. Преустановено е депонирането на отпадъци на общинските депа за неопасни отпадъци неотговарящи на нормативните изисквания ;Оптимизиране на системите за сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци;
- Намаляване и ограничаване на нерегламентираните замърсявания в населените места и извън тях;
- Почистване на речните легла и прилежащите им територии от отпадъци;
- Поддържане чистотата на републиканската и общинска пътна мрежи;
- Въведени системи за РСОО и РСБО във всички общини; /без Руен – не е задължена по ЗУО/.
- В община Бургас са осигурени 19 бр. мобилни центрове за събиране на разделно събрани отпадъци от домакинствата 15 бр. касети за разделно събиране на отпадъци от опаковки;
- В 27 точки са изградени подземни контейнерина територията на гр.Бургас за разделно събиране на отпадъци – хартия, пластмаса, метал, стъкло и биоразградими отпадъци от домакинствата;
- Изградени са подземни контейнери в община Несебър и община Созопол;
- Община Поморие изгради площадка по чл. 19, ал.3, т. 11, а община Айтос постави мобилен център;
- Изградена сепарираща инсталация на ПСО-Несебър от „Екобулсорт“ ЕАД за сепариране на отпадъци с производ системите за събиране на смесени битови отпадъци на Общини Несебър и Поморие, както и системите за РСОО на тези общини.
- Управление на отпадъците от лечебни и здравни заведения;
- Екологосъобразно управление на болничните отпадъци;
- Приключена рекултивация на Депата за неопасни отпадъци /без депо Камено/.
- Действащ център за опасни отпадъци от бита на територията на община Созопол;
- Нормална експлоатация на Регионалните депа за неопасни отпадъци и ПСО;
- Спазване условията, поставени в издадените документи по чл. 35 от ЗУО;

Основни проблеми, свързани с третирането на отпадъците:

- Продължава да се констатира изхвърляне на битови и строителни отпадъци на неразрешени за това места.
- Проблем е третирането на утайките от ПСОВ. Недостатъчен е интересът по отношение тяхното използване в земеделието и за рекултивация на нарушени терени.

- Проблеми с третирането на строителните отпадъци;
- Невъведени системи за разделно събиране на биоразградимите отпадъци. Липса на съоръжения за третиране на биоразградимите отпадъци.
- Третирането на ИУГ.

VII. ПРИЛОЖЕНИЯ

ЗАКОНИ	ПРЕДПИСАНИЯ		АУАН		НИ-ГЛОБИИ ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ		НИ-ГЛОБИ		НИ-ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ		СЪБРАНИ СУМИ		ПРЕДАДЕНИ НА НАП		СКЛЮЧЕНИ СПОРАЗУМЕНИЯ ПО Ч.Л.58Г ОТ ЗАНИ		СЪБРАНИ СУМИ ОТ СПОРАЗУМЕНИЯ ПО Ч.Л.58Г ОТ ЗАНИ		НЕВЪЗПЛАТЕНИ СПОРАЗУМЕНИЯ ПО Ч.Л.58Г ОТ ЗАНИ		ОБЖАТВАННИ ГЛОБИ						ОБЖАТВАННИ ИМУЩЕСТВЕНИ САНКЦИИ						
																					ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА		ОБЩ БРОЙ		ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА
	ОБЩ БРОЙ	БРОЙ НЕВЪЗПЛАТЕНИ	ОБЩ БРОЙ	ПРЕКРАТЕНИ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	
ЗООС			25	2	16	101 000.00	1	1 000.00	15	100 000.00	34 128.16	7	36 000.00	3	7 140.00	3 640.00	0	0.00	1	1 000.00	1	4 000.00	0	0.00	2	3	17 000.00	1	5 000.00	8	45 000.00	12	
ЗЧАВ			7	0	5	900.00	0	0.00	5	900.00	18 600.00	3	500.00	2	1 470.00	1 470.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
ЗВ			17	0	11	29 000.00	0	0.00	11	29 000.00	74 864.72	11	33 000.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	15	41 000.00	1	2 000.00	4	8 000.00	20	
ЗУО			13	1	11	116 400.00	5	20 400.00	6	96 000.00	46 930.51	19	95 600.00	1	980.00	980.00	0	0.00	4	19 000.00	6	13 200.00	3	14 400.00	13	5	33 000.00	9	63 400.00	1	30 000.00	15	
ЗБР			19	5	18	7 000.00	17	2 000.00	1	5 000.00	2 080.00	6	1 000.00	2	840.00	840.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	1	5 000.00	1
ЗЛР			0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	10	1 000.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
ЗЛТ			43	1	34	39 100.00	26	7 100.00	8	32 000.00	4 624.90	16	23 400.00	3	1 400.00	700.00	0	0.00	1	100.00	0	0.00	1	1 000.00	2	3	5 000.00	0	0.00	3	12 000.00	6	
ЗОПОЩ			0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
ЗЗВВХВС			0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
ЗЗНОС			1	0	1	3 000.00	0	0.00	1	3 000.00	6 500.00	1	500.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	1	500.00	0	0.00	1
ЗЗЖ			0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
ЗОНК			0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
ЗП			0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
ЗГМО			0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
ОБЩО	0	0	125	9	96	296 400.00	49	30 500.00	47	265 900.00	187 728.29	73	191 000.00	11	11 830.00	7 630.00	0	0.00	6	20 100.00	7	17 200.00	4	15 400.00	17	26	96 000.00	12	70 900.00	17	100 000.00	55	

ОБЩО ОБЖАТВАННИ						
ВЛЕЗЛИ В СИЛА		ОТМЕНЕНИ		В СЪДЕБНА ПРОЦЕДУРА		ОБЩО БРОЙ
БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ	СТОЙНОСТ	БРОЙ
34	35	36	37	38	39	40
4	18 000.00	2	9 000.00	8	45 000.00	14
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
15	41 000.00	1	2 000.00	4	8 000.00	20
9	52 000.00	15	76 600.00	4	44 400.00	28
0	0.00	0	0.00	1	5 000.00	1
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
4	5 100.00	0	0.00	4	13 000.00	8
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
0	0.00	1	500.00	0	0.00	1
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
0	0.00	0	0.00	0	0.00	0
32	116 100.00	19	88 100.00	21	115 400.00	72

**С П И С Ъ К (Регистър)
на защитените територии (ЗТ), обявени на територията контролирана от РИОСВ-Бургас**

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	161	Айтоска кория	Айтос	Айтос	Бургас
Поддържан резерват	33	Атанасовско езеро	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	426	Бакарлъка	Равадиново	Созопол	Бургас
Защитена местност	448	Батака-естествено находище на Странджански дъб	Близнак	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	544	Беглик Таш - Ропотамо	Созопол	Созопол	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	117	Белия камък	Богданово	Средец	Бургас
			Варовник	Средец	Бургас
Защитена местност	492	Блатото Алепу	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	86	Босна	Бяла вода	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	503	Бургаски солници	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	135	Вая	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	81	Велека	Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Звездец	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
Поддържан резерват	22	Вельов вир	Приморско	Приморско	Бургас
Резерват	36	Витаново	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Природна забележителност	516	Водениците	Извор	Бургас	Бургас
Природна забележителност	291	Големия камък	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Защитена местност	509	Горна Еленица	Кости	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
Защитена местност	506	Градев Средок	Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	146	Доброванските гъби	Бата	Поморие	Бургас
Защитена местност	97	Докузак	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	296	Долмена в м. Лозински дол	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Природна забележителност	295	Долмена в м. Паша дере	Горно Ябълково	Средец	Бургас
Природна забележителност	297	Долмените в м. Влахов дол	Долно Ябълково	Средец	Бургас
Защитена местност	467	Дъбовете	Дюля	Руен	Бургас
Защитена местност	606	Залив Корал	Лозенец	Царево	Бургас
Защитена местност	113	Иракли	Емона	Несебър	Бургас
Защитена местност	371	Казаков вир	Индже войвода	Созопол	Бургас
Защитена местност	19	Калината	Тънково	Несебър	Бургас
			Кошарица	Несебър	Бургас
			Несебър	Несебър	Бургас
Поддържан резерват	28	Калфата	Дюля	Руен	Бургас
Природна забележителност	410	Каменска бърчина	Малко Търново	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Защитена местност	7	Колокита	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	128	Корията - гора от летен дъб	Равнец	Бургас	Бургас
Защитена местност	127	Корията - гора от полски бряст	Камено	Камено	Бургас
Природна забележителност	241	Корията-вековна дъбова брястова гора	Гълъбец	Поморие	Бургас
Природна забележителност	458	Корията-вековна дъбова гора	Везенково	Сунгурларе	Бургас
Природна забележителност	123	Костенурката	Снежа	Руен	Бургас
Защитена местност	90	Кривинизово	Звездец	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	77	Кълката	Кости	Царево	Бургас
Защитена местност	89	Марина река	Българи	Царево	Бургас
Природна забележителност	144	Маслен нос	Приморско	Приморско	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	510	Мечите долове	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	114	Моряне	Звездец	Малко Търново	Бургас
			Росен	Созопол	Бургас
Защитена местност	512	Мурватска река	Веселие	Приморско	Бургас
Природна забележителност	398	Наково кладенче	Ахтопол	Царево	Бургас
			Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	9	Находище на блатно кокиче в м. Блатото	Равадиново	Созопол	Бургас
Защитена местност	20	Находище на блатно кокиче в м. Чаирите	Горица	Поморие	Бургас
Природна забележителност	160	Находище на бодливо сграбиче	Айтос	Айтос	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Защитена местност	156	Находище на див божур	Росеново	Средец	Бургас
Защитена местност	440	Находище на пирен в м. Дядо Вълчо	Кости	Царево	Бургас
Природна забележителност	124	Находище на синя хвойна в м. Градището	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	483	Находище на Урумово лале в м. Лаликото	Терзийско	Сунгурларе	Бургас
			Венец	Карнобат	Бургас
Природна забележителност	293	Находище на черни боровинки	Садово	Сунгурларе	Бургас
Защитена местност	87	Невестин гроб	Факия	Средец	Бургас
Природна забележителност	399	Нос Агалина	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	247	Нос Емине	Емона	Несебър	Бургас
Природна забележителност	145	Нос Червенка	Черноморец	Созопол	Бургас
Защитена местност	186	Орлиците	Камчия	Сунгурларе	Бургас
Защитена местност	147	Ортото	Свети Влас	Несебър	Бургас
			Емона	Несебър	Бургас
Защитена местност	111	Острови Св. Св. Иван и Петър	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	96	Парория	Калово	Малко Търново	Бургас
			Заберново	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	214	Петрова нива	Стоилово	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	411	Пещерата Еленина дупка	Бяла вода	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	288	Пещерата Махарата в м. Сарпия	Кости	Царево	Бургас
Природна забележителност	539	Пещери и извори на р. Младежка	Младежко	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Близнак	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	85	Пладнището	Вълчаново	Средец	Бургас
Защитена местност	82	Пода	Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	144	Поморийско езеро	Поморие	Поморие	Бургас
Природна забележителност	141	Попова скала	Велика	Царево	Бургас
Природна забележителност	143	Пробития камък	Бероново	Сунгурларе	Бургас
Природна забележителност	465	Професора	Снежа	Руен	Бургас
			Добромир	Руен	Бургас
Защитена местност	145	Пясъчна банка Кокетрайс	Несебър	Несебър	Бургас
Поддържан резерват	20	Пясъчната лилия	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	467	Пясъчни дюни в района на ММЦ	Приморско	Приморско	Бургас
Природна забележителност	248	Пясъчни дюни 5 броя – Несебър	Несебър	Несебър	Бургас
Природна забележителност	470	Пясъчни дюни в м. Алепу	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	471	Пясъчни дюни в м. Бабата	Несебър	Несебър	Бургас
Природна забележителност	468	Пясъчни дюни в м. Каваците	Созопол	Созопол	Бургас
Природна забележителност	466	Пясъчни дюни между гр. Приморско и м. Перла	Приморско	Приморско	Бургас
Природна забележителност	469	Пясъчни дюни между къмпингите Златна рибка и Градина	Созопол	Созопол	Бургас
Защитена местност	120	Раков дол	Габър	Созопол	Бургас
Резерват	53	Ропотамо	Созопол	Созопол	Бургас
			Приморско	Приморско	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
Защитена местност	91	Руденово	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Природна забележителност	122	Свинската глава	Добромир	Руен	Бургас
Защитена местност	106	Силистар	Синеморец	Царево	Бургас
			Резово	Царево	Бургас
Резерват	1	Силкосия	Кости	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
Защитена местност	130	Смриките	Обзор	Несебър	Бургас
Резерват	50	Средока	Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Стоилово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	92	Стамополу	Приморско	Приморско	Бургас
Защитена местност	116	Старият Сват	Зидарово	Созопол	Бургас
			Габър	Созопол	Бургас
Природен парк	7	СТРАНДЖА	Сливарово	Малко Търново	Бургас
			Визица	Малко Търново	Бургас
			Варвара	Царево	Бургас
			Бяла вода	Малко Търново	Бургас
			Ахтопол	Царево	Бургас
			Заберново	Малко Търново	Бургас
			Звездец	Малко Търново	Бургас
			Бръшлян	Малко Търново	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
			Бродилово	Царево	Бургас
			Българи	Царево	Бургас
			Велика	Царево	Бургас
			Изгрев	Царево	Бургас
			Калово	Малко Търново	Бургас
			Близнак	Малко Търново	Бургас
			Евренозово	Малко Търново	Бургас
			Граматиново	Малко Търново	Бургас
			Младежко	Малко Търново	Бургас
			Царево	Царево	Бургас
			Кондолово	Царево	Бургас
			Кости	Царево	Бургас
			Малко Търново	Малко Търново	Бургас
			Стоилово	Малко Търново	Бургас
			Резово	Царево	Бургас
Защитена местност	507	Странджанска зеленика	Синеморец	Царево	Бургас
			Кости	Царево	Бургас
Защитена местност	508	Странджански дъбрави	Сливарово	Малко Търново	Бургас
			Кондолово	Царево	Бургас
Резерват	51	Тисовица	Велика	Царево	Бургас
Природна	162	Скално образувание Трите братя	Кондолово	Царево	Бургас
			Айтос	Айтос	Бургас

Категория	Код на ЗТ в ДР	Име на ЗТ	Град/Село	Име на община	Област
забележителност					
Защитена местност	129	Трите цера	Череша	Руен	Бургас
Защитена местност	115	Тясна река	Вършило	Созопол	Бургас
			Индже войвода	Созопол	Бургас
Резерват	15	Узунбуджак	Сливарово	Малко Търново	Бургас
Защитена местност	435	Узунгерен	Твърдица	Бургас	Бургас
			Бургас	Бургас	Бургас
Защитена местност	105	Устието на р. Велека	Синеморец	Царево	Бургас
			Ахтопол	Царево	Бургас
			Бродилово	Царево	Бургас
Защитена местност	84	Устието на р. Изворска	Твърдица	Бургас	Бургас
			Димчево	Бургас	Бургас
			Извор	Бургас	Бургас
Защитена местност	370	Хисаря	Айтос	Айтос	Бургас
Защитена местност	124	Ченгене скеле	Бургас	Бургас	Бургас
			Маринка	Бургас	Бургас
Природна забележителност	292	Чифликова нива	Пчелин	Сунгурларе	Бургас

**С П И С Ъ К (Регистър)
на защитените зони (Натура 2000 места) на територията контролирана от РИОСВ-Бургас**

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
-----------	-----------	-----------	-----------------	--------

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000117	"Котленска планина"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002029	"Котленска планина"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000270	"Атанасовско езеро"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000271	"Мандра-Пода"	Бургас, Камено, Созопол и Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000242	"Залив Ченгене Скеле"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици и на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000273	"Бургаско езеро"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002077	"Бакърлъка"	Бургас, Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002044	"Камчийска планина"	Несебър, Поморие и Руен	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002028	"Комплекс Стралджа"	Карнобат	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002040	"Странджа"	Малко Търново и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002043	"Емине"	Несебър и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0000152	"Поморийско езеро"	Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002041	"Комплекс Ропотамо"	Приморско и Созопол	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на дивите птици	BG0002066	"Западна Странджа"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000119	"Трите братя"	Айтос	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000151	"Айтоска планина"	Айтос, Бургас и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000393	"Екокоридор Камчия-Емине"	Айтос, Карнобат, Руен и Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000133	"Камчийска и Еменска планина"	Несебър, Поморие, Руен	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000205	"Стралджа"	Карнобат	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000196	"Река Мочурица"	Карнобат, Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000139	"Луда Камчия"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000136	"Река Горна Луда Камчия"	Сунгурларе и Котел	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001007	"Странджа"	Малко Търново и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001004	"Емине-Иракли"	Несебър	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000574	"Ахелой-Равда-Несебър"	Несебър и Поморие	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000620	"Поморие"	Поморие	Бургас

Категория	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Попада в община	Област
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001001	"Ропотамо"	Приморско и Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000143	"Караагач"	Приморско и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000208	"Босна"	Малко Търново, Приморско, Созопол и Царево	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000137	"Река Долна Луда Камчия"	Руен и Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000146	"Плаж Градина – Златна рибка"	Созопол	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000230	"Факийска река"	Созопол и Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000513	"Войнишки бакаджик"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000198	"Средецка река"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000219	"Дервентски възвишения 2"	Средец	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0000149	"Ришки проход"	Сунгурларе	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001502	"Отманли"	Бургас	Бургас
Защитена зона за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна	BG0001501	"Емона"	акватория на Черно море	Бургас

Информация

за най-важните защитени територии с национално и международно значение на територията, контролирана от РИОСВ – Бургас:

1. Защитени територии с национално значение

1.1. Резервати

Ропотамо

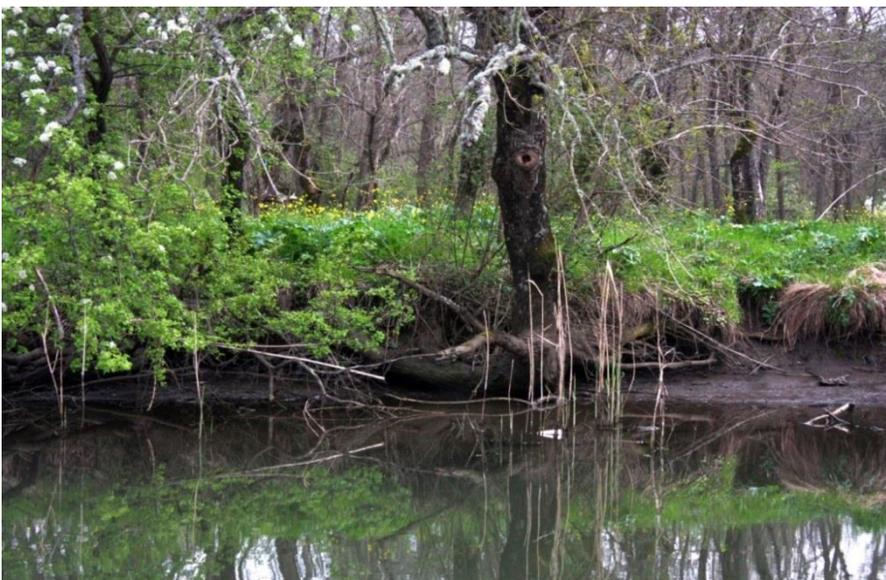

Резерват „Ропотамо” е разположен край устието на р. Ропотамо и се простира на площ от 1000.7 ха. Обявен е през 1940 г. с цел запазване на горски съобщества от лонгозен тип, разположени около едноименната река, която пресича големите пясъчни дюни и се влива в Черно море. През годините територията е сменяла статута си многократно. През 1962 г. Е обявен Народен парк „Ропотамо”, а през 1992 г. е възстановен като резерват.

Той е известен със своята ненакърнена дива природа, съчетание на разнообразни природни дадености, раздвижен релеф, скални брегове, обширна пясъчна ивица и пясъчни дюни, лонгозни гори и крайморски блата.

В резервата са включени блато Аркутино, находището от морски пелин, Змийския остров и забележителни скални образувания – Лъвската глава, Веселата скала, фиорди и морски пещери, пясъчни дюни.

Резерват „Ропотамо” притежава уникално биологично разнообразие: 60% от сладководната ихтиофауна, 60% от видовете от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57% от видовете бозайници. Оттук минава източноевропейският прелетен път на птиците „Виа Понтика”. Ропотамо е единственото находище в България на черновратата стрелушка. Изчезнали видове от бозайниците са мечката, рисът и тюленът-монах.

В резервата са установени 936 животински вида, от които 143 таксона водни и 378 сухоземни безгръбначни животни, 52 вида риби, 32 вида земноводни и влечуги, 280 вида птици и 51 вида бозайници, от които 19 вида прилепи. От гръбначните животни са установени два балкански ендемите и четири реликтни вида.

В границите на резервата са установени 536 вида висши растения, което е около 17% от цялата флора на страната - 25 дървесни, 30 храстови, над 10 лианови растения, над 250 вида многогодишни и над 130 вида едногодишни тревни. Тук могат да се

видят дъб, бряст, ясен, клен, мекиш, черна елша, обикновен габър, келяв габър, обикновен повет, леска, бук, върба, хагерово лале, блатно кокиче, бяла и жълта водна лилия, пясъчна лилия.

От 2003 г. към резервата функционира посетителски информационен център. В него са оборудвани зала за демонстрации и информация на туристи и групи посетители. В центъра се провеждат семинари и природозащитни мероприятия.

В резерват Ропотамо са маркирани 9 пътеки за посетители, одобрени със заповед на министъра на околната среда и водите, в това число и един воден маршрут – частта от р. Ропотамо от моста на пътя Бургас – Приморско до устието на реката. Влизането в резервата става само по маркираните пътеки.

Силкосия

Силкосия е доайенът на резерватите в България. Обявен е през 1933 г. от Министерството на земеделието и държавните имоти в землището на с. Българи и с. Кости, община Царево, област Бургаска, с площ 1022,6 ха. Резерватът е първата защитена територия в България.

Обявен е с цел опазване на широколистна смесена гора от дъб и източен бук и характерни само за Странджа планина растения. Наред с представителите на средиземноморската флора тук се срещат евксински и понтийски видове, които придават неповторимия вид на съобществата, като странджанска зеленика, лъжник, странджанско бясно дърво, битински синчец, мушмула, източен лопух, чашкова звъника и др.

Посещенията в резервата с туристическа цел са разрешени само по маркираната туристическа пътека.

Узунбуджак

Обявен е през 1956 г. със заповед на Министерството на горите и горската промишленост. През 1977 г. е включен в листата на биосферните резервати. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Намира се изцяло зад граничното съоръжение, на границата с Турция.

Резерватът има важно място в националната система от защитени територии – по площ той е на шесто място в страната. В него се опазва значителна част от фитофонда на Северна Странджа, популации на голям брой консервационно значими видове и представителни съобщества и хабитати, характерни за Евксинската фитогеографска провинция. Горските формации в резервата принадлежат към мезофитната широколистна горска растителност с основни едификатори източен бук и източен горун с характерно участие на терциерни реликти като странджански дъб, лавровишня, странджанска зеленика, странджанско бясно дърво, колхидски джел, чашковидна звъника, кавказка иглика, дива мушмула и др. Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Тисовица

Резерватът е обявен през 1990 г. със заповед на Държавния комитет за опазване на околната среда. Разположен е в землището на с. Кондолово, община Царево. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 7577, 022 дка.

Обявен е с цел запазването на естествени горски екосистеми от благун, източен горун, източен бук и странджанска зеленика, както и местообитания на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове.

В резервата се намира едно от петте находища на тис (*Taxus baccata*) – вид, който е сред консервационните приоритети в България, включени в списъка на защитените растения за нашата страна. Находището е открито в буково насаждение със странджанска зеленика. Реката и резерватът са наименувани на този вид поради по-широкото му разпространение в миналото.

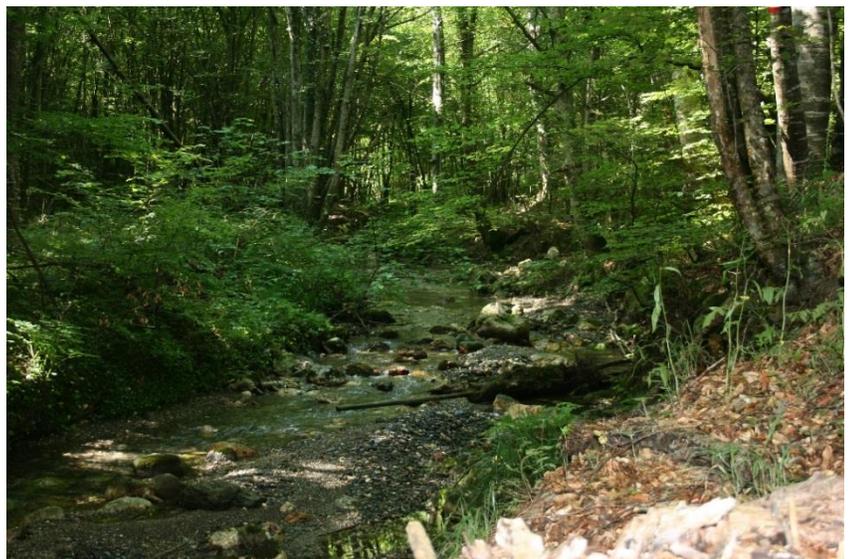
Посещенията в резервата са допустими само по двете маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Витаново

Обявен е през 1981 г. със заповед на Комитета по опазване на околната среда с площ 754.5 ха. През 1992 г. е разширен на 1112.4 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

Резерват “Витаново” е вторият по големина резерват в българската част на Странджа планина.

Територията на резервата обхваща най-представителните стари гори от източен бук и източен горун, цер, благун и обикновен габър, с характерен подлес от южноевксинска растителност – странджанско бясно дърво, лавровишня, колхидски джел и странджанска

боровинка.

В резервата се намират карстови извори и пещери, характерни за западната част на Северна Странджа, а най-известна е “Братановата пещера”.

Резерват „Витаново“ се намира в пограничната зона с Република Турция. Посещенията в резервата са допустими само по четирите маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

Средока

Обявен е през 1989 г. с цел запазване на типични горски екосистеми и находища на редки и застрашени от изчезване растителни и животински видове, с площ от 607.8 ха. През 2017 г. е включен като сърцевидната част от биосферен парк „Узунбуджак“.

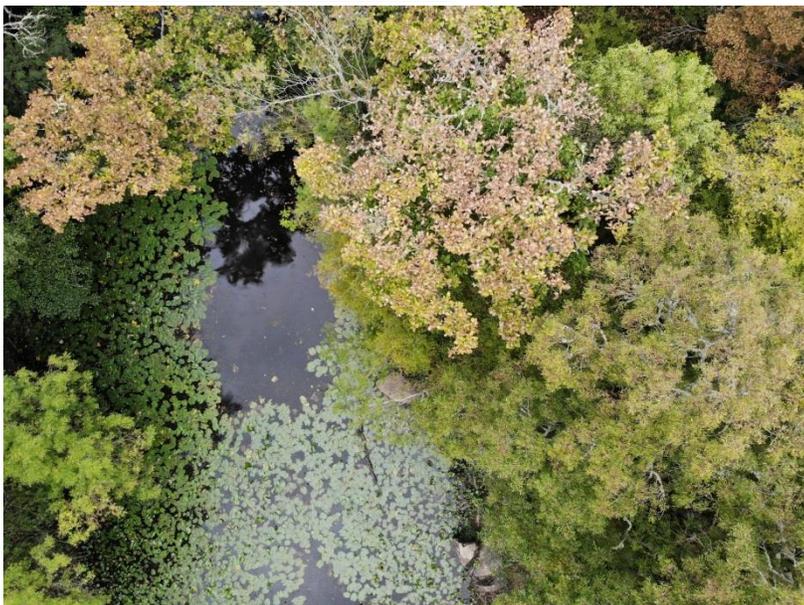
Намира се в землищата на гр. Малко Търново и на с. Стоилово.

Висока стойност има голямото находище от лавровишня, разположено в централната част на резервата и компактните групи от колхидски джел, отделни екземпляри от които достигат до 6 м височина и 10 см диаметър.

Посещенията в резервата са допустими само по три маркирани пътеки за посетители, утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите.

1.2. Поддържани резервати

Вельов вир

Обявен е като резерват през 1962 г. и прекатегоризиран в поддържан резерват през 1999 г. Намира се в близост до резерват „Ропотамо“ и разположен в старото корито на р. Ропотамо, в местността Каишева шума в землището на гр. Приморско. Обявяването му е с цел опазване на крайречна лонгозна гора и находище на два вида водни лилии: бяла водна лилия (*Nymphaea alba*) и жълта водна роза (*Nuphar lutea*), включени в списъка на защитените растения в България. Площта на резервата е 13,6 ха.

Посещенията в резервата са допустими само по една маркирана пътека за посетители, утвърдена със заповед на министъра на околната среда и водите.

Атанасовско езеро

През 1980 г. северната част на Атанасовско езеро е обявена за резерват, а следващата година южната му част и териториите непосредствено до водното огледало са обявени за буферна зона към резервата. През 1999 г. резервата е прекатегоризиран в поддържан резерват, а през 2007 г. буферната зона е прекатегоризирана на ЗМ “Бургаски солници”.

Резерватът съвместява традиционен солодобив и опазване на биологичното разнообразие.

Резерватът съвместява традиционен солодобив и опазване на биологичното разнообразие.

Атанасовско езеро е много популярно сред природолюбители, орнитолози и фотографи от страната и чужбина, тъй като това е най-богатото на птици място в България, а заедно с Босфора и Гибралтар, езерото е едно от най-известните места в Европа за

проследяване на миграцията. През пролетта и есента над територията му преминават над 240 хиляди щъркели, 60 хиляди грабливи птици, 30 хиляди пеликани. Атанасовско езеро е едно от местата в Европа с най-интензивна есенна миграция на къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), розовия пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*). В района на езерото са установени 333 вида птици (от общо 409 вида, срещащи се на територията на цялата страна), които мигрират, зимуват или гнездят в резервата.

На територията му са установени повече от 397 вида висши растения. Голямата соленост на водите определя наличието на специфични растителни видове като солянка, морска суеда, гърлица, тръстика, тънколистен папур, морски пелин и др.

Към езерото функционира Укритие за наблюдение на птици, където посетителите могат със специализирана техника – зрителни тръби и бинокли да наблюдават обитателите на езерото.

Защитената територия се охранява и контролира от РИОСВ-Бургас.

Пясъчната лилия

Поддържан резерват “Пясъчната лилия” е най-малкият резерват в страната с площ само 0,6 дка. След извършена актуализация през 2017 г. площта на резервата е 5,184 дка.

Обявен е през 1962 г. с цел опазване на едно от най-атраktivните растения, срещащи се по българското Черноморие, наречено “царицата на цветята” – пясъчната лилия (*Pancratium maritimum*), включен в списъка на защитените растения в България. Разпространението му в страната е ограничено само по южното Черноморие. Растението цъфти през месец юли и август с големи бели цветове с приятен аромат.

Резерватната територия е в район със засилено антропогенно въздействие. Намира се южно от гр. Созопол на територията на бившия къмпинг „Каваци“, което създава предпоставки за увреждането както на популацията на

пясъчната лилия, така и на местообитанието като цяло.

По тази причина на територията на резервата няма пътеки за посетители, а местообитанието е оградено с ограда.

1.3. Природни паркове

Странджа

Природен парк "Странджа" е най-голямата защитена територия в България, с площ около 116 100 ха. Обявен е през 1995 г. с цел да бъде опазена уникалната природа във водосборите на реките Резовска и Велека, като се осигури устойчиво социално-икономическо развитие на района. Отличава се с голямо флористично и фаунистично богатство.

Най-високата точка на територията на парка, а и в цяла българска Странджа, е връх Голямо Градище (709 м н.в.).

Близостта на парковата територия до континента Азия и до водните басейни на Черно, Мраморно и Средиземно море определят самобитността както по отношение на изключителното за Европа биологично разнообразие, така и в културно-исторически план. Странджа е специфична етнокултурна област със съхранени до днес уникални за страната традиции и обичаи, местен бит и говор. Богатството от паметници на културата от всички исторически епохи допълва специфичния дух на територията.

Горите покриват 80% от площта на Парка. Тук се намира най-големия съхранен широколистен горски комплекс на Европа. Това е единственото място на континента със запазени типичните за края на Терциера гори на умерения климат с вечнозелен лавровиден подлес. Вековните гори са 30% от горите в защитената територия - три пъти повече от средното за страната. В естествените масиви от стари гори – най-ценните консервационно значими местообитания – често се срещат дървета от източен горун, благун, източен бук и странджански дъб с диаметри от 1.5 – 2.0 м и възраст над 500 години.

Източната граница на парка опира до Черно море, част от защитената територия са чистите плажове и врязания, подобен на фиорди клифов бряг, представляващ открит музей на палеовулканската дейност.

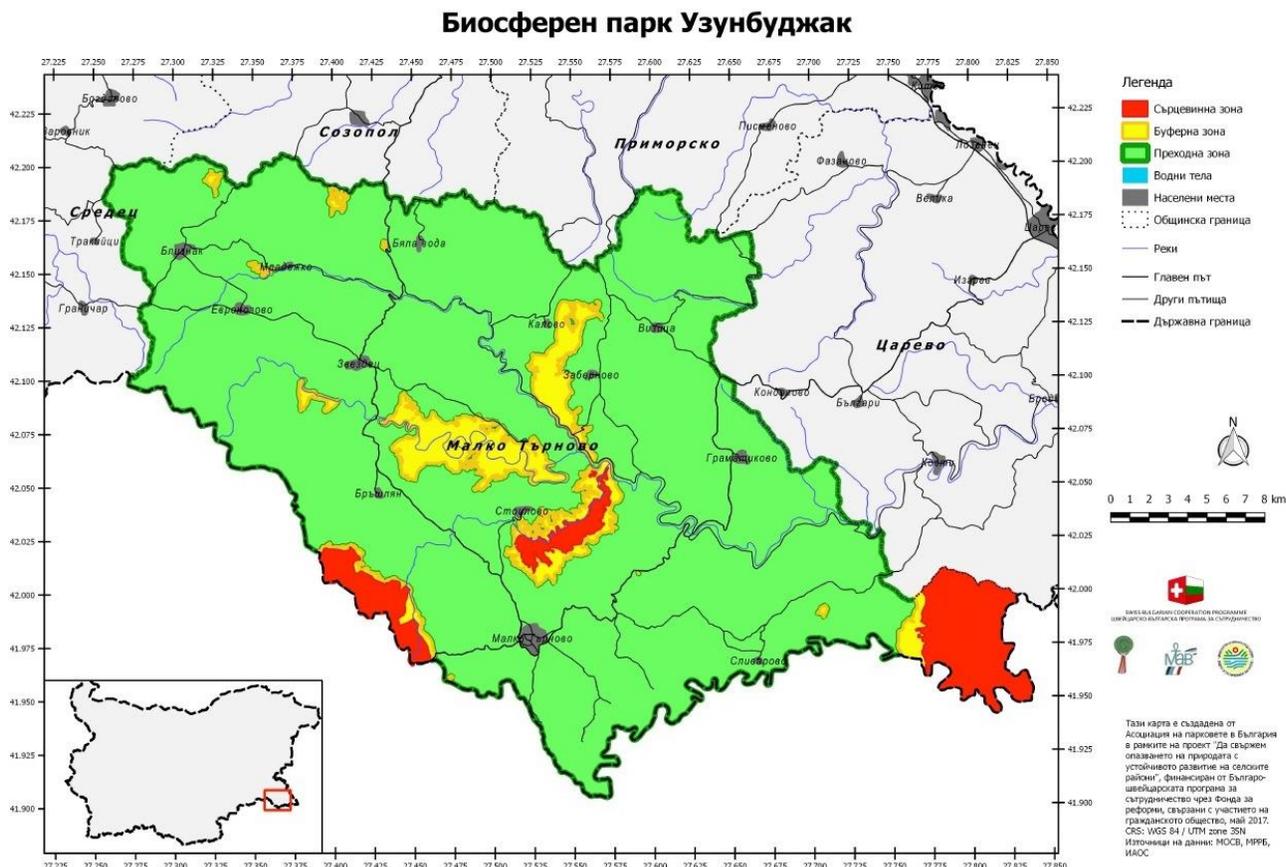
В границите на Парка са обособени 5 природни резервата, 14 защитени местности и 8 природни забележителности. Цялата територия на Природен парк „Странджа” е включена в международната екологична мрежа Натура 2000.

В рамките на проекта КОРИНЕ – Биотопи районът на Странджа се определя като приоритетен в екологичната мрежа на страната и една от най-важните консервационни територии в България. На национално ниво Паркът е защитената територия с най-голямо видово разнообразие във всички биологични групи.

2. Защитени територии с международно значение

2.1. Биосферни паркове

През 2017 г. Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО) към ООН, одобри обявяването на биосферен парк „Узунбуджак“, заедно с още три номинирани територии в България – „Централен Балкан“, „Червената стена“ и „Сребърна“. Това стана на 29-ата сесия на Междуправителствения координационен съвет по Програмата „Човекът и биосферата“, състояла се в Париж от 12 до 15 юни. С решението си Съветът потвърди, че четирите биосферни парка отговарят на изискванията и принципите на съвременната Севилска стратегия. Биосферен парк „Узунбуджак“ обхваща цялата територия на Община Малко Търново. Биосферните паркове са инструмент за устойчиво развитие на регионите, основаващо се на чиста и съхранена природа и на производството и предлагането на сертифицирани местни продукти и регионални марки с висока добавена стойност. Членството към световната мрежа на биосферните резервати е международно признание за това, че съответната територия се управлява по целесъобразен и устойчив начин, съгласно националното законодателство и в съответствие с общоприетите принципи за добро управление. С покриването на съвременните изисквания на Севилската стратегия, Биосферен парк „Узунбуджак“ поема по нов път, към по-устойчиво управление съобразно природозащитата и нуждите на местното население.

2.3. Рамсарски места

България е сред първите страни присъединили се към Конвенцията за влажните зони с международно значение и по специално като местообитание на водолюбива птици - *Рамсарска конвенция* (приета на 2 февруари 1971 г. в град Рамсар, Иран). Това е първият международен договор, засягащ

опазването на биологичното разнообразие. Целта е опазването и разумното ползване на влажните зони като местообитание на водолюбива птици, отчитайки ги като международен ресурс. Днес тя е разширена към опазването на влажните зони във всички аспекти, като в нея се регламентират основните насоки за национални дейности и международно сътрудничество за опазване и разумно ползване на влажните зони и техните ресурси. Към настоящия момент 163 страни са приели Конвенцията, представени с повече от 2062 влажни зони в списъка на конвенцията за влажните зони с международно значение, с обща площ над 197 млн. ха. В България Конвенцията е подписана без задължение за ратификация в изпълнение на Решение на Министерски съвет №389 от 18 ноември 1974 г., в сила за страната от 24 януари 1976 г., изменена с Протокол, подписан в Париж на 3 декември 1982 г. и влязъл в сила за България на 27 февруари 1986 г. Политиката за опазването и устойчивото ползване на влажните зони се разработва от Министерство на околната среда и водите, което отговаря за прилагането на Рамсарската конвенция в България.

Мисията на Конвенцията е “опазване и широко ползване на всички влажни зони чрез местни, регионални и национални действия и международно сътрудничество, като принос към устойчивото развитие на Земята”.

Влажните зони са екосистеми, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения. Съгласно Конвенцията, влажните зони са: „блата, торфища, мочурища или открити водни площи, естествени или изкуствени, постоянни или временни, статични или течащи, сладки, бракични или солени, включително територии с морска вода, дълбочината на които при отлив не надхвърля шест метра”.

В списъка на влажните зони с международно значение България е представена с 11 влажни зони, 5 от които са на територията на РИОСВ-Бургас:

Атанасовско езеро – обявено за Рамсарски обект през 1984 г., с настояща площ 1404 ха;

Комплекс Поморие, който включва Поморийското езеро и устието на река Ахелой – обявен за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 814 ха;

Защитена местността Пода и залива Форос – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 307 ха;

Бургаско езеро – обявено за Рамсарски обект през 2002 г., с настояща площ 2900 ха;

Комплекс Ропотамо, който включва Резерват Ропотамо, Поддържан резеват Вельов вир, защитените местности „Беглик Таи – Ропотамо“ и „Стамополу“, природните забележителности „Блатото Алепу“ и „Пясъчни дюни в м. Алепу“ и свързващите ги терени – обявен за Рамсарски обект през 1975 г., с настояща площ 5500 ха.

Доклад за състоянието на околната среда – регион Бургас